Agatha Christie

Agatha Christie

Crima din Mesopotamia

Prefaţă de Dr. Giles Reilly

Întâmplările istorisite aici au avut loc acum vreo patru ani. Date fiind împrejurările, este necesar, după părerea mea, ca o relatare corectă să fie adusă la cunoştinţa publicului. Au existat tot felul de zvonuri, care de care mai prosteşti şi mai ridicole, care sugerau că ar fi fost ascunse dovezi importante şi alte lucruri de genul acesta. Astfel de interpretări eronate au apărut mai ales în presa americană.

Fireşte, era de dorit ca relatarea să nu aparţină vreunuia dintre membrii expediţiei, căci s-ar fi putut crede, pe drept cuvânt, că nu este obiectivă.

Prin urmare, i-am propus domnişoarei Amy Leatheran să preia această sarcină. Este cu certitudine persoana potrivită. Are o reputaţie profesională impecabilă, nu a avut nici un fel de legături anterioare cu expediţia în Irak a Universităţii Pittstown, aşa că, prin urmare, nu este părtinitoare, şi a fost un martor ocular raţional şi cu spirit de observaţie. Nu mi-a fost uşor să o conving pe domnişoara Amy Leatheran să preia această sarcină – de fapt, a fost unul dintre cele mai dificile lucruri pe care le-am făcut în cariera mea – şi, chiar şi după ce a terminat, a fost ciudat de reticentă să îmi arate manuscrisul. Am aflat că aceasta se datora în parte unor remarci critice pe care le făcuse cu privire la fiica mea, Sheila. I-am alungat această îngrijorare, asigurând-o că, întrucât, în zilele noastre, copiii îşi critică în mod liber părinţii în scris, părinţii sunt de-a dreptul încântaţi când şi odraslele lor au parte de mustrări! Cealaltă obiecţie era legată de extrema modestie pe care o arăta în privinţa stilului său literar. Spera ca eu să fac „corecturile de gramatică şi toate cele necesare”. Eu însă m-am împotrivit să schimb până şi cel mai mic cuvânt. După

părerea mea, stilul domnişoarei Leatheran este viguros, aparte şi cât se poate de adecvat. Dacă îl numeşte pe Hercule Poirot „Poirot” într-un paragraf şi „domnul Poirot” în celălalt, această variaţie este deopotrivă interesantă şi sugestivă. La un moment dat „îşi aduce aminte de buna-cuviinţă”, ca să spun aşa (iar surorile medicale ţin foarte mult la etichetă), iar în clipa următoare povesteşte cu interesul unui om obişnuit – fără bonetă şi manşete albe!

Singurul lucru pe care l-am făcut a fost să îmi iau libertatea de a scrie un prim capitol – ajutat de o scrisoare pe care una dintre prietenele domnişoarei Leatheran a avut gentileţea de a mi-o pune la dispoziţie. Acest capitol se vrea un fel de frontispiciu – cu alte cuvinte, schiţează caracterul naratorului.

Capitolul 1 – Frontispiciu

În holul hotelului Tigris Pilace din Bagdad, o soră medicală încheia o scrisoare. Stiloul îi aluneca repede pe hârtie.

…Draga mea, cred că asta este tot. Trebuie să recunosc că a fost interesant să văd puţin lumea – deşi eu, una, nu aş da niciodată Anglia pe altă ţară. Nu ţi-ar veni să crezi ce murdărie şi ce îmbulzeală e în Bagdad – şi defel romantic, cum ai putea crede citind O mie şi una de nopţi! E drept că pe malul fluviului e foarte frumos, însă oraşul în sine este îngrozitor – şi nu găseşti nici un magazin decent. Maiorul Kelsey m-a dus prin bazare, care, fireşte, sunt foarte pitoreşti – dar sunt atâtea gunoaie şi atâta zgomot de la tigăile de aramă în care tot bat, încât te apucă durerea de cap – şi nu am văzut nimic ce aş putea folosi, afară doar dacă aş fi convinsă că sunt perfect curate. Când e vorba despre tigăi de aramă, trebuie să fii cu mare băgare de seamă la cocleală.

O să-ţi scriu să îţi dau de veste dacă iese ceva cu serviciul acela despre care vorbea doctorul Reilly. Spunea că domnul acela american este acum în Bagdad şi că s-ar putea să vină să mă vadă în după-amiaza aceasta. E pentru soţia lui – are „halucinaţii”, cel puţin aşa s-a exprimat doctorul Reilly. Nu mi-a spus nimic altceva, şi fireşte că toată lumea ştie ce înseamnă de obicei asta (sper totuşi că nu e vorba despre droguri!) Bineînţeles că doctorul Reilly nu a zis nimic, dar avea aşa o privire – ştii la ce mă refer. Profesorul Leidner este arheolog şi face săpături undeva în deşert pentru un muzeu american.

Draga mea, o să mă opresc aici. Iar ceea ce mi-ai povestit despre micuţa Stubbins a fost absolut senzaţional! Ce a zis sora-şefă?

Gata pentru acum.

A ta pentru totdeauna, Amy Leatheran

Puse scrisoarea într-un plic şi o adresă sorei Curshaw, de la spitalul St Cristopher’s, Londra.

Tocmai când punea capacul la stilou, unul dintre băieţii de serviciu se apropie de ea.

— A venit un domn să vă vadă. Profesorul Leidner. Sora Leatheran se întoarse. Observă un bărbat de înălţime mijlocie, cu umerii uşor lăsaţi, cu barbă brună şi ochi blânzi şi obosiţi.

Profesorul Leidner zări în faţa lui o femeie de treizeci şi cinci de ani, cu o ţinută dreaptă, încrezătoare. Văzu un chip prietenos, cu ochi albaştri uşor ieşiţi din orbite şi cu păr şaten, lucios. Arăta, constată el, exact aşa cum trebuia să arate o soră care se ocupa de cazuri de boli nervoase. Veselă, robustă, perspicace şi cu picioarele pe pământ.

„Sora Leatheran, îşi spuse, este nimerită.”

Capitolul 2 –Facem cuno ştin ţă cu Amy Leatheran

Nu pretind că sunt scriitoare şi nici că ştiu ceva despre scris. Fac asta doar pentru că m-a rugat doctorul Reilly, iar când doctorul Reilly te roagă ceva, parcă nu-ţi vine să-l refuzi.

— O, dar, domnule doctor, am spus eu, nu am talent la scris – absolut deloc.

— Prostii, a răspuns el. Dacă te ajută, gândeşte-te la asta ca la nişte fişe ale pacienţilor.

El, fireşte, se poate gândi aşa.

Doctorul Reilly a continuat. A spus că e neapărată nevoie de o relatare simplă, fără înfloriturі, a afacerii de la Tell Yarimjah.

— Dacă o va scrie cineva direct interesat, nu va fi convingătoare. Lumea o să creadă că e de partea unuia sau a altuia.

Şi, fireşte, avea dreptate şi în privinţa asta. Eu eram din afară, ca să zic aşa.

— De ce n-o scrieţi dumneavoastră, domnule doctor? Am întrebat.

— Eu nu am fost la faţa locului, dar dumneata ai fost. În plus, a adăugat el cu un oftat, n-o să mă lase fiica mea. Felul în care se supune năpârstocului ăluia de fată a lui este de-a dreptul ruşinos. Mai că îmi stătea pe limbă să îi spun asta, când i-am văzut licărirea din privire. Asta era cel mai supărător la doctorul Reilly. Nu ştiai niciodată dacă glumea sau nu. Întotdeauna vorbea rar şi pe un ton melancolic, dar jumătate din timp era o notă de amuzament în ceea ce spunea.

— Ei bine, am zis eu cam cu ezitare, cred că aş putea face asta.

— Fireşte că poţi.

— Doar că nu ştiu de unde să pornesc.

— Există un precedent foarte bun. Începe cu începutul, mergi până la sfârşit, apoi încheie.

— Nici măcar nu ştiu când şi unde a început totul, am spus eu şovăitoare.

— Crede-mă, soră, începutul nici nu se compară cu cât de greu îţi va fi să te opreşti. Cel puţin aşa mi se întâmplă mie ori de câte ori trebuie să ţin un discurs. Trebuie să mă

apuce cineva de pulpana hainei şi să mă sileascâ să mă dau jos de la tribună.

— O, glumiţi, domnule doctor.

— Sunt cât se poate de serios. Deci cum rămâne?

Mai era ceva care mă frământa. După ce am ezitat câteva clipe, am zis:

— Ştiţi, domnule doctor, mă tem că s-ar putea să fac pe alocuri nişte comentarii destul de personale.

— Dumnezeu să te binecuvânteze, femeie, cu cât mai personal, cu atât mai bine! Doar e o poveste despre oameni vii, nu despre manechine! Fă comentarii personale, fii părtinitoare, fii răutăcioasă, fii cum vrei! Scrie cum îţi vine! După aceea, vei putea scoate bucăţile care sună a calomnie. Începe să scrii. Eşti o femeie cu capul pe umeri, iar relatarea dumitale va fi fără doar şi poate una de bun-simţ.

Asta a fost tot, iar eu am promis că îmi voi da toată silinţa.

Şi încep, dar, cum îi ziceam şi domnului doctor, nu prea ştiu de unde să o apuc.

Pesemne că ar trebui să spun câteva vorbe despre mine. Am treizeci şi doi de ani şi mă numesc Amy Leatheran. Mi-am făcut ucenicia la spitalul St Christopher, şi după aceea am fost doi ani la maternitate. Am lucrat şi în particular – timp de patru ani am muncit la sanatoriul domnişoarei Bendix din Devonshire Place. Am venit în Irak cu doamna Kelsey. Avusesem grijă de ea când se născuse copilul. Acum venea la Bagdad cu soţul ei şi angajaseră deja o doică pentru copil, o femeie care lucrase câţiva ani aici, la nişte prieteni de-ai lor. Copiii se întorceau acasă pentru a merge la şcoală, iar doica se învoise să intre în serviciul doamnei Kelsey după plecarea lor. Doamna Kelsey avea o sănătate delicată şi era foarte îngrijorată de perspectiva unei călătorii aşa de lungi cu un copil atât de mic, aşa că maiorul Kelsey mi-a propus să o să însoţesc şi să mă ocup de ea şi de copil. Urma să îmi plătească drumul înapoi dacă nu găseam pe nimeni care să se întoarcă în Anglia şi să aibă nevoie de o soră medicală.

Ei, nu cred că e nevoie să îi descriu pe cei din familia Kelsey – copilul era adorabil, iar doamna Kelsey, foarte drăguţă, deşi mai degrabă genul agitat. Mi-a plăcut foarte mult călătoria. Nu mai mersesem niciodată atât de mult cu vaporul.

Printre pasageri era şi domnul Reilly. Un bărbat cu părul negru, cu faţa prelungă, care zicea tot soiul de lucruri amuzante cu glas scăzut şi trist. Cred că îi plăcea să mă ia peste picior, şi făcea cele mai incredibile afirmaţii doar ca să vadă dacă le înghit. Era chirurg civil într-un loc numit Hassanieh – la o zi şi jumătate depărtare de Bagdad.

Eram în Bagdad de vreo săptămână, când m-am întâlnit din întâmplare cu el şi m-a întrebat când aveam să plec de la familia Kelsey. I-am răspuns că era o coincidenţă ciudată să mă întrebe tocmai asta, căci familia Wright (prietenii pe care i-am pomenit mai devreme) urma să plece înapoi în Anglia mai devreme decât fusese plănuit, iar doica lor putea intra imediat în serviciul doamnei Kelsey.

Mi-a spus că auzise despre familia Wright şi de aceea mă întrebase.

— De fapt, soră, s-ar putea să am o slujbă pentru dumneata.

— Un caz?

— Nu prea poate fi numit caz. E vorba despre o doamnă care are – cum să spun – halucinaţii…

— O! Am exclamat eu.

(Se ştie îndeobşte ce înseamnă asta – alcool sau droguri!)

Doctorul Reilly nu mi-a dat alte explicaţii. A fost foarte discret.

— Da, a spus el. O anume doamnă Leidner. Soţul ei e american – mai precis, american de origine suedeză. Conduce o mare expediţie arheologică americană.

Şi mi-a povestit cum membrii acestei expediţii făceau săpături în locul unde fusese un mare oraş asirian, cam ca Nineveh. Casa în care stăteau nu era de fapt departe de

Hassanieh, însă era o zonă izolată, iar profesorul Leidner îşi făcea de ceva vreme griji în privinţa sănătăţii soţiei sale.

— Nu a fost foarte explicit, dar se pare că are atacuri repetate de panică.

— Rămâne cumva singură peste zi cu localnicii? Am întrebat.

— A, nu, e multă lume în jur – vreo şapte sau opt persoane. Nu cred să fi stat vreodată singură în casă. Dar, după câte se pare, a intrat într-o stare ciudată. Leidner are o mulţime de treburi pe cap, însă e nebun după soţia lui şi e îngrijorat din pricina stării în care se află. S-ar simţi mai bine dacă ar şti că e cineva responsabil şi cu bune cunoştinţe în domeniu care o supraveghează.

— Şi ce crede doamna Leidner despre toate acestea?

Doctorul Reilly a răspuns pe un ton grav:

— Doamna Leidner este o femeie încântătoare. Rareori are aceeaşi părere despre ceva două zile la rând. Dar, una peste alta, este de acord. Este o femeie bizară, a adăugat el. Plină de afecţiune şi, din câte cred eu, o mincinoasă de primă clasă – însă Leidner pare într-adevăr convins că e ceva care o sperie de moarte!

— Şi dumneavoastră ce v-a spus doamna Leidner, domnule doctor?

— A, păi nici nu m-a consultat! Oricum nu-i place de mine – din mai multe motive. Leidner e cel care a venit la mine cu această propunere. Ei bine, soră, ce zici de planul ăsta? O să mai vezi câte ceva din ţara asta înainte să te întorci acasă – săpăturile vor dura încă vreo două luni. Iar excavaţiile sunt o treabă foarte interesantă.

Am ezitat câteva clipe, întorcând problema pe toate feţele.

— Păi, am zis, cred că o să încerc.

— Splendid, a spus doctorul Reilly, ridicându-se. Leidner e în Bagdad acum. O să-i dau de veste să vină şi să vadă dacă poate aranja lucrurile cu dumneata.

Profesorul Leidner a venit la hotel în aceeaşi după-amiază. Era un bărbat de vârstă mijlocie, genul destul de agitat şi

de şovăitor. Avea un aer blând, amabil şi cumva neajutorat.

Părea foarte devotat soţiei lui, dar a fost foarte vag cu privire la problemele pe care le avea aceasta.

— Vezi dumneata, a zis el, trăgându-se de barbă, ca şi cum ar fi fost încurcat, într-un mod care, aveam să descopăr mai târziu, îi era caracteristic, soţia mea are o puternică stare de nelinişte. Sunt… Sunt foarte îngrijorat din pricina ei.

— Este sănătoasă fizic? Am întrebat.

— Da – a, da, cred că da. Nu, nu cred că e vreo problemă din punct de vedere fizic. Însă… Însă… Îşi imaginează tot felul de lucruri.

— Ce fel de lucruri? M-am interesat eu.

Dar nu mi-a răspuns la întrebare, ci s-a mulţumit să murmure, confuz:

— Se ambalează din orice… Temerile ei nu au nici un temei.

— Temeri privitoare la ce, profesore Leidner?

A zis vag:

— A, sunt doar… Nişte atacuri de panică.

„Zece la unu că e vorba despre droguri, mi-am spus în sinea mea. Iar el nici nu-şi dă seama! O mulţime de bărbaţi păţesc aşa. Doar se întreabă de ce nevestele lor sunt atât de agitate şi îşi schimbă atât de brusc dispoziţia.”

L-am întrebat dacă doamna Leidner era de acord cu venirea mea.

S-a luminat la faţă.

— Da. Am fost surprins. Foarte plăcut surprins. Mi-a spus că este o idee foarte bună. Că se va simţi mai în siguranţă.

Această exprimare mi s-a părut ciudată. „Mai în siguranţă.” O exprimare cât se poate de stranie. Am început să mă gândesc că doamna Leidner ar putea reprezenta totuşi un caz de boală mentală.

Profesorul Leidner a continuat, cu un soi de entuziasm copilăresc:

— Sunt convins că o să te înţelegi foarte bine cu ea. Este într-adevăr o femeie absolut fermecătoare. A zâmbit

dezarmant. Simte că dumneata îi vei fi de mare ajutor. Am simţit şi eu acelaşi lucru de îndată ce te-am văzut. Arăţi, dacă îmi permiţi îndrăzneala, atât de minunat de sănătoasă şi de plină de bun-simţ. Sunt convins că eşti persoana potrivită pentru Louise.

— Nu putem decât să încercăm, profesore Leidner, am zis eu, plină de voioşie. Sper să îi pot fi de ajutor soţiei dumneavoastră. Poate că o nelinişteşte prezenţa localnicilor şi a negrilor?

— O, nu, nicidecum. Scutură din cap, amuzat de o astfel de presupunere. Soţiei mele îi plac foarte mult arabii – apreciază simplitatea şi simţul umorului pe care aceştia le vădesc. E a doua campanie la care ia parte – suntem căsătoriţi de mai puţin de doi ani, dar deja vorbeşte destul de bine araba. O vreme n-am mai spus nimic, apoi am încercat din nou.

— Nu-mi puteţi spune absolut nimic despre ceea ce o înspăimântă pe soţia dumneavoastră, profesore Leidner? L-am întrebat.

S-a codit. Apoi a zis încet:

— Sper, cred… Că îţi va spune singură. Altceva n-am mai izbutit să scot de la el.

Capitolul 3 –Bârfe

A rămas stabilit să merg la Tell Yarimjah săptămâna următoare.

Doamna Kelsey tocmai se instala în casa de la Alwiyah, şi m-am bucurat că o pot ajuta.

Cât am stat acolo, am auzit una sau două aluzii la expediţia condusă de profesorul Leidner. Un prieten de-al doamnei Kelsey, un tânăr comandant de escadron, şi-a ţuguiat buzele, surprins, şi a exclamat:

— Frumoasa Louise. Deci asta e ultima! S-a întors spre mine. Aşa îi spunem noi pe aici. E cunoscută ca Frumoasa Louise.

— Asta înseamnă că e chiar atât de atrăgătoare? Am întrebat.

— Dacă e să îi dai crezare. Ea crede că e într-adevăr aşa!

— Nu fi răutăcios, John, a zis doamna Kelsey. Ştii prea bine că nu e singura care crede asta! O mulţime de oameni s-au îndrăgostit pur şi simplu de ea.

— Poate că ai dreptate. E trecută de prima tinereţe, dar este destul de seducătoare.

— Şi tu ai fost înnebunit după ea la un moment dat, a spus doamna Kelsey, râzând.

Comandantul de escadron a roşit şi a recunoscut, cumva ruşinat:

— Păi ştie cum să se facă plăcută. Cât despre Leidner, el venerează şi pământul pe care calcă – iar restul membrilor expediţiei trebuie să facă la fel! Asta aşteaptă de la ei!

— Câţi sunt în total? M-am interesat eu.

— De toate felurile şi de toate naţiile, a răspuns comandantul de escadron, vesel. Un arhitect englez, un părinte francez din Cartagina – el se ocupă de inscripţii, tăbliţe şi alte lucruri din astea. Şi apoi mai e domnişoara Johnson. Şi ea e englezoaică; e, ca să zic aşa, omul bun la toate. Şi un bărbat mic şi îndesat care se ocupă de fotografii – el e american. Şi familia Mercado. Dumnezeu ştie ce naţie sunt: italieni sau spanioli, ceva! Ea e destul de tânără – o creatură perfidă – şi, vai, cât o urăşte pe Frumoasa Louise! Şi mai sunt şi vreo doi tineri. Asta-i tot. O adunătură de ciudaţi, dar, una peste alta, nişte oameni drăguţi – nu-i aşa, Pennyman?

Se adresa unui bărbat în vârstă, care stătea cufundat în gânduri şi învârtea în mână un pince-nez.

Acesta a tresărit şi a ridicat privirea.

— Da, da, foarte drăguţi. Asta dacă îi iei unul câte unul. Fireşte, Mercado e puţin excentric…

— Are o barbă aşa stranie, a adăugat doamna Kelsey. Genul acela de barbă firavă şi parcă mototolită.

Maiorul Pennyman a continuat fără să o bage în seamă:

— Tinerii sunt amândoi de treabă. Americanul e destul de tăcut, iar englezul vorbeşte puţin cam mult. Curios, de

obicei e exact pe dos. Leidner însuşi e un bărbat minunat – aşa de modest şi de rezervat. Da, luaţi unul câte unul, sunt toţi nişte oameni foarte drăguţi. Dar, dintr-un motiv sau altul, sau poate că e doar închipuirea mea, ultima dată când am trecut pe acolo am avut impresia că era ceva în neregulă. Nu ştiu precis ce anume… Parcă nimeni nu se purta firesc. Atmosfera era tensionată. Ca să înţelegeţi mai bine – erau cam prea politicoşi când îşi dădeau unul celuilalt untul. Înroşindu-mă puţin, pentru că nu-mi prea place să îmi expun părerile, am spus:

— Când oamenii stau închişi într-un loc prea mult timp, încep să se calce pe nervi. Ştiu asta din spital.

— E adevărat, a zis maiorul Kelsey, însă campania de-abia a început, e prea devreme ca să se fi creat deja animozităţi.

— O asemenea expediţie este, probabil, ca viaţa reală, numai că în miniatură, a intervenit maiorul Pennyman. Are propriile bisericuţe, rivalităţi şi invidii.

— Pare că sunt mulţi nou-veniţi anul acesta, a spus maiorul Kelsey.

— Să vedem. Comandantul de escadron i-a numărat pe degete. Tânărul Coleman e nou, la fel şi Reiter. Emmott a fost şi anul trecut, la fel şi familia Mercado. Părintele Lavigny este nou-venit. II înlocuieşte pe profesorul Byrd, care e bolnav şi nu a putut ajunge. Carey, fireşte, e dintre cei vechi. E parte din expediţie de la bun început, de acum cinci ani. Domnişoara Johnson e aproape la fel de veche ca şi Carey.

— Întotdeauna am crezut că la Tell Yarimjah oamenii se înţeleg atât de bine, a remarcat maiorul Kelsey. Parcă erau o familie fericită – ceea ce e cu adevărat surprinzător, dacă stai să te gândeşti la natura umană! Sunt sigur că sora Leatheran e de acord cu mine.

— Păi, am zis eu, nu ştiu să nu aveţi dreptate! Am văzut atâtea certuri în spital, şi adesea izbucneau de la lucruri mărunte, de la o dispută pentru o ceaşcă de ceai.

— Da, oamenii tind să devină foarte meschini în astfel de împrejurări, a spus maiorul Pennyman. Totuşi, mie mi se pare că în acest caz e vorba despre altceva. Leidner este un om atât de blând şi de modest, cu un tact remarcabil. Întotdeauna a reuşit să păstreze veselia printre oamenii lui şi să îi facă să se înţeleagă bine între ei. Şi, cu toate acestea, şi eu am simţit deunăzi acea tensiune.

Doamna Kelsey a râs.

— Şi nu vă daţi seama de explicaţie? Sare în ochi!

— Ce vreţi să spuneţi?

— Doamna Leidner, de bună seamă.

— Ei, hai, Mary, a zis soţul ei, e o femeie fermecătoare, nu e defel genul care să se certe.

— N-am spus că ar fi certăreaţă. Doar provoacă certe!

— În ce fel? Şi de ce ar face-o?

— De ce? De ce? Pentru că se plictiseşte. Nu e arheolog, e doar nevastă de arheolog. Se plictiseşte din cauză că nu găseşte nimic să o intereseze, şi atunci îşi creează propriile evenimente dramatice. Se amuză făcându-i pe ceilalţi să se dondănească.

— Mary, habar nu ai despre ce vorbeşti. Doar îţi imaginezi ce se întâmplă.

— Bineînţeles că doar îmi imaginez! Dar o să descoperi că am dreptate. Nu degeaba Frumoasa Louise arată ca Mona Lisa! Poate că nu vrea să facă nici un râu, însă îi place să vadă ce se întâmplă.

— Îi este devotată lui Leidner.

— O! Nu mă refeream la intrigi vulgare. Dar femeia asta este o allumeuse.

— Femeile sunt atât de drăguţe unele cu altele, a spus maiorul Kelsey.

— Ştiu. Scorpie, scorpie, scorpie, asta ziceţi voi, bărbaţii, însă de cele mai multe avem dreptate în privinţa semenilor de acelaşi sex.

— Chiar şi aşa fiind, a intervenit maiorul Pennyman, gânditor, presupunând că toate bănuielile răutăcioase ale

doamnei Kelsey sunt adevărate, nu cred că asta ar putea justifica acea ciudată senzaţie de tensiune, de calm dinaintea furtunii. Am avut impresia că furtuna poate izbucni în orice moment.

— Să n-o speriem pe soră, a zis doamna Kelsey. Urmează să se ducă acolo peste trei zile, iar ce spuneţi dumneavoastră o s-o facă să se răzgândească.

— A, nicidecum, nu mă sperii dintr-atât, am replicat eu, râzând.

Cu toate acestea, m-am gândit mult la ceea ce auzisem. Mi-am adus aminte de acele cuvinte ciudate ale profesorului Leidner – „mai în siguranţă”. Oare teama secretă a soţiei sale, nemărturisită sau poate exprimată, producea această reacţie asupra celorlalţi? Sau tensiunea (ori poate cauza necunoscută a acesteia) producea această reacţie asupra nervilor ei?

Am căutat în dicţionar cuvântul allumeuse, pe care îl folosise doamna Kelsey, dar nu am înţeles la ce se referea.

„Ei bine, mi-am zis în sinea mea, trebuie să aştept şi să mă lămuresc singură.”

Capitolul 4 – Sosesc în Hassanieh

Trei zile mai târziu plecam din Bagdad.

Îmi părea rău să mă despart de doamna Kelsey şi de fetiţă, care era adorabilă şi se dezvolta de minune, luând în greutate în fiecare săptămână exact atât cât trebuia. Maiorul Kelsey m-a condus la gară. Urma să ajung la Kirkuk a doua zi, şi acolo avea să mă aştepte cineva.

Am dormit prost – niciodată nu dorm bine în tren – şi somnul mi-a fost tulburat de vise. Totuşi, când m-am uitat de dimineaţă pe fereastră şi am văzut că este o zi splendidă, am devenit curioasă cu privire la oamenii pe care aveam să îi cunosc.

Cum stăteam pe peron, şovăitoare şi tot uitându-mă în jur, am văzut un tânăr care se îndrepta spre mine. Avea faţa rotundă şi rozalie şi, pe cuvânt, în viaţa mea nu am văzut pe

cineva care să semene atât de bine cu tinerii din cărţile lui P. G. Wodehouse.

— Salutare, salutare, salutare, a spus. Dumneata eşti sora Leatheran? Vreau să zic, fireşte că dumneata eşti, se vede. Ha ha! Mă cheamă Coleman. M-a trimis profesorul Leidner. Cum te simţi? Călătoria a fost îngrozitoare? Ah, ce bine cunosc trenurile astea! Ei, am ajuns. Ai luat micul dejun? Ăsta e tot bagajul dumitale? Eşti teribil de modestă, nu-i aşa? Doamna Leidner avea patru valize şi un cufăr – ca să nu mai pomenesc de cutia de pălării, şi de perna specială, şi de tot felul de mărunţişuri. Vorbesc prea mult? Hai să mergem la bătrânul autobuz.

Afară era ceea ce am auzit mai apoi că se numea un vagon militar. Aducea un pic a trăsură, un pic a camion şi un pic a automobil. Domnul Coleman m-a ajutat să mă urc, explicându-mi că ar fi mai bine să stau lângă şofer, ca să nu simt atât de tare zdruncinăturile.

Zdruncinături! Mă mir că hârbul ăla nu s-a făcut bucăţi! Şi nici măcar nu era o şosea ca lumea – doar o potecă plină de gropi şi de urme de roţi! Minunatul Orient, n-am ce spune! Când mă gândeam la nemaipomenitele noastre artere de circulaţie din Anglia, mă cuprindea dorul de casă.

Domnul Coleman, care stătea în spatele meu, s-a aplecat în faţă şi mi-a ţipat în ureche mare parte din drum.

— Drumul e în stare foarte bună, a strigat el chiar după ce fusesem aruncaţi în sus din scaun de aproape atinsesem plafonul.

Şi părea că vorbeşte serios.

— Îţi face foarte bine, îţi pune în mişcare ficatul. Ar trebui să ştii asta, soră.

— Faptul că îmi stimulează ficatul n-o să-mi prea fie de folos dacă mă aleg cu capul spart, am remarcat eu, acră.

— Ar trebui să treci pe aici după ce plouă! Se derapează splendid. Cel mai adesea o iei pieziş.

La asta nici nu m-am obosit să răspund.

Puţin după aceea a trebuit să traversăm fluviul, pe cel mai şubred feribot imaginabil. A fost un miracol că am ajuns pe malul celălalt, dar toată lumea părea să fie de părere că e un lucru cât se poate de firesc.

Ne-a luat cam patru ore să ajungem la Hassanieh, care, spre surprinderea mea, era un loc destul de mare. Arăta şi foarte drăguţ, înainte să ajungem acolo de cealaltă parte a fluviului – se înălţa alb, ca de poveste, cu minarete. Însă, odată ce traversai podul, era puţin altfel. Aşa o duhoare, totul dărăpănat, noroi şi mizerie pretutindeni.

Domnul Coleman m-a condus la casa doctorului Reilly, unde, zicea el, eram aşteptată la prânz.

Doctorul Reilly a fost la fel de amabil ca întotdeauna, iar casa era şi ea frumoasă – avea baie, şi totul era curat şi dichisit. Am făcut o baie bună, şi, când am coborât, îmbrăcată din nou în uniformă, mă simţeam foarte bine.

Masa era pregătită, şi am început să mâncăm; doctorul şi-a cerut scuze pentru fiica sa, care, spunea el, mereu întârzia. Tocmai terminasem o porţie delicioasă de ouă în sos, când a intrat; doctorul Reilly mi-a prezentat-o:

— Soră, ea este fiica mea, Sheila.

A dat mâna cu mine, mi-a zis că speră că am călătorit bine, şi-a aruncat pălăria, a dat din cap a salut înspre domnul Coleman şi s-a aşezat.

— Ei, Bill, a spus ea, cum merg lucrurile?

El a început să vorbească despre tot felul de oameni care urmau să vină la club, iar eu am avut vreme să îmi fac o părere despre ea.

Nu pot spune că mi-a plăcut foarte mult. Puţin prea rece pentru gustul meu. O fată degajată, deşi frumoasă. Păr negru şi ochi albaştri – un chip palid şi buzele date cu ruj. Avea un fel rece, sarcastic de a vorbi, care mă cam enerva. Am avut o stagiară odată care semăna cu ea – o fată care lucra bine, recunosc, însă al cărei fel de a fi mă exaspera.

Mi s-a părut că domnul Coleman era cucerit de ea. Se cam bâlbâia, iar conversaţia pe care o făcea era încă şi mai

idioată decât înainte, dacă aşa ceva e cu putinţă! Mi-aducea aminte de un câine mare şi prost care dă din coadă şi încearcă să fie pe placul stăpânului.

După masă, doctorul Reilly a plecat la spital, domnul Coleman avea treburi în oraş, şi domnişoara Reilly m-a întrebat dacă aş vrea să merg puţin prin oraş sau dacă prefer să rămân acolo. Domnul Coleman, mi-a zis ea, avea să se întoarcă să mă ia cam într-o oră.

— E ceva de văzut? M-am interesat eu.

— Sunt nişte locuri pitoreşti, a răspuns domnişoara Reilly. Dar nu ştiu dacă o să vă placă. E foarte multă mizerie.

Felul în care a spus-o m-a iritat. N-am înţeles niciodată de ce pitorescul unui loc ar trebui să scuze murdăria.

În cele din urmă m-a dus la club, care era destul de plăcut, cu vedere spre fluviu, şi unde găseai o mulţime de ziare şi de reviste englezeşti.

Când ne-am întors, domnul Coleman nu sosise încă, aşa că ne-am aşezat şi am stat puţin de vorbă. Conversaţia parcă nu se lega.

M-a întrebat dacă făcusem deja cunoştinţă cu doamna Leidner.

— Nu, am răspuns. Doar cu soţul ei.

— O, a zis ea. Mă întreb ce impresie o să vă facă.

Nu am replicat nimic. Apoi a continuat:

— Îmi place foarte mult profesorul Leidner. Toată lumea îl place.

„E ca şi cum ai spune, mi-am zis în sinea mea, că nu-ţi place de soţia lui.”

Nici de data asta nu am răspuns; imediat după aceea m-a întrebat:

— Ce are? V-a spus cumva profesorul Leidner?

Nu aveam de gând să mă apuc să bârfesc despre un pacient înainte să apuc să îl văd măcar, aşa că m-am mulţumit să spun vag:

— Înţeleg că e puţin obosită şi are nevoie să fie îngrijită.

A râs – un râs neplăcut, strident şi sacadat.

— Doamne Dumnezeule, a zis, nu-i ajung cei nouă oameni care au grijă de ea?

— Pesemne că fiecare are treburile lui.

— Treburi? Fireşte că au treburi. Dar Louise are prioritate – face tot ce trebuie ca să fie aşa.

„Nu, mi-am spus în sinea mea. Nu-ţi place de ea.”

— Totuşi, a continuat domnişoara Reilly, nu înţeleg de ce vrea o soră medicală. Aş fi zis că preferă un ajutor mai puţin profesionist, nu cineva care să îi vâre termometrul în gură, să îi ia pulsul şi care să vorbească doar despre fapte incontestabile.

Trebuie să recunosc că mi-a stârnit interesul.

— Credeţi că nu are nimic? Am întrebat-o.

— Bineînţeles că nu are nimic! Femeia e sănătoasă tun. „Draga de Louise n-a dormit! Are cearcăne.” Da, făcute cu dermatograf! Orice ca să atragă atenţia, ca să se învârtă toţi în jurul ei, să facă toată lumea caz de ea!

Putea fi un sâmbure de adevăr în ce spunea, de bună seamă, întâlnisem (ce soră nu a întâlnit?) multe cazuri de ipohondri a căror plăcere era să îi facă pe toţi din casă să stea la dispoziţia lor. Şi dacă vreo soră sau un doctor le spunea: „Nu aveţi nimic!”, nu credeau, iar indignarea lor era cât se poate de autentică.

Era posibil ca şi doamna Leidner să fie un astfel de caz. Soţul, fireşte, ar fi fost primul păcălit. Soţii, am descoperit, sunt nişte oameni foarte creduli când vine vorba despre boală. Dar, chiar şi aşa, nu prea se potrivea cu ceea ce auzisem. Nu justifica, de exemplu, folosirea acelor cuvinte: „mai în siguranţă”.

Ciudat cum îmi rămăseseră vorbele acelea în minte.

După ce am reflectat puţin, am întrebat:

— Doamna Leidner e o persoană neliniştită? O nelinişteşte, de pildă, faptul că trăieşte departe de orice aşezare omenească?

— De ce ar nelinişti-o? Pentru numele lui Dumnezeu, sunt zece! Şi au şi paznici, pentru antichităţi. O, nu, nu e

neliniştită, cel puţin…

Părea că îi trecuse ceva prin cap, şi s-a oprit; a continuat încet, după un minut sau două:

— Curios că aţi pomenit de asta.

— De ce?

— Eu şi căpitanul de aviaţie Jervis am fost acolo deunăzi. Era dimineaţă. Cei mai mulţi erau la săpături. Ea scria o scrisoare, şi bănuiesc că nu ne-a auzit venind. Băiatul care pofteşte oaspeţii nu era acolo de data aceea, aşa că am mers direct pe verandă. După toate aparenţele, a văzut umbra căpitanului Jervis pe zid şi pur şi simplu a început să ţipe! Şi-a cerut scuze, fireşte. A zis că i s-a părut că era un bărbat ciudat. Cam bizară întâmplarea. Vreau să zic, chiar dacă ar fi fost un bărbat ciudat, de ce să se sperie aşa?

Am dat din cap, gânditoare.

Domnişoara Reilly a tăcut, apoi, deodată, a început să vorbească din nou:

— Nu ştiu ce-i cu ei anul ăsta. Toţi sunt tulburaţi. Johnson e atât de înnegurată, că nici nu mai deschide gura. David nu vorbeşte decât dacă e absolută nevoie. Bill nu se opreşte din vorbit, ca de obicei, dar pălăvrăgeala lui nu face decât să atragă atenţia asupra celorlalţi. Carey dă impresia că poate să îşi piardă cumpătul în orice clipă. Şi se uită unii la alţii de parcă, de parcă… O, nu ştiu, dar e foarte ciudat.

Era curios ca doi oameni atât de diferiţi ca domnişoara Reilly şi maiorul Pennyman să fi avut aceeaşi senzaţie.

Exact în acel moment, domnul Coleman a dat buzna în încăpere. A dat buzna – aceasta e expresia potrivită. Dacă ar fi scos şi limba şi i-ar fi crescut pe loc o coadă din care să dea, nu ar fi fost deloc surprinzător.

— Salutare, salutare, a spus. Cel mai bun cumpărător din lume, ăsta sunt eu. I-ai arătat sorei Leatheran toate frumuseţile oraşului?

— N-a fost impresionată, a replicat domnişoara Reilly sec.

— Nu o condamn, a zis domnul Coleman plin de însufleţire. Un orăşel aşa de sărăcăcios, de dărăpănat şi de plicticos!

— Nu prea apreciezi pitorescul şi antichităţile, nu-i aşa, Bill? Nu-mi pot imagina cum de eşti arheolog.

— Nu e vina mea. E vina tutorelui meu. El e un învăţat, membru al Societăţii de Cercetări Ştiinţifice de la universitatea lui, genul care se apucă să citească imediat ce se dă jos din pat. A fost un mare şoc pentru el să se trezească pe cap cu un astfel de pupil.

— Cred că a fost o neghiobie din partea ta să accepţi să faci cu de-a sila o meserie care nu îţi place, a remarcat fata tăios.

— Nu cu de-a sila, Sheila, nu cu de-a sila. Bătrânul m-a întrebat dacă mă gândesc la vreo meserie anume, iar eu am zis că nu, aşa că mi-a aranjat să vin aici anul ăsta.

— Dar n-ai nici cea mai mică idee ce ţi-ar plăcea să faci? Nu e cu putinţă!

— Fireşte că am. Dacă ar fi după mine, aş renunţa cu totul la muncă. Ce mi-ar plăcea mie ar fi să am o groază de bani şi să mă apuc de curse de automobile.

— Eşti absurd! A spus domnişoara Reilly.

Părea destul de mânioasă.

— O, îmi dau şi eu seama că nici nu intră în discuţie, a zis atunci domnul Coleman, pe un ton vesel. Deci, dacă tot trebuie să fac ceva, nu-mi prea pasă ce anume fac atâta vreme cât nu sunt nevoit să zac toată ziua într-un birou. Chiar mi-a plăcut să văd puţin lumea. „Asta e”, mi-am zis, şi am venit aici.

— Îmi închipui că le eşti de mare ajutor!

— Aici n-ai dreptate. Pot să stau şi eu să strig „I Allah”, laolaltă cu toată lumea! Şi, la drept vorbind, sunt destul de bun la desen! La şcoală eram specialist în imitarea scrisurilor. Aş fi putut deveni un plastograf de prima mână. Ei, cine ştie, poate chiar o să se întâmple asta. Dacă într-o bună zi, când aştepţi autobuzul, Rolls-Royce-ul meu o să te împroaşte cu noroi, să ştii că am intrat în lumea infractorilor.

Domnişoara Reilly a zis rece:

— Nu crezi că ar fi mai bine să porniţi la drum în loc să vorbeşti aşa de mult?

— Câtă ospitalitate, nu-i aşa, soră?

— Sunt sigură că sora Leatheran de-abia aşteaptă să se instaleze.

— Eşti întotdeauna sigură de toate, a ripostat domnul Coleman, rânjind.

„Asta cam e adevărat, mi-am spus în sinea mea. Un drac de fată cochetă şi plină de sine.”

Am spus sec:

— Poate că ar trebui să mergem, domnul Coleman.

— Ai dreptate, soră.

Am dat mâna cu domnişoara Reilly, i-am mulţumit pentru tot şi am plecat.

— A naibii de atrăgătoare fată, Sheila asta, a zis domnul Coleman.

— Însă îi pune mereu la punct pe bărbaţi.

Am ieşit din oraş, şi am intrat pe un soi de cărare între două lanuri. Era plină de hârtoape şi de urme de roţi.

După vreo jumătate de oră, domnul Coleman a arătat cu degetul spre o movilă mare pe malul fluviului şi a spus: „Tell Yarimjah”.

Se vedeau nişte siluete mici şi negre care umblau de colo până colo ca nişte furnici.

Deodată s-au repezit toate să coboare pe o parte a movilei.

— Fidos, mi-a explicat domnul Coleman. Ora închiderii, încetăm lucrul cu un ceas înainte de apusul soarelui.

Casa în care stăteau membrii expediţiei se afla nu departe de fluviu.

Şoferul a virat, a intrat printr-o arcadă extrem de îngustă şi iată-ne ajunşi.

Casa era construită în jurul unei curţi interioare. Iniţial, ocupase doar latura dinspre sud a curţii, iar spre est erau câteva acareturi lipsite de importanţă. Membrii expediţiei continuaseră construcţia şi pe celelalte două laturi. Cum

planul casei se va dovedi mai târziu de mare interes, anexez aici o schiţă.

Toate camerele aveau uşa spre curte, iar majoritatea ferestrelor dădeau şi ele în curte – excepţie făcând partea dinspre sud a casei, unde ferestrele dădeau şi spre câmp. Totuşi, aceste ferestre aveau zăbrele. În colţul din sud-vest era o scară care ducea până la acoperişul lung şi plat, cu un parapet de-a lungul laturii dinspre sud a casei, care era mai înaltă decât celelalte trei laturi.

Domnul Coleman m-a condus de-a lungul laturii dinspre est a curţii interioare, spre o verandă mare, neacoperită, care ocupa partea centrală a laturii dinspre sud. A deschis uşa de la capătul verandei şi am intrat într-o încăpere în care mai mulţi oameni erau aşezaţi în jurul unei mese de ceai.

— Salutare! A spus domnul Coleman. Iat-o pe Sairey Gamp. {1}

Doamna care stătea în capul mesei s-a ridicat şi a venit să mă întâmpine.

Atunci am văzut-o prima dată pe Louise Leidner.

Capitolul 5 – Tell Yarimjah

Nu mă deranjează să recunosc că prima impresie pe care mi-a lăsat-o doamna Leidner a fost de surprindere absolută. Când tot auzi vorbindu-se despre o persoană, începi să îţi imaginezi cum e. Mie îmi intrase în cap că doamna Leidner era o femeie brunetă şi nemulţumită. Genul de persoană uşor iritabilă, mereu cu nervii întinşi la maximum. Şi mă aşteptam, de asemenea, să fie – ca să zic lucrurilor pe nume – puţin vulgară. Nu era defel cum mi-o închipuisem! Întâi de toate, avea pielea foarte deschisă la culoare. Nu era suedeză, ca soţul ei, dar ar fi putut foarte bine trece drept una, dacă te luai numai după cum arăta. Avea acel ten alb, scandinav, pe care nu îl vezi prea des. Nu era foarte tânără. Undeva între treizeci şi patruzeci de ani, după părerea mea. Era trasă la faţă, şi am zărit şi nişte fire albe prin părul ei blond. Cu toate acestea, ochii îi erau minunaţi.

Singurii ochi, din cei pe care i-am văzut vreodată, despre care se poate spune, fără teama de a greşi, că erau violeţi. Erau foarte mari, cu nişte cearcăne palide dedesubt. Era foarte slabă şi părea plăpândă; ştiu că, dacă o să zic că dădea impresia de istovire şi, în acelaşi timp, de energie nestăvilită, o să pară o prostie – dar asta a fost senzaţia pe care am avut-o. Mi s-a părut, de asemenea, o adevărată doamnă. Iar asta nu e puţin lucru, chiar şi în zilele noastre.

Mi-a întins mâna şi a zâmbit. Glasul îi era jos şi blând, uşor tărăgănat, ca al americanilor.

— Îmi pare aşa de bine că ai venit, soră. Vrei nişte ceai? Sau preferi să mergi mai întâi în camera dumitale?

Am spus că aş vrea nişte ceai, iar ea m-a prezentat celor din jurul mesei.

— Domnişoara Johnson şi domnul Reiter. Doamna Mercado. Domnul Emmott. Părintele Lavigny. Soţul meu va sosi imediat. Ia loc aici, între părintele Lavigny şi domnişoara Johnson.

Am făcut întocmai, iar domnişoara Johnson a început să stea de vorbă cu mine, întrebându-mă cum a fost drumul, şi aşa mai departe.

Mi-a plăcut de ea. Îmi amintea de sora-şefă pe care am avut-o pe când făceam practica, o femeie pe care o admiram toate şi de dragul căreia munceam din greu.

Se apropia de cincizeci de ani, după judecata mea, şi era destul de masculină, cu părul cărunt tuns scurt. Avea o voce plăcută, destul de gravă, şi vorbea neceremonios. Era urâtă la faţă, cu trăsături aspre şi un nas aproape ridicol de cârn pe care avea obiceiul să şi-l tot scarpine când o tulbura sau o mira ceva. Purta o haină şi o fustă de tweed, cu o croială mai degrabă bărbătească. Mi-a zis numaidecât că e de loc din Yorkshire.

Părintele Lavigny mi s-a părut puţin înfricoşător. Era un bărbat înalt, cu barbă lungă, neagră şi cu pince-nez. O auzisem pe doamna Kelsey spunând că era şi un călugăr francez printre ei, iar acum am remarcat că părintele

Lavigny purta o rasă călugărească dintr-un soi de ţesătură albă de lână. Am rămas cam surprinsă, pentru că, din câte ştiam eu, călugării se duceau la mănăstire şi nu mai ieşeau de acolo.

Cu doamna Leidner folosea cu precădere franceza, dar cu mine a vorbit într-o engleză destul de bună. Am observat că avea ochi vicleni, pătrunzători, pe care îi plimba de la un chip la altul.

În faţa mea stăteau ceilalţi trei. Domnul Reiter era un tânăr blond, bine făcut, cu ochelari. Avea părul cârlionţat, destul de lung, şi nişte ochi albaştri foarte rotunzi. Cred că fusese foarte drăgălaş când era copil, însă acum nu mai era cine ştie ce! De fapt, semăna oarecum cu un porc. Celălalt tânăr avea părul tuns foarte scurt. Avea faţa prelungă, veselă şi dinţi foarte sănătoşi şi era foarte atrăgător când zâmbea. Cu toate acestea, vorbea foarte puţin – se mulţumea să dea din cap când i se spunea câte ceva sau răspundea monosilabic. Era, ca şi domnul Reiter, american. Cea de-a treia persoană era doamna Mercado; nu m-am putut uita prea bine la ea, pentru că, de fiecare dată când aruncam o privire înspre ea, vedeam că se zgâieşte la mine cu o căutătură nesăţioasă, cel puţin deconcertantă. După cum se holba la mine, ai fi zis că surorile medicale sunt nişte lighioane ciudate. Total lipsită de maniere!

Era destul de tânără – nu avea mai mult de douăzeci şi cinci de ani – şi era smeadă şi graţioasă, dacă înţelegeţi ce vreau să spun. Era drăguţă, într-un fel, dar mă făcea să mă gândesc că îi curge ceva sânge negru în vine. Era îmbrăcată cu un pulover de culoare foarte aprinsă, iar unghiile îi erau date cu o ojă de aceeaşi nuanţă. Avea faţa ascuţită, tăioasă, cu ochi mari şi buze subţiri, parcă bănuitoare.

Ceaiul era foarte bun – tare şi plăcut la gust – total diferit de chestia aia chinezească pe care o servea mereu doamna Kelsey şi care fusese o grea încercare pentru mine. Era şi pâine prăjită cu dulceaţă, precum şi o farfurie de fursecuri

cu fructe confiate şi prăjituri. Domnul Emmott se purta foarte politicos şi îmi tot dădea diverse lucruri. Deşi tăcut, era foarte atent când mi se golea farfuria.

Deodată, domnul Coleman a dat buzna înăuntru şi s-a aşezat lângă domnişoara Johnson. El nu părea defel neliniştit. Nu-i mai tăcea gura.

Doamna Leidner a oftat o dată şi i-a aruncat o privire plictisită, însă fără nici un efect. Tot aşa cum nu l-a domolit nici faptul că doamna Mercado, căreia i se adresa cel mai mult, era prea ocupată să mă ţintuiască pe mine cu privirea ca să aibă chef să îi răspundă altfel decât de formă.

Tocmai când terminam de luat ceaiul, au intrat profesorul Leidner şi domnul Mercado, care veneau de la săpături.

Profesorul Leidner m-a salutat în felul său amabil. L-am văzut grăbindu-se să se uite, îngrijorat, la soţia sa şi părând după aceea uşurat. S-a aşezat la celălalt capăt al mesei, iar domnul Mercado a luat loc pe scaunul liber de lângă doamna Leidner. Era un bărbat înalt, subţire, melancolic, cu mult mai în vârstă decât nevasta lui, cu tenul palid şi cu o barbă ciudată, moale şi fără formă. M-am bucurat când a intrat, căci soţia lui a încetat să mă mai fixeze şi şi-a îndreptat atenţia asupra lui, privindu-l cu un fel de febrilitate alarmată, pe care am găsit-o cam stranie. El învârtea absent în ceai, fără să scoată o vorbă. Nici nu s-a atins de prăjitura din farfurie.

Mai era un loc liber; brusc, uşa s-a deschis şi a intrat un bărbat. În momentul în care l-am zărit pe Richard Carey, mi-am zis că este unul dintre cei mai chipeşi bărbaţi pe care i-am văzut vreodată – şi, cu toate acestea, mă îndoiesc că era chiar aşa. Să spui că un bărbat este chipeş şi, în acelaşi timp, că arată precum un cadavru pare o contradicţie grosolană, dar este cât se poate de adevărat. Dacă te uitai la capul lui, aveai impresia că pielea este prea întinsă pe oase – însă avea oase frumoase. Linia maxilarului şi a frunţii era atât de precis conturată, încât îmi amintea de statuile de bronz. Faţa îi era uscăţivă şi măslinie, iar ochii – dintre

cei mai strălucitori şi mai albaştri pe care i-am văzut în viaţa mea. Măsura cam un metru optzeci şi cred că avea puţin sub patruzeci de ani.

Profesorul Leidner a spus:

— Soră, acesta este domnul Carey, arhitectul nostru.

El a murmurat ceva cu vocea lui plăcută, scăzută, cu accent britanic şi s-a aşezat lângă doamna Mercado.

Doamna Leidner i-a zis:

— Mă tem că s-a cam răcit ceaiul, domnule Carey.

— O, nu face nimic, doamnă Leidner, a răspuns el. E vina mea că am întârziat. Voiam să termin schiţele.

Doamna Mercado a intervenit:

— Dulceaţă, domnule Carey?

Domnul Reiter a împins spre el farfuria cu pâine prăjită.

Şi mi-am adus aminte de Maiorul Pennyman care remarcase: „Ca să înţelegeţi mai bine, erau cam prea politicoşi când îşi dădeau unul celuilalt untul”.

Da, era ceva curios în toată povestea asta…

Puţin prea ceremonioşi…

Ai fi zis că e grup de străini, nu de oameni care se cunosc – unii dintre ei – de mulţi ani.

Capitolul 6 –Prima sear ă

După ceai, doamna Leidner m-a condus în camera mea.

Poate că ar fi bine să descriu pe scurt cum erau dispuse camerele. E foarte simplu şi uşor de înţeles dacă priviţi planul.

De o parte şi de alta a verandei neacoperite erau uşi care duceau în cele două încăperi principale. Uşa din dreapta dădea în sufragerie, unde am luat ceaiul. Cea de pe partea cealaltă ducea într-o cameră identică (am numit-o cameră de zi) care era folosită drept salon şi cameră de lucru neoficială – locul unde se făceau multe desene (altele decât cele care ţineau strict de arhitectură) şi unde erau aduse bucăţile cele mai delicate de ceramică pentru a fi lipite. Din camera de zi se trecea în camera antichităţilor, unde erau aduse toate obiectele găsite în timpul săpăturilor, care erau

apoi depozitate pe etajere şi în diferite compartimente, precum şi întinse pe băncile şi mesele dinăuntru. Singura ieşire din această încăpere era prin camera de zi.

Lângă camera antichităţilor, dar cu intrarea printr-o uşă care dădea în curtea interioară, era dormitorul doamnei Leidner. Acesta, ca şi celelalte camere de pe această latură a casei, avea două ferestre zăbrelite cu vedere spre câmp. După colţ, lipită de dormitorul doamnei Leidner, însă fără să comunice cu acesta, era camera profesorului Leidner. Era prima dintre încăperile de pe latura dinspre răsărit. Alături era camera care îmi fusese rezervată. Lângă camera mea era cea a domnişoarei Johnson, urmată de cea a doamnei şi de a domnului Mercado. După aceea veneau două aşa-zise băi.

(Când m-am exprimat odată astfel de faţă cu doctorul Reilly, a izbucnit în râs şi mi-a spus că o baie ori este baie, ori nu este baie! În orice caz, dacă eşti obişnuit cu robinete şi cu ţevi, ţi se pare ciudat să spui că două camere cu pământ pe jos, cu câte o cadă de cositor care îţi ajunge până la brâu şi cu apă mâloasă adusă în canistre de kerosen merită numele de băi!) Toată această parte fusese construită de profesorul Leidner. Dormitoarele erau identice, având toate câte o fereastră şi o uşă care dădeau spre curtea interioară. De-a lungul laturii dinspre nord erau sala de desen, laboratorul şi camera de fotografii.

Dar să mă întorc la verandă: de cealaltă parte, dispunerea camerelor era foarte similară. Prin sufragerie se ajungea în biroul unde erau ţinute dosarele, se făcea catalogarea şi se băteau la maşină documentele. Pe colţ era camera părintelui Lavigny, căruia i se dăduse dormitorul cel mai mare; aici se ocupa şi de decodarea – sau care o fi cuvântul potrivit – tăbliţelor.

În colţul dinspre sud-vest era scara care ajungea pe acoperiş. Pe latura dinspre apus erau bucătăria şi patru dormitoare folosite de tineri – Carey, Emmott, Reiter şi Coleman.

În colţul dinspre nord-vest era camera de fotografii, din care se trecea în camera obscură. Lângă laborator. Apoi venea singura intrare – arcada prin care pătrunsesem în casă. În exterior erau dormitoarele servitorilor, localul de pază pentru soldaţi, grajdurile pentru cai şi restul. Sala de desen era în dreapta arcadei şi ocupa restul laturii dinspre nord.

Am descris în detaliu felul în care arăta casa pentru că nu vreau să mă întorc la asta mai târziu. După cum spuneam, doamna Leidner însăşi m-a însoţit în turul casei şi, în cele din urmă, m-a lăsat în camera mea, exprimându-şi speranţa că mă voi simţi bine şi că am tot ce îmi trebuie.

Încăperea era mobilată drăguţ, deşi foarte simplu – un pat, o comodă, un lavoar şi un scaun.

— Băieţii îţi vor aduce apă caldă înainte de prânz şi de cină – şi dimineaţa, fireşte. Dacă vrei şi în alt moment al zilei, ieşi afară şi bate din palme, iar când apare băiatul, spune-i jib mai' har. Crezi că o să ţii minte?

Am răspuns că da şi am repetat cuvintele, puţin şovăitoare.

— Foarte bine. Fii sigură pe dumneata şi strigă. Arabii nu înţeleg nimic spus cu voce obişnuită, „britanică".

— Limbile astea sunt surprinzătoare, am zis eu. Pare atât de ciudat că sunt aşa de multe şi de diferite.

Doamna Leidner a zâmbit.

— În Palestina e o biserică în care Rugăciunea Domnului este scrisă în nouăzeci – dacă nu mă-nşel – de limbi.

— Ia te uită! Am exclamat eu. Trebuie să îi scriu mătuşii, să îi povestesc. O s-o intereseze.

Doamna Leidner a atins urciorul şi ligheanul, cu un aer absent, şi a mutat savoniera câţiva centimetri mai încolo.

— Sper din tot sufletul că vei fi mulţumită aici, a adăugat ea, şi nu o să te plictiseşti prea tare.

— Nu mă plictisesc aproape niciodată, am asigurat-o eu. Viaţa nu e destul de lungă.

Nu mi-a răspuns. A continuat să se joace cu obiectele de pe lavoar, dusă pe gânduri.

Deodată, şi-a aţintit ochii violeţi asupra mea.

— Ce anume ţi-a spus soţul meu, soră?

De obicei, la astfel de întrebări se dă acelaşi răspuns.

— Am înţeles că sunteţi puţin cam obosită, doamnă Leidner, am zis eu pe un ton cât se poate de veridic. Şi că doriţi pe cineva care să aibă grijă de dumneavoastră şi să vă mai scape de griji.

Şi-a înclinat încet capul, visătoare.

— Da, a replicat. Da, aşa e foarte bine.

Era puţin cam enigmatic, dar nu aveam de gând să îi pun alte întrebări. M-am mulţumit să continui:

— Sper să mă lăsaţi să vă dau o mână de ajutor la ce e de făcut prin casă. Nu trebuie să mă lăsaţi să trândăvesc.

A surâs slab.

— Mulţumesc, soră.

Apoi s-a aşezat pe pat şi, spre marea mea surpriză, a început să mă chestioneze. Spun că am fost mirată, pentru că, din clipa în care am văzut-o prima oară, am fost sigură că doamna Leidner era o adevărată doamnă. Şi o doamnă, din experienţa mea, nu îşi manifestă decât arareori curiozitate cu privire la problemele personale ale altora.

Doamna Leidner însă părea nerăbdătoare să afle totul despre mine. Unde îmi făcusem ucenicia şi cu cât timp în urmă. Ce mă făcuse să vin în Orient. Cum de se întâmplase că primisem recomandarea doctorului Reilly. M-a întrebat până şi dacă fusesem vreodată în America sau dacă aveam rude în America. Vreo două dintre întrebările pe care mi le-a pus mi-au părut pe moment lipsite de sens, dar, mai târziu, mi-am dat seama de semnificaţia lor.

După aceea, dintr-odată, atitudinea ei s-a schimbat. A zâmbit – un zâmbet cald, luminos – şi mi-a zis, cu dulceaţă în glas, că era foarte bucuroasă că venisem şi că era sigură că aveam să îi fiu de mare ajutor.

S-a ridicat de pe pat şi a spus:

— Vrei să urci pe acoperiş ca să vezi apusul? E foarte frumos la ora asta.

Am încuviinţat din toată inima.

Pe când ieşeam din cameră, m-a întrebat:

— Erau mulţi oameni în trenul dinspre Bagdad? Bărbaţi?

I-am răspuns că nu remarcasem pe nimeni. Fuseseră doi francezi în vagonul-restaurant cu o seară înainte. Şi un grup de trei bărbaţi care, din câte înţelesesem din discuţia lor, se ocupau de conducta de ţiţei.

A dat din cap şi i-a scăpat un sunet. Ca un mic oftat de uşurare.

Am urcat împreună pe acoperiş.

Acolo am găsit-o pe doamna Mercado, aşezată pe parapet, şi pe profesorul Leidner, aplecat, uitându-se la o mulţime de pietre şi cioburi de ceramică aşezate rânduri-rânduri. Erau nişte chestii mari, cărora el le spunea râşniţe, pisălogi, topoare de piatră şi topoare perforate, precum şi o sumedenie de bucăţele de ceramică, împodobite cu tot felul de motive bizare.

— Veniţi încoace, ne-a strigat doamna Mercado. Nu-i aşa că e nemaipomenit de frumos?

Era, neîndoielnic, un apus splendid. Hassanieh-ul părea desprins din cărţile cu poveşti, iar fluviul Tigru, cu malurile sale late, dădea impresia de ireal.

— Nu-i aşa că e minunat, Eric? A zis doamna Leidner.

Profesorul Leidner a ridicat privirea, distrat, a murmurat „Minunat, minunat”, cam fără chef, după care s-a întors la sortarea hârburilor.

Doamna Leidner a zâmbit.

— Arheologii se uită numai la ce e la picioarelor lor. Pentru ei, cerul şi raiul nici nu există.

Doamna Mercado a chicotit.

— O, sunt nişte oameni foarte ciudaţi. O să-ţi dai curând seama de asta, soră, a adăugat ea. A făcut o pauză, apoi a continuat: Suntem cu toţii aşa de bucuroşi că ai venit. Am

fost atât de îngrijoraţi din pricina doamnei Leidner, nu-i aşa, Louise?

— Într-adevăr?

Vocea nu îi era încurajatoare.

— O, da, bineînţeles. A fost îngrozitoare, soră. Tot felul de atacuri de panică, de temeri. Când mi se spune despre cineva „E doar din cauza nervilor”, întotdeauna mă întreb ce poate fi mai rău de atât. Nervii sunt însăşi esenţa făpturii umane, n-am dreptate?

„Gura, gura”, mi-am zis în sinea mea.

Doamna Leidner a replicat sec:

— Ei bine, nu trebuie să îţi mai faci griji din pricina mea, Mărie. Sora o să aibă grijă de mine.

— Cu siguranţă, am asigurat-o eu, plină de voioşie.

— Sunt convinsă că asta va schimba complet lucrurile, a răspuns doamna Mercado. Eram toţi de părere că ar trebui să consulte un doctor sau să facă neapărat ceva. Are nervii distruşi, nu-i aşa, dragă Louise?

— Într-atât de distruşi, încât se pare că i-am distrus şi pe-ai voştri, a zis doamna Leidner. Ce-ar fi să vorbim despre ceva mai interesant decât starea mea lamentabilă?

Am înţeles în clipa aceea că doamna Leidner era genul de femeie care îşi face cu uşurinţă duşmani. Era o undă de grosolănie în vocea ei (nu că aş fi condamnat-o pentru asta), iar obrajii palizi ai doamnei Mercado s-au îmbujorat. A bolborosit ceva, însă doamna Leidner se ridicase deja şi se dusese lângă soţul ei, în celălalt capăt al acoperişului. Mă îndoiesc că a remarcat apropierea ei până când nu i-a pus mâna pe umăr; atunci şi-a ridicat repede ochii spre ea. Pe chip i se citea afecţiunea; privirea îi era întrebătoare.

Doamna Leidner a încuviinţat, dând încet din cap. Braţ la braţ, au mers până la marginea parapetului şi au coborât împreună treptele.

— Îi este foarte devotat, nu? A spus doamna Mercado.

— Da, am răspuns eu. E foarte plăcut să vezi asta. Se uita la mine cu o căutătură piezişă, stranie, oarecum

nerăbdătoare.

— Care crezi că e problema cu ea, soră? M-a întrebat, cu glasul ceva mai scăzut.

— O, nu cred că e ceva grav, am zis eu, calmă. Pesemne că e doar puţin obosită.

M-a sfredelit cu privirea, aşa cum făcuse şi când luasem ceaiul. Brusc, m-a întrebat:

— Dumneata te ocupi de cazuri de boli mentale?

— O, nu, Doamne fereşte! Cum de vă puteţi gândi la aşa ceva?

A tăcut câteva clipe, apoi a continuat:

— Ştii ce ciudat s-a purtat în ultima vreme? Ţi-a spus profesorul Leidner?

Nu sunt de acord cu bârfele despre pacienţi. Pe de altă parte însă, ştiu din proprie experienţă că, adesea, este foarte dificil să afli adevărul de la rude şi, până nu ştii exact despre ce este vorba, orbecăi şi nu eşti de mare folos. Fireşte, lucrurile stau complet altfel când eşti în subordinea unui medic. El îţi spune ceea ce ai nevoie să ştii. Dar, în cazul acesta, nu era nici un doctor care să îmi dea sfaturi. Doctorul Reilly nu fusese niciodată chemat în calitate de medic. Iar eu nu eram defel încredinţată că profesorul Leidner îmi zisese tot ce ştia. De cele mai multe ori, soţii sunt reticenţi din instinct – ceea ce le face cinste, după părerea mea. Cu toate acestea, cu cât aflam mai multe, cu atât avea să îmi fie mai uşor să îmi dau seama ce măsuri trebuie să iau. Doamna Mercado (pe care am catalogat-o drept o caţă veninoasă) murea de nerăbdare să mi se destăinuie. Şi, sincer vorbind, atât omeneşte, cât şi din punct de vedere profesional, voiam să aud ce are de spus. Dacă vreţi, puteţi considera că eram pur şi simplu curioasă.

Am zis:

— Înţeleg că doamna Leidner nu s-a prea purtat normal în ultima vreme?

Doamna Mercado a râs într-un fel neplăcut.

— Normal? N-aş prea crede. Ne-a înspăimântat de moarte, într-o noapte – degete care îi băteau în geam. Altă dată – o mână fără braţ. Dar când s-a ajuns la un chip galben lipit de fereastră – iar când s-a năpustit la geam nu era nimic – ei bine, aş spune că a fost cam înfiorător pentru toată lumea.

— Poate e cineva care se ţine de farse, am sugerat eu.

— A, nu, nici pomeneală, e doar închipuirea ei. Acum trei zile, la cină, am auzit focuri de armă în sat, la aproape o milă depărtare, iar ea a tresărit de spaimă şi a început să ţipe – ne-a înfricoşat pe toţi. Cât despre profesorul Leidner, s-a repezit la ea şi s-a purtat în cel mai ridicol mod cu putinţă. „Nu e nimic, draga mea, nu e nimic”, tot repeta el. Cred că ştii prea bine, soră, că uneori bărbaţii încurajează închipuirile astea isterice ale femeilor. E păcat, pentru că e un lucru rău. Maniile nu ar trebui încurajate.

— Dacă e într-adevăr vorba despre manii, am replicat eu sec.

— Despre ce altceva ar putea fi vorba?

Nu am răspuns, pentru că nu ştiam ce să spun. Era o afacere curioasă. Împuşcăturile şi ţipetele erau destul de fireşti – pentru cineva aflat într-o stare de nervi, vreau să spun. Dar povestea cu mâna şi cu chipul fantomatic era altceva. După părerea mea, existau două alternative – fie doamna Leidner inventase totul (tot aşa cum copiii obişnuiesc să născocească tot felul de minciuni ca să atragă atenţia asupra lor), fie, aşa cum sugerasem deja, era o farsă pusă la cale de cineva. Era genul de lucru, am cugetat eu, pe care un individ lipsit de imaginaţie, cum era domnul Coleman, l-ar fi putut găsi amuzant. M-am hotărât să stau cu ochii pe el. Pacienţii cu tulburări nervoase pot fi îngroziţi până şi de o glumă stupidă.

Doamna Mercado a continuat, aruncându-mi o privire piezişă:

— Pare un personaj romantic, soră, nu crezi? Tipul de femeie căreia i se întâmplă tot felul de lucruri.

— I s-au întâmplat multe lucruri? M-am interesat eu.

— Păi, primul ei soţ a fost ucis în război, pe când avea doar douăzeci de ani. E foarte patetic şi romantic, nu?

— Dacă ţineţi să înfrumuseţaţi realitatea, am răspuns eu aspru.

— O, soră! Ce observaţie neobişnuită!

E cât se poate de adevărat. Când te gândeşti la toate femeile pe care le auzi zicând: „Dacă Donald, sau Arthur, sau cum l-o fi chemat, ar fi trăit…” Şi, câteodată, îmi spun în sinea mea că, dacă ar fi trăit, ar fi fost acum de vârstă mijlocie, gras, arţăgos şi lipsit de romantism.

Se întuneca, aşa că am propus să coborâm. Doamna Mercado a încuviinţat şi m-a întrebat dacă aş vrea să văd laboratorul.

— Soţul meu e probabil acolo – lucrează.

I-am răspuns că mi-ar face plăcere, şi ne-am îndreptat spre laborator. Încăperea era luminată de o lampă, dar era goală. Doamna Mercado mi-a arătat o parte dintre aparate şi nişte ornamente de cupru care tocmai erau tratate, precum şi nişte oase acoperite cu un strat de ceară.

— Pe unde o fi Joseph? S-a întrebat doamna Mercado.

S-a uitat în sala de desen, unde lucra Carey. Acesta abia dacă a ridicat privirea când am intrat, iar eu am fost surprinsă de istovirea care i se citea pe chip. Mi-am zis: „Omul acesta e la capătul puterilor. Foarte curând va ceda”. Şi mi-am adus aminte că mai remarcase cineva această încordare la el.

Când am ieşit, am întors capul ca să mă mai uit o dată la el. Stătea aplecat deasupra unei foi de hârtie, cu buzele strânse, iar aspectul de cadavru era şi mai accentuat. Poate că era doar imaginaţia mea, însă mi s-a părut că aduce cu un cavaler din vechime care se pregăteşte să plece la luptă şi ştie că va fi ucis.

Şi, din nou, am simţit extraordinara şi aproape inconştienta atracţie pe care o exercita.

L-am găsit pe domnul Mercado în camera de zi. Ii explica doamnei Leidner un nou proces. Ea era aşezată pe un scaun de lemn şi broda nişte flori pe o mătase fină; am fost din nou mirată de înfăţişarea ei ciudată, fragilă, nepământeană. Părea ireală, nu o fiinţă în carne şi oase.

Doamna Mercado a exclamat, cu vocea ei înaltă şi ascuţită:

— A, aici erai, Joseph! Te-am căutat în laborator.

A tresărit; părea uimit şi derutat, ca şi cum apariţia ei ar fi rupt o vrajă. A zis poticnit:

— Eu… Trebuie să plec acum. Sunt în mijlocul… În mijlocul…

Nu şi-a încheiat propoziţia, dar s-a întors spre uşă.

Doamna Leidner a răspuns, cu glasul ei scăzut şi tărăgănat:

— Trebuie să îmi povesteşti cândva şi sfârşitul. Era foarte interesant.

A ridicat privirea spre noi, ne-a zâmbit dulce, dar cumva distant, şi s-a aplecat din nou asupra broderiei.

Peste vreo două minute a spus:

— Sunt nişte cărţi acolo, soră. Bine alese. Ia una şi stai jos.

M-am dus la etajeră. Doamna Mercado a mai rămas câteva minute, apoi, răsucindu-se brusc, a ieşit din cameră. Când a trecut pe lângă mine, i-am văzut chipul, şi nu mi-a plăcut defel expresia pe care o avea. Părea înnebunită de furie.

Mi-am adus aminte, fără să vreau, de câteva dintre lucrurile pe care doamna Kelsey le spusese sau lăsase să se înţeleagă despre doamna Leidner. Nu voiam să mă gândesc că sunt adevărate, pentru că o plăceam pe doamna Leidner, însă m-am întrebat totuşi dacă nu era cu putinţă să fie un sâmbure de adevăr în ele. Neîndoielnic că nu era doar vina ei, dar era limpede că urâţica domnişoară Johnson şi atât de banala doamnă Mercado nu îi ajungeau nici până la degetul mic când venea vorba de frumuseţe sau de farmec. Şi, la urma urmei, bărbaţii sunt tot bărbaţi, indiferent în ce colţ de lume te afli. Dacă ai meseria mea, îţi dai repede seama de asta.

Mercado nu era un tip sclipitor, şi bănuiesc că doamna Leidner nu dădea doi bani pe admiraţia lui, însă soţiei lui îi păsa. Dacă nu care cumva mă înşelam, îi păsa chiar foarte mult, şi, dacă ar fi avut ocazia, cred că nu ar fi ezitat să i-o plătească.

M-am uitat la doamna Leidner, care stătea şi cosea la frumoasele ei flori, aşa de intangibilă, de departe şi de retrasă. Mi-a trecut prin cap că poate ar trebui să o avertizez. Că poate nu ştie cât de stupide, de nebuneşti, de violente pot fi gelozia şi ura – şi de cât de puţin este nevoie ca să înceapă să mocnească.

Apoi mi-am zis:„Amy Leatheran, eşti o proastă. Doamna Leidner nu e o fetişcană naivă. Se apropie binişor de patruzeci de ani şi neîndoielnic ştie tot ce trebuie despre viaţă”.

Însă tot aveam impresia că nu e chiar aşa.

Avea o înfăţişare ciudat de ingenuă.

Am pornit să mă întreb ce fel de viaţă dusese până atunci. Ştiam doar că se căsătorise cu profesorul Leidner cu doi ani în urmă. Şi, potrivit spuselor doamnei Mercado, primul ei soţ murise cu vreo cincisprezece ani înainte.

M-am aşezat lângă ea cu o carte, şi, curând după aceea, am mers să mă spăl pe mâini pentru cină. Am mâncat bine – un curry cu adevărat excelent. Eram obosită, aşa că m-am bucurat când toată lumea s-a dus devreme la culcare.

Profesorul Leidner m-a condus până în cameră ca să se asigure că am tot ce îmi trebuie.

Mi-a strâns călduros mâna şi mi-a spus, plin de entuziasm:

— Te place, soră. Te-a plăcut din prima clipă. Sunt atât de fericit. De-acum sunt convins că totul va fi bine.

Vorbea cu o însufleţire aproape copilărească.

Şi eu eram de părere că doamna Leidner mă simpatiza şi eram mulţumită că se întâmplase aşa.

Cu toate acestea, nu eram la fel de încrezătoare ca el. Mi se părea că situaţia era mult mai complicată decât îşi dădea el seama.

Era ceva – ceva ce nu reuşeam să definesc. Dar plutea în aer.

Patul era foarte comod, însă nu am dormit bine. Am visat prea mult.

Mi se tot învârteau prin minte cuvintele dintr-un poem de Keats, pe care îl învăţasem în copilărie. Le tot încurcam, şi asta mă îngrijora. Era un poem pe care îl urasem dintotdeauna – pesemne pentru că fusesem obligată să îl învăţ. Dar, când m-am trezit în miez de noapte, am descoperit pentru prima dată o anume frumuseţe în acele versuri.

„O, oare ce te mâhneşte, cavaler sub arme, singur – şi (cum mai era?) – palid cutreierând…?” {2} Am văzut pentru prima dată faţa cavalerului – era faţa domnului Carey – un chip neînduplecat, încordat, bronzat, care îmi aducea aminte de acei bieţi tineri din vremea războiului… Şi mi-a părut râu pentru el; apoi am adormit din nou şi am văzut că La Belle Dame sans Merci era doamna Leidner, care se apleca într-o parte pe cal, cu o broderie de flori în mână, iar calul s-a împiedicat, şi peste tot erau oase acoperite cu ceară, şi m-am trezit cu pielea de găină, tremurând, şi mi-am zis că nu îmi picase deloc bine mâncarea din seara aceea.

Capitolul 7 –Bărbatul de la fereastr ă

Cred că ar trebui să spun limpede încă de pe acum că nu va exista nici un fel de culoare locală în povestirea mea. Nu ştiu nimic despre arheologie şi nici nu aş vrea să aflu. Nu văd ce rost are să pierzi vremea cu oameni care sunt de mult oale şi ulcele şi cu locuri care nu mai există. Domnul Carey îmi tot spunea că îmi lipseşte temperamentul de arheolog, şi avea neîndoielnic dreptate.

Chiar în prima dimineaţă după sosirea mea, domnul Carey m-a întrebat dacă aş vrea să merg să văd palatul pe care îl proiecta, cred că ăsta a fost cuvântul pe care l-a folosit. Cu toate că habar nu am cum poţi proiecta un lucru care s-a întâmplat cu atât de mult timp în urmă. Am zis că aş vrea,

şi, ca să fiu sinceră, eram destul de entuziasmată. Din câte înţelesesem, palatul acela era vechi de aproape trei mii de ani. Mă întrebam ce fel de palate existau pe atunci şi dacă avea să semene cu fotografiile pe care le văzusem cu mobila din mormântul lui Tutankhamon. Dar, vă vine să credeţi, nu era decât noroi! Pereţi murdari din argilă de vreo jumătate de metru – şi atâta tot. Domnul Carey m-a dus de colo-colo, povestindu-mi tot soiul de lucruri – asta era curtea mare, acolo erau nişte apartamente şi un alt cat şi alte încăperi care nu dădeau în curtea centrală. Iar eu mă tot întrebam: „Cum de ştie toate astea?”, deşi, fireşte, eram prea politicoasă ca să rostesc astfel de gânduri cu voce tare. A fost o teribilă dezamăgire! Mi se părea că pe întregul sit arheologic nu e decât nămol – nu marmură, sau aur, sau ceva frumos – până şi casa mătuşii mele din Cricklewood ar fi fost o ruină mai impresionantă! Şi vechii asirieni, sau ce-or fi fost ei, îşi ziceau regi. După ce a terminat cu „palatele”, domnul Carey m-a dat pe mâna părintelui Lavigny, care mi-a arătat restul. Mi-era puţin teamă de părintele Lavigny, căci era călugăr, străin şi, în plus, avea şi o voce gravă, însă a fost foarte amabil, deşi cam vag. Câteodată aveam impresia că nici el nu găsea că lucrurile acelea aveau substanţă.

Doamna Leidner mi-a explicat mai târziu că părintele Lavigny nu era interesat decât de „documentele scrise”, cum le numea ea. Oamenii ăştia scriau totul pe argilă, cu nişte semne ciudate, grosolane, dar destul de inteligente. Erau chiar şi nişte tăbliţe de şcoală – lecţiile dascălului pe o parte şi strădaniile învăţăcelului pe cealaltă. Recunosc că acestea mi-au stârnit curiozitatea – păreau atât de omeneşti, dacă înţelegeţi ce vreau să spun.

Părintele Lavigny m-a însoţit în jurul sitului arheologic, lămurindu-mă care erau templele sau palatele şi care locuinţele particulare, ba mi-a arătat până şi, zicea el, un cimitir de la începutul epocii sumeriene. Sărea de la una la

alta, dându-mi câte o frântură de informaţie, apoi revenind la alte subiecte.

— E bizar că ai venit aici, mi-a spus. Înseamnă că doamna Leidner e cu adevărat bolnavă?

— Nu ăsta e cuvântul potrivit, am răspuns eu, cu prudenţă.

— E o femeie stranie. O femeie primejdioasă, după părerea mea.

— Ce vreţi să spuneţi cu asta? Primejdioasă? Cum adică primejdioasă?

Clătină din cap, îngândurat.

— Cred că e nemiloasă. Da, cred că poate fi absolut nemiloasă.

— Vă cer iertare, dar vorbiţi prostii.

Dădu iar din cap.

— Dumneata nu cunoşti femeile aşa cum le cunosc eu.

Iar asta mi s-a părut o replică foarte curioasă, venind din partea unui călugăr. Pesemne că auzise însă multe la spovedanie. Dar şi asta m-a cam nedumerit, pentru că nu ştiam precis dacă şi călugării ascultă spovedanii sau doar preoţii. Iar eu presupusesem că e călugăr – cu rasa lui lungă de lână, cu care mătura pe jos, cu mătăniile şi tot restul!

— Da, ar putea fi nemiloasă, reluă el, dus pe gânduri. Sunt aproape convins. Şi totuşi, deşi e o persoană atât de tare, ca piatra, ca marmura, îi este frică. De ce se teme?

„Asta, mi-am zis, vrem cu toţii să aflăm!”

Era posibil ca soţul ei să ştie, dar, în afară de el, mă îndoiam că mai ştia cineva.

— E neobişnuit aici? Găseşti că e neobişnuit? Sau ţi se pare firesc?

— Nu foarte firesc, am zis, reflectând puţin. Este destul de confortabil, în ceea ce priveşte casa şi restul, dar nu pot spuse că îmi dă un sentiment plăcut.

— Eu nu mă simt deloc în largul meu. Am impresia – deveni dintr-odată ceva mai puţin străin – că se pregăteşte

ceva. Nici profesorul Leidner nu e el însuşi. Şi pe el îl preocupă ceva.

— Sănătatea soţiei?

— Poate. Însă nu numai atât. Cum să zic – e o stare de nelinişte.

Pusese punctul pe i – era într-adevăr o stare de nelinişte.

Nu ne-am mai continuat discuţia, pentru că profesorul Leidner s-a apropiat de noi. Mi-a arătat un mormânt de copil, pe care abia îl descoperiseră. Era destul de înduioşător: nişte oscioare şi vreo două oale şi nişte bobi, care, mi-a explicat profesorul Leidner, reprezentau de fapt un colier de mărgele.

Muncitorii m-au făcut să râd. Nu vezi prea des o asemenea adunătură de sperietori – toţi în fuste lungi şi peticiţi, cu capetele înfăşurate în nişte bucăţi de pânză, de parcă îi dureau măselele. Şi, uneori, pe când cărau dintr-o parte într-alta coşuri cu pământ, începeau să cânte – cel puţin cred că era vorba despre un cântec – un soi de murmur monoton, neîntrerupt. Am observat că ochii le erau înfricoşători – la toţi supurau, şi unul sau doi dintre ei păreau pe jumătate orbi. Tocmai mă gândeam ce oameni nefericiţi trebuie că erau, când profesorul Leidner a spus: „Nişte bărbaţi foarte chipeşi, nu-i aşa?”, iar eu mi-am dat seama, încă o dată, că lumea asta e un loc tare ciudat şi că doi oameni pot avea păreri opuse cu privire la unul şi acelaşi lucru. Nu m-am exprimat prea bine, dar cred că înţelegeţi la ce vreau să mă refer.

La scurt timp după aceea, profesorul Leidner a zis să se duce acasă pentru o ceaşcă de ceai înainte de prânz. Aşa că am plecat împreună, şi, pe drum, mi-a povestit tot felul de lucruri. Era cu totul altceva. Era ca şi cum aş fi văzut cu ochii mei cum era pe vremuri – drumurile, casele – şi mi-a arătat şi nişte cuptoare în care coceau pâine şi mi-a spus că arabii folosesc cam acelaşi tip de cuptoare şi în zilele noastre.

Când am ajuns la casă, doamna Leidner se sculase. Arăta mai bine astăzi, nu mai era la fel de trasă la faţă şi de obosită. Ceaiul ne-a fost servit aproape imediat, iar profesorul Leidner i-a istorisit ce apăruse de dimineaţă la săpături. Apoi s-a întors la lucru, iar doamna Leidner m-a întrebat dacă aş vrea să văd câteva dintre obiectele pe care le descoperiseră până atunci. Bineînţeles că am fost de acord, aşa că am pornit împreună spre camera antichităţilor. Erau o groază de lucruri acolo – în mare parte oale sparte, după părerea mea, sau unele care fuseseră reparate şi lipite la loc. Eu, una, mi-am zis că s-ar cuveni să fie aruncate cu toatele.

— O, Doamne, am exclamat, e păcat că sunt aşa sparte, nu-i aşa? Chiar merită păstrate?

Doamna Leidner a schiţat un zâmbet şi mi-a spus:

— Să nu te audă Eric vorbind aşa. Nimic nu-l interesează mai mult decât vasele, iar unele dintre acestea simt cele mai vechi pe care le avem – s-ar putea să aibă chiar şi şapte mii de ani. Şi mi-a explicat cum unele dintre ele proveneau dintr-o excavaţie foarte adâncă şi cum, cu mii de ani în urmă, se spărseseră şi fuseseră lipite cu bitum, ceea ce dovedeşte că oamenii îşi preţuiau lucrurile şi pe vremea aceea, cum o fac şi astăzi. Şi acum, o să-ţi arăt ceva mult mai atrăgător.

A dat jos o cutie de pe etajeră şi a scos din ea un minunat pumnal din aur, cu plăselele bătute în pietre albastre.

Am rămas cu gura căscată.

Doamna Leidner a râs.

— Da, toată lumea iubeşte aurul! Mai puţin soţul meu.

— De ce nu-i place profesorului Leidner?

— În primul rând, pentru că e scump. Trebuie să plăteşti lucrătorilor care găsesc obiectul greutatea lui în aur.

— Doamne Dumnezeule! Am exclamat eu. Dar de ce?

— A, aşa e obiceiul. Asta îi împiedică să fure. Înţelegi dumneata, dacă ar fura un asemenea obiect, ar face-o

pentru valoarea lui intrinsecă, nu pentru valoarea arheologică. L-ar putea topi. Aşa că îi ajutăm să fie cinstiţi.

A dat jos o altă tavă şi mi-a arătat un pocal din aur cu capete de berbec pe el.

Din nou am rămas cu gura căscată.

— Da, e frumos, nu-i aşa? Au fost găsite în mormântul unui prinţ. Am mai găsit şi alte morminte de regi, dar cele mai multe fuseseră jefuite. Pocalul ăsta este cea mai mare descoperire pe care am făcut-o. Este unul dintre cele mai frumoase găsite vreodată. Începutul epocii sumeriene. Unic.

Deodată, încruntându-se, doamna Leidner a apropiat pocalul de ochi şi l-a râcâit delicat cu unghia.

— Ce ciudat! E ceară pe el. Pesemne a intrat cineva aici cu o lumânare.

A desprins bucăţica de ceară şi a pus pocalul la locul lui.

După aceea mi-a arătat nişte figurine bizare de teracotă – cele mai multe erau însă pur şi simplu vulgare. Oamenii ăştia din vechime aveau nişte minţi tare murdare, dacă mă întrebaţi pe mine.

Când ne-am întors pe verandă, am găsit-o acolo pe doamna Mercado, care îşi făcea unghiile. Se uita la ele, admirându-şi opera. Iar eu mi-am spus în sinea mea că era greu de imaginat ceva mai hidos decât acel roşu-portocaliu.

Doamna Leidner adusese din camera antichităţilor o farfurioară foarte fină, spartă în mai multe bucăţi, pe care s-a apucat să le lipească la loc. Am privit-o vreo două minute, după care m-am oferit să o ajut.

— O, da, mai sunt o mulţime.

A venit cu alte vase sparte, şi ne-am pus pe treabă. Am înţeles curând ce trebuie făcut exact, iar doamna Leidner m-a lăudat pentru îndemânarea mea. Presupun că surorile medicale sunt foarte îndemânatice.

— Ce ocupată e toată lumea! A zis doamna Mercado. Mă simt teribil de leneşă. Fireşte, sunt leneşă.

— De ce nu ai fi, dacă îţi place aşa? Replică doamna Leidner.

Nu era nici urmă de interes în vocea ei.

La ora douăsprezece am luat prânzul. După aceea, profesorul Leidner şi domnul Mercado au curăţat nişte vase, turnând peste ele o soluţie de acid hidrocloric. Unul dintre vase a dobândit o frumoasă culoare violet, iar pe altul a ieşit la iveală un model cu coarne de taur. Parcă era o vrajă. Tot noroiul ăla întărit pe care nu-l puteai îndepărta oricât ai fi spălat vasele a făcut spumă şi a dispărut ca prin minune.

Domnul Carey şi domnul Coleman s-au dus la situl arheologic, iar domnul Reiter s-a îndreptat spre camera de fotografii.

— Tu ce vrei să faci, Louise? A întrebat-o profesoral Leidner pe soţia lui. Bănuiesc că vrei să te odihneşti puţin, nu-i aşa?

Am înţeles că doamna Leidner obişnuia să se culce puţin după masă.

— O să mă întind vreo oră. Apoi poate o să ies să mă plimb puţin.

— Foarte bine. Sora o să te însoţească, nu-i aşa?

— De bună seamă, am încuviinţat eu.

— Nu, nu, s-a împotrivit doamna Leidner. Îmi place să merg singură. Sora nu trebuie să simtă că nu poate să mă scape din ochi.

— O, dar mi-ar face plăcere să merg.

— Nu, aş prefera să nu vii. Era destul de hotărâtă, aproape imperativă. Trebuie să fiu singură din când în când. Am nevoie de asta.

Bineînţeles, nu am insistat. Dar, când m-am dus la rândul meu să trag un pui de somn, mi s-a părut ciudat că doamna Leidner, cu atacurile ei de panică, era dornică să iasă de una singură, fără nici un fel de protecţie.

Când am ieşit din cameră la trei şi jumătate, nu era nimeni în curte în afară de un băieţaş cu un lighean mare de

aramă, care spăla nişte bucăţi de ceramică, şi de domnul Emmott, care le sorta şi le aranja. În momentul în care m-am îndreptat spre ei, doamna Leidner a intrat prin arcadă. Părea mult mai în formă decât o văzusem până atunci. Ochii îi străluceau, iar ea părea bine-dispusă, aproape veselă.

Profesorul Leidner a ieşit din laborator şi i-a venit în întâmpinare. I-a arătat o farfurie mare cu coarne de taur pe ea.

— Nivelurile preistorice sunt extraordinar de productive, a zis el. Până acum o ducem foarte bine. Am avut noroc că am dat peste mormântul ăla exact la început. Singurul care s-ar putea plânge este părintele Lavigny. N-am găsit aproape nici o tabletă.

— Nu pare că ar fi făcut prea multe nici cu cele pe care le are, a răspuns doamna Leidner sec. Poate că este într-adevăr un excelent epigrafist, însă este remarcabil de leneş. Îşi petrece toate după-amiezile dormind.

— Îi ducem dorul lui Byrd. Omul ăsta mi se pare cumva neortodox – deşi, fireşte, nu e de competenţa mea să îl judec. Doar că una sau două traduceri au fost cel puţin surprinzătoare. Nu-mi prea vine să cred, de pildă, că are dreptate cu privire la cărămida aceea inscripţionată, şi totuşi trebuie că ştie el ce ştie.

După ceai, doamna Leidner m-a întrebat dacă aş vrea să fac o plimbare până la fluviu. M-am gândit că pesemne se temea că mă jignise, refuzând să mă lase să o însoţesc după prânz.

Voiam să îi dau de înţeles că nu sunt genul foarte sensibil, aşa că m-am învoit numaidecât.

Era o seară minunată. O cărare ducea printre câmpurile de orz, şi apoi printre nişte pomi în floare. În cele din urmă am ajuns pe malul Tigrului. La stânga noastră era Tell {3}, cu muncitorii care cântau, cu murmurul lor monoton. Un pic mai la dreapta noastră era o roată mare de apă, care scotea un scârţâit ciudat. La început m-a iritat. Însă apoi a început să îmi placă, ba chiar, într-un mod straniu, a avut un

efect liniştitor asupra mea. Dincolo de roata de apă se întindea satul de unde proveneau majoritatea lucrătorilor.

— E frumos, nu-i aşa? A zis doamna Leidner.

— E foarte tihnit. Mi se pare de necrezut că suntem atât de departe de orice.

— Departe de orice, a repetat doamna Leidner. Da. Măcar aici ar trebui să fim în siguranţă.

I-am aruncat o privire pătrunzătoare, dar cred că vorbise mai mult pentru sine, şi probabil că nu îşi dăduse seama ce scoseseră la iveală cuvintele ei.

Am pornit înapoi spre casă.

Deodată, doamna Leidner m-a prins atât de strâns de mână, încât aproape mi-a venit să ţip.

— Cine e acolo, soră? Ce face?

Ceva mai departe de noi, chiar în locul unde cărarea trecea pe lângă casă, stătea un bărbat. Purta haine europene şi părea că se ridicase în vârful picioarelor ca să încerce să se uite printr-una dintre ferestre.

La un moment dat, a privit în jur, ne-a zărit şi a apucat imediat pe cărare, înspre noi. Am simţit cum doamna Leidner mă strânge şi mai tare de mână.

— Soră, a şoptit. Soră…

— E totul în regulă, e totul în regulă, am încercat eu să o calmez.

Bărbatul s-a apropiat, apoi a trecut pe lângă noi. Era un irakian, şi, de îndată ce l-a văzut limpede, doamna Leidner s-a relaxat, scoţând un oftat de uşurare.

— E doar un irakian, a spus.

Ne-am continuat drumul. Am privit ferestrele. Nu numai că erau zăbrelite, dar erau şi prea sus ca să vadă cineva înăuntru, căci afară nivelul solului era mai jos decât în curtea interioară.

— Probabil că era doar curios, am zis eu.

Doamna Leidner dădu din cap.

— Probabil. Însă pentru o clipă am crezut că…

S-a oprit brusc.

Iar eu m-am întrebat în sinea mea: „Ce aţi crezut? Asta aş vrea să aflu. Ce aţi crezut?”

Dar acum ştiam un lucru – doamnei Leidner îi era teamă de un om în carne şi oase.

Capitolul 8 – Alarmă în miez de noapte

E destul de dificil să îmi dau seama ce trebuie notat din săptămâna care a urmat sosirii mele la Tell Yarimjah.

Privind acum înapoi, ştiind ceea ce ştiu, îmi dau seama de o mulţime de mici semne şi indicii care mi-au scăpat la momentul respectiv.

Totuşi, pentru a păstra acurateţea istorisirii, cred că ar trebui să încerc să adopt punctul de vedere pe care îl aveam atunci – când eram nedumerită, neliniştită şi din ce în ce mai conştientă că e ceva în neregulă.

Un lucru era cert, acea senzaţie curioasă de încordare şi de constrângere nu era o închipuire. Era cât se poate de reală. Până şi insensibilul Bill Coleman a făcut comentarii în această privinţă.

— Locul ăsta mă irită, l-am auzit spunând. Sunt întotdeauna aşa ursuzi?

Vorbea cu David Emmott, celălalt asistent. Începuse să îmi placă domnul Emmott; eram convinsă că, în pofida faptului că era taciturn, nu era neprietenos. Dădea o impresie de constanţă şi de linişte într-o atmosferă în care nu ştiai niciodată ce gândesc sau simt ceilalţi.

— Nu, i-a răspuns el domnului Coleman. Anul trecut nu era aşa.

Dar nu a dezvoltat subiectul şi nici nu a mai spus altceva.

— Ce nu pricep e despre ce este vorba de fapt, a continuat domnul Coleman pe un ton mâhnit.

Emmott a ridicat din umeri, fără să zică nimic.

Eu am avut o conversaţie destul de lămuritoare cu domnişoara Johnson. O simpatizam foarte mult. Era o persoană capabilă, inteligentă şi cu picioarele pe pământ. Nutrea, era destul de limpede, o admiraţie profundă pentru profesorul Leidner.

De data aceasta mi-a povestit viaţa lui încă din tinereţe. Ştia fiecare sit arheologic unde fusese, precum şi rezultatele săpăturilor. Aproape că aş îndrăzni să bag mâna în foc că ar fi putut cita din toate prelegerile pe care le ţinuse vreodată, îl considera, mi-a mărturisit, cel mai bun arheolog în viaţă.

— Şi e atât de modest. Atât de naiv. Nu cunoaşte sensul cuvântului îngâmfare. Numai un mare om poate fi atât de modest.

— E-adevărat, am răspuns eu. Oamenii de seamă nu trebuie să facă uz de puterea lor.

— Şi, în plus, e o persoană aşa de jovială. Nici nu-ţi poţi imagina cât de bine ne distram – eu, el şi Richard Carey – în primii ani când am venit aici. Eram un grup aşa de vesel! Richard Carey a lucrat cu el în Palestina, fireşte. Sunt prieteni de vreo zece ani. Eu îl ştiu de vreo şapte.

— Domnul Carey e un bărbat atât de chipeş!

— Da, probabil că da.

A rostit aceste cuvinte destul de tăios.

— Dar puţin cam tăcut, nu?

— Nu era aşa, s-a grăbit domnişoara Johnson să zică. Doar de când…

S-a oprit brusc.

— Doar de când…? Am îmboldit-o eu.

— Păi… Domnişoara Johnson dădu din umeri, în felul ei caracteristic. S-au schimbat multe.

Nu am spus nimic. Speram că va continua; şi, într-adevăr, a făcut-o, prefaţându-şi spusele cu un scurt hohot de râs, ca şi cum voia să le micşoreze importanţa.

— Mă tem că sunt o fată bătrână cu idei învechite. Câteodată mă gândesc că, dacă nevasta unui arheolog nu e interesată de genul ăsta de muncă, nu ar trebui să însoţească expediţia. Altminteri, se ajunge adesea la neînţelegeri.

— Doamna Mercado… Am sugerat eu.

— A, ea! Domnişoara Johnson înlătură această sugestie. Mă refeream de fapt la doamna Leidner. Este o femeie fermecătoare, şi oricine poate înţelege de ce i-a „căzut cu tronc” domnului Leidner, ca să folosesc o expresie mai familiară. Dar tot am senzaţia că nu e la locul ei aici. Ea… Asta tulbură lucrurile.

Aşadar, domnişoara Johnson, ca şi doamna Kelsey, era de părere că doamna Leidner era răspunzătoare de atmosfera tensionată. Însă, în cazul acesta, unde intrau în joc temerile doamnei Leidner?

— Îl tulbură, a reluat domnişoara Johnson, serioasă. Bineînţeles, eu sunt, mă rog, eu sunt ca un câine bătrân, credincios, dar gelos. Nu îmi place să îl văd aşa de obosit şi de îngrijorat. Ar trebui să se preocupe numai de muncă, nu să fie acaparat de nevastă şi de temerile ei prosteşti! Dacă nu îi convine să trăiască în locuri îndepărtate şi izolate, ar fi trebuit să rămână în America. Nu suport oamenii care vin într-un loc, şi apoi nu fac decât să se plângă. Apoi, ca şi cum s-ar fi temut că a spus mai multe decât intenţionase, a urmat: Fireşte că o admir foarte mult. E o femeie încântătoare şi se poartă atât de fermecător când vrea.

După care am abandonat subiectul.

Mi-am zis în sinea mea că mereu se întâmplă aşa – când sunt mai multe femei la un loc, precis se iscă gelozii. În mod evident, domnişoara Johnson nu o plăcea pe soţia şefului ei (şi pesemne că era normal), şi, dacă nu mă înşelam amarnic, doamna Mercado o ura pur şi simplu.

O altă persoană care nu o agrea pe doamna Leidner era Sheila Reilly. A venit de câteva ori la sit, o dată cu maşina şi de două ori cu câte un tânăr pe un cal – pe doi cai, vreau să zic, bineînţeles. Bănuiam că are o slăbiciune pentru americanul cel tăcut, Emmott. Când era de serviciu la sit, stătea de vorbă cu el, şi mi se părea că şi el o preţuia.

Într-o zi, dând, după părerea mea, dovadă de nesăbuinţă, doamna Leidner a comentat această problemă la prânz.

— Fata aceea, Reilly, tot îl mai vânează pe David, a spus ea, râzând. Bietul de tine, te urmăreşte şi la săpături! Cât de prostuţe sunt fetele!

Domnul Emmott nu a răspuns, dar chipul lui bronzat s-a cam înroşit. A ridicat capul şi a privit-o în ochi cu o expresie foarte ciudată – o căutătură directă, neşovăitoare, cumva sfidătoare.

Doamna Leidner a zâmbit slab şi a întors privirea.

L-am auzit pe părintele Lavigny murmurând ceva, însă când am spus: „Pardon?”, doar a scuturat din cap şi nu a mai repetat ce zisese.

În după-amiaza aceea domnul Coleman mi-a spus:

— De fapt, nici mie nu prea mi-a plăcut de doamna L. La început. Îmi sărea la beregată de fiecare dată când deschideam gura. Insă acum o înţeleg mai bine. E una dintre cele mai cumsecade femei pe care le cunosc. Te trezeşti că începi din senin să îi spui toate problemele pe care le ai. E drept că are ceva împotriva Sheilei Reilly, dar şi Sheila a fost teribil de grosolană cu ea o dată sau de două ori. Asta este cel mai neplăcut la Sheila – nu are deloc maniere. Şi, în plus, se înfurie aşa de uşor!

Asta nu era greu de crezut. Doctorul Reilly o răsfăţase.

— Fireşte că, fiind singura tânără de aici, e normal să fie puţin cam prea plină de sine. Însă asta nu scuză întru totul felul în care îi vorbeşte doamnei Leidner – de parcă ar fi soră cu bunica ei. Doamna L. E trecută de prima tinereţe, dar arată al naibii de bine. Parcă e una dintre zânele acelea care ies din mlaştini şi te ademenesc să mergi cu ele. Sheila însă nu ademeneşte pe nimeni. Ea doar te pune la punct, a adăugat el cu amărăciune.

Nu îmi amintesc decât două alte incidente cu o oarecare însemnătate.

Primul – când m-am dus în laborator să iau nişte acetonă ca să-mi curăţ degetele, lipicioase de la reparatul vaselor. Domnul Mercado stătea într-un colţ, cu capul sprijinit pe

braţe, şi mi-am imaginat că doarme. Am apucat sticla pe care o voiam şi am plecat cu ea.

În aceeaşi seară, spre marea mea surprindere, doamna Mercado s-a legat de mine:

— Ai luat dumneata o sticlă de acetonă din laborator?

— Da, am zis. Am luat.

— Ştii foarte bine că ţinem mereu o sticluţă în camera antichităţilor.

Era destul de mânioasă.

— Da? Nu ştiam.

— Eu cred că ştiai. Ai vrut doar să spionezi un pic. Ştiu eu cum sunt surorile medicale.

M-am zgâit la ea.

— Nu înţeleg despre ce vorbiţi, doamnă Mercado, am spus eu pe un ton demn. Cu siguranţă nu am vrut să spionez pe nimeni.

— A, nu! Fireşte că nu. Crezi nu îmi dau seama de ce eşti aici? Serios, vreme de câteva clipe m-am gândit că a băut. Am plecat fără să mai adaug nimic. Dar tot am rămas cu impresia că era foarte straniu.

Celălalt incident nu a fost mare lucru. Încercam să momesc un căţeluş cu o bucată de pâine. Era foarte sfios, ca toţi câinii de pe acolo, şi era convins că nu îi vreau binele. S-a îndepărtat, iar eu m-am luat după el – am ieşit pe arcadă şi am cotit pe lângă casă. Am dat colţul atât de brusc, încât, fără să vreau, m-am ciocnit de părintele Lavigny şi de un alt bărbat care era cu el, şi mi-am dat numaidecât seama că al doilea bărbat era acelaşi pe care eu şi doamna Leidner îl văzusem încercând să tragă cu ochiul pe fereastră.

Mi-am cerut scuze, iar părintele Lavigny a zâmbit, şi-a luat rămas-bun de la celălalt bărbat şi s-a întors cu mine în casă.

— Ştii, mi-a spus, mi-e foarte ruşine. Învăţ limbile orientale, şi niciunul dintre oamenii de la sit nu mă înţelege! E umilitor, nu crezi? Îmi încercam araba pe bărbatul acela, care e orăşean, să văd dacă reuşeşte să mă priceapă mai

bine, dar tot nu am avut prea mult succes. Leidner e de părere că araba mea e prea pură.

Asta a fost tot. Însă mi-a trecut prin cap că era bizar că acelaşi bărbat dădea târcoale casei.

În noaptea aceea am avut parte de o sperietură.

Trebuie că era cam două dimineaţa. Eu dorm uşor, aşa cum se cuvine să facă surorile medicale. Eram deja trează şi în capul oaselor, când s-a deschis uşa de la camera mea.

— Soră, soră!

Era doamna Leidner, care vorbea cu glas scăzut şi stăruitor.

Am aprins un chibrit, şi apoi o lumânare.

Stătea lângă uşă, îmbrăcată într-un halat lung, de culoare albastră. Părea înmărmurită de groază.

— E cineva – cineva – în camera de lângă mine… L-am auzit… Râcâind pe perete.

Am sărit din pat şi m-am apropiat de ea.

— E în regulă, i-am spus. Sunt aici. Nu-ţi fie teamă, draga mea.

— Cheamă-l pe Eric, mi-a şoptit.

Am încuviinţat şi am bătut la uşa profesorului Leidner. A venit imediat. Doamna Leidner stătea pe patul meu, răsuflând întretăiat.

— L-am auzit, a zis ea. L-am auzit râcâind pe perete.

— Cineva în camera antichităţilor? A exclamat profesoral Leidner.

A ieşit în fugă din cameră, şi mi-a trecut brusc prin cap cât de diferit reacţionau cei doi. Temerile doamnei Leidner erau strict personale, iar profesoral Leidner se gândea îndată la preţioasele lui obiecte.

— Camera antichităţilor! Murmură doamna Leidner. De bună seamă! Ce proastă am fost!

S-a ridicat, şi-a înfăşurat strâns halatul în jurul trupului şi mi-a făcut semn să vin cu ea. Toate urmele de panică se şterseseră.

Când am intrat în camera antichităţilor, i-am găsit acolo pe profesoral Leidner şi pe părintele Lavigny. Cel din urmă auzise şi el un zgomot, se sculase să cerceteze ce se întâmplă şi i se păruse că văzuse o lumină în camera antichităţilor, întârziase cu pusul papucilor şi cu înşfăcatul unei torţe, aşa că nu mai găsise pe nimeni când ajunsese acolo. În plus, uşa era încuiată, aşa cum trebuia să fie noaptea.

În timp ce se asigura că nu se furase nimic, venise şi profesorul Leidner.

Nu am aflat nimic altceva. Poarta de la intrare era încuiată. Paznicul ajurat că nimeni nu ar fi putut pătrunde din afară, însă, cum pesemne dormea dus la momentul respectiv, spusele lui nu erau deloc concludente. Nu erau urme sau semne lăsate de vreun intrus şi nu dispăruse nimic.

Era posibil ca doamna Leidner să se fi speriat de zgomotul pe care îl făcuse părintele Lavigny când dăduse jos cutiile de pe etajere ca să fie sigur că era totul în ordine.

Pe de altă parte, părintele Lavigny era convins că (a) auzise paşi pe lângă fereastra lui şi (b) văzuse o licărire de lumină, poate de la o torţă, în camera antichităţilor.

Nimeni altcineva nu auzise şi nu văzuse nimic.

Acest incident este important pentru povestirea mea, căci, a doua zi, doamna Leidner mi-a dezvăluit ce avea pe suflet.

Capitolul 9 –Povestea doamnei Leidner

Tocmai terminasem de luat prânzul. Ca de obicei, doamna Leidner s-a dus în camera ei să se odihnească. Am instalat-o în pat, cu o carte şi o mulţime de perne, şi, tocmai când mă pregăteam să ies din încăpere, m-a chemat înapoi.

— Nu pleca, soră, vreau să îţi spun ceva.

M-am întors.

— Închide uşa!

I-am dat ascultare.

S-a ridicat din pat şi a început să se învârtă prin odaie. Mi-am dat seama că încearcă să ia o decizie cu privire la ceva,

şi nu am vrut să o întrerup. Era vădit foarte nehotărâtă.

În cele din urmă, şi-a luat inima în dinţi. S-a răsucit spre mine şi mi-a zis brusc:

— Ia loc!

M-am aşezat fără zgomot la masă. A început să vorbească, agitat:

— Pesemne că te întrebi despre ce e vorba aici, nu-i aşa?

Am dat din cap, fără să zic nimic.

— M-am hotărât să îţi spun… Totul! Trebuie să spun cuiva, altminteri o să înnebunesc!

— Cred că aşa ar fi cel mai bine. Câtă vreme nu eşti lămurit ce se petrece, e greu să ştii ce ar trebui să faci.

S-a oprit din mers şi s-a întors cu faţa spre mine.

— Ştii de ce mă tem?

— De cineva.

— Da, dar nu am întrebat de cine, am întrebat de ce.

Am aşteptat.

— Mă tem că o să fiu ucisă!

Ei, ieşise şi adevărul la iveală. Nu aveam de gând să mă arăt îngrijorată. Şi aşa era în pragul isteriei.

— O, Doamne! Deci despre asta e vorba?

Atunci a început să râdă. Nu mai contenea, iar lacrimile îi curgeau pe obraji.

— Tonul pe care ai spus-o! A şoptit, răsuflând întretăiat. Tonul pe care ai spus-o…

— Gata, gata. Încetaţi! Glasul îmi era tăios. Am obligat-o să se aşeze pe scaun, m-am dus la lavoar, am udat un burete cu apă rece şi i-am frecţionat fruntea şi încheieturile. Gata cu prostiile! Povestiţi-mi calm şi precis!

S-a potolit. S-a îndreptat în scaun şi a început să vorbească pe o voce normală.

— Eşti o comoară, soră. Mă faci să mă simt de parcă aş avea şase ani. O să-ţi povestesc.

— Aşa… Nu vă grăbiţi, avem tot timpul.

A pornit să istorisească, încet şi pe-ndelete.

— M-am măritat când aveam douăzeci de ani. Cu un tânăr dintr-unul dintre departamentele noastre de stat. Era în 1918.

— Ştiu. Mi-a zis doamna Mercado. A fost ucis în război.

Însă doamna Leidner a clătinat din cap.

— Asta crede ea. Asta crede toată lumea. Dar adevărul e puţin altfel. Pe vremea aceea eram o fată plină de patriotism, de entuziasm, de idealism. Eram căsătorită doar de câteva luni, când am aflat – printr-o întâmplare neprevăzută – că soţul meu era spion în slujba nemţilor. Am mai aflat şi că informaţiile pe care le dăduse conduseseră în mod direct la scufundarea unui vapor american şi la pierderea a sute de vieţi omeneşti. Nu ştiu ce ar fi făcut alţii în locul meu… Dar o să-ţi spun ce am făcut eu. Am mers la tatăl meu, care era în Departamentul de Război, şi i-am dezvăluit adevărul. Frederick a fost ucis în război, însă a fost ucis în America, împuşcat ca spion.

— O, Doamne, Doamne! Am exclamat. Ce cumplit!

— Da. A fost cumplit. Era atât de cumsecade, atât de bun… Şi, în tot acest timp… Dar nu am şovăit nici o clipă. Poate că am greşit.

— E greu de spus. Eu, una, nu ştiu ce ar trebui făcut într-o astfel de situaţie.

— Ceea ce îţi mărturisesc acum nu a fost niciodată cunoscut în afara Departamentului de Stat. În aparenţă, soţul meu plecase pe front şi fusese omorât. Am avut parte de multă compasiune şi de bunăvoinţă ca văduvă de război.

Se ghicea amărăciune în glasul ei, aşa că am încuviinţat din cap, înţelegătoare.

— O mulţime de bărbaţi au vrut să se căsătorească cu mine, dar mereu am refuzat. Şocul fusese prea mare. Nu credeam că o să pot avea vreodată încredere în cineva.

— Da, îmi dau seama că aşa trebuie să vă fi simţit.

— Şi apoi m-am îndrăgostit de un tânăr. Am ezitat. După care s-a petrecut un lucru nemaipomenit! Am primit o scrisoare anonimă – de la Frederick – în care spunea că,

dacă mă căsătoream vreodată cu alt bărbat, avea să mă omoare!

— De la Frederick? De la soţul dumneavoastră mort?

— Da. Fireşte, la început mi-am zis că sunt nebună sau că visez… In cele din urmă, m-am dus la tatăl meu. Mi-a spus adevărul. Soţul meu nu fusese de fapt împuşcat. Scăpase, dar evadarea nu îl ajutase prea mult. Câteva săptămâni mai târziu, fusese implicat într-un accident feroviar, şi cadavrul lui fusese găsit zăcând printre celelalte. Tatăl meu îmi ascunsese episodul cu evadarea, şi, întrucât oricum murise, nu mai considerase de cuviinţă să îmi povestească şi restul. Însă scrisoarea pe care o primisem deschidea noi perspective. Era oare cu putinţă ca soţul meu să fie încă în viaţă? Tatăl meu a investigat problema cu toată atenţia cuvenită. Şi mi-a spus că era sigur, atât cât este omeneşte posibil, că acel cadavru fusese într-adevăr al lui Frederick. Trupul fusese desfigurat într-o oarecare măsură, aşa că nu putea fi absolut convins, însă şi-a reiterat părerea fermă că Frederick murise şi că acea scrisoare nu era decât o farsă crudă şi răutăcioasă. Acelaşi lucru s-a întâmplat de mai multe ori. De fiecare dată când deveneam apropiată de un bărbat, primeam o scrisoare de ameninţare.

— Cu scrisul soţului dumneavoastră?

— Asta e greu de spus, a zis doamna Leidner încet. Nu aveam scrisori de la el. Nu mă puteam baza decât pe memoria mea.

— Nu era nici o aluzie sau vreo expresie particulară care să vă încredinţeze că e vorba despre soţul dumneavoastră?

— Nu. Erau anumite cuvinte – porecle, de exemplu, pe care le foloseam între noi – şi dacă vreunul dintre acestea ar fi fost folosit sau citat, atunci aş fi fost cât se poate de sigură.

— Da, am zis eu, gânditoare. Asta e ciudat. Din câte se pare, nu era vorba despre soţul dumneavoastră. Dar cine altcineva ar fi putut fi?

— Mai există o posibilitate. Frederick avea un frate mai mic – un băiat care avea zece sau doisprezece ani când ne-am căsătorit. Îl venera pe Frederick, iar Frederick îi era devotat. Ce s-a întâmplat cu acest băiat – William îl chema – nu ştiu. Se prea poate ca, adorându-şi atât de mult fratele, să mă fi considerat direct răspunzătoare de moartea lui. Întotdeauna fusese gelos pe mine, şi poate că a inventat această stratagemă ca să mă pedepsească.

— Tot ce se poate. Copiii au un mod ciudat de a-şi aminti lucrurile care i-au traumatizat.

— Ştiu. Poate că băiatul ăsta şi-a dedicat viaţa răzbunării.

— Vă rog, continuaţi!

— Nu mai sunt multe de spus. L-am cunoscut pe Eric în urmă cu trei ani. Eu nu voiam să mă recăsătoresc. Eric m-a făcut să mă răzgândesc. Până în ziua nunţii am aşteptat o altă scrisoare de ameninţare, dar nu a mai sosit niciuna. Mi-am spus că autorul lor fie murise, fie se plictisise de acest sport nemilos. La două zile după căsătorie, am primit asta.

A tras spre ea o servietă care era pe masă, a deschis-o, a scos o scrisoare şi mi-a întins-o.

Cerneala era puţin decolorată. Scrisul era mai curând de femeie, aplecat spre dreapta.

Nu m-ai ascultat. Acum nu mai ai scăpare. Trebuie să fii doar soţia lui Frederick Bosner! Trebuie să mori.

— Mi s-a făcut frică, dar nu la fel cum mi-ar fi fost la început. Cu Eric mă simţeam în siguranţă. Apoi, o lună mai târziu, am primit o a doua scrisoare.

Nu am uitat. Îmi pun la punct planul. Trebuie să mori. De ce nu mi-ai dat ascultare?

— Soţul dumneavoastră ştie de aceste scrisori?

— Ştie că sunt ameninţată. I le-am arătat pe amândouă când a sosit a doua. Era înclinat să creadă că totul este o păcăleală. Sau că era cineva care voia să mă şantajeze, pretinzând că primul meu soţ era încă în viaţă. A făcut o pauză, după care a continuat: La câteva zile după ce am primit ce-a de-a doua scrisoare am scăpat ca prin urechile

acului de la moarte prin otrăvire cu gaz. Cineva intrase în apartamentul nostru după ce ne culcaserăm şi dăduse drumul la gaz. Din fericire, m-am trezit şi am simţit mirosul. Atunci mi-am pierdut curajul. I-am destăinuit lui Eric că eram persecutată de ani de zile şi i-am zis că sunt sigură că acest nebun, oricine ar fi fost el, chiar avea de gând să mă omoare. Cred că, pentru prima dată, chiar credeam că era vorba despre Frederick însuşi. În spatele bunătăţii lui fusese întotdeauna puţină cruzime. Eric era însă, după părerea mea, mai puţin îngrijorat decât mine. A propus să mergem la poliţie. Bineînţeles, nici nu am vrut să aud de aşa ceva. În cele din urmă, am căzut de acord să îl însoţesc la săpături şi să nu mă întorc vara în America, ci să rămân la Londra şi Paris – părea o idee înţeleaptă. Ne-am dus planul la bun sfârşit, şi totul a mers bine. Eram convinsă ca nu va mai fi nici o problemă. În definitiv, ne despărţea jumătate de glob de duşmanul nostru. Apoi însă – acum vreo trei săptămâni – am primit o scrisoare, cu timbru irakian pe ea.

Mi-a întins o a treia scrisoare.

Ai crezut că poţi scăpa. Te-ai înşelat. Nu este cu putinţă să mă duci de nas şi să continui să trăieşti. Ţi-am spus mereu asta. Moartea va veni foarte curând.

— Şi acum o săptămână, asta! Am găsit-o pe masă. Nici măcar nu a fost trimisă prin poştă.

Am luat bucata de hârtie. Pe ea era mâzgălita o singură propoziţie: „Am sosit”.

Doamna Leidner m-a privit ţintă.

— Vezi? Înţelegi? Are de gând să mă ucidă. Poate că e Frederick, poate că e micul William – orice ar fi, are de gând să mă ucidă.

Glasul a început să îi tremure.

— Gata, gata, am zis eu prevenitoare. Nu vă lăsaţi. O să avem grijă de dumneavoastră. Aveţi cumva nişte săruri?

A arătat cu capul înspre lavoar. Le-am adus şi i-am dat să miroasă.

— Acum e mai bine, am spus, văzând că îi revine culoarea în obraji.

— Da, mă simt mai bine. Dar, soră, înţelegi acum de ce sunt în starea asta? Când l-am văzut pe bărbatul acela uitându-se pe fereastra de la camera mea, mi-am zis: „A venit…” Chiar şi când ai sosit dumneata, am fost bănuitoare. Mă gândeam că ai putea fi un bărbat deghizat…

— Ce idee!

— O, ştiu că pare absurd. Însă ai fi putut să fii complicea lui, şi nu o simplă soră medicală.

— Dar asta-i o prostie!

— Da, pesemne. Dar nu mai gândesc limpede.

Brusc, mi-a venit o idee şi am întrebat:

— L-aţi recunoaşte pe fostul dumneavoastră soţ, nu?

— Nici nu ştiu, a răspuns doamna Leidner încet. Au trecut peste cincisprezece ani de atunci. S-ar putea să nu-i mai recunosc chipul. Apoi s-a înfiorat. L-am văzut într-o noapte – dar era un chip de mort. Am auzit un răpăit la fereastră. După care am văzut la geam o faţă, o faţă de mort, fantomatică şi rânjind. Am ţipat, şi am tot ţipat… Iar ei mi-au spus că nu era nimic!

Mi-am adus aminte de povestea doamnei Mercado.

— Credeţi cumva, am zis eu şovăielnic, că aţi visat?

— Sunt convinsă că nu a fost un vis!

Eu nu eram aşa convinsă. Era genul de coşmar care ar fi putut apărea într-o astfel de situaţie şi care ar fi putut fi luat cu uşurinţă drept o întâmplare reală. Dar eu nu îmi contrazic niciodată pacienţii. Am încercat să o liniştesc pe doamna Leidner şi i-am explicat că, dacă vreun străin ar veni pe acolo, sigur n-ar trece neobservat.

Când am plecat, era, cred, ceva mai calmă. M-am dus să îl caut pe profesorul Leidner şi i-am povestit cum a decurs conversaţia noastră.

— Mă bucur că ţi-a spus. Toate astea mă tulbură nespus. Sunt sigur că istoria cu chipul şi bătăile la fereastră au fost

doar nişte închipuiri. Nu mai ştiu ce să fac. Dumneata ce părere ai?

Nu prea i-am înţeles tonul, dar am răspuns destul de prompt:

— Este posibil ca aceste scrisori să nu fie decât o farsă crudă şi răutăcioasă.

— Da, este posibil. Dar ce ar trebui să facem? Scrisorile astea o înnebunesc. Nu mai ştiu ce să cred.

Nici eu nu ştiam. Mi-a trecut prin cap că ar putea fi vorba despre o femeie. Scrisorile aveau ceva feminin în ele. M-am gândit la doamna Mercado.

Dacă aflase cumva ce se întâmplase în timpul primei căsătorii a doamnei Leidner? Poate că îşi înghiţea veninul terorizând-o pe cealaltă femeie.

Nu mi-a venit să îi sugerez profesorului Leidner aşa ceva. E greu să îţi dai seama cum reacţionează oamenii.

— Ei, am zis eu cu voioşie, să sperăm că va fi bine. Cred că doamna Leidner se simte deja mai liniştită acum, că mi-a spus ce are pe suflet. Dacă ţii totul în tine, te afectează mai mult.

— Mă bucur că ţi-a spus, a repetat el. E semn bun. Înseamnă că te place şi că are încredere în dumneata. Nu mai ştiu ce să fac ca să fie bine.

Mi-a stat pe limbă să îl întreb dacă s-a gândit să dea ceva de înţeles poliţiei, însă după aceea mi-a părut bine că nu am făcut-o.

Iată ce s-a întâmplat. A doua zi domnul Coleman mergea la Hassanieh ca să ia lefurile muncitorilor. Avea să ducă şi scrisorile noastre, ca să plece cu avionul.

Scrisorile, odată terminate, erau puse într-o cutie de lemn pe pervazul din sufragerie. În seara aceea, înainte de culcare, domnul Coleman le-a scos şi a început să le sorteze şi să le lege cu elastice.

Deodată a scos un ţipăt.

— Ce este? L-am descusut.

A ridicat scrisoarea, rânjind.

— Frumoasa Louise s-a prostit de tot. Vrea să expedieze o scrisoare către cineva de pe 42nd Street, Paris, Franţa. Nu cred că există aşa ceva, nu? Eşti bună să i-o duci şi s-o întrebi ce a vrut să scrie de fapt? Tocmai ce s-a retras în camera ei.

Am luat scrisoarea de la el şi m-am dus la doamna Leidner, care a modificat adresa.

Era prima dată când vedeam scrisul doamnei Leidner, şi m-am întrebat într-o părere unde îl mai zărisem, pentru că îmi părea destul de cunoscut.

Abia la miezul nopţii mi-am dat seama.

Era mai mare şi ceva mai lăbărţat, dar, în afară de asta, semăna extraordinar de mult cu cel de pe scrisorile anonime.

Mi-au trecut prin cap tot felul de idei.

Oare doamna Leidner chiar scrisese ea însăşi acele misive?

Şi profesorul Leidner să fi avut oareşice bănuieli în această privinţă?

Capitolul 10 – Sâmbătă după-amiaza

Doamna Leidner mi-a spus povestea ei într-o vineri.

Sâmbătă dimineaţa atmosfera era uşor schimbată.

Doamna Leidner, mai ales, mi se adresa destul de tăios şi evita în mod vădit posibilitatea unui tete-â-tete. Asta nu m-a surprins câtuşi de puţin! Mi s-a întâmplat de nenumărate ori. Doamnele se confesează surorilor într-un acces de sinceritate, şi, după aceea, se simt stingherite şi îşi doresc să nu o fi făcut! Aşa e firea omului.

M-am ferit să fac vreo aluzie sau să îi aduc aminte în vreun fel de ceea ce îmi povestise. M-am mărginit în mod voit să vorbesc doar despre lucruri banale.

Domnul Coleman pornise de dimineaţă cu camionul spre Hassanieh, cu scrisorile într-o raniţă. Mai avea de făcut şi vreo două comisioane pentru membrii expediţiei. Era ziua de leafă pentru bărbaţi, şi trebuia să se ducă la bancă şi să ia banii în monede mici. Toate astea aveau să-i ocupe mult

timp, aşa că nu ne aşteptam să se întoarcă decât după-amiază. Eu, una, bănuiam că s-ar putea să ia masa cu Sheila Reilly.

La sit nu se lucra foarte intens în după-amiaza când se dădeau lefurile, căci la trei şi jumătate începea împărţirea banilor. Băieţelul, Abdullah, a cărui treabă era să spele vasele, era postat ca de obicei în mijlocul curţii şi, tot ca de obicei, îşi îngâna cântecul nazal şi monoton. Profesorul Leidner şi domnul Emmott intenţionau să lucreze la vase până la întoarcerea domnului Coleman, iar domnul Carey s-a dus la sit.

Doamna Leidner a plecat în camera ei să se odihnească. Am instalat-o în pat, ca de obicei, şi am mers şi eu în camera mea, luând o carte cu mine, pentru că nu-mi era somn. Era cam unu fără un sfert, şi am petrecut vreo două ceasuri în chip foarte plăcut. Citeam Death în a Nursing Home {4} – într-adevăr o carte captivantă, deşi mă îndoiesc că autorul ştia prea multe despre cum se petrec lucrurile în aceste sanatorii. Eu cel puţin n-am văzut niciodată un asemenea sanatoriu! Chiar mă gândeam că ar trebui să îi scriu autorului şi să îl lămuresc în unele privinţe.

Când, în cele din urmă, am lăsat jos cartea (criminala era slujnica roşcată, pe care nu o suspectasem nici o clipă!) şi m-am uitat la ceas, am fost foarte surprinsă să constat că era trei fără douăzeci!

M-am ridicat, mi-am îndreptat uniforma şi am ieşit în curte.

Abdullah încă mai curăţa şi îngâna cântecul lui trist, iar David Emmott stătea în picioare lângă el, sortând vasele spălate şi punându-le pe cele sparte în nişte cutii, ca să fie reparate mai târziu. Tocmai mă îndreptam spre ei, când profesorul Leidner a coborât scara care ducea la acoperiş.

— Am lucrat bine în după-masa asta, a zis el vesel. Am făcut puţină curăţenie sus. Louise o să se bucure. Se tot plângea că nu ai unde să pui piciorul. Mă duc să îi dau vestea cea bună.

A ajuns la uşa camerei soţiei lui, a bătut şi a intrat.

Cam un minut şi jumătate mai târziu, a ieşit din nou. Din întâmplare, exact în momentul acela mă uitam spre uşă. A fost ca un coşmar. Intrase în încăpere vioi şi vesel. A ieşit ca un om beat, clătinându-se pe picioare şi cu o expresie buimacă pe chip.

— Soră, m-a strigat cu o voce ciudată, răguşită. Soră… Mi-am dat imediat seama că e ceva în neregulă şi am fugit spre el. Arăta groaznic – faţa îi era cenuşie şi contorsionată şi stătea să se prăbuşească.

— Soţia mea… Soţia mea… O, Doamne…

M-am repezit în cameră. Apoi m-am oprit brusc.

Doamna Leidner zăcea grămadă lângă pat.

M-am aplecat asupra ei. Era moartă – de cel puţin o oră. Cauza morţii era mai mult decât evidentă – o lovitură cumplită chiar deasupra tâmplei drepte. Probabil se ridicase din pat şi fusese doborâtă la pământ.

Nu am mişcat-o mai mult decât era nevoie.

M-am uitat în jur să văd dacă era ceva care mi-ar fi putut oferi un indiciu, însă nimic nu părea nelalocul lui sau în dezordine. Ferestrele erau închise şi ferecate şi nu era nici un colţişor în care criminalul să se fi putut ascunde. În mod limpede, plecase de multă vreme.

Am ieşit, închizând uşa în urma mea.

Profesorul Leidner leşinase. David Emmott era cu el, şi, când m-am apropiat, s-a întors spre mine, întrebător. Sângele îi fugise din obraji.

I-am spus în câteva cuvinte, cu glas scăzut, ce se petrecuse.

După cum bănuisem întotdeauna, era o persoană pe care te puteai baza în situaţii de criză. Era perfect liniştit şi stăpân pe sine. Ochii lui albaştri erau măriţi de uimire, însă în afară de asta nu dădea nici un semn de panică.

A stat câteva clipe pe gânduri, apoi a spus:

— Cred că ar trebui să anunţăm cât mai repede poliţia. Bill trebuie să se întoarcă dintr-un moment într-altul. Ce facem

cu Leidner?

— Ajutaţi-mă să îl duc în camera lui.

A dat din cap.

— Ar fi bine să încuiem mai întâi uşa asta, a zis.

A întors cheia în broasca de la uşa doamnei Leidner, apoi a scos-o şi mi-a întins-o.

— Mai bine o ţii dumneata, soră. Aşa…

L-am ridicat împreună pe profesorul Leidner, l-am dus în camera lui şi l-am întins în pat. Domnul Emmott a plecat să caute nişte coniac. S-a întors însoţit de domnişoara Johnson.

Era trasă la faţă şi tulburată, dar era calmă şi pricepută, aşa că l-am lăsat pe profesorul Leidner în grija ei.

Am ieşit grăbită în curte. Vagonul militar tocmai intra prin arcadă. Cred că toţi am fost şocaţi să îl vedem pe Bill, cu faţa lui veselă şi rozalie, sărind jos şi zicându-ne:

— Salutare, sal’tare, sal’tare! Iată-mă-s! A continuat voios: Fără bandiţi la drumul mare… S-a oprit dintr-odată. S-a întâmplat ceva? Ce-aveţi cu toţii? Arătaţi de parcă pisica ar fi mâncat canarul.

Domnul Emmott a răspuns scurt:

— Doamna Leidner a murit… A fost ucisă.

— Ce? Chipul jovial al lui Bill se schimonosise în mod grotesc. Stătea şi se zgâia la noi, cu ochii ieşiţi din orbite. Mama Leidner moartă! Vă bateţi joc de mine!

— Moartă? Era un strigăt ascuţit. Când m-am întors, am văzut-o pe doamna Mercado în spatele meu. Am auzit bine, doamna Leidner a fost omorâtă?

— Da. A fost ucisă.

— Nu! Şopti ea. O, nu! Nu-mi vine să cred. Poate s-a sinucis.

— Sinucigaşii nu se lovesc singuri în cap, am răspuns eu sec. E vorba despre crimă aici, doamnă Mercado.

S-a aşezat pe un cufăr răsturnat.

— Vai, ce cumplit… Ce cumplit…

Fireşte că era cumplit. Nu aveam nevoie să ne spună ea! M-am întrebat dacă nu cumva avea remuşcări pentru duşmănia pe care o nutrise faţă de doamna Leidner şi pentru toate lucrurile pline de ură pe care le spusese.

După câteva clipe, a întrebat, cu răsuflarea întretăiată:

— Ce facem acum?

Domnul Emmott a preluat controlul.

— Bill, ai face bine să te întorci cât mai repede la Hassanieh. Nu ştiu care este procedura. Caută-l pe căpitanul Maitland, cred că el se ocupă de poliţiştii de aici. Dar mai întâi adu-l pe doctorul Reilly! El o să ştie ce e de făcut.

Domnul Coleman a dat din cap. Toată veselia lui se dusese. Era doar tânăr şi speriat. Fără să scoată o vorbă, a sărit în camion şi a plecat.

— Cred că ar trebui să dăm o tură prin preajmă, a propus domnul Emmott, şovăitor. A ridicat vocea şi a strigat: Ibrahim!

— Na’am.

Băiatul în casă s-a apropiat alergând. Domnul Emmott i-a vorbit în arabă. Au purtat o conversaţie aprinsă. Băiatul părea că tăgăduieşte cu putere ceva.

În cele din urmă, domnul Emmott a zis, uluit:

— Susţine că nu a fost nimeni aici după-amiază. Nici un străin. Pesemne că tipul s-a strecurat înăuntru fără să fie văzut.

— De bună seamă, a intervenit doamna Mercado. S-a furişat când băieţii nu erau atenţi.

— Da, a încuviinţat domnul Emmott.

Uşoara ezitare din glasul lui m-a făcut să-l privesc întrebător.

S-a întors şi a vorbit cu băiatul care se ocupa de vase, Abdullah, căruia i-a pus o întrebare.

Băiatul a răspuns vehement.

Chipul domnului Emmott era acum şi mai încruntat.

— Nu înţeleg, a murmurat el în barbă. Nu înţeleg nimic.

Dar nu mi-a spus ce nu înţelegea.

Capitolul 11 – O afacere curioas ă

Încerc pe cât posibil să povestesc doar ceea ce am trăit în mod direct. Sar peste ceea ce s-a întâmplat în următoarele două ore – sosirea căpitanului Maitland, a poliţiei şi a doctorului Reilly. A fost mare vânzoleală, interogatorii, tot ce se cade în asemenea situaţii, bănuiesc.

După părerea mea, am început să ajungem la lucrurile esenţiale pe la ora cinci, când doctorul Reilly m-a rugat să merg cu el în birou. A închis uşa, s-a aşezat pe scaunul profesorului Leidner, mi-a făcut semn să mă aşez în faţa lui şi mi-a zis scurt:

— Ei, bine, soră, hai să discutăm! E ceva al naibii de ciudat în toată istoria asta.

Mi-am aranjat manşetele şi m-am uitat întrebător la el.

A scos un carneţel.

— Pentru curiozitatea mea. Cât era exact ceasul când profesorul Leidner a găsit cadavrul soţiei sale?

— Aş spune că era aproximativ trei fără un sfert.

— Şi de unde ştii?

— Păi m-am uitat la ceas când m-am ridicat din pat. Era trei fără douăzeci.

— Dă-mi voie să studiez puţin ceasul dumitale.

Mi l-am dat jos de la mână şi i l-am întins.

— E potrivit la secundă. Minunat. Bine, am rezolvat problema asta. Ia să vedem… După părerea dumitale, de cât timp murise?

— O, domnule doctor, nu aş vrea să mă hazardez…

— Nu am nevoie de o opinie de expert. Vreau doar să văd dacă estimarea dumitale se potriveşte cu a mea.

— Păi, după părerea mea, murise de cel puţin o oră.

— Da, într-adevăr. Eu am examinat cadavrul la patru şi jumătate şi înclin să cred că a murit între 1.15 şi 1.45. Hai să zicem 1.30. Cam aşa. S-a oprit şi a început să bată darabana în masă. Al naibii de ciudată istoria asta. Ce-mi mai poţi spune, te odihneai, nu? Ai auzit ceva?

— La unu şi jumătate? Nu, domnule doctor. Nu am auzit nimic, nici la unu şi jumătate, nici altcândva. Am stat în pat de la unu fără un sfert până la trei fără douăzeci, dar nu am auzit nimic altceva decât cântecul monoton al băieţelului arab şi, uneori, pe domnul Emmott strigând la profesorul Leidner, care era pe acoperiş.

— Băieţelul arab, da.

S-a încruntat.

În acea clipă s-a deschis uşa şi au intrat profesorul Leidner şi căpitanul Maitland. Căpitanul Maitland era un bărbat mic de înălţime şi plin de ifose, cu ochi cenuşii vicleni.

Doctorul Reilly s-a ridicat şi l-a aşezat pe profesorul Leidner pe scaun.

— Stai jos, omule. Îmi pare bine că ai venit. O să avem nevoie de tine. E ceva foarte bizar în afacerea asta.

Profesorul Leidner a înclinat din cap.

— Da, ştiu. S-a uitat la mine. Soţia mea i-a dezvăluit adevărul sorei Leatheran. În acest moment nu trebuie să ascundem nimic, soră, aşa că fii bună şi povesteşte-le căpitanului Maitland şi doctorului Reilly ce ai discutat cu soţia mea ieri.

Am încercat să reproduc conversaţia cuvânt cu cuvânt.

Căpitanul Maitland a scos din când în când o exclamaţie. După ce am terminat, s-a întors spre profesorul Leidner.

— Şi toate astea sunt adevărate, Leidner?

— Fiecare cuvânt.

— Ce poveste extraordinară! A spus doctorul Reilly. Ne poţi arăta scrisorile astea?

— Sunt de bună seamă printre lucrurile soţiei mele.

— Le-a scos dintr-o servietă care era pe masă, am intervenit eu.

— Atunci înseamnă că sunt tot acolo.

Profesorul Leidner s-a răsucit spre căpitanul Maitland, iar chipul lui, de obicei atât de blând, a devenit aspru şi încremenit.

— Nu trebuie să trecem această poveste sub tăcere, căpitane Maitland. Singurul lucru care mă interesează este ca vinovatul să fie prins şi pedepsit.

— Chiar credeţi că este vorba despre primul soţ al doamnei Leidner? Am întrebat eu.

— Dumneata nu eşti de aceeaşi părere, soră? M-a chestionat căpitanul Maitland.

— Păi, eu cred că e loc de îndoială, am răspuns şovăitor.

— În orice caz, a continuat profesorul Leidner, omul este un criminal – şi, aş zice eu, şi un nebun periculos. Trebuie găsit, căpitane Maitland. Trebuie. Nu ar trebui să fie prea greu.

— S-ar putea să fie mai dificil decât îţi închipui, a spus doctorul Reilly. Nu-i aşa, Maitland?

Căpitanul Maitland şi-a mângâiat mustaţa, fără să scoată o vorbă.

Deodată am tresărit.

— Mă scuzaţi, am zis, dar mai e ceva ce poate merită menţionat. Le-am povestit despre irakianul pe care îl zărisem încercând să tragă cu ochiul pe fereastră şi cum îl văzusem prin preajmă cu două zile în urmă, iscodindu-l pe părintele Lavigny.

— Bun, a spus căpitanul Maitland, o să-mi notez. Va fi un punct de pornire pentru poliţie. S-ar putea ca bărbatul ăsta să aibă legătură cu cazul.

— Poate că a fost plătit să spioneze, am sugerat eu. Să afle când e terenul liber.

Doctorul Reilly şi-a frecat nasul cu un aer obosit.

— Aici e problema. Şi dacă terenul nu era liber, ei?

M-am uitat ţintă la el, nedumerită.

Căpitanul Maitland s-a întors spre profesorul Leidner.

— Vreau să mă asculţi cu luare aminte, Leidner. Astea sunt toate datele pe care le-am adunat până acum. După prânz, care a fost servit la ora douăsprezece şi s-a terminat la unu fără douăzeci şi cinci, soţia dumitale s-a dus în camera ei însoţită de sora Leatheran, care a ajutat-o să se instaleze

comod. Dumneata ai mers direct pe acoperiş, unde ţi-ai petrecut următoarele două ore, corect?

— Da.

— Ai coborât vreodată de pe acoperiş în acest interval?

— Nu.

— A urcat cineva la dumneata?

— Da, Emmott, de câteva ori. Făcea ture între mine şi băiatul care spăla vasele în curte.

— Dumneata ai aruncat vreo privire în curte?

— O dată sau de două ori – ca să-l strig pe Emmott.

— Şi de fiecare dată băiatul era în mijlocul curţii, spălând vase?

— Da.

— Şi care a fost cea mai lungă perioadă pe care Emmott a petrecut-o cu dumneata, lipsind din curte?

Profesorul Leidner a stat puţin pe gânduri.

— Greu de spus exact – probabil zece minute. Eu, unul, aş înclina să zic două sau trei minute, dar ştiu din proprie experienţă că pierd noţiunea timpului când sunt absorbit şi interesat de ceea ce fac.

Căpitanul Maitland s-a uitat la doctorul Reilly. Cel din urmă a dat din cap a încuviinţare.

— Să ne apucăm de treabă, a spus.

Căpitanul Maitland a scos un carneţel pe care l-a deschis.

— Fii atent, Leidner. O să-ţi citesc ce făcea fiecare membru al expediţiei între orele unu şi două după-amiază.

— Dar fireşte că…

— O să înţelegi imediat unde vreau să ajung. Mai întâi domnul şi doamna Mercado. Domnul Mercado susţine că lucra în laborator. Doamna Mercado spune că era în camera ei, spălându-şi părul. Domnişoara Johnson zice că era în camera de zi, făcând impresiuni după sigilii cilindru. Domnul Reiter afumă că era în camera obscură, developând plăci. Părintele Lavigny spune că lucra în camera lui. Cât despre ceilalţi doi membri ai expediţiei, Carey şi Coleman, primul era la sit, iar cel de-al doilea, la Hassanieh. Asta pe

de o parte. Acum slujitorii. Bucătarul – indianul pe care îl aveţi aici – stătea chiar lângă arcadă, pălăvrăgind cu paznicul şi jumulind vreo două păsări. Ibrahim şi Mansur, băieţii în casă, s-au dus lângă el pe la 1.15. Au rămas acolo, râzând şi vorbind, până la 2.30 – oră la care soţia dumitale era deja moartă.

Profesorul Leidner s-a aplecat în faţă.

— Nu înţeleg. Unde baţi?

— Se poate intra în camera soţiei dumitale altfel decât pe uşa dinspre curte?

— Nu. Camera are două ferestre, dar au zăbrele, şi, în plus, cred că erau închise.

M-a privit întrebător.

— Erau închise şi zăvorâte pe dinăuntru, am încuviinţat eu prompt.

— În orice caz, a continuat căpitanul Maitland, chiar de ar fi fost deschise, nimeni nu ar fi putut intra şi ieşi aşa din cameră. Oamenii mei au verificat. La fel stau lucrurile şi cu ferestrele care dau spre câmp. Toate au zăbrele de fier, care sunt în stare bună. Ca să pătrundă în camera soţiei dumitale, un străin ar fi trebuit să intre în curte prin arcadă. Însă paznicul, bucătarul şi băieţii în casă ne asigură că nu s-a întâmplat aşa ceva.

Profesorul Leidner a sărit în picioare.

— Ce vrei să spui? Ce vrei să spui?

— Stăpâneşte-te, omule, a zis doctorul Reilly încetişor. Ştiu că este un mare şoc, însă trebuie să faci faţă situaţiei. Criminalul nu a venit de afară… Aşa că trebuie că a venit din interior. Se pare că doamna Leidner a fost ucisă de un membru al expediţiei tale.

Capitolul 12 –„Nu am crezut…”

— Nu. Nu!

Profesorul Leidner a început să umble agitat prin cameră.

— Este imposibil ce spui, Reilly. Absolut imposibil. Unul dintre noi? Fiecare membru al expediţiei îi era devotat lui Louise!

Pe chipul doctorului Reilly a apărut o expresie ciudată. Dată fiind situaţia, nu îşi permitea să zică nimic, dar tăcerea lui a fost cât se poate de elocventă.

— Absolut imposibil, a repetat profesorul Leidner. Toţi îi erau devotaţi, Louise era atât de fermecătoare! Toată lumea o plăcea.

Doctorul Reilly a tuşit scurt.

— Scuză-mă, Leidner, dar asta e doar părerea ta. Dacă vreunul dintre membrii expediţiei nu ar fi plăcut-o pe soţia ta, nu ar fi venit la tine să îţi spună.

Profesorul Leidner părea mâhnit.

— E adevărat, e foarte adevărat. Totuşi, Reilly, cred că te înşeli. Sunt convins că toţi ţineau la Louise. A tăcut câteva clipe, după care a izbucnit: E revoltător ce spui. E… e pur şi simplu incredibil.

— Nu poţi nega… Ăăă… Realitatea, a intervenit căpitanul Maitland.

— Realitatea? Realitatea? Minciuni rostite de un bucătar indian şi de doi băieţi arabi. Îi cunoşti pe cei de teapa lor la fel de bine ca mine, Reilly, la fel şi dumneata, Maitland. Adevărul în sine nu înseamnă nimic pentru ei. Ei zic ceea ce vrei să auzi – din politeţe.

— În acest caz, a continuat doctorul Reilly sec, zic exact ceea ce nu vrem să auzim. În plus, cunosc destul de bine obiceiurile casei. Chiar lângă poartă e un soi de club. Ori de câte ori am venit aici după-amiaza, i-am găsit pe cei mai mulţi dintre oamenii tăi acolo. Este locul unde le place să îşi petreacă timpul.

— Eu tot cred că faci prea multe presupuneri. De ce nu ar fi posibil ca bărbatul ăsta – dracul ăsta – să fi intrat mai devreme în curte şi să se fi ascuns undeva?

— Sunt de acord că nu este cu neputinţă, a spus doctorul Reilly cu răceală. Să presupunem că un străin a reuşit totuşi să pătrundă aici fără să fie zărit. Atunci ar fi trebuit să rămână ascuns până la momentul potrivit (şi cu siguranţă nu ar fi putut aştepta în camera doamnei Leidner,

căci acolo nu e nici un ungher unde să se fi putut piti) şi să îşi asume riscul de a fi văzut intrând şi ieşind din cameră, căci Emmott şi băiatul au stat în curte cea mai mare parte a timpului.

— Băiatul. Uitasem de băiat. Un puşti isteţ. Dar, Maitland, băiatul trebuie să-l fi văzut pe ucigaş intrând în camera soţiei mele.

— Am lămurit şi acest aspect. Băiatul a spălat vase toată după-amiaza, cu o singură excepţie. Undeva în jur de unu şi jumătate – Emmott nu poate oferi o informaţie exactă – a urcat pe acoperiş şi a stat cu dumneata zece minute. Aşa-i, nu?

— Da. Nu ştiu precis când s-a întâmplat asta, dar trebuie să fi fost cam în jurul acelei ore.

— Prea bine. In timpul celor zece minute, băiatul, profitând de ocazie, a ieşit şi s-a dus să discute cu ceilalţi, în faţa porţii. Când Emmott a coborât din nou în curte, băiatul nu era acolo. Furios, l-a strigat şi l-a întrebat de ce se oprise din lucru. Din câte îmi dau eu seama, soţia dumitale a fost ucisă în aceste zece minute.

Profesorul Leidner a scos un geamăt şi s-a aşezat, ascunzându-şi faţa în mâini.

Doctorul Reilly a continuat povestea, cu glas scăzut.

— Ora corespunde cu observaţiile mele. Murise de aproximativ trei ore când am examinat-o. Singura întrebare este cine e criminalul.

S-a lăsat tăcerea. Profesorul Leidner s-a îndreptat în scaun şi şi-a trecut mâna peste frunte.

— Îţi înţeleg raţionamentul, Reilly. Pare într-adevăr că a fost o treabă făcută de cineva din interior. Însă sunt sigur că s-a strecurat o greşeală pe undeva. E plauzibil ce spui, dar trebuie să existe un punct slab. Mai întâi de toate, porneşti de la ideea că a fost vorba despre o coincidenţă uluitoare.

— E ciudat că foloseşti acest cuvânt, a remarcat doctorul Reilly.

Fără să îi dea atenţie, profesorul Leidner a urmat:

— Soţia mea primeşte scrisori de ameninţare. Are motive să se teamă de o anumită persoană. Apoi este… Ucisă. Şi tu îmi ceri să cred că a fost omorâtă nu de acea persoană, ci de cu totul altcineva. După părerea mea, e ridicol.

— Aşa pare, într-adevăr, a zis Reilly, gânditor.

S-a uitat apoi la căpitanul Maitland.

— Coincidenţă? Dumneata ce spui, Maitland? Susţii ideea? Să i-o propunem şi lui Leidner?

Căpitanul Maitland dădu din cap.

— Dă-i drumul, a spus el scurt.

— Ai auzit de un bărbat pe nume Hercule Poirot, Leidner?

Profesorul Leidner l-a privit ţintă, nedumerit.

— Cred că am auzit numele, da. L-am auzit odată pe un anume domn Van Aldin pomenindu-l în termeni foarte elogioşi. E detectiv particular, nu?

— Da, despre el e vorba.

— Dar pesemne locuieşte la Londra, aşa că nu are cum să ne ajute.

— Locuieşte la Londra, e adevărat, a zis doctorul Reilly, însă aici intervine coincidenţa. Acum e aici, nu în Londra, ci în Siria, iar mâine va trece prin Hassanieh în drum spre Bagdad.

— De unde ştii?

— De la Jean Berat, consulul francez. A luat masa cu noi aseară şi ne-a vorbit despre el. Se pare că a descâlcit un scandal militar în Siria. Trece pe aici în drum spre Bagdad, după care se va întoarce la Londra prin Siria. Ce spui de această coincidenţă?

Profesorul Leidner a şovăit un moment şi s-a uitat la căpitanul Maitland, cerându-şi parcă iertare.

— Ce părere ai, căpitane Maitland?

— Sunt întru totul de acord să cooperăm, a răspuns căpitanul prompt. Băieţii mei se pricep să meargă pe teren şi să se ocupe de neînţelegerile dintre familiile de arabi, dar, sincer, Leidner, afacerea asta cu soţia dumitale nu e de

nasul meu. Toată povestea pare îngrozitor de dubioasă. Aş fi foarte bucuros să arunce şi individul ăsta o privire la caz.

— Sugerezi că ar trebui să îi cer sprijinul acestui Poirot? L-a întrebat profesorul Leidner. Şi dacă refuză?

— Nu va refuza, i-a replicat doctorul Reilly.

— Cum de eşti aşa convins?

— Pentru că sunt şi eu un profesionist. Dacă îmi iese în cale un caz de meningită cerebrospinală şi sunt poftit să dau o mână de ajutor, nu refuz. Asta nu e o crimă obişnuită, Leidner.

— Ai dreptate, a încuviinţat profesorul Leidner. A strâns din buze, îndurerat. Reilly, eşti bun să iei legătura cu acest Hercule Poirot în numele meu?

— Fireşte.

Profesorul Leidner a făcut un gest de mulţumire.

— Chiar şi acum, a spus încetişor, nu-mi vine să cred… Că Louise e moartă.

Nu mai puteam suporta.

— O, profesore Leidner, am izbucnit, nu… Nu am cuvinte să vă spun cât de rău îmi pare. Nu mi-am făcut datoria. Trebuia să veghez asupra doamnei Leidner, să nu las să i se întâmple nimic.

Profesorul Leidner a clătinat grav din cap.

— Nu, nu, soră, dumneata nu ai nimic să-ţi reproşezi. Eu sunt vinovat… Nu am crezut… Nu am crezut nici o clipă… Nu mi-am imaginat că primejdia era reală… S-a ridicat. Chipul i s-a contorsionat. Am lăsat-o să moară… Da, am lăsat-o să moară… Pentru că nu am crezut…

A ieşit împleticindu-se din cameră.

Doctorul Reilly şi-a întors privirea spre mine.

— Şi eu mă simt vinovat, a zis. Am crezut că doar îşi bătea joc de el.

— Nici eu nu am prea luat-o în serios, am mărturisit.

— Ne-am înşelat toţi trei, a conchis doctoral Reilly, pe un ton serios.

— Aşa se pare, a spus căpitanul Maitland.

Capitolul 13 –Sose şte Hercule Poirot

Nu cred că o să uit vreodată prima impresie pe care mi-a făcut-o Hercule Poirot. Bineînţeles, mai târziu m-am obişnuit cu el, dar la început a fost un şoc, şi cred că toţi ceilalţi au fost de aceeaşi părere!

Nu ştiu ce îmi imaginasem, ceva în genul lui Sherlock Holmes, pesemne: un individ înalt şi slab, cu o faţă inteligentă, pe care să se citească entuziasmul. Ştiam, fireşte, că era străin, dar nu mă aşteptasem să fie chiar atât de străin, dacă înţelegeţi ce vreau să spun.

Când îl vedeai, îţi venea să râzi! Parcă era un personaj dintr-o piesă de teatru sau dintr-un film. În primul rând, nu avea mai mult de 1,65 m – era un bărbat ciudat, bondoc, destul de în vârstă, cu o mustaţă enormă şi cu un cap ca un ou. Semăna cu un bărbier dintr-o comedie!

Şi ăsta era omul care avea să descopere cine o ucisese pe doamna Leidner!

Presupun că mi s-a citit oarece dezgust pe faţă, căci, aproape imediat, mi-a zis, cu o sclipire ciudată în privire:

— Nu-ţi place de mine, soră? Nu uita, budinca îşi arată valoarea doar când o mănânci.

Pentru a şti cum e budinca trebuie să o mănânci – probabil că la asta se referea. Cu asta sunt de acord, însă nu pot spune că eram foarte încrezătoare!

Doctorul Reilly l-a adus cu maşina duminică, puţin după prânz, şi primul lucru pe care l-a făcut a fost să ne adune pe toţi.

Ne-am strâns în camera de zi şi ne-am aşezat în jurul mesei. Domnul Poirot a luat loc în capul mesei, între profesorul Leidner şi doctorul Reilly.

După aceea, profesorul Leidner şi-a dres glasul şi a început să vorbească, blând şi şovăitor, ca de obicei.

— Îndrăznesc să cred că aţi auzit cu toţii de domnul Hercule Poirot. Trecea astăzi prin Hassanieh şi a avut amabilitatea să îşi întrerupă călătoria ca să ne ajute. Sunt convins că poliţia irakiană şi căpitanul Maitland îşi dau

toată silinţa, dar… Dar sunt anumite circumstanţe în acest caz…

— S-a încurcat şi a aruncat o privire rugătoare spre doctorul Reilly – se pare că ar exista unele dificultăţi.

— Nu e totul limpede ca sticla, nu-i aşa? A intervenit bărbatul cel mărunt din capul mesei. Nici măcar nu vorbea corect englezeşte!

— O, trebuie să fie prins! A exclamat doamna Mercado. Nu este cu putinţă să scape nepedepsit!

Am remarcat că străinul nostru o cântărea din ochi.

— El? Despre cine vorbiţi, doamnă? A întrebat-o.

— Păi, criminalul, fireşte.

— A, criminalul, a repetat Hercule Poirot.

Vorbea ca şi cum criminalul nu avea nici cea mai mică importanţă!

Ne-am uitat toţi la el. Iar el ne-a cercetat pe toţi cu privirea, rând pe rând.

— Bănuiesc că nimeni dintre dumneavoastră nu a mai avut vreodată de-a face cu o crimă, nu-i aşa?

Toată lumea a încuviinţat.

Hercule Poirot a zâmbit.

— Este limpede, prin urmare, că nu înţelegeţi elementele de bază ale unui astfel de caz. Sunt aspecte neplăcute! Da, sunt o mulţime de aspecte neplăcute! Mai întâi de toate, suspiciunea.

— Suspiciunea?

Era domnişoara Johnson. Domnul Poirot a privit-o gânditor şi, după părerea mea, aprobator. Părea că îşi spune: „Iată o persoană inteligentă şi cu picioarele pe pământ!”

— Da, mademoiselle. Suspiciunea! Să nu ne ascundem după deget. Sunteţi cu toţi suspecţi. Bucătarul, băiatul în casă, servitorul de la bucătărie, băiatul cu vasele – da, şi toţi membrii expediţiei.

Doamna Mercado s-a ridicat în picioare, foarte agitată.

— Cum îndrăzniţi? Cum îndrăzniţi să ziceţi aşa ceva? E odios – insuportabil! Profesore Leidner, nu poţi permite ca

acest om să… ca acest om să…

— Încearcă să te calmezi, Mărie, a spus profesorul Leidner, cu o voce obosită.

Domnul Mercado s-a ridicat şi el în picioare. Mâinile îi tremurau, iar ochii îi erau injectaţi.

— Sunt de acord. Este ofensator… Este o insultă…

— Nu, nu, s-a împotrivit domnul Poirot. Nu vreau să vă insult. Nu vă cer decât să priviţi lucrurile cu obiectivitate, într-o casă unde s-a comis o crimă, asupra fiecărui locatar planează o umbră de suspiciune. Vă întreb – ce dovezi există că într-adevăr criminalul a venit din exterior?

Doamna Mercado a scos un ţipăt:

— Dar fireşte că aşa s-a întâmplat! Este evident! De ce… S-a oprit şi a continuat, cu glas mai scăzut: E de neconceput să se fi întâmplat altfel!

— Aveţi fără îndoială dreptate, madame, a răspuns Poirot, înclinându-se uşor. Eu vreau să vă explic cum trebuie abordată această situaţie. Mai întâi, trebuie să mă asigur că toţi cei din această încăpere sunt nevinovaţi. După aceea voi căuta criminalul în altă parte.

— Nu credeţi că orele sunt puţin cam înaintate? A întrebat părintele Lavigny suav.

— Ţestoasa, mon père, a întrecut iepurele. Părintele Lavigny a ridicat din umeri.

— Suntem în mâinile dumneavoastră, a zis el, resemnat. Convingeţi-vă cât mai curând de nevinovăţia noastră în această afacere îngrozitoare!

— Cât mai repede cu putinţă. Era de datoria mea să vă lămuresc cum stau lucrurile, ca nu cumva să vă simţiţi ofensaţi de impertinenţa cu care vă voi pune unele întrebări. Poate că, mon père, Biserica vrea să dea un exemplu?

— Întrebaţi-mă tot ce vreţi, a spus părintele Lavigny pe un ton grav.

— E prima dată când sunteţi aici?

— Da.

— Şi aţi sosit… Când?
— În urmă cu fix trei săptămâni fără o zi. Adică pe 27 februarie.
— Venind de unde?
— Ordinul Pères Blancs, {5} din Cartagina.
— Mulţumesc, mon père. O cunoşteaţi dinainte pe doamna Leidner?
— Nu, nu o văzusem niciodată. Am întâlnit-o aici.
— Sunteţi bun să îmi spuneţi ce făceaţi când s-a petrecut tragedia?
— Lucram la nişte tablete cu cuneiforme în camera mea. Am remarcat că Poirot avea alături un plan sumar al clădirii.
— Adică în camera din colţul dinspre sud-vest, asemănătoare cu cea a doamnei Leidner, din colţul opus?
— Da.
— La ce oră v-aţi dus în cameră?
— Imediat după ce am luat prânzul. În jur de unu fără douăzeci.
— Şi aţi rămas în cameră până când?
— Până aproape de ora trei. Am auzit camionul întorcându-se, şi apoi l-am auzit plecând din nou. M-am întrebat de ce, şi am ieşit să văd ce se întâmplase.
— În tot acest timp nu aţi părăsit deloc încăperea?
— Nu, nici măcar o singură dată.
— Şi nu aţi auzit sau văzut nimic care să fi avut legătură cu tragedia?
— Nu.
— Nu aveţi nici o fereastră în cameră care să dea spre ciute?
— Nu, ambele ferestre dau spre câmp.
— Aţi auzit ceva din ce se petrecea în curte?
— Nu prea multe. L-am auzit pe domnul Emmott trecând prin faţa camerei mele şi urcând pe acoperiş. Asta s-a întâmplat o dată sau de două ori.
— Vă amintiţi cumva la ce oră?

— Nu, mă tem că nu. Eram cufundat în lucru.

După un moment de tăcere, Poirot a continuat:

— Mi-aţi putea spune sau sugera ceva care să arunce puţină lumină asupra acestui caz? De exemplu, aţi remarcat ceva anume în zilele de dinaintea crimei?

Părintele Lavigny a părut uşor stânjenit.

I-a aruncat o privire întrebătoare profesorului Leidner.

— Este o întrebare dificilă, monsieur, a zis el grav. Trebuie să vă răspund cinstit că, după părerea mea, doamna Leidner era în mod limpede îngrozită de cineva sau de ceva. O tulbura prezenţa străinilor. Îmi imaginez că exista o explicaţie pentru această nervozitate, însă nu o cunosc. Nu mi-a făcut nici un fel de confidenţe.

Poirot şi-a dres glasul şi a consultat nişte notiţe pe care le avea în mână.

— Înţeleg că acum două nopţi a existat bănuiala unui jaf.

Părintele Lavigny a încuviinţat şi i-a povestit despre lumina zărită în camera antichităţilor şi despre cercetările pe care le făcuserăm ulterior, fără nici un rezultat.

— Credeţi, nu-i aşa, că a fost vorba despre cineva din afară?

— Nu ştiu ce să cred, a spus părintele Lavigny sincer. Nu a fost nimic furat sau mişcat din loc. Se prea poate să fi fost unul dintre băieţii în casă…

— Sau un membru al expediţiei?

— Sau un membru al expediţiei. Însă, în cazul acesta, persoana respectivă nu ar fi avut nici un motiv să nu îşi recunoască fapta.

— Dar e la fel de posibil să fi fost cineva din exterior, nu?

— Pesemne că da.

— Să presupunem că a pătruns un străin aici; ar fi avut unde să se ascundă pe parcursul zilei următoare şi până în după-amiaza zilei de după?

Această întrebare era adresată pe jumătate părintelui Lavigny, pe jumătate profesorului Leidner. Amândoi au chibzuit bine.

— Nu prea cred că aşa ceva ar fi fost cu putinţă, a spus în cele din urmă profesorul Leidner, fără tragere de inimă. Nu văd unde s-ar fi putut dosi, nu eşti de aceeaşi părere, părinte Lavigny?

— Da… Da… Aşa e.

Niciunul nu era dornic să renunţe la această supoziţie.

Poirot s-a întors spre domnişoara Johnson.

— Şi dumneavoastră, mademoiselle? Vi se pare o ipoteză credibilă?

— Nu, a răspuns ea. Deloc. Unde s-ar fi putut ascunde? Toate dormitoarele sunt ocupate şi, oricum, sunt mobilate simplu. Camera obscură, camera de zi şi laboratorul au fost toate folosite a doua zi – ca toate încăperile, de altfel. Nu există dulapuri sau colţuri. Poate că, dacă servitorii au luat parte la complot…

— E o posibilitate, dar cam greu de crezut, a replicat Poirot.

S-a întors din nou spre părintele Lavigny.

— Mai este o problemă. Deunăzi sora Leatheran aici de faţă v-a văzut vorbind cu un bărbat afară. Îl zărise anterior pe acelaşi bărbat încercând să tragă cu ochiul pe una dintre ferestrele care dau spre câmp. Se pare că bărbatul acesta avea anumite motive ca să dea târcoale casei.

— Se prea poate, fireşte, a zis părintele Lavigny meditativ.

— Dumneavoastră i v-aţi adresat prima dată sau v-a abordat el primul?

Părintele Lavigny a stat puţin pe gânduri.

— Cred… Da, sunt sigur că el a început discuţia.

— Şi ce a spus?

Părintele Lavigny a făcut un efort de memorie.

— A întrebat, mi se pare, ceva de genul dacă aici este casa expediţiei americane. Şi apoi a mai adăugat ceva despre americanii care angajează mulţi muncitori. Nu pricepeam foarte bine ce spune, însă m-am străduit să susţin conversaţia ca să îmi îmbunătăţesc araba. Mi-am zis că,

fiind orăşean, o să mă înţeleagă mai bine decât oamenii care lucrează la săpături.

— Aţi mai vorbit şi despre altceva?

— Din câte îmi amintesc, am spus că Hassanieh este un oraş mare, şi apoi am fost amândoi de acord că Bagdadul este şi mai mare, şi cred că m-a întrebat dacă sunt armean sau catolic sirian, ceva de felul ăsta.

Poirot a dat din cap.

— Îl puteţi descrie?

Din nou, părintele Lavigny s-a încruntat, gânditor.

— Era un bărbat destul de scund, a zis el într-un sfârşit, şi bine legat. Era saşiu şi avea pielea deschisă la culoare.

Domnul Poirot s-a răsucit spre mine.

— Se potriveşte cu descrierea pe care i-ai face-o dumneata? M-a întrebat.

— Nu tocmai, am răspuns eu, şovăind. Eu aş spune că era mai degrabă înalt decât scund şi cu tenul foarte închis. Mi s-a părut destul de slab. Şi nu am observat că era saşiu.

Domnul Poirot a ridicat din umeri a disperare.

— Întotdeauna se întâmplă aşa! Dacă aţi lucra la poliţie, aţi şti prea bine acest lucru. Două persoane diferite nu descriu niciodată la fel acelaşi om. Se contrazic cu privire la fiecare amănunt.

— Nu am nici o îndoială că era saşiu, a intervenit părintele Lavigny. Poate că sora Leatheran are dreptate în celelalte privinţe. Apropo, când am spus că avea pielea deschisă la culoare, am vrut să spun că era deschisă pentru un irakian. Pentru sora Leatheran s-ar putea ca asta să însemne că avea tenul închis.

— Foarte închis, am repetat eu cu încăpăţânare. Cenuşiu-gălbui.

L-am văzut pe doctorul Reilly muşcându-şi buzele şi zâmbind.

Poirot a ridicat mâinile în sus.

— Passons! A zis el. Străinul ăsta care dădea târcoale s-ar putea să fie important sau s-ar putea să nu fie. În orice caz,

trebuie să îl găsim. Să continuăm!

A ezitat câteva clipe, studiind cu atenţie chipurile din jurul mesei, apoi, cu o clătinare a capului, i s-a adresat domnului Reiter.

— Hai, prietene, a început. Povestiţi-ne cum a decurs după-amiaza de ieri.

Faţa rozalie şi dolofană a domnului Reiter s-a făcut de-a dreptul stacojie.

— Eu?

— Da, dumneavoastră. Mai întâi, numele şi vârsta.

— Carl Reiter, douăzeci şi opt de ani.

— American, nu?

— Da, sunt din Chicago.

— Sunt primele săpături arheologice la care luaţi parte?

— Da. Mă ocup de fotografii.

— A, da. Şi ce aţi făcut ieri după-amiază?

— Păi… Am stat mai tot timpul în camera obscură.

— Mai tot timpul?

— Da. Am developat nişte plăci. După aceea am fotografiat nişte obiecte.

— Afară?

— Nu, în camera de fotografii.

— Camera obscură dă în camera de fotografii?

— Da.

— Prin urmare, nu aţi părăsit deloc camera de fotografii?

— Nu.

— Aţi remarcat ceva din ceea ce se petrecea în curte?

Tânărul a scuturat din cap.

— Nu am observat nimic, a explicat el. Eram ocupat. Am auzit maşina întorcându-se, şi, de îndată de ce am putut să mă întrerup din treabă, am ieşit să văd dacă primisem vreo scrisoare. Atunci am auzit…

— Şi la ce oră aţi început să lucraţi în camera de fotografii?

— La unu fără zece.

— O cunoşteaţi pe doamna Leidner dinainte de a vă alătura expediţiei?

Tânărul a clătinat din cap.

— Nu, domnule. Am văzut-o prima oară când am ajuns aici.

— E ceva – vreun incident, oricât de neînsemnat – de care să vă amintiţi şi care să ne fie de folos?

Carl Reiter a clătinat din nou din cap.

— Cred că nu ştiu absolut nimic, domnule, a zis el neputincios.

— Domnule Emmott?

David Emmott a vorbit clar şi concis, cu accentul lui plăcut de american.

— Am lucrat la vase de la unu fără un sfert până la trei fără un sfert, supraveghindu-l pe băiat, pe Abdullah, sortând bucăţile de ceramică şi, din când în când, urcând pe acoperiş ca să îi dau o mână de ajutor profesorului Leidner.

— De câte ori aţi urcat pe acoperiş?

— De patru ori, cred.

— Şi cât aţi stat?

— De obicei câteva minute, nu mai mult. Dar o dată, după ce lucrasem peste o jumătate de oră, am stat zece minute, discutând ce să păstrăm şi ce să aruncăm.

— Şi înţeleg că, în momentul în care aţi coborât, aţi descoperit că băiatul plecase de la locul lui?

— Da. L-am strigat, furios, şi a apărut de dincolo de arcadă. Ieşise să stea la palavre cu ceilalţi.

— E singura oară când a plecat?

— L-am mai trimis o dată sau de două ori pe acoperiş, cu nişte ceramică.

Poirot a continuat, grav:

— Bănuiesc că nu mai e nevoie să vă întreb, domnule Emmott, dacă aţi văzut pe cineva intrând sau ieşind din camera doamnei Leidner în acest interval…

Domnul Emmott a răspuns prompt:

— Nu am văzut pe absolut nimeni. Nici măcar n-a ieşit cineva în curte în cele două ore cât am lucrat acolo.

— Şi credeţi că era unu jumătate când atât dumneavoastră, cât şi băiatul aţi lipsit, iar curtea a rămas goală?

— Cam aşa. Fireşte, nu pot spune precis.

Poirot s-a întors spre doctorul Reilly.

— Corespunde estimării dumneavoastră cu privire la ora decesului?

— Da, a încuviinţat doctorul Reilly.

Domnul Poirot şi-a mângâiat mustăţile mari şi răsucite.

— Cred că putem accepta ideea, a rostit el pe un ton grav, că doamna Leidner şi-a găsit moartea în acele zece minute.

Capitolul 14 –Unul dintre noi?

Câteva clipe s-a lăsat tăcerea… Şi un val de oroare a părut să cuprindă întreaga încăpere.

Bănuiesc că în acel moment am început pentru prima oară să cred că teoria doctorului Reilly era corectă.

Am simţit că ucigaşul era în cameră. Stătea lângă noi, ascultând. Unul dintre noi…

Poate că şi doamna Mercado a simţit acelaşi lucru, căci a scos dintr-odată un ţipăt ascuţit.

— Nu mă pot abţine, a zis ea printre suspine. E… atât de îngrozitor!

— Curaj, Mărie, a îmbărbătat-o soţul ei.

S-a uitat la noi, ca şi cum voia să-şi ceară scuze.

— E foarte sensibilă. Resimte totul cu foarte mare intensitate.

— Ţineam aşa de mult la Louise, a oftat doamna Mercado.

Nu ştiu dacă mi s-a citit pe chip ceva din ceea ce îmi trecea prin minte, dar m-am trezit brusc că domnul Poirot mă cerceta cu privirea, cu un zâmbet uşor fluturându-i pe buze.

I-am aruncat o căutătură rece, şi şi-a reluat întrebările.

— Spuneţi-mi, madame, cum v-aţi petrecut după-amiaza de ieri?

— Mi-am spălat părul, a explicat plângând doamna Mercado. E cumplit că nu mi-am dat seama de nimic. Eram veselă şi ocupată.

— Eraţi în camera dumneavoastră?

— Da.

— Şi nu aţi ieşit deloc?

— Nu. Doar când am auzit maşina. Atunci am ieşit şi am aflat ce se întâmplase. O, a fost oribil!

— V-a surprins?

Doamna Mercado s-a oprit din plâns. A deschis ochii, plină de indignare.

— Ce vreţi să spuneţi, domnule Poirot? Sugeraţi cumva că…?

— La ce-aş putea să mă refer, madame? Tocmai ne-aţi zis cât de mult ţineaţi la doamna Leidner. Poate că vi s-a confesat.

— A, înţeleg… Nu, nu, draga de Louise nu mi-a spus niciodată nimic, nimic exact, adică. Bineînţeles, mi-am dat seama că era teribil de îngrijorată şi de neliniştită. Şi au mai fost şi toate incidentele acelea ciudate, mâini bătând la geam şi tot restul.

— Îmi aduc aminte că ziceaţi că sunt doar nişte închipuiri, am intervenit eu, nereuşind să îmi ţin gura.

M-am bucurat să văd că a rămas pentru o clipă descumpănită.

Din nou am remarcat privirea amuzată a domnului Poirot aţintită asupra mea.

A încheiat sec:

— Aşadar, madame, vă spălaţi părul, nu aţi auzit nimic şi nu aţi văzut nimic. Mai puteţi adăuga ceva care să ne fie de folos în vreun fel?

Doamna Mercado a răspuns numaidecât:

— Nu, nimic. E o enigmă! Însă, după părerea mea, e neîndoielnic, absolut neîndoielnic, că ucigaşul a venit din exterior. E limpede pentru toată lumea.

Poirot s-a întors spre soţul ei.

— Şi dumneavoastră, monsieur, ce ne puteţi spune? Domnul Mercado a început să vorbească agitat, trăgându-se mecanic de barbă.

— Aşa trebuie să se fi întâmplat. Aşa trebuie să se fi întâmplat. Totuşi, cum ar fi putut cineva să îi vrea răul? Era atât de bună, atât de drăguţă… A clătinat din cap. Cine a omorât-o trebuie că era un demon, da, un demon!

— Şi dumneavoastră, monsieur, cum v-aţi petrecut după-amiaza de ieri?

— Eu? A întrebat el nedumerit.

— Erai în laborator, Joseph, i-a suflat soţia lui.

— A, da, aşa e, aşa e. Treburile mele obişnuite.

— Şi la ce oră v-aţi dus în laborator?

Din nou s-a uitat neputincios şi întrebător la doamna Mercado.

— La unu fără zece, Joseph.

— A, da, la unu fără zece.

— Aţi ieşit la vreun moment dat în ciute?

— Nu, nu cred. A stat puţin pe gânduri. Nu, sunt sigur că n-am ieşit.

— Când aţi auzit de tragedie?

— Soţia mea a venit şi mi-a spus. A fost groaznic… Şocant. Nu-mi venea să cred. Chiar şi acum, parcă e de necrezut.

Deodată, a început să tremure.

— E groaznic… Groaznic…

Doamna Mercado a venit repede lângă el.

— Da, da, Joseph, toţi simţim asta. Dar nu trebuie să cedezi. Nu ai face decât să înrăutăţeşti situaţia pentru profesorul Leidner.

Am văzut o strâmbătură de durere pe chipul profesorului Leidner şi mi-am dat seama că nu îi era uşor să suporte această atmosferă emoţională. I-a aruncat o privire furişă lui Poirot, ca şi cum i-ar fi cerut ajutorul. Poirot a răspuns numaidecât.

— Domnişoară Johnson? A zis el.

— Mă tem că nu vă pot spune prea multe. Glasul ei de persoană educată şi bine-crescută era liniştitor după vocea ascuţită, de soprană, a doamnei Mercado. A continuat: Lucram în camera de zi, făceam impresiuni în plastilină după sigilii cilindru.

— Şi aţi văzut sau aţi observat ceva?

— Nu.

Poirot s-a uitat la ea. Sesizase, ca şi mine, o umbră de ezitare în răspunsul ei.

— Sunteţi convinsă, domnişoară? Nu vă amintiţi nimic, nici măcar vag?

— Nu, nu tocmai…

— Ceva ce aţi zărit, să zicem, cu colţul ochiului, aproape fără să vă daţi seama că aţi văzut.

— Nu, cu siguranţă nu, a replicat ea hotărâtă.

— Atunci ceva ce aţi auzit. A, da, ceva ce nu ştiţi precis dacă aţi auzit sau nu.

Domnişoara Johnson a râs scurt, puţin iritată.

— Mă presaţi prea mult, domnule Poirot. Mă tem că mă încurajaţi să vă spun ceva ce, probabil, nu a existat decât în imaginaţia mea.

— Înseamnă deci că a fost ceva ce, să zicem, v-aţi închipuit?

Domnişoara Johnson a răspuns rar, cântărindu-şi cu detaşare vorbele:

— Mi s-a părut că, la un moment dat în după-amiaza aceea, am auzit un ţipăt slab… Îndrăznesc să afirm că într-adevăr am auzit un ţipăt. Toate ferestrele din camera de zi erau deschise, şi se aud tot soiul de zgomote de la oamenii care muncesc pe câmpul de orz. Însă, vedeţi dumneavoastră, de atunci mi-a intrat în cap că am auzit-o de fapt pe doamna Leidner. Şi asta mă întristează teribil. Pentru că, dacă m-aş fi ridicat şi aş fi alergat în camera ei… Ei bine, cine ştie? Aş fi putut ajunge la timp…

Doctoral Reilly a intervenit, autoritar:

— Nu vă gândiţi la astfel de lucruri. Nu am nici o îndoială că doamna Leidner (iartă-mă, Leidner) a fost doborâtă la pământ de îndată ce bărbatul a intrat în încăpere, iar lovitura a ucis-o pe loc. Nu a existat o a doua lovitură. Altminteri ar fi avut timp să strige după ajutor şi să stârnească larmă.

— Dar tot aş fi putut să îl prind pe ucigaş, a spus domnişoara Johnson.

— Ce oră era, mademoiselle? S-a interesat Poirot. În jur de unu jumătate?

— Cam aşa, da.

A reflectat puţin.

— Se potriveşte, a zis Poirot gânditor. Nu aţi auzit nimic altceva… de pildă, o uşă deschizându-se sau închizându-se?

Domnişoara Johnson a clătinat din cap.

— Nu, nu-mi aduc aminte de aşa ceva.

— Bănuiesc că stăteaţi la masă. Eraţi cu faţa la ce? La curte? La camera antichităţilor? La verandă? Sau la câmp?

— Eram cu faţa la curte.

— Din locul unde stăteaţi îl vedeaţi pe băiatul Abdullah spălând vasele de lut?

— Da, dacă ridicam privirea, însă fireşte că eram foarte preocupată de ceea ce făceam. Eram concentrată asupra lucrului.

— Dacă ar fi trecut cineva prin faţa ferestrei care dădea în curte, aţi fi remarcat?

— Da, sunt aproape convinsă.

— Şi nu s-a întâmplat aşa ceva?

— Nu.

— Dar dacă ar fi traversat cineva curtea pe la mijloc, să zicem, aţi fi remarcat?

— Probabil că nu, afară doar, cum spuneam şi mai înainte, dacă s-ar fi întâmplat să ridic privirea şi să mă uit pe fereastră.

— Aţi observat că băiatul Abdullah şi-a lăsat treburile şi a ieşit să stea de vorbă cu ceilalţi servitori?

— Nu.

— Zece minute, a rostit Poirot meditativ. Zece minute fatale.

Preţ de o clipă s-a aşternut tăcerea.

Deodată, domnişoara Johnson şi-a înălţat capul şi a spus:

— Ştiţi, domnule Poirot, cred că, fără să vreau, v-am indus în eroare. Dacă stau să mă gândesc mai bine, e cu neputinţă ca, din locul unde mă găseam, să fi auzit vreun ţipăt scos în odaia doamnei Leidner. Între noi era camera antichităţilor – şi înţeleg că toate ferestrele de la ea din încăpere erau închise.

— În orice caz, nu vă faceţi inimă rea, mademoiselle, a zis Poirot cu blândeţe. Nu are prea mare importanţa.

— Nu, fireşte că nu. Înţeleg. Însă, vedeţi dumneavoastră, este important pentru mine, pentru că am senzaţia că aş fi putut face ceva.

— Nu te chinui singură, dragă Anne, a spus profesorul Leidner afectuos. Trebuie să rămâi cu picioarele pe pământ. Ce-ai auzit era probabil vreun arab care zbiera la un altul pe câmp.

Domnişoara Johnson s-a înroşit puţin din pricina bunătăţii pe care bărbatul i-o arăta. Chiar i s-au umplut ochii de lacrimi. A întors capul şi a adăugat, cu un glas şi mai răguşit ca de obicei:

— Pesemne că aşa a fost. E normal ca, după o tragedie, să începi să îţi imaginezi lucruri inexistente.

Poirot îşi consulta din nou carneţelul.

— Nu cred că mai e ceva de adăugat. Domnule Carey?

Richard Carey a vorbit rar, scorţos şi mecanic:

— Mă tem că nu pot spune nimic care să vă fie de folos. Lucram la săpături. Acolo am primit vestea.

— Şi nu ştiţi sau nu vă amintiţi nimic important care să se fi petrecut în zilele de dinaintea crimei?

— Absolut nimic.

— Domnule Coleman?

— Eu nu am fost de faţă la nimic, a zis domnul Coleman, vocea trădându-i… O umbră de regret oare? Am plecat la Hassanieh ieri-dimineaţă ca să aduc banii pentru salariile muncitorilor. Când m-am întors, Emmott mi-a povestit ce s-a întâmplat, şi am plecat din nou după poliţie şi după doctorul Reilly.

— Şi înainte?

— Păi, atmosfera era cam tensionată – dar deja ştiţi asta. Am tras o sperietură atunci, cu camera antichităţilor şi încă o dată sau de două ori înainte: mâini şi chipuri la ferestre, vă aduceţi aminte, domnule, i s-a adresat el profesorului Leidner, care a înclinat din cap în semn de încuviinţare. Eu unul sunt de părere că o să descoperiţi că în casă a pătruns cineva din exterior. Trebuie că a fost vreun cerşetor dibaci.

Poirot l-a cercetat în tăcere, preţ de un minut sau două.

— Sunteţi englez, domnule Coleman? L-a întrebat în cele din urmă.

— Întocmai, domnule. Sută la sută britanic. Uitaţi eticheta. Englez veritabil.

— Luaţi pentru prima dată parte la săpături?

— Da.

— Şi sunteţi pasionat de arheologie?

Această replică a părut să îl cam stânjenească pe domnul Coleman. S-a cam îmbujorat şi i-a aruncat profesorului Leidner o privire de şcolar prins cu mâţa-n sac.

— Fireşte… E foarte interesant, s-a bâlbâit el. Vreau să zic… Nu sunt un tip foarte deştept…

S-a oprit, într-un mod cam penibil. Poirot nu a insistat.

A bătut gânditor în masă cu capătul creionului şi a îndreptat cu grijă călimara din faţa lui.

— Se pare deci că astea sunt toate informaţiile pe care le putem aduna pentru moment. Dacă vreunul dintre dumneavoastră îşi mai aduce aminte de ceva, nu ezitaţi să veniţi la mine. Acum cred că ar fi bine să discut între patru ochi cu profesorul Leidner şi cu doctorul Reilly.

Era momentul să ne retragem. Ne-am ridicat cu toţii şi am ieşit în şir indian pe uşă. Tocmai când pusesem piciorul afară, o voce m-a chemat înapoi.

— Poate că, a spus domnul Poirot, sora Leatheran va avea amabilitatea să rămână. Consider că ne poate fi de mare ajutor.

M-am întors şi m-am aşezat din nou la masă.

Capitolul 15 – Poirot face o sugestie

Doctorul Reilly se ridicase de pe scaun. După ce a ieşit toată lumea, a închis cu luare-aminte uşa. Apoi, cu o căutătură întrebătoare către Poirot, s-a apucat să închidă fereastra care dădea în curte. Celelalte erau deja închise. Apoi s-a aşezat şi el din nou la masă.

— Bien! A început Poirot. Acum am rămas între noi şi nu vom fi tulburaţi. Putem vorbi deschis. Am auzit cu toţii ce au avut de spus membrii expediţiei şi… Da, ma soeur, ce părere ai?

M-am înroşit. Nu încăpea îndoială că omuleţul acela ciudat avea privirea foarte pătrunzătoare. Îşi dăduse seama de gândul care îmi trecuse prin cap – cred că s-a citit puţin prea clar pe chipul meu ceea ce gândeam!

— O, nimic, am zis eu şovăitor.

— Hai, soră, a intervenit doctorul Reilly. Nu-l face pe specialist să aştepte!

— Nu e mare lucru, m-am grăbit eu să explic. Mi-a trecut doar prin cap, ca să spun aşa, că, dacă ar şti sau ar bănui cineva ceva, nu i-ar fi prea uşor să aducă vorba despre asta în faţa tuturor – sau, probabil, în faţa profesorului Leidner.

Spre uimirea mea, domnul Poirot a dat din cap, încuviinţând.

— Exact. Exact Ai foarte mare dreptate. Dar vă voi lămuri. Această mică adunare pe care tocmai am avut-o… A servit unui scop. În Anglia, înainte de începerea cursei există o paradă a cailor, nu-i aşa? Caii merg în faţa tribunelor pentru ca toată lumea să aibă ocazia să îi vadă şi să îi

judece. Acesta a fost şi scopul acestei adunări. Cu alte cuvinte, am cântărit concurenţii.

Profesorul Leidner a strigat indignat:

— Nu cred nici o clipă că vreun membru al expediţiei mele ar putea fi implicat în acest omor! Apoi, întorcându-se spre mine, mi-a zis, pe un ton autoritar: Soră, ţi-aş fi îndatorat dacă i-ai împărtăşi numaidecât domnului Poirot ce anume s-a petrecut între dumneata şi soţia mea în urmă cu două zile.

Îmboldită astfel, am început de îndată să povestesc, încercând pe cât posibil să îmi amintesc întocmai cuvintele şi sintagmele pe care le folosise doamna Leidner.

După ce am isprăvit, domnul Poirot a exclamat:

— Foarte bine. Foarte bine. Ai mintea limpede şi ordonată, îmi vei fi de mare folos. S-a întors apoi către profesorul Leidner. Aveţi scrisorile acelea?

— Le am aici. Am presupus că veţi dori să le vedeţi.

Poirot le-a luat şi le-a citit, examinându-le în acelaşi timp

Îndeaproape. Am fost cam dezamăgită că nu a presărat nici un fel de praf peste ele şi că nu le-a analizat la microscop, sau ceva de genul ăsta, însă mi-am dat seama că nu era foarte tânăr şi că metodele lui nu erau pesemne aduse la zi. S-a mulţumit doar să le citească, aşa cum citeşte oricine o scrisoare.

După aceea, le-a pus pe masă şi şi-a dres glasul.

— Acum haideţi să clarificăm lucrurile şi să le punem în ordine. Soţia dumneavoastră a primit prima dintre aceste scrisori la puţin timp după ce s-a căsătorit cu dumneavoastră în America. Mai existaseră şi altele înainte, dar pe acelea le-a distrus. Prima scrisoare a fost urmată de o a doua. La foarte puţină vreme după a doua, aţi scăpat amândoi ca prin urechile acului de la o otrăvire cu gaz. Apoi aţi plecat în străinătate, şi timp de aproape doi ani nu a mai primit nici o scrisoare. Scrisorile au început din nou să sosească la începutul sezonului de săpături de anul acesta, adică în ultimele trei săptămâni. Corect?

— Da, aşa e.

— Soţia dumneavoastră a intrat într-o stare de panică şi, după ce v-aţi consultat cu doctorul Reilly, aţi angajat-o pe sora Leatheran să îi ţină companie şi să îi domolească temerile.

— Da.

— Au avut loc mai multe incidente – mâini care au bătut la fereastra, un chip spectral, zgomote în camera antichităţilor. Nu aţi asistat la niciunul dintre ele?

— Nu.

— De fapt, singurul martor a fost doamna Leidner?

— Părintele Lavigny a văzut lumină în camera antichităţilor.

— Da, nu am uitat. A tăcut preţ de câteva clipe, după care a continuat: Soţia dumneavoastră îşi făcuse testamentul?

— Nu, nu cred.

— De ce nu?

— Nu era de părere că merită osteneala.

— Nu era o femeie bogată?

— Ba da, însă doar pe durata vieţii. Tatăl ei îi lăsase o sumă considerabilă de bani pe care să o administreze. Nu se putea atinge de capital. La moartea ei, urma să fie transmisă copiilor pe care i-ar fi avut sau, în caz contrar, Muzeului Pittstown.

Poirot a bătut darabana în masă, cufundat în gânduri.

— Atunci putem elimina un motiv de crimă. Înţelegeţi că asta caut să aflu în primul rând. Cine beneficiază de pe urma decesului? În acest caz, un muzeu. Dacă lucrurile ar fi stat altfel, dacă doamna Leidner ar fi murit fără să lase testament, dar fiind posesoarea unei averi importante, întrebarea cine urma să moştenească banii s-ar fi putut dovedi foarte interesantă: dumneavoastră sau fostul soţ? Însă atunci ar fi existat o dificultate, căci fostul soţ ar fi trebuit să revină la viaţă ca să reclame banii, şi bănuiesc că atunci ar fi fost în pericol să fie arestat, cu toate că nu cred că pedeapsa cu moartea ar mai fi fost pusă în aplicare la

atâta vreme după sfârşitul războiului. Aceste speculaţii nu îşi au, aşadar, locul. După cum spuneam, prima dată elucidez problema banilor. Apoi încep întotdeauna prin a suspecta pe soţul sau pe soţia persoanei decedate! În cazul de faţă, unu la mână, s-a dovedit că ieri după-amiază nu v-aţi apropiat deloc de camera soţiei dumneavoastră, doi la mână, mai curând pierdeţi decât câştigaţi în urma decesului soţiei, şi, trei la mână…

A făcut o pauză.

— Da? A intervenit profesorul Leidner.

— Trei la mână, a reluat Poirot încet, cred că sunt în stare să apreciez devotamentul atunci când îl întâlnesc. Profesore Leider, dacă nu mă înşel, dragostea pentru soţie a fost pasiunea dominantă a vieţii dumneavoastră. Am dreptate?

Profesorul Leidner a răspuns simplu:

— Da.

Poirot a dat din cap.

— Prin urmare, putem începe.

— Da, da, hai să ne apucăm, a zis doctorul Reilly, oarecum nerăbdător.

Poirot i-a aruncat o privire mustrătoare.

— Prietene, nu trebuie să vă pierdeţi răbdarea. În astfel de situaţii trebuie să analizat totul cu disciplină şi metodic. De fapt, asta e regula după care mă călăuzesc de fiecare dată. Cum am înlăturat un număr de posibilităţi, putem acum aborda un aspect foarte important. Este vital, după cum spuneţi, ca toate cărţile să fie puse pe masă, să nu fie ascuns nici un amănunt.

— Într-adevăr, a încuviinţat doctorul Reilly.

— De aceea vă cer să îmi spuneţi tot adevărul, a continuat Poirot.

Profesorul Leidner s-a uitat la el mirat.

— Vă asigur, domnule Poirot, că nu v-am ascuns nimic. V-am zis tot ce ştiu. Fără rezerve.

— Tout de meme, nu mi-aţi spus totul.

— Ba da. Nu mi-a scăpat nimic.

Părea cam abătut.

Poirot a clătinat uşurel din cap.

— Nu. Nu mi-aţi spus, de pildă, de ce aţi adus-o pe sora Leatheran în casă.

Profesorul Leidner a rămas complet nedumerit.

— Dar v-am explicat. Este limpede. Starea de agitaţie a soţiei mele, temerile ei…

Poirot s-a aplecat în faţă. Încet, subliniindu-şi spusele, şi-a mişcat arătătorul în sus şi în jos.

— Nu, nu, nu. E ceva care nu e limpede. Soţia dumneavoastră e în primejdie, da; e ameninţată cu moartea, da. Iar dumneavoastră trimiteţi… Nu după poliţie, nici măcar după un detectiv particular, ci după o soră medicală! Asta nu are noimă!

— Eu, eu… Profesorul Leidner s-a oprit. Obrajii i s-au colorat. Am crezut…

Nu a mai scos nici un cuvânt.

— Mai departe, l-a încurajat Poirot. Ce aţi crezut?

Profesorul Leidner tăcea în continuare. Arăta chinuit şi nedomic să mai adauge ceva.

— Vedeţi dumneavoastră – tonul lui Poirot devenea cuceritor şi rugător deopotrivă – tot ce mi-aţi povestit are o logică, mai puţin asta. De ce o soră medicală? Există un răspuns, da. De fapt, nu poate exista decât un singur răspuns. Dumneavoastră nu socoteaţi că primejdia era reală.

În momentul acela, profesorul Leidner a cedat.

— Doamne ajută-mă, a gemut el. Aşa e. Aşa e.

Poirot l-a privit ca un motan care stă la pândă lângă gaura şoarecelui: gata să sară când se iveşte şoarecele.

— Ce credeaţi? L-a descusut el.

— Nu ştiu. Nu ştiu…

— Ba da, ştiţi. Ştiţi foarte bine. Să încerc să vă ajut. Bănuiaţi cumva, profesore Leidner, că acele scrisori fuseseră scrise de chiar soţia dumneavoastră?

Nu a fost nevoie să mai răspundă. Adevărul vorbelor lui Poirot era cât se poate de evident. Mâna pe care a ridicat-o, îngrozit, ca şi cum cerşea îndurare, era dovada cea mai elocventă.

Am tras adânc aer în piept. Deci avusesem dreptate în presupunerea pe care o făcusem, fără a o duce până la capăt! Mi-am amintit de tonul ciudat pe care îl avusese profesorul Leidner atunci când mă întrebase ce părere aveam despre toată povestea. Am dat din cap, gânditoare, şi dintr-odată mi-am dat seama că domnul Poirot avea ochii aţintiţi asupra mea.

— Şi dumneata ai bănuit la fel?

— Mi-a trecut asta prin cap, am replicat eu sincer.

— Din ce motiv?

I-am explicat că scrisul semăna cu cel de pe scrisoarea pe care mi-o arătase domnul Coleman.

Poirot s-a întors spre profesorul Leidner.

— Şi dumneavoastră aţi remarcat această asemănare?

Profesoral Leidner şi-a plecat capul.

— Da. Scrisul era mic şi înghesuit – nu mare şi lăbărţat ca al lui Louise – dar unele litere erau scrise în acelaşi fel. Să vă arăt!

A scos nişte scrisori din buzunarul interior al hainei şi a ales o pagină dintr-una, pe care i-a înmânat-o lui Poirot. Era dintr-o scrisoare pe care i-o scrisese soţia lui. Poirot a comparat-o cu mare atenţie cu scrisorile anonime.

— Da, a murmurat. Da. Există nişte asemănări – felul curios în care este scrisă litera „s”, litera „e” foarte deosebită. Nu sunt expert în grafologie, aşa că nu mă pot pronunţa cu certitudine (de altfel, n-am întâlnit niciodată doi grafologi care să fie de acord asupra vreunui lucra), însă cel puţin este clar că similitudinea dintre cele două scrisuri este foarte puternică. Pare foarte probabil ca scrisorile să fi fost scrise de aceeaşi persoană. Dar nu e sigur. Trebuie să ţinem seama de toate eventualităţile.

S-a sprijinit de spătarul scaunului şi a adăugat, meditativ:

— Există trei posibilităţi. Una, asemănarea scrisurilor este pură coincidenţă. Doi, aceste scrisori de ameninţare au fost scrise, dintr-un motiv necunoscut, de doamna Leidner. Trei, au fost scrise de cineva care i-a imitat intenţionat scrisul. De ce? Nu pare a avea sens. Una dintre cele trei posibilităţi trebuie să fie cea corectă. A reflectat câteva minute, după care, întorcându-se spre profesorul Leidner, a întrebat, abrupt: Când v-aţi gândit prima dată că există posibilitatea ca doamna Leidner însăşi să fi fost autoarea acestor scrisori şi ce explicaţie aţi găsit?

Profesorul Leidner a scuturat din cap.

— Mi-am alungat acest gând din minte cât de repede am putut. Mi se părea că e monstruos.

— Nu aţi căutat nici o explicaţie?

— Păi, a ezitat el, mi-am pus problema dacă nu cumva grijile pe care şi le făcea cu privire la trecut îi afectaseră puţin mintea. M-am gândit că este posibil să îşi fi scris singură acele scrisori fără să fie conştientă. E posibil, nu? A adăugat, uitându-se la doctorul Reilly.

Doctorul Reilly şi-a ţuguiat buzele.

— Creierul omului e capabil de aproape orice, a răspuns el vag.

Insă i-a aruncat lui Poirot o privire sfredelitoare şi, ca şi cum i-ar fi dat ascultare, acesta a abandonat subiectul.

— Scrisorile sunt un aspect interesant, a reluat el. Dar trebuie să ne concentrăm asupra cazului ca întreg. Există, din câte înţeleg eu, trei soluţii posibile.

— Trei?

— Da. Soluţia unu: cea mai simplă. Primul soţ al soţiei dumneavoastră este încă în viaţă. Mai întâi o ameninţă, şi apoi îşi duce la îndeplinire ameninţările. Dacă acceptăm această soluţie, problema noastră este să aflăm cum a intrat şi cum a ieşit fără să fie văzut.

Soluţia doi: doamna Leidner, din motive numai de ea ştiute (motive care pot fi pesemne mai uşor de desluşit de către un medic) îşi scrie singură scrisori de ameninţare. Povestea

cu gazul este pusă la cale tot de ea (aduceţi-vă aminte că ea v-a trezit ca să vă spună că miroase a gaz). Dar, dacă scrisorile au fost scrise de doamna Leidner, înseamnă că nu exista nici un fel de pericol din partea presupusului autor. Trebuie, aşadar, să căutăm ucigaşul în altă parte. Trebuie, de fapt, să căutăm printre membrii personalului dumneavoastră. Da, a continuat el, ca răspuns la un murmur de protest din partea profesorului Leidner, aceasta este singura concluzie logică. Unul dintre ei a omorât-o din cauza unei ranchiuni personale. Acel om ştia probabil de existenţa scrisorilor sau, în orice caz, ştia că doamna Leidner se teme sau pretinde că se teme de cineva. Din punctul de vedere al ucigaşul, acest lucru era foarte convenabil. Era convins că omorul va fi pus pe seama unui străin misterios – autorul scrisorilor de ameninţare.

O variantă la această soluţie este că ucigaşul a scris el însuşi scrisorile, întrucât cunoştea trecutul doamnei Leidner. Însă, în acest caz, nu e limpede de ce criminalul ar fi imitat scrisul doamnei Leidner, întrucât, din câte pricep eu, ar fi fost în avantajul lui ca scrisorile să pară scrise de un străin.

A treia soluţie este, după părerea mea, cea mai interesantă. Sugerez că scrisorile sunt autentice. Ele sunt scrise de primul soţ al doamnei Leidner (sau de fratele mai mic al acestuia), care este unul dintre membrii expediţiei.

Capitolul 16 –Suspec ţii

Profesorul Leidner a sărit în picioare.

— Imposibil! Absolut imposibil! E o idee absurdă!

Domnul Poirot l-a privit calm, dar nu a scos nici un cuvânt.

— Adică sugeraţi că fostul soţ al soţiei mele face parte din expediţie şi că ea nu l-a recunoscut?

— Întocmai. Reflectaţi puţin asupra faptelor. Cu aproximativ cincisprezece ani în urmă, soţia dumneavoastră a trăit cu acest bărbat vreme de câteva luni. L-ar fi recunoscut oare dacă l-ar fi întâlnit după atâta timp? Cred că nu. Trăsăturile feţei i s-ar fi schimbat, constituţia i s-ar fi

schimbat – doar vocea pesemne că i-ar fi rămas aceeaşi, însă acesta e un detaliu de care s-ar fi putut ocupa fără probleme. Şi, nu uitaţi, ea nu se aşteaptă să îl găsească printre cei din casă. Ea îl vede ca fiind undeva în exterior, un străin. Nu, nu cred că l-ar fi recunoscut. Şi mai există o posibilitate. Fratele mai mic, care era copil atunci când doamna Leidner s-a căsătorit prima oară şi care îi era atât de devotat fratelui mai mare. Acum este bărbat în toată firea. Credeţi că ar recunoaşte un copil de zece sau doisprezece ani într-un bărbat care se apropie de treizeci? Da, trebuie să îl punem la socoteală pe tânărul William Bosner. Aduceţi-vă aminte, în ochii lui fratele său nu este un trădător, ci un patriot, un martir pentru patria lui, Germania. În ochii lui, doamna Leidner este trădătoarea, monstrul care l-a trimis pe fratele său iubit la moarte! Un copil susceptibil este capabil de o adevărată idolatrie, iar o minte tânără poate deveni cu uşurinţă obsedată de o idee care persistă şi la maturitate.

— E adevărat, a intervenit doctorul Reilly. Concepţia foarte răspândită potrivit căreia copiii uită uşor nu este deloc corectă. Mulţi oameni îşi petrec toată viaţa urmăriţi de o idee care li s-a întipărit în minte din fragedă copilărie.

— Bien. Avem aceste două posibilităţi. Frederick Bosner, un bărbat acum de vreo cincizeci de ani, şi William Bosner, care are probabil puţin sub treizeci. Să-i examinăm deci pe membrii expediţiei din aceste două puncte de vedere.

— Asta este nemaipomenit! A şoptit profesorul Leidner. Oamenii mei! Membrii expediţiei mele!

— Şi, prin urmare, deasupra oricăror bănuieli, a replicat Poirot sec. Un punct de vedere foarte util. Commençons! Cine nu ar putea fi cu nici un chip Frederick sau William?

— Femeile.

— Fireşte. Domnişoara Johnson şi doamna Mercado ies din discuţie. Cine altcineva?

— Carey. Am lucrat împreună ani de zile înainte s-o cunosc pe Louise…

— Şi nici nu are vârsta potrivită. Are, aş zice, treizeci şi opt sau treizeci şi nouă de ani, prea tânăr pentru Frederick şi prea mare pentru William. Acum restul. Părintele Lavigny şi domnul Mercado. Oricare dintre ei ar putea fi Frederick Bosner.

— Dar, dragă domnule, a exclamat profesorul Leidner cu iritare şi amuzament în glas, părintele Lavigny este cunoscut în întreaga lume ca epigrafist, iar Mercado a lucrat ani întregi într-un celebru muzeu din New York. E imposibil ca vreunul dintre ei să fie bărbatul la care vă gândiţi!

Poirot a dat nepăsător din mână.

— Imposibil, imposibil… Nu iau în seamă acest cuvânt! Întotdeauna examinez imposibilul îndeaproape! Dar să mergem mai departe! Cine mai e? Carl Reiter, un tânăr cu nume german, David Emmott…

— E al treilea an când lucrăm împreună, nu uitaţi.

— Este un tânăr înzestrat cu darul răbdării. Dacă ar comite o crimă, nu ar face-o în grabă. Totul ar fi foarte bine pus la punct.

Profesorul Leidner a făcut un gest ce îi arăta disperarea.

— Şi, în sfârşit, William Coleman, a continuat Poirot.

— E englez.

— Pourquoi pas? Doar doamna Leidner a spus că băiatul a plecat din America şi i s-a pierdut urma. Ar fi putut fi crescut în Anglia.

— Aveţi răspuns la orice, a zis profesorul Leidner.

Eu căzusem pe gânduri. Încă de la început mi se păruse că domnul Coleman aducea mai mult a personaj din romanele lui P. G. Wodehouse decât a tânăr în carne şi oase. Jucase oare un rol în tot acest timp?

Poirot nota ceva în carneţel.

— Haideţi să procedăm metodic, a propus el. În prima categorie avem două nume: părintele Lavigny şi domnul Mercado. În a doua, îi avem pe Coleman, Emmott şi Reiter.

Acum să trecem la celălalt aspect al problemei – mijlocul şi ocazia. Care dintre membrii expediţiei a avut mijlocul şi ocazia de a comite crima? Carey era la săpături, Coleman, la Hassanieh, dumneavoastră, pe acoperiş. Mai rămân deci părintele Lavigny, domnul Mercado, doamna Mercado, David Emmott, Carl Reiter, domnişoara Johnson şi sora Leatheran.

— O! Am exclamat, tresărind în scaun.

Domnul Poirot s-a uitat la mine cu o sclipire în ochi.

— Da, mă tem, ma soeur, că trebuie să te includ şi pe dumneata. Ar fi fost foarte simplu să o ucizi pe doamna Leidner când nu era nimeni în ciute. Ai muşchi şi forţă, iar ea nu ar fi bănuit nimic până când nu ar fi venit lovitura.

Eram atât de supărată, încât nu reuşeam să rostesc nici o vorbă. Am remarcat însă că doctorul Reilly se distra teribil pe seama mea.

— Cazul interesant al sorei care şi-a ucis pacienţii unul câte imul, a murmurat el.

I-am aruncat aşa o privire!

Profesorul Leidner medita la cu totul altceva.

— Nu Emmott, domnule Poirot, a obiectat el. Nu îl puteţi include printre suspecţi. Aduceţi-vă aminte că a stat cu mine pe acoperiş în timpul acelor zece minute.

— Cu toate acestea, nu îl putem exclude. Ar fi putut să coboare, să meargă direct în camera doamnei Leidner, să o omoare şi apoi să îl cheme pe băiat înapoi. Sau ar fi putut să o omoare în una din dăţile când a trimis băiatul sus la dumneavoastră.

Profesorul Leidner a clătinat din cap, şoptind:

— Ce coşmar! Totul e aşa de… Bizar.

Spre surprinderea mea, Poirot a încuviinţat.

— Da, e adevărat. E un omor bizar. Nu te întâlneşti adesea cu aşa ceva. De obicei, crimele sunt foarte sordide şi foarte simple. Dar asta e o crimă neobişnuită… Bănuiesc, profesore Leidner, că soţia dumneavoastră era o femeie neobişnuită.

Pusese atât de precis punctul pe i, încât am tresărit.

— E adevărat, soră? M-a întrebat.

Profesorul Leidner m-a îndemnat blând:

— Spune-i cum era Louise, soră. Dumneata nu eşti părtinitoare.

Am vorbit foarte deschis.

— Era o persoană încântătoare. Nu puteai să nu o admiri şi să nu vrei să faci tot felul de lucruri pentru ea. Nu am cunoscut niciodată pe cineva ca ea.

— Mulţumesc, mi-a zis profesorul Leidner, zâmbindu-mi.

— Este o mărturie valoroasă, venind din partea unei persoane din afară, a intervenit Poirot politicos. Ei bine, haideţi să continuăm. La capitolul mijloc şi ocazie avem şapte nume. Sora Leatheran, domnişoara Johnson, doamna Mercado, domnul Mercado, domnul Reiter, domnul Emmott şi părintele Lavigny.

Şi-a dres din nou glasul. Am remarcat mereu că străinii scot tot soiul de zgomote ciudate.

— Haideţi să presupunem pentru o clipă că teoria numărul trei este cea corectă. Cu alte cuvinte, că ucigaşul este Frederick sau William Bosner şi că Frederick sau William Bosner este unul dintre membrii expediţiei. Comparând ambele liste, putem reduce numărul suspecţilor la patra. Părintele Lavigny, domnul Mercado, Carl Reiter şi David Emmott.

— Părintele Lavigny iese din discuţie, s-a împotrivit profesoral Leidner foarte hotărât. Este unul dintre Pères Blancs din Cartagina.

— Iar barba lui este cât se poate de reală, am adăugat eu.

— Ma soeur, a spus Poirot, un ucigaş de prima clasă nu poartă niciodată barbă falsă!

— De unde ştiţi că e vorba de un ucigaş de prima clasă? Am întrebat eu, răzvrătindu-mă.

— Pentru că altminteri adevărul mi-ar fi clar în clipa asta – şi nu-mi este.

„Asta e pură îngâmfare”, mi-am zis în sinea mea.

— În orice caz, am reluat eu, revenind la barbă, ar fi avut nevoie de mult timp ca să o lase să crească.

— Asta este o observaţie bună, a spus Poirot.

— Dar e ridicol, absolut ridicol, s-a opus iritat profesoral Leidner. Atât el, cât şi Mercado sunt nişte oameni bine-cunoscuţi. Sunt renumiţi de ani de zile.

Poirot s-a întors spre el.

— Nu aveţi versiunea corectă. Nu luaţi în consideraţie un aspect important. Dacă Frederick Bosner nu e mort, ce a făcut în toţi anii ăştia? Trebuie că şi-a luat alt nume. Trebuie că şi-a făcut o carieră.

— Ca Père Blanc? A întrebat doctorul Reilly sceptic.

— E o idee cam năstruşnică, e adevărat, a mărturisit Poirot. Însă nu o putem elimina. În plus, mai există şi alte posibilităţi.

— Tinerii? A zis Reilly. Dacă vreţi părerea mea, la prima vedere doar unul dintre suspecţii dumneavoastră poate fi acceptat ca atare.

— Şi anume?

— Tânărul Carl Reiter. Nu există nimic concret împotriva lui, dar, dacă stai să te gândeşti puţin, sunt anumite lucruri care îţi sar în ochi – are vârsta potrivită, are nume german, este primul lui an aici şi ar fi avut şi ocazia să acţioneze. N-ar fi trebuit decât să lase puţin fotografiile, să traverseze curtea, să comită mârşăvia şi să se furişeze înapoi când nu era nimeni prin preajmă. Dacă ar fi intrat cineva în camera de fotografii când era plecat, ar fi putut spune oricând că era în camera obscură. Nu zic că el e vinovatul, însă, dacă vreţi să suspectaţi pe cineva, el este de departe persoana cea mai plauzibilă.

Domnul Poirot nu a părut prea receptiv. A dat grav din cap, dar a neîncredere.

— Da, a spus el. Este persoana cea mai plauzibilă, însă s-ar putea ca lucrurile să nu fie chiar aşa de simple. Apoi a adăugat: Haideţi să ne oprim aici! Aş vrea, dacă se poate, să examinez camera în care a avut loc crima.

— Bineînţeles. Profesorul Leidner s-a scotocit în buzunar, după care s-a uitat la doctorul Reilly. A luat-o căpitanul Maitland.

— Maitland mi-a dat-o mie, a zis Reilly. El a trebuit să plece ca să se ocupe de afacerea aia legată de kurzi.

A scos cheia.

Profesorul Leidner a început şovăitor:

— Vă supăraţi… Dacă eu… Poate sora…

— Fireşte, fireşte, a spus Poirot. Înţeleg foarte bine. Nu aş vrea să vă pricinuiesc o suferinţă inutilă. Dacă eşti bună să mă însoţeşti, ma soeur.

— Cum să nu.

Capitolul 17 –Pata de lâng ă lavoar

Trupul doamnei Leidner fusese dus la Hassanieh pentru autopsie, dar, în afară de asta, camera era neschimbată. Erau atât de puţine în ea, încât poliţia terminase repede cercetările.

În dreapta uşii, cum intrai, era patul. Faţă în faţă cu uşa, de partea cealaltă a camerei, erau două ferestre cu gratii care dădeau spre câmp. Între ele, o masă simplă de stejar, cu două sertare, care servea drept măsuţă de toaletă. Pe peretele dinspre est era un şir de cârlige pe care erau agăţate rochii învelite în nişte pungi de bumbac şi o comodă de lemn. Chiar în stânga uşii se afla lavoarul. In mijlocul încăperii era o masă mare de stejar, pe care se găseau o sugativă, o călimară şi o servietă. În aceasta din urmă ţinea doamna Leidner scrisorile anonime. Perdelele erau nişte bucăţi scurte de material indigen – albe cu dungi portocalii. Podeaua era de piatră, cu nişte carpete din piele de ţap răsfirate ici şi colo, trei mai înguste, maro cu dungi albe, în faţa celor două ferestre şi a lavoarului, şi una mai mare, de calitate mai bună, albă cu dungi maro, între pat şi masa de scris.

Nu erau dulapuri, sau nişe, sau draperii lungi – de fapt, nu exista nici un loc în care să se fi putut ascunde cineva. Patul era simplu, de fier, acoperit cu o cuvertură de bumbac, cu

imprimeu. Singura urmă de lux din cameră erau trei perne de puf, moi şi umflate. Doar doamna Leidner avea asemenea perne.

Doctorul Reilly a explicat în câteva vorbe unde fusese găsit cadavrul doamnei Leidner – grămadă pe carpeta de lângă pat.

Pentru a-şi ilustra spusele, mi-a făcut semn să mă ofer voluntar.

— Dacă nu te superi, soră? Mi-a spus.

Nu am făcut mofturi. M-am pus pe podea şi am încercat să reconstitui cât mai precis poziţia în care fusese descoperită doamna Leidner.

— Leidner i-a ridicat capul când a găsit-o, a zis doctorul. Dar l-am chestionat îndeaproape, şi e clar că nu i-a schimbat locul.

— Pare destul de limpede, a răspuns Poirot. Era întinsă pe pat, dormind sau odihnindu-se, cineva deschide uşa, ea ridică privirea, se scoală în picioare…

— Iar el o doboară la pământ, a încheiat doctorul. Lovitura provoacă o stare de inconştienţă, iar moartea survine la foarte puţin timp după aceea. Vedeţi…

A făcut nişte precizări despre rană în limbaj medical.

— Deci fără prea mult sânge, nu? S-a interesat Poirot.

— Nu, sângele a pătruns în creier.

— Eh bien, a spus Poirot, totul pare limpede, cu excepţia unui singur lucru. Dacă bărbatul care a intrat era un străin, de ce doamna Leidner nu a strigat imediat după ajutor? Dacă ar fi ţipat, ar fi auzit-o cineva. Sora Leatheran ar fi auzit-o, la fel şi Emmott şi băiatul.

— E uşor de răspuns la această întrebare, a replicat doctorul Reilly sec. Pentru că nu era un străin.

Poirot a dat din cap, încuviinţând.

— Da, a zis el gânditor. Poate că a fost surprinsă să vadă persoana respectivă – însă nu i-a fost teamă. Apoi, când a lovit-o, poate că scos un ţipăt slab, dar prea târziu.

— Ţipătul despre care a pomenit domnişoara Johnson?

— Da, dacă într-adevăr l-a auzit. Una peste alta, mă îndoiesc. Pereţii ăştia de lut sunt groşi, iar ferestrele erau închise. A mers până la pat.

— Când ai plecat dumneata din cameră stătea întinsă? M-a întrebat.

Am explicat ce anume făcusem.

— Avea de gând să doarmă sau să citească?

— I-am dat două cărţi – una uşoară şi un volum de memorii. De regulă citea o vreme, şi câteodată aţipea puţin.

— Şi era, cum să mă exprim, ca de obicei?

Am cântărit niţel lucrurile.

— Da. Se purta destul de normal şi era bine-dispusă. O idee cam distantă, poate, dar am pus asta pe seama faptului că mi se confesase cu o zi înainte. Uneori oamenii se simt puţin stânjeniţi după aceea.

Lui Poirot îi licăriră ochii.

— A, da, într-adevăr, cunosc prea bine acest lucru.

A aruncat o privire în jur.

— Şi, când ai intrat aici după săvârşirea crimei, erau toate la locul lor?

Am aruncat şi eu o privire în jur.

— Da, aşa cred. Nu îmi amintesc să fi fost ceva schimbat.

— Nu ai văzut arma cu care a fost lovită?

— Nu.

Poirot s-a uitat la doctorul Reilly.

— După părerea dumneavoastră, despre ce fel de armă e vorba?

Doctorul a răspuns prompt.

— Ceva destul de greu, destul de mare şi fără colţuri sau muchii ascuţite. Baza rotunjită a unei statui, să zicem – ceva de genul ăsta. Dar, atenţie, nu vreau să sugerez că aceasta a fost arma crimei. Dar ceva asemănător. Lovitura a fost dată cu mare putere.

— Dată de un braţ puternic? Braţul unui bărbat?

— Da… Doar dacă nu cumva…

— Doar dacă nu cumva… Ce?

Doctorul Reilly a continuat încet:

— Există posibilitatea ca doamna Leidner să fi fost în genunchi şi, în acest caz, lovitura fiind aplicată de sus cu un obiect greu, nu ar mai fi fost nevoie de o forţă prea mare.

— În genunchi, a repetat Poirot, meditativ. Este şi asta o idee.

— Este doar o idee, s-a grăbit doctorul să sublinieze. Nu e absolut nimic care să indice aşa ceva.

— Dar este o posibilitate.

— Da. Şi, la urma urmei, dacă ţinem cont de circumstanţe, nici nu e o idee prea năstruşnică. Teama ar fi putut-o face să îngenuncheze ca să ceară îndurare în loc să ţipe, atunci când instinctul i-a spus că e prea târziu, că nimeni nu putea ajunge la timp ca s-o salveze.

— Da, a zis Poirot, cufundat în gânduri. Este o idee…

Era complet neinspirată, după părerea mea. Nu mi-o puteam cu nici un chip imagina pe doamna Leidner în genunchi în faţa cuiva.

Poirot a făcut lent turul camerei. A deschis ferestrele, a încercat gratiile, şi-a trecut capul printre ele şi s-a încredinţat că nu putea în nici un fel să îşi strecoare umerii printre zăbrele.

— Ferestrele erau închise când ai găsit-o? Mi s-a adresat. Erau închise şi când ai plecat din încăpere, la unu fără un sfert?

— Da, stăteau mereu închise după-amiaza. Aici nu e plasă, ca în camera de zi şi în sufragerie. Sunt ţinute închise, ca să nu intre muştele.

— Şi, în orice caz, nimeni nu putea intra pe acolo, a spus Poirot, îngândurat. Iar pereţii sunt cât se poate de solizi – cărămizi din argilă – şi nu există nici trape, nici luminatoare. Nu, există o singură posibilitate de a intra în această cameră: pe uşă. Şi la uşă nu se poate ajunge decât prin curte. Iar în curte nu se poate intra decât printr-un singur loc: prin arcadă. Şi în faţa arcadei erau cinci oameni,

şi toţi spun aceeaşi poveste, iar eu, unul, nu cred că mint… Nu, nu mint. Nu li s-a cumpărat tăcerea. Ucigaşul era aici…

Nu am scos nici un cuvânt. Oare nu simţisem şi eu acelaşi lucru când ne adunaserăm cu toţii în jurul mesei?

Poirot s-a mai plimbat puţin prin cameră. A scos o fotografie din comodă. Era fotografia unui bărbat în vârstă, cu barbişon alb. S-a uitat întrebător la mine.

— Tatăl doamnei Leidner. Aşa mi-a zis.

A pus-o la loc şi aruncat o privire la obiectele de pe măsuţa de toaletă – toate din carapace de broască ţestoasă, simple, dar de bună calitate. A ridicat privirea spre un rând de cărţi de pe etajeră şi a citit titlurile cu glas tare.

— Cine erau grecii? Introducere în teoria relativităţii. Via ţa lui Lady Hester Stanhope. {6} Crewe Train. {7} Înapoi la Matusalem? {8} Linda Condon. {9} Da, poate că asta ne spune ceva. Doamna Leidner nu era deloc proastă. Avea minte.

— O, era o femeie foarte inteligentă, am zis eu înflăcărată. Foarte citită şi la curent cu tot. Nu era nicidecum o femeie obişnuită.

A zâmbit când s-a uitat la mine.

— Nu, a spus. Mi-am dat deja seama de acest lucru. A mers mai departe. A rămas câteva momente lângă lavoar, unde erau tot felul de sticluţe şi de creme.

Apoi, dintr-odată, s-a lăsat în genunchi şi a examinat carpeta.

Eu şi doctorul Reilly ne-am apropiat repede de el. Cerceta o pată mică, de culoare cafeniu-închis, aproape invizibilă pe maroniul carpetei. De fapt, nu se vedea decât acolo unde atingea una dintre dungile albe.

— Ce părere aveţi, doctore? E sânge?

Doctorul Reilly s-a lăsat şi el în genunchi.

— Posibil. Pot să verific, dacă vreţi.

— Dacă sunteţi atât de amabil…

Domnul Poirot a examinat apoi urciorul şi ligheanul. Urciorul era pus pe marginea lavoarului. Ligheanul era gol,

dar lângă lavoar era o canistră goală de petrol lampant în care erau lături.

S-a întors spre mine.

— Îţi aduci cumva aminte, soră, dacă, atunci când ai plecat din cameră, la unu fără un sfert, urciorul era în lighean sau afară?

— Nu ştiu precis, am răspuns după vreo două minute. Cred mai degrabă că era în lighean.

— Da?

— Dar, vedeţi dumneavoastră, m-am grăbit să adaug, cred asta doar pentru că acolo stătea de obicei. Aşa îl lasă băieţii după prânz. Bănuiesc că, dacă ar fi fost afară, aş fi băgat de seamă.

A dat din cap, apreciativ.

— Da, înţeleg. E vorba despre obiceiurile pe care le-ai dobândit în spital. Dacă lucrurile din cameră ar fi fost mişcate, le-ai fi pus automat la locul lor, aproape fără să îţi dai seama ce faci. Şi după crimă? Erau toate ca acum?

Am clătinat din cap.

— Nu am fost atentă. Nu m-a interesat decât să văd dacă e vreun loc în care s-ar fi putut ascunde cineva sau dacă ucigaşul lăsase ceva în urma lui.

— Da, e sânge, a zis doctorul Reilly, ridicându-se în picioare. Are importanţă?

Poirot se încrunta, nedumerit. Şi-a desfăcut larg braţele, iritat.

— Nu ştiu. De unde să ştiu? S-ar putea să nu însemne absolut nimic. Pot spune, dacă vreţi, că ucigaşul a atins-o, că avea sânge pe mână – foarte puţin, dar totuşi sânge – aşa că a venit aici şi s-a spălat. Da, se poate ca aşa să se fi petrecut lucrurile. Insă nu pot să mă pripesc şi să spun că într-adevăr aşa a fost. Pata s-ar putea să nu aibă nici cea mai mică importanţă.

— Nu a fost mult sânge, a zis doctorul Reilly şovăielnic. În nici un caz nu a ţâşnit, cel mult s-a prelins puţin din rană. Fireşte, dacă a vrut să se asigure că a murit…

M-am înfiorat. O imagine dezgustătoare mi-a venit în minte. Imaginea cuiva – poate chiar băiatul acela drăguţ cu faţă de porcuşor care se ocupa de fotografii – care o lovea pe acea femeie încântătoare şi apoi se apleca asupra ei, atingându-i rana cu degetele, cu o bucurie răutăcioasă şi cu chipul schimonosit… de cruzime şi de nebunie…

Doctorul Reilly mi-a remarcat tulburarea.

— Ce s-a întâmplat, soră?

— Nimic. Mi s-a făcut pielea de găină.

Domnul Poirot s-a răsucit şi s-a uitat la mine.

— Ştiu de ce aveţi nevoie. După ce terminăm aici, mă întorc la Hassanieh cu domnul doctor, şi vă luăm cu noi. Sunteţi de acord să îi oferiţi o ceaşcă de ceai sorei Leatheran, nu-i aşa, domnule doctor?

— Încântat.

— O, nu, domnule doctor, m-am împotrivit eu. Nu se poate aşa ceva.

Domnul Poirot m-a bătut uşurel şi prieteneşte pe umăr. Ca un adevărat englez, nu ca un străin.

— Ma soeur, o să faci cum spun. În plus, mie îmi va fi de mare folos. Mai sunt multe lucruri despre care vreau să discutăm, şi aici nu se poate, căci trebuie păstrată buna-cuviinţă. Profesorul Leidner şi-a venerat soţia şi e convins – atât de convins – că toată lumea o adora! Dar, după părerea mea, aşa ceva contravine naturii umane! Nu, vreau să vorbim despre doamna Leidner – cum se spune?

— Cu mânuşile scoase. Bun, deci rămâne stabilit. După ce terminăm aici, te luăm cu noi la Hassanieh.

— Presupun, am zis eu nesigură, că ar trebui să plec oricum. Mă simt cam stânjenită aici.

— Mai rămâi aici o zi sau două, m-a îndemnat doctorul Reilly. Nu poţi pleca înainte de înmormântare.

— Nemaipomenit. Şi dacă mă omoară şi pe mine, domnule doctor?

Spusesem asta pe jumătate în glumă, iar doctorul Reilly o înţelesese ca atare, şi cred că mi-ar fi răspuns tot în glumă.

Însă domnul Poirot, spre uimirea mea, a rămas încremenit în mijlocul camerei şi şi-a prins capul în mâini.

— A, dacă s-ar întâmpla aşa ceva, a murmurat el. Este un pericol, da, un mare pericol, şi ce poţi face? Cum te poţi feri?

— Vai, domnule Poirot, dar glumeam! Cine ar putea să vrea să mă omoare pe mine?

— Pe dumneata sau pe altcineva, a răspuns el, pe un ton care nu mi-a plăcut deloc. Pur şi simplu îţi dădea fiori.

— Dar de ce? Am stăruit.

M-a privit drept în ochi.

— Mademoiselle, fac şi eu glume şi râd. Însă unele lucruri nu sunt deloc de luat în glumă. Meseria m-a învăţat câte ceva. Şi unul dintre aceste lucruri, cel mai îngrozitor dintre toate, este următorul: crima e un obicei…

Capitolul 18 – Ceaiul la doctorul Reilly

Înainte să plecăm, Poirot a făcut turul casei şi al acareturilor. A pus câteva întrebări şi servitorilor, în mod indirect – doctorul Reilly a tradus întrebările şi răspunsurile din engleză în arabă şi invers.

Întrebările au fost legate mai mult de înfăţişarea străinului pe care eu şi doamna Leidner îl văzuserăm uitându-se pe fereastră şi cu care părintele Lavigny vorbise a doua zi.

— Chiar credeţi că individul acela a avut ceva de-a face cu toată povestea asta? A întrebat doctorul Reilly pe când ne îndreptam hurducându-ne cu maşina spre Hassanieh.

— Îmi place să strâng toate informaţiile posibile, a replicat Poirot.

Era o foarte bună descriere a metodelor pe care le folosea. Am aflat mai târziu că nu exista nici un lucru – nici cea mai mică fărâmă de bârfă lipsită de importanţă – care să nu-l intereseze. De obicei, bărbaţii nu sunt aşa de clevetitori.

Trebuie să recunosc că mi-am băut cu plăcere ceaiul când am ajuns acasă la doctorul Reilly. Domnul Poirot, am remarcat, şi-a pus cinci bucăţele de zahăr în ceaşcă.

Amestecând cu grijă cu linguriţa, a spus:

— Acum putem vorbi, nu-i aşa? Putem să ne gândim în linişte la cine ar fi putut comite crima.

— Lavigny, Mercado, Emmott sau Reiter? A întrebat doctorul Reilly.

— Nu, nu, aceasta era teoria numărul trei. Vreau să ne concentrăm acum asupra teoriei numărul doi şi să lăsăm deoparte chestiunea soţului sau a cumnatului misterios care se întoarce din trecut. Să discutăm pur şi simplu ce membri ai expediţiei au avut mijlocul şi ocazia de a o ucide pe doamna Leidner şi care dintre ei ar fi putut cu adevărat săvârşi omorul.

— Credeam că nu vi se pare o teorie prea plauzibilă.

— Dimpotrivă. Dar sunt o persoană delicată, a răspuns Poirot pe un ton de reproş. Aş fi putut, oare, discuta în prezenţa profesorului Leidner motivele care ar fi putut conduce la uciderea soţiei lui de către un membru al propriei expediţii? Ar fi fost complet lipsit de delicateţe. A trebuit să susţin ideea mincinoasă că soţia lui era adorabilă şi că toată lumea o adora! Dar fireşte că nu era deloc aşa. Acum putem fi brutal de sinceri şi impersonali şi să spunem exact ce gândim. Nu trebuie să mai ţinem seamă de sentimentele oamenilor. Iar sora Leatheran are să ne ajute. Sunt convins că este o persoană cu un foarte bun spirit de observaţie.

— O, nu ştiu dacă aveţi dreptate, am zis eu.

Doctorul Reilly mi-a întins o farfurie cu biscuiţi fierbinţi.

— Ca să prinzi puteri, mi-a spus.

Erau delicioşi.

— Aşadar, a zis Poirot, pe un ton prietenos. Spune-mi, ma soeur, ce simţea fiecare membru al expediţiei pentru doamna Leidner.

— Nu sunt aici decât de-o săptămână, domnule Poirot.

— Este suficient pentru o persoană cu inteligenţa dumitale. O soră medicală îşi dă repede seama de cum stau lucrurile. Îşi formează propriile opinii şi se poartă în consecinţă. Haide, să începem! Părintele Lavigny, de pildă?

— Păi, chiar nu ştiu. Din câte mi-am dat seama, lui şi doamnei Leidner le plăcea să discute. Dar de obicei vorbeau în franceză, iar eu nu prea sunt bună la franceză, deşi am învăţat la şcoală când eram mică. Cred că vorbeau mai ales despre cărţi.

— Erau deci în relaţii amicale?

— Da, s-ar putea spune şi aşa. Dar, în acelaşi timp, cred că îl intriga, iar părintele Lavigny era aproape iritat de faptul că îl intriga, dacă înţelegeţi ce vreau să spun.

I-am povestit conversaţia pe care o avusesem cu el la săpături în prima zi, când o numise pe doamna Leidner „o femeie primejdioasă”.

— Foarte interesant, a zis domnul Poirot. Şi ce părere crezi că avea doamna Leidner despre el?

— E greu de spus. Nu era deloc simplu să îţi dai seama ce credea doamna Leidner despre ceilalţi. Câteodată îmi închipui că o nedumerea. Îmi amintesc că i-a spus odată profesorului Leidner că era cu totul altfel decât preoţii pe care îi cunoscuse până atunci.

— Un ştreang pentru părintele Lavigny, a zis doctorul Reilly, pus pe şotii.

— Dragă prietene, i s-a adresat Poirot, nu aveţi cumva nişte pacienţi de care trebuie să vă îngrijiţi? Nu aş vrea pentru nimic în lume să vă reţin de la îndeplinirea obligaţiilor profesionale.

— Am un spital întreg de pacienţi.

După care s-a ridicat, a spus că a înţeles că prezenţa lui nu mai este dorită şi a plecat râzând.

— Aşa e mai bine, a zis Poirot. Acum putem avea o conversaţie interesantă între patru ochi. Dar nu uita de ceai!

Mi-a întins o farfurie Cu sandvişuri şi mi-a sugerat să mai beau o ceaşcă de ceai. Era foarte atent şi avea nişte maniere încântătoare.

— Şi acum, să continuăm! Cine, după părerea dumitale, nu o plăcea pe doamna Leidner?

— Păi… E doar impresia mea, şi nu aş vrea să fie repetată în faţa celorlalţi.

— Fireşte că nu.

— Dar, după părerea mea, doamna Mercado pur şi simplu o ura!

— A! Şi domnul Mercado?

— Avea o slăbiciune pentru ea. Nu cred că femeile îl băgau prea mult în seamă – cu excepţia soţiei lui. Iar doamna Leidner avea un fel agreabil de a se interesa de oameni şi de lucrurile pe care le povesteau aceştia. Îmi închipui că asta l-a făcut pe bietul om să-şi cam piardă minţile.

— Şi doamna Mercado… Era nemulţumită?

— Era efectiv geloasă, ăsta-i adevărul. Trebuie să fii cu mare luare-aminte când e un cuplu căsătorit prin preajmă. Aşa este. V-aş putea istorisi nişte lucruri de-a dreptul surprinzătoare. Nici n-aveţi habar la ce se pot gândi femeile când vine vorba despre bărbaţii lor.

— Nu mă îndoiesc că ai dreptate. Deci doamna Mercado era geloasă? Şi o ura pe doamna Leidner?

— Am văzut-o uitându-se la ea de parcă avea de gând să o ucidă – o, Doamne! M-am ridicat. Vă rog să mă credeţi, domnule Poirot, nu am vrut să spun că… Adică, n-am vrut nici o clipă să…

— Nu, nu. Înţeleg. Ţi-a scăpat. O exprimare foarte potrivită. Şi doamna Leidner nu îşi făcea griji din pricina ostilităţii pe care i-o arăta doamna Mercado?

— Păi… Am zis eu, reflectând, nu cred că îşi făcea griji deloc. De fapt, nici nu ştiu dacă a băgat de seamă. M-am

gândit la un moment dat să îi pomenesc despre asta, dar n-am făcut-o. Cu cât spui mai puţine, cu atât trece mai repede. Aşa zic eu.

— Eşti, neîndoielnic, foarte înţeleaptă. Îmi poţi da nişte exemple de situaţii când doamna Mercado şi-a arătat adevăratele sentimente?

I-am povestit despre conversaţia de pe acoperiş.

— Deci a pomenit de prima căsătorie a doamnei Leidner, a spus Poirot gânditor. Îţi aminteşti cumva… Te privea de parcă se întreba dacă nu auziseşi o altă versiune?

— Credeţi că s-ar fi putut să ştie adevărul?

— Este o posibilitate. S-ar putea să fi scris chiar ea acele scrisori şi să fi pus la cale toate cele – mâna care a bătut la fereastră şi restul.

— Mi-a trecut şi mie prin cap ceva asemănător. Părea genul de răzbunare pe care ar fi putut să o pună la cale.

— Da. Cu o urmă de cruzime, aş spune. Însă nu e prea e tipul de temperament care să conducă la o crimă brutală, săvârşită cu sânge-rece. A făcut o pauză, apoi a continuat: Este ciudat ce ţi-a spus: „Ştiu de ce eşti aici”. Ce-a vrut să zică?

— Nu am nici cea mai vagă idee, am răspuns eu cinstit.

— Credea, de bună seamă, că erai acolo dintr-un alt motiv decât cel mărturisit. Ce alt motiv? Şi de ce ar fi fost atât de preocupată de această chestiune? E ciudat şi felul în care mi-ai spus că te-a sfredelit cu privirea în timpul ceaiului, în ziua în care ai sosit.

— Ei bine, nu este o doamnă adevărată, domnule Poirot, am replicat eu înţepată.

— Ma soeur, asta este o scuză, nu o explicaţie.

Nu am înţeles pe loc ce voia să spună. Dar a continuat repede:

— Şi ceilalţi membri ai expediţiei?

Am stat puţin pe gânduri.

— Nu cred că domnişoara Johnson o plăcea prea mult pe doamna Leidner. Însă era destul de sinceră şi de deschisă

În privinţa asta. Recunoştea că avea prejudecăţi. Vedeţi dumneavoastră, îi este foarte devotată profesorului Leidner şi lucrează cu el de ani de zile. Şi, bineînţeles, o căsătorie schimbă lucrurile – este de netăgăduit.

— Da… Şi, din punctul de vedere al domnişoarei Johnson, era o căsătorie nepotrivită. Ar fi fost mult mai potrivit dacă profesorul Leidner s-ar fi însurat cu ea.

— Într-adevăr, am încuviinţat eu. Dar asta nu arată decât că profesorul Leidner este un bărbat tipic. Nici măcar unul dintr-o sută nu se gândeşte dacă se căsătoreşte cu persoana potrivită. Iar profesorul Leidner nu prea poate fi condamnat. Domnişoara Johnson, biata de ea, nu arată nemaipomenit. Doamna Leidner, pe de altă parte, era foarte frumoasă – chiar dacă nu foarte tânără, fireşte – dar, o! Mi-ar fi plăcut să o cunoaşteţi. Avea ceva… Mi-amintesc că domnul Coleman a zis odată că era ca acele zâne care te ademenesc să le urmezi în mlaştină. Nu este o formulare prea inspirată, însă… Ei bine, o să râdeţi de mine, dar avea ceva… Nepământean.

— Te vrăjea… Da, înţeleg.

— Apoi, nici cu domnul Carey nu se împăca foarte bine, am continuat eu. Cred că şi el era gelos, ca domnişoara Johnson. Era întotdeauna foarte rece în prezenţa ei, şi ea la fel. Ştiţi… Ea îi dădea tot felul de lucruri la masă, şi era foarte politicoasă, şi îi spunea domnul Carey, în chip foarte ceremonios. El era un vechi prieten de-al soţului ei, iar unele femei nu-i suportă pe vechii prieteni ai bărbatului lor. Nu le place să ştie că e cineva care le cunoaşte soţul de mai mult timp decât ele – în fine, m-am exprimat cam încâlcit.

— Cred că pricep ce vrei să spui. Şi cei trei tineri? Coleman, din câte zici, avea o atitudine destul de romantică în ceea ce o privea.

Nu mi-am putut stăpâni râsul.

— Era foarte amuzant, domnule Poirot. E un tânăr aşa de prozaic.

— Şi ceilalţi doi?

— Despre domnul Emmott nu ştiu ce să spun. E mereu foarte tăcut. Doamna Leidner se purta întotdeauna drăguţ cu el. Prietenos, adică – îi spunea David şi îl tachina în legătură cu domnişoara Reilly şi lucruri de felul ăsta.

— A, da? Şi lui îi făcea plăcere?

— Nu ştiu, am răspuns eu, şovăitor. Se mulţumea să se uite la ea. Într-un mod cam straniu. Nu-ţi puteai da seama ce gândeşte.

— Şi domnul Reiter?

— Nu era întotdeauna foarte amabilă cu el, am zis încet. Cred că o călca pe nervi. De obicei era destul de sarcastică la adresa lui.

— Şi el se supăra?

— Se înroşea ca racul, bietul băiat. Desigur, doamna Leidner nu o făcea intenţionat.

Apoi, dintr-odată, părându-mi rău pentru băiat, mi-a trecut prin minte că era posibil să fie un ucigaş cu sânge-rece, care tot timpul jucase un rol.

— O, domnule Poirot, am sărit eu, ce credeţi că s-a întâmplat de fapt?

A clătinat uşurel din cap, dus pe gânduri.

— Spune-mi, nu îţi e frică să te întorci acolo astă-seară?

— O, nu. Fireşte, îmi aduc aminte de cuvintele dumneavoastră, dar cine ar putea vrea să mă omoare pe mine?

— Nu cred că aşa ceva ar fi cu putinţă, a răspuns. În parte, tocmai de aceea am fost aşa de nerăbdător să aflu tot ce ştii. Nu, cred… Sunt convins că vei fi în siguranţă.

— Dacă mi-ar fi spus cineva la Bagdad… Am început, după care m-am oprit.

— Ai auzit ceva bârfe despre soţii Leidner şi despre expediţie înainte să vii aici? M-a descusut.

I-am povestit despre porecla doamnei Leidner şi puţin din ceea ce spusese doamna Kelsey despre ea.

Tocmai ajunsesem la mijlocul istorisirii, când a intrat domnişoara Reilly. Jucase tenis şi avea racheta în mână.

Am dedus că Poirot făcuse deja cunoştinţă cu ea când sosise la Hassanieh.

Mi-a spus „ce mai faceţi” în felul ei dezinvolt şi a luat un sandviş.

— Ei bine, domnule Poirot, cum merge cu enigma locală?

— Nu prea repede, mademoiselle.

— Văd că aţi salvat-o pe sora Leatheran de la locul dezastrului.

— Sora Leatheran mi-a dat informaţii preţioase despre diferiţi membri ai expediţiei. In mod indirect, am aflat foarte multe despre victimă. Iar victima, mademoiselle, este foarte adesea cheia dezlegării misterului.

— Foarte inteligent din partea dumneavoastră, domnule Poirot. Este cât se poate de adevărat că, dacă vreo femeie a meritat vreodată să moară, aceea este doamna Leidner!

— Domnişoară Reilly! Am ţipat eu, scandalizată.

A scos un hohot de râs răutăcios.

— A! A spus. M-am gândit eu că nu aţi aflat tot adevărul. Mă tem că sora Leatheran s-a lăsat păcălită, ca mulţi alţii. Ştiţi, domnule Poirot, aproape că sper să nu reuşiţi să rezolvaţi acest caz. Mi-ar plăcea ca ucigaşul lui Louise Leidner să scape nepedepsit. De fapt, nu m-ar fi deranjat nici să o omor cu mâna mea.

Eram pur şi simplu dezgustată. Domnul Poirot, trebuie să remarc, nu a părut deloc impresionat. S-a înclinat uşor şi a spus, pe un ton cât se poate de plăcut:

— Nădăjduiesc că aveţi un alibi pentru ieri după-amiază.

S-a lăsat tăcerea, iar racheta domnişoarei Reilly a căzut pe podea. Nu s-a obosit să o ridice. Indolentă şi dezordonată, ca toţi cei de felul ei! A răspuns, aproape şoptit:

— O, da, am jucat tenis la club. Dar, serios, domnule Poirot, mă întreb dacă ştiţi realmente ceva despre doamna Leidner şi ce fel de femeie era.

Din nou, Poirot a făcut o plecăciune caraghioasă şi a zis:

— Sper că veţi avea amabilitatea să mă informaţi, mademoiselle.

Domnişoara Reilly a ezitat preţ de câteva clipe, apoi a început să vorbească, cu o asprime şi cu o lipsă de decenţă care efectiv m-au îngreţoşat.

— Se spune că nu trebuie să vorbeşti morţii de rău. Eu cred că e o prostie. Adevărul e adevăr. În general, e mai bine să-ţi ţii gura când e vorba despre oameni vii. Lor chiar le-ai putea face rău. Morţii nu mai simt nimic. Câteodată însă, răul pe care l-au făcut dăinuieşte dincolo de moarte. Nu e chiar un citat din Shakespeare, dar pe aproape. V-a povestit sora Leatheran despre atmosfera ciudată care domnea la Tell Yarimjah? V-a spus cât de agitaţi erau cu toţii? Şi cum se uitau ameninţător unii la alţii, de parcă erau duşmani de moarte? Asta numai din pricina lui Louise Leidner. Cu trei ani în urmă, erau grozav de fericiţi şi de veseli. Chiar şi anul trecut o duceau destul de bine. Însă anul ăsta erau toţi nenorociţi – şi numai din cauza ei. Era genul de femeie care nu vrea să lase pe nimeni altcineva să fie fericit! Există femei de felul ăsta, iar ea era una dintre ele! Mereu voia să strice lucrurile. Doar aşa, ca să se amuze sau ca să aibă impresia că deţine puterea… Sau poate pur şi simplu pentru că aşa era făcută. Şi era genul de femeie care trebuie să pună mâna pe toţi bărbaţii din preajmă!

— Domnişoară Reilly, am strigat, nu cred că este adevărat. De fapt, ştiu că nu este.

A continuat, fără să mă bage în seamă.

— Nu-i era de ajuns că soţul ei o adora. Trebuia să îşi bată joc de idiotul ăla cu picioare lungi şi mers târşâit, Mercado. Apoi s-a luat de Bill. Bill e un tip cu capul pe umeri, dar a reuşit să-l zăpăcească. Pe Carl Reiter se amuza să-l chinuiască. Nici nu era greu. E un băiat sensibil. Şi nu l-a lăsat în pace nici pe David.

David era mai pe gustul ei, pentru că se împotrivea. Şi-a dat seama de atracţia pe care o exercita, însă nu a picat în cursă. Pesemne pentru că a avut destulă minte ca să înţeleagă că de fapt nu îi păsa de nimeni. Şi de asta o urăsc atât de tare. Nu e o persoană senzuală. Nu vrea aventuri

amoroase. Pentru ea, totul este un experiment făcut cu sânge-rece, se distrează tulburând minţile oamenilor şi aţâţându-i unul împotriva celuilalt. S-a ocupat şi de asta. E genul de femeie care nu s-a certat cu nimeni în viaţa ei, însă, unde apare ea, se iscă şi certuri. Ea le provoacă. E un soi de Iago în veşminte de femeie. Are nevoie de evenimente dramatice. Însă nu vrea să se implice. Ea stă mereu la o parte, trăgând sforile, privind şi dis- trându-se. Înţelegeţi măcar puţin ce vreau să spun?

— Înţeleg, poate, mai mult decât vă închipuiţi, mademoiselle, a replicat Poirot.

Nu am reuşit să îmi dau seama pe ce ton spusese asta. Nu era indignat. Era… O, nu ştiu cum să explic.

Sheila Reilly a părut să priceapă, căci s-a înroşit toată.

— Puteţi crede ce vreţi, a zis. Dar am dreptate în privinţa ei. Era o femeie inteligentă şi se plictisea, aşa că făcea experimente – pe oameni, aşa cum alţii fac experimente cu substanţe chimice. Îi plăcea să se joace cu sentimentele domnişoarei Johnson şi să o vadă că strânge din dinţi şi se stăpâneşte, ca o fată de treabă ce e. Li plăcea să o scoată din sărite pe micuţa Mercado, până când aceasta turba de furie. Îi plăcea să îmi pună până şi mie sare pe rană – şi chiar izbutea, de fiecare dată! Ii plăcea să afle tot felul de lucruri despre oameni, şi apoi să le fluture prin faţa lor. O, nu mă refer la şantaj ordinar. Doar le dădea de înţeles că ştie şi îi lăsa să se întrebe cum avea de gând să folosească informaţiile respective. Doamne, femeia era o adevărată artistă! Metodele ei nu aveau nimic grosolan!

— Şi soţul? A întrebat Poirot.

— Nu voia să îi facă rău, a răspuns domnişoara Reilly încet. Tot timpul se purta frumos cu el. Bănuiesc că ţinea la el. E un scump – trăieşte în propria lume, preocupat numai de săpături şi de teorii arheologice. Şi o adora, o considera perfecţiunea întruchipată. Pe alte femei le-ar fi deranjat acest lucru. Pe ea însă nu. Într-un fel, profesorul Leidner trăia într-o fericire iluzorie, şi totuşi nu era o fericire

iluzorie, căci, pentru el, ea era aşa cum şi-o imagina el. Deşi e greu să împaci asta cu…

S-a oprit.

— Continuaţi, domnişoară, a îndemnat-o Poirot.

Domnişoara Reilly s-a întors brusc spre mine.

— Ce i-aţi spus despre Richard Carey?

— Despre domnul Carey? Am întrebat eu, uluită.

— Despre ea şi Carey?

— Ei bine, am menţionat faptul că nu se înţelegeau foarte bine!

Spre uimirea mea, a izbucnit într-un hohot de râs.

— Nu se înţelegeau foarte bine! Ce prostie! El era îndrăgostit până peste urechi de ea. Şi asta îl distrugea, pentru că îl venerează pe profesorul Leidner. E prietenul lui de ani de zile. Fireşte, asta era un motiv suficient pentru ea. S-a apucat să se vâre între ei. Totuşi, cred…

— Eh bien?

Domnişoara Reilly se încrunta, cufundată în gânduri.

— Cred că de data asta a mers prea departe – s-a ars şi ea! Carey este foarte atrăgător. Este al naibii de atrăgător… Ea era rece ca gheaţa… Dar se poate să nu se fi arătat la fel de rece şi cu el…

— E scandalos ce spuneţi! Am exclamat. Abia dacă îşi adresau două cuvinte.

— O, nu-i aşa? S-a întors spre mine. Habar nu aveţi. În casă îşi vorbeau cu „domnul Carey” şi „doamna Leidner”, însă se întâlneau afară. Ea se plimba până la fluviu. Iar el pleca de la săpături câte o oră. Se întâlneau printre copaci. L-am văzut o dată, imediat ce se despărţise de ea, când se întorcea cu paşi mari spre sit, iar ea stătea în picioare, urmărindu-l cu privirea. M-am purtat ca o ticăloasă, recunosc. Aveam un binoclu la mine, pe care l-am scos şi m-am uitat bine la chipul ei. Dacă mă întrebaţi pe mine, cred că ţinea grozav de mult la Richard Carey… S-a întrerupt şi i s-a adresat lui Poirot. Vă rog să mă scuzaţi că m-am amestecat în ancheta dumneavoastră, a zis, cu un rânjet

cam strâmb pe faţă, dar mi-am imaginat că v-ar prinde bine să cunoaşteţi exact cum stăteau lucrurile.

Şi a ieşit din cameră.

— Domnule Poirot, am strigat eu. Nu cred nici un cuvinţel din ce a spus!

S-a uitat la mine şi a zâmbit, după care a făcut un comentariu foarte straniu, după părerea mea:

— Nu poţi tăgădui, soră, că domnişoara Reilly a adus ceva lumină în cazul ăsta.

Capitolul 19 – O nouă bănuială

Nu am mai putut continua, căci tocmai atunci a intrat doctorul Reilly, spunând în glumă că i-a omorât pe pacienţii cei mai nesuferiţi.

El şi domnul Poirot au început o discuţie mai mult sau mai puţin medicală despre psihologia şi starea mentală a autorului scrisorilor anonime. Doctorul a citat cazuri cu care avusese de-a face ca medic, iar domnul Poirot a povestit nişte întâmplări din propria experienţă.

— Nu e aşa de simplu pe cât pare, a încheiat el. Există o dorinţă de putere şi, foarte adesea, un puternic complex de inferioritate.

Domnul Reilly a încuviinţat, dând din cap.

— De aceea, de cele mai multe ori, se dovedeşte că autorul scrisorilor anonime e ultima persoană pe care ai fi bănuit-o. Cineva tăcut şi inofensiv, care aparent nu poate omorî nici o muscă – numai bunătate şi umilinţă creştinească pe dinafară, iar pe dinăuntru, furie clocotitoare!

Poirot a zis gânditor:

— După părerea dumneavoastră, doamna Leidner suferea de vreun complex de inferioritate?

Doctorul Reilly şi-a curăţat pipa, chicotind.

— E ultima femeie din lume pe care aş descrie-o în acest fel. Nu avea nici un fel de sentimente refulate. Nu voia decât să-şi trăiască viaţa la maximum – şi asta şi făcea!

— Consideraţi că este posibil, din punct de vedere psihologic, să fi scris ea însăşi acele scrisori?

— Da. Dar, dacă într-adevăr aşa a fost, a făcut-o din cauza dorinţei de a se prezenta într-o situaţie dramatică. Doamna Leidner era ca o stea de cinema în viaţa privată. Trebuia să fie în centrul atenţiei, în lumina reflectoarelor. Demonstrând teoria conform căreia contrariile se atrag, s-a căsătorit cu Leidner, care este cel mai retras şi mai modest bărbat pe care îl cunosc. O adora, însă adoraţia casnică nu era îndeajuns pentru ea. Trebuia să joace şi rolul eroinei persecutate.

— De fapt, a spus Poirot, zâmbind, nu sunteţi de acord cu teoria că a scris scrisorile fără să păstreze nici o amintire a acestei acţiuni, nu-i aşa?

— Nu, nu sunt. Nu am vrut să resping ideea de faţă cu el. Nu poţi să îi zici unui bărbat care tocmai şi-a pierdut iubita soţie că doamna cu pricina era o exhibiţionistă neruşinată şi că îl înnebunea de îngrijorare doar ca să îşi satisfacă nevoia de dramatism. De fapt, nu aş îndrăzni să spun nici unui bărbat adevărul despre nevasta lui. În mod ciudat, mi se pare că majoritatea femeilor ar fi în stare să suporte adevărul despre soţii lor. O femeie poate accepta faptul că bărbatul ei este un neisprăvit, un escroc, un drogat, un mincinos sau un porc ordinar fără să clipească şi fără ca asta să îi slăbească întru nimic afecţiunea pentru el. Femeile sunt încântător de realiste.

— Cinstit, domnule doctor, care era părerea dumneavoastră despre doamna Leidner?

Doctorul Reilly s-a sprijinit de spătarul scaunului şi a tras încet din pipă.

— Cinstit... E greu de zis! Nu am cunoscut-o prea bine. Era fermecătoare... Nespus de fermecătoare. Era deşteaptă, înţelegătoare... Ce altceva? Nu avea niciunul dintre viciile neplăcute pe care le întâlneşti îndeobşte la oameni. Nu era nici senzuală, nici leneşă, nici măcar prea orgolioasă. Mi s-a părut întotdeauna că era (deşi nu am dovezi) o mincinoasă desăvârşită. Ceea ce nu ştiu (şi ceea ce mi-ar plăcea să ştiu) este dacă se minţea doar pe sine

sau îi minţea şi pe ceilalţi. Eu, unul, sunt subiectiv în privinţa mincinoşilor. O femeie care nu minte este o femeie fără imaginaţie şi lipsită de bunătate. Nu cred că alerga după bărbaţi – pur şi simplu îi plăcea să îi doboare, „cu arcul şi săgeata”. Dacă ascultaţi ce are fiica mea de spus despre acest subiect…

— Am avut deja plăcerea, a răspuns Poirot, zâmbind vag.

— Hmm. N-a pierdut deloc vremea! Îmi imaginez că a desfiinţat-o! Generaţia tânără nu are nici un fel de respect pentru morţi. E păcat că toţi tinerii sunt nişte îngâmfaţi! Condamnă „vechea morală”, şi apoi se apucă să instaureze un cod propriu, mult mai rigid. Dacă doamna Leidner ar fi avut vreo zece aventuri, Sheila probabil că ar fi fost de părere că „îşi trăieşte viaţa din plin” sau că „îşi urmează instinctele”. Ceea ce nu înţelege ea este că doamna Leidner se comporta tipic – tipic pentru femeile de genul ei. Pisica îşi urmează instinctul atunci când se joacă cu şoarecele! Aşa e ea făcută. Bărbaţii nu sunt nişte copilaşi care să fie apăraţi, protejaţi. Trebuie să întâlnească femei-pisică – şi femei credincioase ca un prepelicar, din acelea care te iubesc până la moarte, şi femei care te cicălesc ca nişte găini… de toate felurile! Viaţa e un câmp de luptă, nu un picnic! Mi-ar plăcea ca Sheila să fie sinceră, şi să nu mai facă pe grozava, şi să recunoască faptul că o ura pe doamna Leidner din motive personale, aceleaşi de când lumea. Sheila e cam singura fată tânără de pe aici şi crede, în mod firesc, că ar trebui ca toate creaturile tinere în pantaloni să fie la cheremul ei. Bineînţeles că s-a enervat când a apărut o femeie, după părerea ei bătrână şi, în plus, cu doi soţi la activ, care o învinge pe propriul teren. Sheila e o fată bună, sănătoasă şi potrivit de frumoasă, pe care sexul opus o găseşte destul de atrăgătoare. Însă doamna Leidner era o prezenţă neobişnuită din acest punct de vedere. Avea genul acela de farmec funest, irezistibil – un fel de Belle Dame sans Merci.

Am tresărit. Ce coincidenţă să spună aşa ceva!

— Fiica dumneavoastră, dacă nu sunt indiscret, nutrea, poate, o anumită afecţiune faţă de unul dintre tinerii de aici?

— O, nu cred. Emmott şi Coleman îi tot făceau curte, de bună seamă. Nu ştiu dacă îl place pe unul mai mult decât pe celălalt. Mai simt şi nişte tineri din forţele aeriene. Cred că îi cad toţi în plasă. După părerea mea, ce o enervează cel mai mult este faptul că vârsta poate învinge tinereţea. Ea nu cunoaşte lumea la fel de bine ca mine. Doar când ajungi la vârsta mea apreciezi cu adevărat tenul de şcoliăriţă, privirea limpede şi trupul tânăr şi viguros. Dar o femeie de peste treizeci de ani ascultă absorbită ce îi povesteşti, mai aruncă un cuvânt ici şi colo ca să îţi arate ce persoană nemaipomenită eşti – şi puţini tineri rezistă la aşa ceva! Sheila e o fată drăguţă, însă Louise Leidner era frumoasă. Avea nişte ochi uluitori şi un păr blond extraordinar, ca aurul. Da, era o femeie frumoasă.

„Da, mi-am zis în sinea mea, are dreptate.” Frumuseţea e un lucru minunat. Iar ea fusese cu adevărat frumoasă. Nu era genul de frumuseţe care ţi-ar fi putut stârni gelozia – pur şi simplu îţi venea să stai şi să o admiri. În prima zi când o întâlnisem pe doamna Leidner, simţisem că aş face orice pentru ea!

Cu toate acestea, în seara aceea, când mă întorceam la Tell Yarimjah (domnul Reilly mă convinsese să rămân la o cină luată mai devreme), mi-am adus aminte de vreo doua lucruri care m-au tulburat. Nu crezusem o iotă din toate poveştile îndrugate de Sheila Reilly. Crezusem că o făcuse din pură răutate.

Dar acum, dintr-odată, mi-am amintit cum doamna Leidner insistase să meargă singură la plimbare în după-amiaza aceea şi refuzase categoric să o însoţesc. Nu puteam să nu mă întreb dacă nu cumva se dusese să îl întâlnească pe domnul Carey… Şi, firește, era puţin ciudat felul în care îşi vorbeau, atât de ceremonios. Celorlalţi doamna Leidner le spunea de obicei pe numele mic.

Mi-am adus aminte şi că domnul Carey nu se uita niciodată la ea. Putea fi din cauză că nu o înghiţea, dar putea la fel de bine fi exact contrariul…

M-am mustrat singură. Stăteam şi îmi imaginam tot felul de lucruri, şi asta doar din cauza vorbelor răutăcioase ale unei fete! Asta arăta cât de urât şi de primejdios era să răspândeşti astfel de zvonuri.

Doamna Leidner nu fusese deloc aşa…

E drept, nu o plăcuse pe Sheila Reilly. Fusese efectiv… Aproape veninoasă în ziua aceea, la prânz, când pomenise de ea de faţă cu domnul Emmott.

Iar el o privise într-un mod ciudat. Genul de privire care nu te lăsa să ghiceşti la ce se gândeşte. Niciodată nu ştiai ce îi trece prin minte domnului Emmott. Era atât de tăcut. Dar foarte amabil. O persoană cumsecade, pe care te puteai baza.

Cât despre domnul Coleman, era un nesăbuit!

Cam la astfel de lucruri mă gândeam când am ajuns. Era aproape de ora nouă, iar poarta cea mare era închisă şi zăvorâtă.

Ibrahim a sosit în fugă cu cheia lui mare ca să mă lase să intru.

La Tell Yarimjah toată lumea se culca devreme. Nu se vedea nici o geană de lumină în camera de zi. Era o lumină în sala de desen şi una în biroul profesorului Leidner, dar aproape toate celelalte ferestre erau întunecate. Se pare că toţi se duseseră la culcare chiar mai devreme decât de obicei. Când am trecut pe lângă sala de desen în drum spre camera mea, am aruncat o privire înăuntru. Domnul Carey, îmbrăcat doar în cămaşă, lucra la un plan.

Mi s-a părut că arăta foarte rău. Atât de încordat şi de obosit. Am simţit un junghi în inimă. Era ceva la domnul Carey… Nu ceea ce zicea, pentru că aproape că nu vorbea, iar atunci când spunea ceva, erau lucruri foarte banale; nici ceea ce făcea, pentru că nu făcea mare lucru – totuşi, nu puteai să nu îl remarci, şi la el totul părea să conteze mai

mult decât la oricine altcineva. Era un om pe care pur şi simplu nu îl puteai ignora, dacă înţelegeţi la ce mă refer.

A întors capul şi m-a văzut. Şi-a scos pipa din gură şi a zis:

— Ei bine, soră, te-ai întors de la Hassanieh?

— Da, domnule Carey. Lucraţi până târziu. Ceilalţi se pare că s-au dus la culcare.

— M-am gândit că ar fi bine să continui ce am de făcut. Rămăsesem puţin în urmă. Iar mâine o să fiu toată ziua la sit. Începem din nou săpăturile.

— Deja? Am întrebat, şocată.

M-a privit cumva bizar.

— Cred că aşa e cel mai bine. I-am spus şi lui Leidner. El va fi în Hassanieh mâine, să se ocupe de tot felul de lucruri. Dar noi, restul, ne vom continua treaba aici. Dumneata ştii prea bine, nu e deloc simplu să stăm toţi degeaba şi să ne uităm unii la alţii în situaţia asta.

Avea dreptate, fireşte. Mai ales ţinând cont de starea de nervozitate şi de iritare în care era toată lumea.

— Da, bineînţeles că aveţi dreptate într-un fel. E bine să ai ceva de făcut, aşa mai uiţi de probleme.

Ştiam că înmormântarea urma să aibă loc peste două zile.

S-a aplecat din nou asupra planului la care lucra. Nu ştiu de ce, dar mă durea sufletul pentru el. Eram convinsă că n-avea să închidă ochii toată noaptea.

— Vreţi un somnifer, domnule Carey? Am întrebat eu şovăitoare.

A scuturat din cap, zâmbind.

— O să mai lucrez, soră. Somniferele sunt un obicei periculos.

— Bine, atunci noapte bună, domnule Carey. Dacă pot să vă ajut cu ceva…

— Nu cred, dar mulţumesc oricum, soră. Noapte bună.

— Îmi pare foarte rău, am zis, prea impulsiv, probabil.

— Cum adică?

Părea surprins.

— Pentru… Pentru toată lumea. E atât de îngrozitor. Însă mai ales pentru dumneavoastră.

— Pentru mine? De ce?

— Păi, sunteţi prieten cu amândoi de multă vreme.

— Sunt vechi prieten cu Leidner. Nu au fost prieten cu ea în mod special.

Vorbea de parcă efectiv nu o simpatizase. Serios, aş fi vrut să-l audă şi domnişoara Reilly!

— Bine, noapte bună, am spus şi am plecat grăbită spre camera mea.

M-am mai fâţâit puţin înainte să mă schimb. Am spălat nişte batiste şi o pereche de mănuşi din piele lavabilă şi am scris în jurnal. Am mai aruncat o privire pe uşă înainte să mă pregătesc de culcare. Era lumină în sala de desen şi în clădirea dinspre sud.

Bănuiesc că profesorul Leidner era încă treaz şi lucra în biroul său. M-am întrebat dacă nu s-ar cuveni să merg şi să îi urez noapte bună. Am ezitat – nu voiam să pară că îmi bag nasul unde nu trebuie. Poate că era ocupat şi nu voia să fie deranjat. Totuşi, în cele din urmă, un soi de neliniştite m-a împins să mă duc. N-aveam ce rău să îi fac. Îi spuneam noapte bună, îl întrebam dacă îl pot ajuta cu ceva şi mă întorceam.

Însă profesorul Leidner nu era acolo. În birou era lumină, dar nu am găsit-o decât pe domnişoara Johnson. Stătea cu capul pe masă şi plângea în hohote.

— Ce s-a întâmplat, draga mea? Am luat-o de după umeri şi am mângâiat-o uşor pe spate. Haide, haide, nu se cade… Nu trebuie să stai aici singură şi să plângi.

Nu a răspuns. Am simţit cum i se cutremura tot trupul.

— Nu, draga mea, nu. Stăpâneşte-te! Mă duc să îţi fac o cană fierbinte de ceai.

A ridicat capul şi mi-a spus:

— Nu, nu, nu e nevoie, soră. Mă port ca o neghioabă.

— Ce te-a supărat, draga mea? Am întrebat-o.

Nu mi-a răspuns imediat, dar, după o vreme, a zis:

— E totul aşa de cumplit…

— Nu te mai gândi la asta! Ce s-a petrecut s-a petrecut şi nu se mai poate face nimic. Nu are sens să te frământi.

Şi-a luat capul de pe masă, şi am început să o mângâi pe păr.

— Mă fac de râs, a spus, cu vocea ei răguşită. Am făcut ordine în birou. Mi-am zis că e mai bine să îmi găsesc o ocupaţie. Şi apoi… M-a lovit dintr-odată…

— Da, da, m-am grăbit eu să intervin. Ştiu. Ai nevoie de o ceaşcă de ceai tare şi de o buiotă în pat.

Şi asta i-am şi oferit. Nu m-am lăsat înduplecată de protestele ei.

— Mulţumesc, soră, mi-a spus, sorbind din ceai, după ce o instalasem în pat, aducându-i şi buiota. Eşti o femeie de treaba, amabilă şi cu capul pe umeri. De obicei nu mă port aşa de ridicol.

— O, i se poate întâmpla oricui într-o astfel de situaţie. La câte au avut loc… Tensiunea, şocul, poliţia… Până şi eu sunt cam agitată.

— E adevărat ce ai zis dumneata, a replicat pe un ton ciudat. Ce s-a petrecut s-a petrecut şi nu se mai poate face nimic. A tăcut preţ de câteva minute, apoi a continuat – bizar, după părerea mea: N-a fost niciodată o femeie cumsecade!

Nu am contrazis-o. Mi se păruse întotdeauna că era foarte firesc ca domnişoara Johnson şi doamna Leidner să nu se înţeleagă.

M-am întrebat dacă nu cumva domnişoarei Johnson îi trecuse prin minte că de fapt o bucura moartea doamnei Leidner, şi după aceea i se făcuse ruşine pentru că avusese astfel de gânduri.

— Haide, culcă-te şi nu te mai gândi la nimic, am îndemnat-o.

Am ridicat nişte lucruri de pe jos şi am aranjat puţin prin cameră. Am pus ciorapii pe speteaza scaunului, iar haina şi

fusta pe un umeraş. Pe podea era un ghemotoc de hârtie mototolită, care căzuse pesemne dintr-un buzunar.

Tocmai netezeam hârtia ca să văd dacă pot să o arunc, când domnişoara Johnson m-a făcut să tresar.

— Dă-mi-o!

I-am dat-o, surprinsă. Mi-o ceruse atât de poruncitor. Mi-a înşfăcat-o din mână – efectiv mi-a înşfăcat-o – şi apoi a ţinut-o deasupra lumânării până când s-a preschimbat în cenuşă.

Eram teribil de nedumerită… Nu am făcut decât să mă uit la ea.

Nu avusesem timp să văd ce era cu hârtia aceea, pentru că o înhăţase numaidecât. Dar, în timp ce ardea, s-a răsucit şi am zărit nişte cuvinte scrise cu cerneală.

Abia când mă băgăm la rândul meu în pat mi-am dat seama de ce îmi păruseră cunoscute.

Era acelaşi scris ca în scrisorile anonime.

Oare domnişoara Johnson era cuprinsă de remuşcări? Oare ea fusese autoarea acelor scrisori anonime?

Capitolul 20 – Domnişoara Johnson, doamna Mercado, domnul Reiter

Recunosc că această idee m-a contrariat. Nu mă gândisem niciodată că domnişoara Johnson ar fi putut avea vreo legătură cu scrisorile. Doamna Mercado, poate. Dar domnişoara Johnson era o adevărată doamnă, şi, în plus, stăpână pe sine şi cu bună judecată.

Însă, aducându-mi aminte de conversaţia pe care o auzisem în seara aceea între domnul Poirot şi doctorul Reilly, mi-am zis că exact acela ar fi putut fi motivul.

Dacă domnişoara Johnson era cea care scrisese scrisorile, asta explica multe. Nu mi-a trecut nici o clipă prin minte că domnişoara Johnson ar fi putut avea ceva de-a face cu crima. Insă antipatia faţă de doamna Leidner ar fi putut-o face să cedeze tentaţiei de a… de a-i băga frica în oase, ca să mă exprim aşa.

Poate că sperase că aşa doamna Leidner va pleca de acolo.

Dar apoi intervenise omorul, iar domnişoara Johnson avusese mustrări de conştiinţă – în primul rând pentru farsa crudă pe care i-o jucase, însă, poate, şi pentru faptul că îşi dăduse seama că acele scrisori îl protejau pe adevăratul criminal. Nu era deloc de mirare că era aşa de distrusă. În adâncul sufletului, domnişoara Johnson era, neîndoielnic, o persoană bună. Iar asta explica şi de ce se agăţase cu atâta înflăcărare de vorbele pe care i le spusesem ca să o consolez: „Ce s-a petrecut s-a petrecut şi nu se mai poate face nimic”.

Şi apoi remarca aceea criptică, prin care se dezvinovăţea faţă de ea însăşi: „N-a fost niciodată o femeie cumsecade!”

Întrebarea era cum trebuia să acţionez.

M-am sucit şi m-am tot răsucit în pat şi, în cele din urmă, am hotărât că îi voi povesti domnului Poirot cu prima ocazie.

Domnul Poirot a venit a doua zi, dar nu am avut cum să vorbim în particular.

Am fost singură cu el doar câteva clipe, şi, înainte să apuc să mă adun, ca să ştiu de unde să încep, s-a apropiat de mine şi mi-a dat nişte instrucţiuni la ureche.

— Eu mă duc să stau de vorbă cu domnişoara Johnson şi, probabil, şi cu alţii, în camera de zi. Mai ai cheia de la camera doamnei Leidner?

— Da, am răspuns.

— Très bien. Du-te acolo, închide uşa şi scoate un ţipăt – nu un urlet, un ţipăt. Înţelegi la ce mă refer… Ceva care să exprime teamă, surpriza, nu groază. Iar dacă vei fi auzită, găseşte o scuză oarecare – că te-ai izbit la picior sau orice altceva.

În acel moment domnişoara Johnson a ieşit în curte, şi a trebuit să ne oprim.

Îmi dădeam foarte bine seama ce urmărea domnul Poirot. De îndată ce el şi domnişoara Johnson au intrat în camera de zi, m-am îndreptat spre odaia doamnei Leidner, am descuiat uşa, am intrat şi am tras-o după mine.

Trebuie să admit că mă simţeam cam ca o imbecilă stând într-o cameră goală şi ţipând fără motiv. În plus, nu ştiam cât de tare trebuia să ţip. Am scos un „O” destul de tare, apoi am încercat de două ori, o dată mai tare şi o dată mai încet.

După aceea am ieşit, pregătită să spun că mă izbisem la picior (bănuiesc că voise să spună „lovit” la picior).

S-a dovedit însă că nu era nevoie de nici o scuză. Poirot şi domnişoara Johnson stăteau serioşi de vorbă, şi în mod limpede nu auziseră nimic.

„Ei bine, mi-am spus în sinea mea, asta lămureşte lucrurile. Fie domnişoara Johnson doar şi-a închipuit că a auzit acel ţipăt, fie a fost vorba de cu totul altceva.”

Nu am vrut să intru şi să îi întrerup. Era un şezlong pe verandă, aşa că m-am aşezat acolo. Vocile lor ajungeau până la mine.

— Vedeţi dumneavoastră, este o situaţie delicată, zicea Poirot. Este evident că profesorul Leidner îşi adora soţia…

— O venera, a intervenit domnişoara Johnson.

— Profesorul Leidner, fireşte, îmi spune că toţi oamenii lui ţineau foarte mult la ea! Iar ei ce ar putea zice? Bineînţeles, încuviinţează. Din politeţe. Din decenţă. S-ar putea să fie chiar adevărul! Dar la fel de bine s-ar putea să nu! Şi sunt convins, mademoiselle, că înţelegerea deplină a caracterului doamnei Leidner reprezintă cheia acestei enigme. Dacă aş putea obţine părerea – părerea sinceră – a tuturor membrilor expediţiei, aş putea să îmi construiesc o imagine. Sincer, de aceea am venit astăzi aici. Ştiam că profesorul Leidner avea să fie plecat la Hassanieh. Aşa îmi este mai uşor să vorbesc cu fiecare dintre dumneavoastră în parte, pe rând, şi să vă cer să mă ajutaţi.

— Toate bune, dar… A început domnişoara Johnson şi s-a oprit.

— Vă rog să nu mă luaţi cu tot felul de clişee britanice. Nu îmi spuneţi că nu se cade, că despre morţi numai de bine, că… Enfin… Este vorba despre loialitate! Loialitatea este un

lucru foarte primejdios în caz de crimă. Ascunde mereu adevărul.

— Nu îi sunt loială doamnei Leidner, a replicat sec domnişoara Johnson, pe un ton într-adevăr tăios şi acid. Dar cu profesorul Leidner e altă poveste. Şi, la urma urmei, era soţia lui.

— Întocmai… Întocmai. Înţeleg că nu vreţi să spuneţi nimic de rău despre soţia şefului dumneavoastră. Însă acum nu este cazul să o prezentaţi neapărat în culori plăcute. Avem de-a face cu o moarte subită şi misterioasă. Iar dacă eu trebuie să cred că a fost ucis un înger martirizat, asta nu îmi va înlesni defel misiunea.

— Cu siguranţă nu aş numi-o un înger, a zis domnişoara Johnson, pe un ton încă şi mai acid.

— Spuneţi-mi părerea dumneavoastră sinceră despre doamna Leidner – ca femeie.

— Hmm. Trebuie să vă atenţionez de la bun început, domnule Poirot, că sunt subiectivă. Sunt – cu toţii eram – devotată profesorului Leidner. Şi, când a venit doamna Leidner, am fost cu toţii geloşi. Ne deranja faptul că îi cerea timp şi atenţie. Devotamentul pe care i-l arăta el ne irita. Sunt sinceră, domnule Poirot, şi nu-mi este deloc uşor. Prezenţa ei aici îmi displăcea, deşi, desigur, am încercat să n-o arăt niciodată. Pentru noi, era cu totul altceva.

— Pentru noi”? Aţi zis „noi”?

— Pentru mine şi pentru domnul Carey. Noi suntem veterani aici. Şi nu prea ne-a convenit noua stare de lucruri. Cred că este firesc, cu toate că a fost pesemne cam meschin din partea noastră. Dar pentru noi era într-adevăr altceva.

— În ce sens?

— O, în toate sensurile. Înainte ne simţeam cu toţii atât de bine. Ne distram de minune, făceam tot felul de glume prosteşti, ca oamenii care lucrează împreună. Iar profesorul Leidner era vesel şi lipsit de griji, ca un băieţandru.

— Şi, când a venit doamna Leidner, a schimbat toate astea?

— Probabil că n-a fost vina ei. Anul trecut n-a fost aşa de rău. Şi, vă rog să mă credeţi, domnule Poirot, că nu era din cauza a ceea ce făcea. Întotdeauna s-a purtat frumos cu mine… Foarte frumos. De asta mi-era şi ruşine de mine câteodată. Nu era vina ei că fleacurile pe care le spunea şi le făcea mă scoteau din minţi. Era cât se poate de amabilă.

— Totuşi, lucrurile s-au schimbat anul acesta? Atmosfera era diferită.

— O, complet diferită. Nu ştiu din ce pricină. Totul părea să meargă prost – nu în privinţa săpăturilor, ci în privinţa noastră, a stării noastre de spirit. Eram cu nervii întinşi la maximum. Genul de senzaţie pe care o ai când ştii că se apropie furtuna.

— Şi aţi pus asta pe seama influenţei doamnei Leidner?

— Păi, înainte să vină ea, nu era aşa, a replicat domnişoara Johnson sec. O! Sunt o babă îndărătnică şi mereu nemulţumită. Conservatoare… Îmi place ca lucrurile să rămână tot timpul la fel. Nu luaţi aminte la ce spun, domnule Poirot!

— Cum aţi descrie caracterul doamnei Leidner?

Domnişoara Johnson a şovăit preţ de o clipă. Apoi a răspuns încet:

— Păi, bineînţeles, era temperamentală. Avea tot felul de toane. Într-o zi era drăguţă cu oamenii, iar a doua zi nu le mai adresa nici un cuvânt. Cred că era foarte binevoitoare. Şi foarte grijulie cu ceilalţi. Cu toate acestea, se vedea că fusese răsfăţată toată viaţa. I se părea perfect normal ca profesorul Leidner să fie mereu la cheremul ei. Şi nu cred că a apreciat vreodată cu ce om remarcabil, cu ce bărbat de seamă se căsătorise. Asta mă enerva uneori. Şi, firește, era într-o stare permanentă de nervozitate, de agitaţie. Şi ce lucruri îşi închipuia, ce izbucniri avea câteodată! Mi-a părut bine când profesorul Leidner a adus-o pe sora Leatheran

aici. Nu mai putea face faţă singur şi treburilor de aici, şi temerilor soţiei lui.

— Ce părere aveţi despre scrisorile anonime pe care le-a primit?

N-am putut să mă abţin. M-am aplecat în faţă până am reuşit să zăresc profilul domnişoarei Johnson, întoarsă spre Poirot ca să îi răspundă.

Părea perfect calmă şi stăpână pe sine.

— Cred că cineva din America îi purta pică şi încerca să o sperie sau să o hărţuiască.

— Pas plus sérieux que ça?

— Asta e părerea mea. Era o femeie foarte frumoasă şi şi-ar fi putut face cu uşurinţă duşmani. Eu cred că scrisorile acelea au fost scrise de o femeie care o duşmănea. Iar doamna Leidner, având nervii slabi, le-a luat în serios.

— Cu siguranţă. Dar, nu uitaţi, ultima nu a fost trimisă prin poştă.

— Bănuiesc că nu era un lucru cu neputinţă de înfăptuit, dacă persoana respectivă chiar îşi bătea capul. Femeile sunt în stare de multe ca să-şi satisfacă pornirile răzbunătoare.

„Într-adevăr!” mi-am zis în sinea mea.

— Poate că aveţi dreptate, mademoiselle. După cum spuneţi, doamna Leidner era frumoasă. Apropo, o cunoaşteţi pe domnişoara Reilly, fiica doctorului?

— Sheila Reilly? Da, de bună seamă.

Poirot a adoptat atunci un ton confidenţial, de bârfă.

— Am auzit un zvon (Fireşte, nu vreau să îl întreb pe doctorul Reilly) că exista o anumită afecţiune între ea şi unul dintre membrii expediţiei profesorului Leidner. Ştiţi ceva despre asta?

Domnişoara Johnson a părut mai degrabă amuzată.

— O, tânărul Coleman şi David Emmott îi tot făceau curte. Cred că exista o anumită rivalitate între ei, cine să îi fie partener la vreo petrecere de la club. Amândoi băieţii mergeau de obicei la club sâmbătă seara. Însă nu ştiu dacă

ea nutrea ceva sentimente pentru ei. E singura tânără de pe aici, aşa că are toate şansele să fie considerată frumoasa locului. Mai sunt şi nişte tineri din forţele aeriene care îi tot dau târcoale.

— Deci dumneavoastră credeţi că nu e nimic?

— Ei bine… Nu ştiu. Domnişoara Johnson a căzut pe gânduri. E drept că vine destul de des pe aici. La locul unde se fac săpăturile… De fapt, mai deunăzi doamna Leidner îl tachina pe David Emmott pe tema asta – zicea că fata aleargă după el. Ceea ce a fost cam răutăcios din partea ei, şi nu cred că lui i-a prea convenit… Da, stătea mult pe aici. Am văzut-o îndreptându-se călare spre sit în după-amiaza aceea îngrozitoare. Richard Carey era de serviciu atunci. Da, poate că este atrasă de unul dintre băieţi – însă e o fată aşa de modernă şi de nesentimentală, încât nu ştii dacă s-o iei în serios sau nu. Nu ştiu despre care dintre ei este vorba. Bill e un băiat de treabă şi nici pe departe aşa de prost pe cât se preface. David Emmott e un scump – şi nu e defel o persoană superficială. E genul tăcut şi profund. După aceea s-a uitat întrebător la Poirot şi a spus: însă are vreo legătură cu crima, domnule Poirot?

Domnul Poirot a ridicat mâinile în aer, într-un fel foarte franţuzesc.

— Mă faceţi să roşesc, mademoiselle. M-aţi dat de gol: sunt un bârfitor. Dar ce să fac, mă interesează întotdeauna poveştile de dragoste ale tinerilor.

— Da, a zis domnişoara Johnson cu un oftat. E plăcut când dragostea nu cunoaşte piedici.

Drept răspuns, Poirot a oftat la rândul lui. M-am întrebat dacă domnişoara Johnson se gândea la vreo poveste de dragoste pe care o trăise ea însăşi în tinereţe. Şi m-am întrebat dacă domnul Poirot era căsătorit şi dacă se purta aşa cum se vorbeşte că fac străinii – amante şi lucruri de soiul acesta. Arăta aşa de caraghios, încât nu îmi puteam imagina aşa ceva.

— Sheila Reilly este o persoană de caracter, a spus domnişoara Johnson. E tânără şi încă neşlefuită, dar este un om bun.

— Vă cred pe cuvânt, mademoiselle. Poirot s-a ridicat în picioare şi a întrebat: Mai sunt şi alţi membri ai expediţiei în casă?

— Doamna Mercado e pe undeva pe aici. Toţi bărbaţii au plecat azi la săpături. Cred că voiau să iasă din casă. Nu-i condamn. Dacă vreţi să mergeţi până acolo… A ieşit pe verandă şi a continuat, zâmbindu-mi: îndrăznesc să spun că sora Leatheran va fi de acord să vă însoţească.

— Bineînţeles, domnişoară Johnson, am zis eu.

— Vă întoarceţi să luaţi prânzul cu noi, nu-i aşa, domnule Poirot?

— Cu mare plăcere, mademoiselle.

Domnişoara Johnson s-a întors în camera de zi, unde s-a apucat de catalogat.

— Doamna Mercado e pe acoperiş, l-am informat. Vreţi să vorbiţi mai întâi cu dumneaei?

— Ar fi foarte bine, cred. Haide să urcăm!

Pe scări, i-am spus:

— Am făcut ce mi-aţi cerut. Aţi auzit ceva?

— Nici cel mai mic sunet.

— Asta o să-i ia o piatră de pe inimă domnişoarei Johnson, îşi tot face griji că ar fi putut-o ajuta cumva pe doamna Leidner.

Doamna Mercado stătea pe parapet, cu capul în jos, şi era aşa de cufundată în gânduri, încât nu ne-a auzit până când Poirot s-a oprit în faţa ei şi i-a zis bună dimineaţa.

Atunci a ridicat privirea, tresărind.

Arăta rău în dimineaţa aceea; era palidă şi trasă la faţă şi avea cearcăne mari.

— Encore moi, a spus Poirot. Am venit astăzi cu un scop special. Şi a procedat cam tot aşa cum făcuse şi cu domnişoara Johnson, explicându-i cât de necesar era să obţină imaginea reală a caracterului doamnei Leidner.

Totuşi, doamna Mercado nu a fost la fel de sinceră ca domnişoara Johnson. A dat drumul unui şir de laude prefăcute, care, eram convinsă, erau departe de adevăratele ei sentimente.

— Draga, draga de Louise! E aşa de greu să explici cuiva care n-a cunoscut-o ce fel de persoană era. Era o fiinţă aşa de exotică! Altfel decât restul lumii. Ai simţit şi dumneata asta, nu-i aşa, soră? Chinuită de stări de nervozitate, desigur, şi plină de toane, dar ei îi treceai cu vederea lucruri pe care nu le-ai fi tolerat la alţii. Şi era aşa de drăguţă cu noi toţi, nu-i aşa, soră? Şi atât de modestă… Nu ştia nimic despre arheologie, şi era atât de dornică să înveţe. Mereu îi punea întrebări soţului meu despre procesele chimice pentru tratarea obiectelor de metal şi o ajuta pe domnişoara Johnson să repare vasele de lut. O, toţi îi eram devotaţi.

— Atunci nu e adevărat, madame, ce am auzit, anume, că exista o anumită tensiune, ceva neplăcut în atmosferă?

Doamna Mercado şi-a deschis larg ochii negri şi opaci.

— O, cine v-a spus aşa ceva? Sora? Profesorul Leidner? Sunt sigură că el nu bagă nimic de seamă, bietul de el.

Şi mi-a aruncat o privire de-a dreptul duşmănoasă.

Poirot a surâs nonşalant.

— Am spionii mei, madame, a declarat vesel.

Şi, preţ de câteva clipe, pleoapele doamnei Mercado au tremurat, iar ea a clipit des.

— Nu credeţi, a reluat doamna Mercado pe un ton cât se poate de dulce, că după un astfel de episod toată lumea pomeneşte de o seamă de lucruri care nu au existat niciodată? Ştiţi la ce mă refer – tensiune, atmosferă, sentimentul că urmează să se întâmple ceva? Cred că oamenii inventează aceste lucruri după aceea.

— Nu vă înşelaţi, madame.

— Şi chiar nu este adevărat! Eram ca o familie fericită.

— Femeia asta este cea mai mare mincinoasă pe care am văzut-o vreodată, am zis eu indignată după ce eu şi domnul

Poirot ne îndepărtaserăm de casă şi apucaserăm pe cărarea care ducea la sit. Sunt convinsă că efectiv o ura pe doamna Leidner!

— Nu este genul de persoană de la care să poţi spera să afli adevărul, a încuviinţat Poirot.

— E o pierdere de vreme să stai de vorbă cu ea, am replicat eu răstit.

— Nicidecum, nicidecum. Dacă gura spune minciuni, uneori ochii spun adevărul. De ce anume îi este frică doamnei Mercado? Am zărit teamă în ochii ei. Da, în mod limpede se teme de ceva. E foarte interesant.

— Am ceva să vă zic, domnule Poirot.

Şi i-am povestit despre seara dinainte şi despre părerea mea fermă că domnişoara Johnson era autoarea scrisorilor anonime.

— Deci şi ea minte! Am spus. Cu cât calm v-a răspuns de dimineaţa când aţi întrebat-o despre scrisori!

— Da. A fost interesant. Pentru că mi-a dezvăluit faptul că ştia de existenţa scrisorilor. Până acum nu au fost menţionate în prezenţa membrilor expediţiei. Desigur, este foarte posibil ca profesorul Leidner să-i fi zis despre ele ieri. Sunt prieteni vechi. Dar, dacă nu a fost aşa… Ei bine, e curios şi interesant, nu?

Mi-a crescut respectul pentru el. Inteligent modul în care o făcuse să amintească de scrisori.

— Aveţi de gând să o chestionaţi cu privire la scrisori? Am întrebat.

Domnul Poirot a părut absolut şocat de această idee.

— Nu, nu, defel. Nu e bine să faci paradă de ceea ce ştii. Ţin totul aici până în ultima clipă, a adăugat, bătându-se uşor cu degetul peste frunte. La momentul potrivit, sar, ca o panteră, şi, mon Dieu! Ce consternare!

N-am putut să nu mă amuz în sinea mea gândindu-mă la micuţul domn Poirot în rolul de panteră.

Tocmai ajunsesem la sit. Prima persoană pe care am văzut-o a fost domnul Reiter, care era ocupat cu fotografierea

unor ziduri.

După părerea mea, bărbaţii care săpau scoteau la iveală ziduri unde aveau chef. Cel puţin aşa aveam impresia. Domnul Carey îmi explicase că se simte imediat diferenţa, ba chiar a încercat să îmi arate, dar nu am reuşit niciodată să pricep. Când omul zicea libn – cărămidă de argilă – mie mi se părea că e doar ţărână şi noroi.

Domnul Reiter a terminat de fotografiat şi i-a dat aparatul şi placa băiatului de serviciu, spunându-i să le ducă înapoi în casă.

Poirot i-a pus vreo două întrebări despre expunere, filmpacuri şi altele asemenea, la care domnul Reiter a răspuns cu dragă inimă. Părea încântat să i se pună întrebări despre munca lui.

Exact când se scuza că trebuia să ne părăsească, Poirot şi-a început din nou discursul stabilit dinainte. De fapt, nu era chiar acelaşi discurs, pentru că îl modifica puţin în funcţie de persoana căreia i se adresa. Dar nu am de gând să îl scriu de fiecare dată. Cu oameni cu picioarele pe pământ, ca domnişoara Johnson, trecea direct la subiect, iar cu alţii trebuia să bată puţin câmpii. Insă, în cele din urmă, tot acolo ajungea.

— Da, da, înţeleg ce vreţi să spuneţi, a zis domnul Reiter. Dar chiar nu văd cum v-aş putea ajuta. Am venit de-abia anul acesta, şi nu am vorbit prea mult cu doamna Leidner. Îmi pare rău, însă efectiv nu am ce să vă spun.

Era ceva puţin rigid şi străin în felul în care vorbea, deşi, bineînţeles, nu avea accent – în afară de cel american, adică.

— Mi-aţi putea cel puţin zice dacă o simpatizaţi sau nu? L-a întrebat Poirot cu un zâmbet.

Domnul Reiter s-a înroşit la faţă şi a bâlbâit:

— Era o persoană fermecătoare… Cât se poate de fermecătoare. Şi intelectuală. Avea o minte pătrunzătoare… Da.

— Bien. Deci o simpatizaţi. Şi ea?

Domnul Reiter s-a înroşit şi mai tare.

— O… nu cred că mă băga prea mult în seamă. Şi, de vreo două ori, am avut ghinion. N-aveam niciodată noroc când încercam să fac ceva pentru ea. Mă tem că o enervam cu stângăcia mea. Nu era intenţionat… Aş fi dat orice…

Lui Poirot i s-a făcut milă de bâlbâielile lui.

— Perfect… Perfect. Să trecem la altceva. În casă era o atmosferă veselă?

— Poftim?

— Eraţi fericiţi împreună? Râdeaţi şi vorbeaţi?

— Nu, nu tocmai. Era o anumită… Răceală. A făcut o pauză, luptându-se cu el însuşi, după care a continuat: Vedeţi dumneavoastră, eu nu mă simt în largul meu printre oameni. N-am tact. Sunt timid. Doamna Leidner s-a purtat întotdeauna foarte frumos cu mine. Dar… E stupid… Nu pot să scap de timiditate. Mereu zic ce nu trebuie. Mereu stric ceva. N-am noroc.

Arăta într-adevăr ca un copil mare şi neîndemânatic.

— Toţi facem aşa când suntem tineri, a replicat Poirot, surâzând. Calmul, savoir-faire, toate astea vin mai târziu.

Apoi, luându-ne rămas-bun, am pornit mai departe.

— Ma soeur, fie e un tânăr extrem de cinstit, fie e un actor remarcabil.

Nu am răspuns. Eram preocupată din nou de ideea incredibilă că unul dintre aceşti oameni era un criminal periculos şi cu sânge-rece. Într-o astfel de dimineaţă frumoasă şi însorită părea imposibil.

Capitolul 21 –Domnul Mercado, Richard Carey

— Văd că lucrează în două locuri separate, a spus Poirot, oprindu-se.

Domnul Reiter fotografiase pe o porţiune periferică a excavaţiei principale. Puţin mai încolo, un alt grup de oameni umblau de colo-colo cărând coşuri.

— Aici se fac săpăturile adânci, am explicat. Nu găsesc mare lucru, doar nişte vase sparte de ceramică, fără nici o

valoare, dar profesorul Leidner zice mereu foarte interesant, aşa că bănuiesc că e adevărat.

— Să mergem acolo!

Am pornit amândoi încet, căci dogorea soarele.

Domnul Mercado conducea lucrările. L-am văzut undeva sub noi, stând de vorbă cu şeful de echipă, un bărbat în vârstă, cu un aspect de ţestoasă, care purta o haină de tweed peste cămaşa lungă de bumbac, în dungi.

Era destul de greu să ajungem la ei, deoarece nu era decât o cărare îngustă sau o scară, iar băieţii care purtau coşurile tot urcau şi coborau pe acolo, şi parcă erau orbi ca noaptea – nu se gândeau nici o clipă să se dea din drum.

În timp ce îl urmam pe Poirot, m-a întrebat brusc peste umăr:

— Domnul Mercado este dreptaci sau stângaci?

Asta da, întrebare neobişnuită! Am cugetat puţin.

— Dreptaci, am răspuns eu categoric.

Poirot nu a binevoit să îmi dea vreo lămurire. A mers mai departe, iar eu l-am urmat.

Domnul Mercado a părut bucuros să ne vadă.

Faţa lui prelungă şi melancolică s-a luminat.

Domnul Poirot a simulat un interes pentru arheologie pe care sunt sigură că nu îl avea cu adevărat, însă domnul Mercado a răspuns pe dată.

A explicat că săpaseră deja prin douăsprezece niveluri de ocupare a casei.

— Acum suntem precis în mileniul al patrulea, a zis el cu entuziasm.

Întotdeauna am crezut că mileniul aparţine viitorului – momentul când totul se va îndrepta.

Domnul Mercado ne-a arătat straturi de cenuşă (Cum îi tremura mâna! M-am întrebat dacă nu cumva avea malarie) şi ne-a explicat despre cum se schimbase tipul de ceramică, şi despre îngroparea cadavrelor, şi despre cum identificaseră un nivel constituit aproape în întregime din trupuri de copii – sărmanii de ei – şi despre poziţia

ghemuită şi despre orientare, ceea ce se pare că se referea la felul în care erau dispuse oasele.

Şi apoi, dintr-odată, tocmai când se aplecase să ridice un soi de cuţit de cremene care era într-un colţ, alături de nişte vase, a sărit în sus, scoţând un urlet înnebunit.

S-a răsucit spre noi; eu şi Poirot ne uitam la el uluiţi.

Şi-a dus mâna la braţul stâng.

— M-a înţepat ceva, ca un ac înroşit în foc.

Poirot s-a înviorat imediat.

— Repede, mon cher, dă-ne voie. Soră Leatheran!

M-am apropiat.

A apucat braţul domnului Mercado şi a suflecat cu îndemânare mâneca de la cămaşa kaki a acestuia, până la umăr.

— Uitaţi, a zis domnul Mercado.

La vreo zece centimetri sub umăr era o împunsătură minusculă din care se prelingea sânge.

— Ciudat, a spus Poirot. S-a uitat cu luare-aminte la mâneca suflecată. Nu văd nimic. O fi fost vreo furnică?

— Ar fi bine să punem nişte iod pe rană, am zis eu.

Am întotdeauna la mine o fiolă, aşa că am agitat-o şi am aplicat iodul. Insă am făcut toate astea puţin cam absentă, pentru că atenţia îmi fusese atrasă de cu totul altceva. Braţul domnului Mercado, de la antebraţ până la umăr, era plin de înţepături foarte mici. Ştiam prea bine ce sunt – urme de ace hipodermice.

Domnul Mercado şi-a dat mâneca în jos şi şi-a continuat explicaţiile. Domnul Poirot a ascultat, dar nu a încercat să schimbe subiectul şi să pună întrebări despre familia Leidner. De fapt, nu l-a întrebat absolut nimic pe domnul Mercado.

Curând după aceea ne-am luat rămas-bun de la domnul Mercado şi am urcat din nou pe cărare.

— Dibace mişcare, nu crezi? A zis însoţitorul meu.

— Dibace?

Domnul Poirot a scos un obiect de sub reverul hainei şi l-a cercetat afectuos. Spre uimirea mea, am văzut că era un ac de stopat, lung şi ascuţit, cu o picătură de ceară de sigiliu la capăt, care îl transforma într-un bold.

— Domnule Poirot, am exclamat eu, dumneavoastră aţi făcut asta?

— Eu am fost insecta care l-a înţepat, da. Şi m-am descurcat de minune, nu crezi? Nici nu m-ai văzut.

Era adevărat. Nu băgasem de seamă. Şi sunt convinsă că nici domnul Mercado nu bănuise nimic. Trebuie că fusese iute ca săgeata.

— Dar de ce, domnule Poirot? L-am întrebat.

Mi-a răspuns printr-o altă întrebare.

— Nu ai remarcat nimic, soră?

Am dat încet din cap.

— Urme de ace hipodermice.

— Deci acum ştim ceva despre domnul Mercado. Bănuiam – dar nu ştiam sigur. Trebuie să fii mereu sigur.

„Şi nu vă pasă cum procedaţi!” mi-am zis, dar am păstrat această observaţie pentru mine.

Poirot şi-a dus brusc mâna la buzunar.

— Din păcate, mi-a căzut batista acolo. Ascunsesem boldul în ea.

— Mă duc s-o iau, am zis şi am pornit-o grăbită înapoi.

Aveam deja sentimentul că eu şi domnul Poirot eram ca un doctor şi o asistentă care se ocupă de un caz. Semăna mai mult cu o operaţie, iar el era chirurgul. Poate că nu se cuvine să spun asta, dar, într-un mod ciudat, începea să îmi placă.

Îmi aduc aminte că, la foarte puţin timp după ce îmi terminasem ucenicia, am fost trimisă într-o casă particulară pentru a îngriji o bolnavă. Era nevoie urgentă de o intervenţie chirurgicală, iar soţul pacientei nu era de acord cu sanatoriile. Nici nu voia să audă ca soţia lui să fie dusă într-un asemenea loc. Spunea că operaţia trebuia făcută în casă.

Fireşte că pentru mine a fost o ocazie minunată! Fără nimeni altcineva prin preajmă! Eu mă ocupam de tot. Desigur, am avut grozav de multe emoţii – m-am gândit la toate lucrurile de care ar putea avea nevoie doctorul, dar, chiar şi aşa, mi-era teamă să nu fi uitat ceva. Cu doctorii nu ştii niciodată. Uneori îţi cer tot felul de ciudăţenii! Însă a mers excelent! Aveam fiecare lucru pregătit când mi-l cerea şi, la sfârşit, mi-a zis chiar că făcusem o treabă admirabilă – iar cei mai mulţi doctori nu se obosesc să îţi spună aşa ceva. Şi generalistul a fost foarte amabil. Şi am dirijat totul singură!

Pacienta şi-a revenit, aşa că toată lumea a fost fericită. Ei bine, şi acum aveam aproape acelaşi sentiment. Într-un fel, domnul Poirot îmi amintea de acel chirurg. Şi el era un bărbat mic de statură. Un bărbat mic de statură şi urât, cu o faţă ca de maimuţă, dar un chirurg extraordinar. Ştia instinctiv ce să facă. Am văzut o mulţime de chirurgi şi ştiu ce diferenţe uriaşe sunt între ei.

Treptat, căpătasem încredere în domnul Poirot. Simţeam că şi el ştia exact ce face. Şi începusem să am impresia că e de datoria mea să îl ajut, să am forcepsul şi buretele la îndemână pentru când mi le cere, ca să mă exprim aşa. Din acest motiv mi se păruse că a mă duce să îi caut batista era la fel de firesc ca a ridica un prosop pe care doctorul îl aruncase pe podea.

Am găsit-o, şi m-am întors. La început, nu l-am văzut, însă, în cele din urmă, l-am zărit. Stătea lângă movilă şi vorbea cu domnul Carey. Băiatul de serviciu al domnului Carey era în picioare, cu tija aceea mare şi lungă pe care e marcată lungimea, dar chiar în clipa aceea i-a spus ceva băiatului, iar acesta a plecat. Se pare că pentru moment terminase ce avea de făcut.

Aş vrea să clarific acest episod. Nu ştiam precis ce anume voia domnul Poirot să fac. Era posibil să mă fi trimis intenţionat după batistă. Ca să scape de mine.

Era ca la operaţie. Trebuie să fii atentă să îi dai doctorului ceea ce vrea, nu ceea ce nu vrea. Cu alte cuvinte, cum ar fi să îi întinzi pensa pentru artere la momentul nepotrivit, iar, atunci când trebuie, să nu o ai gata? Slavă Domnului că ştiu să mă descurc bine într-o sală de operaţie! Acolo nu fac greşeli, însă în această afacere eram cât se poate de începătoare. Şi, prin urmare, trebuia să fiu cu mare băgare de seamă ca să nu fac greşeli prosteşti.

Desigur, nu mi-am imaginat nici o clipă că domnul Poirot nu voia să aud ce discuta cu domnul Carey. Dar poate că fusese de părere că domnul Carey avea să se simtă mai în largul lui dacă nu eram de faţă.

Nu vreau să aibă cineva impresia că sunt genul acela de femeie care tot trage cu urechea la conversaţii private. Nu aş face niciodată aşa ceva. În nici o situaţie. Indiferent cât de tentată aş fi.

Ce vreau să spun este că, dacă ar fi fost o conversaţie privată, nu aş fi făcut cu nici un chip ceea ce, de fapt, am făcut.

Din punctul meu de vedere, mă aflam într-o poziţie privilegiată. La urma urmei, auzi o mulţime de lucruri când un pacient îşi revine după anestezie. Pacientul nu ar vrea să le auzi – şi adesea habar nu are că le-ai auzit – dar, cu toate acestea, le auzi. Am considerat că domnul Carey era pacientul. Nu avea să se simtă mai râu, atâta vreme cât nu afla că ascultasem. Şi, dacă vă gândiţi cumva că eram curioasă, ei bine, recunosc că eram. Nu voiam să ratez nimic, dacă puteam.

Aşa se face că m-am întors şi am apucat pe un drum lăturalnic până în spatele movilei, până am ajuns la un metru de locul unde se aflau, dar ascunsă vederii lor. Dacă va spune cineva că era un gest mârşav, voi fi obligată să nu fiu de acord. Sora care se ocupă de caz trebuie să aibă toate informaţiile, deşi, bineînţeles, doctorul este cel care decide ce trebuie făcut.

Nu ştiu cum abordase domnul Poirot problema, dar, când am ajuns eu acolo, trăgea direct la ţintă, ca să zic aşa.

— Nimeni nu apreciază devotamentul profesorului Leidner pentru soţia lui mai mult decât mine, spunea. Însă adesea afli mai multe despre cineva de la duşmani, nu de la prieteni.

— Sugeraţi cumva că defectele oamenilor sunt mai importante decât calităţile lor? A replicat domnul Carey, pe un ton sec şi ironic.

— Neîndoielnic, când e vorba despre crimă. Pare ciudat, dar, din câte ştiu, până acum nimeni nu a fost ucis pentru că avea un caracter perfect! Şi totuşi, perfecţiunea este categoric un lucru foarte enervant.

— Mă tem că nu prea vă pot fi de folos. Ca să fiu sincer până la capăt, eu şi doamna Leidner nu ne împăcăm nemaipomenit.

Nu vreau să înţelegeţi că eram duşmani în vreun fel… Doar că nu eram prieteni. Doamna Leidner era, poate, puţin geloasă pe vechea prietenie dintre mine şi soţul ei. Iar eu, deşi o admiram foarte mult şi eram de părere că este o femeie foarte atrăgătoare, o ţineam oarecum de rău pentru influenţa pe care o avea asupra lui Leidner. În consecinţă, eram foarte politicoşi unul cu celălalt, dar nu apropiaţi.

— Admirabilă explicaţie, a spus Poirot.

Le vedeam capetele, şi am remarcat cum domnul Carey s-a întors brusc, ca şi cum ceva din tonul degajat al domnului Poirot îl surprinsese în mod neplăcut.

Domnul Poirot a continuat:

— Profesorul Leidner nu era mâhnit că dumneavoastră şi soţia dumneavoastră nu vă înţelegeaţi prea bine?

Carey a şovăit o clipă înainte să răspundă:

— Păi… Nu ştiu. N-a zis niciodată nimic. Întotdeauna am sperat că nu bagă de seamă. Era foarte preocupat de munca lui.

— Deci adevărul, în opinia dumneavoastră, este că nu o simpatizaţi foarte mult pe doamna Leidner?

Carey a ridicat din umeri.

— Probabil că mi-ar fi plăcut foarte mult de ea dacă nu ar fi fost soţia lui Leidner.

A râs, de parcă l-ar fi amuzat propria afirmaţie.

Poirot aranja o grămăjoară de cioburi. A reluat, cu o voce visătoare şi pierdută:

— Am stat de vorbă cu domnişoara Johnson dimineaţă. A recunoscut că avusese prejudecăţi faţă de doamna Leidner şi că nu prea o simpatizase, deşi s-a grăbit să adauge că doamna Leidner se purtase întotdeauna foarte frumos cu ea.

— E cât se poate de adevărat, după părerea mea.

— Aşa am crezut şi eu. După aceea, am avut o discuţie cu doamna Mercado. Mi-a povestit pe larg cât de devotată îi fusese doamnei Leidner şi cât de mult o admirase.

Carey nu a răspuns nimic, şi, după câteva minute, Poirot a continuat:

— Asta… N-am crezut! Apoi am venit aici, şi ceea ce îmi spuneţi… Ei bine, din nou… Nu cred…

Carey s-a încordat. I-am auzit furia – furia reprimată – din glas.

— Nu am ce face în privinţa a ceea ce credeţi sau nu credeţi, domnule Poirot. V-am spus adevărul. Nu-mi pasă dacă îl acceptaţi sau nu.

Poirot nu s-a supărat. Dimpotrivă, tonul lui a fost blând şi abătut.

— Este vina mea ce cred sau ce nu cred? Am urechea sensibilă. Şi circulă atâtea poveşti… Zvonuri care plutesc în aer. Asculţi şi, poate, afli ceva. Da, sunt poveşti…

Carey a sărit în picioare. Vedeam desluşit cum îi zvâcnea o venă de la tâmplă. Arăta absolut splendid! Aşa de zvelt şi de bronzat – şi cu maxilarul acela minunat, pătrat şi hotărât. Nu era de mirare că femeile se îndrăgosteau de el.

— Ce poveşti? A întrebat îndârjit.

Poirot l-a privit pieziş.

— Probabil că vă închipuiţi. Poveştile obişnuite – despre dumneavoastră şi doamna Leidner.

— Ce minţi murdare au oamenii!

— N’est-ce pas? Sunt precum câinii. Oricât de adânc îngropi o scârnăvie, câinele tot o scoate la suprafaţă.

— Şi dumneavoastră daţi crezare acestor poveşti?

— Vreau să mă conving de adevăr, a replicat Poirot grav.

— Mă îndoiesc că v-aţi da seama care este adevărul, chiar dacă l-aţi auzi, a râs Carey cu grosolănie.

— Puneţi-mă la încercare! A zis Poirot, cu ochii la el.

— Foarte bine! O să vă spun adevărul! O uram pe Louise Leidner – acesta e adevărul! O uram din tot sufletul!

Capitolul 22 –David Emmott, p ărintele Lavigny şi o descoperire

Întorcându-se brusc, Carey s-a îndepărtat cu paşi mari şi furioşi.

Poirot a rămas uitându-se după el şi a murmurat:

— Da, înţeleg… Fără să se răsucească, a spus, ceva mai tare: Mai stai câteva clipe acolo, soră. În caz că întoarce capul. Acum e în regulă. Mi-ai găsit batista? Îţi mulţumesc foarte mult. Eşti foarte amabilă.

Nu a zis nimic despre faptul că le ascultasem conversaţia – şi habar nu am cum de ştiuse că ascult. Nu aruncase nici măcar o privire în direcţia aceea. A fost o uşurare că nu a pomenit despre asta. Adică, eu nu mă simţeam vinovată cu nimic, dar ar fi fost puţin jenant să îi explic. A fost foarte bine că nu a vrut nici un fel de lămuriri.

— Credeţi că o ura cu adevărat, domnule Poirot? L-am întrebat.

Dând uşor din cap, cu o expresie ciudată pe chip, Poirot a răspuns:

— Da. Cred că da.

Apoi s-a ridicat brusc şi s-a îndreptat spre locul unde lucrau bărbaţii, în vârful movilei. L-am urmat. La început nu am văzut decât arabi, însă, în cele din urmă, am dat peste

domnul Emmott, care era întins pe burtă şi sufla praful de pe un schelet care tocmai fusese scos din pământ.

Ne-a întâmpinat cu zâmbetul său plăcut şi grav.

— Aţi trecut pe la noi? Termin imediat.

S-a sculat în genunchi, şi-a luat cuţitul şi a început să taie cu delicateţe de jur împrejurul oaselor, oprindu-se din când în când ca să folosească fie nişte foaie, fie propria respiraţie. Ultima fiind o procedură foarte neigienică, după părerea mea.

— O să vă intre tot felul de microbi dezgustători în gură, domnule Emmott, am protestat.

— Microbii dezgustători simt hrana mea zilnică, soră, a replicat el, pe un ton serios. Microbii nu pot face rău arheologilor – pur şi simplu se descurajează încercând.

A mai răzuit puţin în jurul femurului. După aceea a vorbit cu şeful de echipă de lângă el, dându-i instrucţiuni cu privire la ce anume voia să facă.

— Gata, a zis, ridicându-se în picioare. Reiter poate s-o fotografieze după prânz. I-au pus nişte lucruri foarte frumoase în mormânt.

Ne-a arătat un bol de aramă coclit şi nişte ace. Şi o mulţime de chestii aurii şi albastre, care fuseseră un colier de mărgele.

Oasele şi toate obiectele găsite erau periate şi curăţate cu un cuţit şi lăsate în poziţia iniţială pentru a fi fotografiate.

— Cine e? S-a interesat Poirot.

— Primul mileniu. Probabil o doamnă importantă. Craniul arată cam bizar – trebuie să îl chem pe Mercado să se uite. Sugerează că a fost omorâtă.

— O doamnă Leidner de acum vreo două mii de ani? A zis Poirot.

— Poate, a replicat domnul Emmott.

Bill Coleman avea o cazma în mână şi muncea la un zid.

David Emmott i-a strigat ceva ce n-am înţeles, şi apoi s-a apucat să îi arate domnului Poirot ce era pe acolo.

După ce turul explicativ a luat sfârşit, Emmott s-a uitat la ceas.

— Întrerupem lucrul peste zece minute. Vreţi să mergem pe jos până la casă?

— Îmi convine de minune, a spus Poirot.

Am pornit încet pe cărarea bătătorită.

— Bănuiesc că sunteţi cu toţii bucuroşi că v-aţi reluat treburile, a zis Poirot.

— Da, este cel mai bun lucru, a răspuns Emmott grav. Nu a fost deloc uşor să pierdem vremea prin casă şi să facem conversaţie.

— Fiind tot timpul conştienţi că unul dintre dumneavoastră este ucigaşul.

Emmott nu a spus nimic. Nu a făcut nici un gest de dezacord. Ştiam că bănuise adevărul de la bun început, de când îi chestionase pe băieţii în casă.

După câteva minute, a întrebat cu glas scăzut:

— Aţi făcut ceva progrese, domnule Poirot?

— Vreţi să mă ajutaţi să fac progrese? A zis Poirot solemn.

— Da, fireşte.

Privindu-l cu atenţie, Poirot a continuat:

— Cheia acestui caz este doamna Leidner. Vreau să ştiu despre doamna Leidner.

— Cum adică vreţi să ştiţi despre doamna Leidner? A spus David Emmott încet.

— Nu de unde era de loc sau care îi era numele de fată. Nu forma feţei sau culoarea ochilor. Vreau să aflu mai multe despre firea ei.

— Credeţi că este relevant pentru caz?

— Sunt convins.

Emmott a tăcut preţ de câteva clipe, apoi a zis:

— Poate că aveţi dreptate.

— Iar dumneavoastră mă puteţi ajuta. Îmi puteţi spune ce fel de femeie era.

— Eu? Mi-am pus şi eu adesea aceeaşi întrebare.

— Şi nu v-aţi format o opinie în legătură cu asta?

— La sfârşit, cred că da.

— Eh bien?

Domnul Emmott nu a scos o vorbă vreme de mai multe minute, după care a reluat:

— Ce părere avea sora despre ea? Se spune că femeile se pricep să cântărească foarte repede felul de a fi al altor femei, iar sora are o mare experienţă în privinţa tipurilor umane.

Poirot nu mi-a dat ocazia să vorbesc chiar dacă aş fi vrut. S-a grăbit să zică:

— Pe mine mă interesează părerea unui bărbat.

Emmott a zâmbit uşor.

— Cred că toţi bărbaţii ar spune cam acelaşi lucru. A făcut o pauză, apoi a continuat: Nu era tânără, însă era cea mai frumoasă femeie pe care am întâlnit-o vreodată.

— Nu e răspunsul la întrebarea mea, domnule Emmott.

— Nu este nici departe, domnule Poirot. A mai tăcut vreo două minute, după care a urmat: Era o poveste pe care am citit-o când eram copil. O poveste nordică despre Crăiasa Zăpezii şi micuţul Karl. Cred că aşa era şi doamna Leidner – întotdeauna îl păcălea pe micuţul Karl.

— A, da, o poveste de Hans Christian Andersen, nu-i aşa? Şi parcă era şi o fetiţă în poveste. Micuţa Gretchen, aşa o chema, nu?

— Poate. Nu-mi mai aduc aminte.

— Nu-mi mai puteţi spune şi altceva, domnule Emmott?

David Emmott a scuturat din cap.

— Nici nu ştiu dacă mi-am format o părere corectă despre ea. Nu era o femeie uşor de înţeles. Într-o zi făcea un lucru diabolic, iar a doua zi, unul absolut extraordinar. Cred însă că aveţi dreptate când spuneţi că este cheia acestui caz. Aşa şi-a dorit întotdeauna să fie – în centrul atenţiei. Şi îi plăcea să-i controleze pe ceilalţi – adică, nu se mulţumea să i se dea pâinea prăjită şi untul de arahide, voia să îţi pui pe masă mintea şi sufletul ca să se poată uita la ele.

— Şi dacă nu i se dădea satisfacţie?

— Atunci făcea urât!

L-am văzut cum strânge din buze şi îşi încleştează maxilarul.

— Domnule Emmott, aţi vrea să exprimaţi o părere neoficială cu privire la cine a ucis-o?

— Nu ştiu. Nu am nici cea mai vagă idee. Cred că, dacă aş fi fost în locul lui Cari – Carl Reiter aş fi încercat să o omor. Se purta oribil cu el. Fireşte, el fiind aşa de sensibil, o cam căuta cu lumânarea. Parcă te pofteşte să îi dai şuturi.

— Şi doamna Leidner îi… Dădea şuturi? L-a descusut Poirot.

Emmott a rânjit.

— Nu. Înţepături mici şi delicate cu un ac de broderie, asta era metoda ei. Bineînţeles, şi el era enervant. Ca un copil smiorcăit şi fricos. Dar acele sunt arme care provoacă multă durere.

Am aruncat o privire furişă spre Poirot, şi mi s-a părut că zăresc un tremur pe buzele lui.

— Însă nu credeţi cu adevărat că a ucis-o Carl Reiter?

— Nu, nu cred că ai omorî o femeie doar pentru că îşi bate joc de tine la fiecare masă.

Poirot a clătinat din cap, gânditor.

Desigur, domnul Emmott o făcea pe doamna Leidner să pară aproape inumană. Erau câteva lucruri de spus şi în apărarea ei.

Era ceva extrem de agasant în atitudinea domnului Reiter. Tresărea când vorbea cu el şi făcea lucruri stupide, de pildă îi tot dădea marmelada, când ştia foarte bine că nu mănâncă aşa ceva. Şi eu fusesem tentată să mă răstesc niţel la el.

Bărbaţii nu înţeleg cum afectarea lor poate călca o femeie pe nervi într-o asemenea măsură încât aceasta să simtă că trebuie să îi bruftuluiască.

Mi-am zis că o să îi pomenesc domnului Poirot despre asta la un moment dat.

Ajunsesem la casă, şi domnul Emmott i-a propus lui Poirot să meargă în camera lui şi să se spele. Au pornit împreună într-acolo.

Eu am traversat grăbită curtea, spre odaia mea.

Am ieşit cam în acelaşi timp cu ei, şi ne îndreptam cu toţii spre sufragerie, când părintele Lavigny a apărut în uşa camerei lui şi l-a poftit pe Poirot înăuntru.

Eu şi domnul Emmott am intrat în sufragerie împreună. Domnişoara Johnson şi doamna Mercado erau deja acolo, şi după câteva minute au sosit şi domnul Mercado, domnul Reiter şi Bill Coleman.

Tocmai ne aşezam la masă, iar Mercado îi spusese băiatului arab să îi transmită părintelui Lavigny că prânzul era gata, când am tresărit la auzul unui ţipăt slab, înăbuşit.

Cred că niciunul dintre noi nu o ducea prea bine cu nervii, căci ne-am speriat cu toţii, iar domnişoara Johnson s-a făcut palidă la faţă şi a întrebat:

— Ce-a fost asta? Ce s-a întâmplat?

Doamna Mercado s-a uitat fix la ea şi a spus:

— Draga mea, ce-i cu tine? A fost doar un zgomot pe câmp.

Exact în acea clipă au intrat Poirot şi părintele Lavigny.

— Am crezut că a fost cineva rănit, a zis domnişoara Johnson.

— Mii de scuze, mademoiselle, a exclamat Poirot. E vina mea. Părintele Lavigny îmi dădea explicaţii cu privire la nişte tablete, şi m-am dus cu una la fereastră ca să văd mai bine şi, ma foi, neuitându-mă pe unde merg, m-am ciocnit la picior, şi durerea a fost aşa de ascuţită, încât am scos un ţipăt.

— Am crezut că s-a mai petrecut o crimă, a spus doamna Mercado, râzând.

— Marie! A strigat soţul ei.

Tonul îi era plin de reproş, iar doamna Mercado s-a înroşit şi şi-a muşcat buzele.

Domnişoara Johnson s-a grăbit să schimbe subiectul, începând să vorbească despre săpături şi despre ce obiecte interesante descoperiseră de dimineaţă. Tot prânzul s-a discutat numai despre arheologie.

Bănuiesc că toată lumea era de părere că e mai sigur aşa.

După ce ne-am băut cafeaua, ne-am retras în camera de zi. Apoi bărbaţii, cu excepţia părintelui Lavigny, s-au întors la sit.

Părintele Lavigny l-a condus pe Poirot în camera antichităţilor, iar eu i-am însoţit. Ajunsesem deja să cunosc destul de bine lucrurile de acolo, şi am simţit un fior de mândrie – ca şi cum mi-ar fi aparţinut – când părintele Lavigny a dat jos pocalul de aur şi am auzit exclamaţiile admirative ale lui Poirot.

— Ce minunat! Ce capodoperă!

Părintele Lavigny a încuviinţat şi a început să îi sublinieze calităţile cu real entuziasm şi cu erudiţie.

— Astăzi nu mai e ceară pe el, am observat eu.

— Ceară?

Poirot m-a privit ţintă.

— Ceară?

La fel a făcut şi părintele Lavigny.

Le-am dat lămuriri.

— Ah, je comprends, a spus părintele Lavigny. Da, da, grăsime de la lumânare.

Asta a îndreptat conversaţia spre vizitatorul nocturn. Uitând de prezenţa mea, s-au apucat să vorbească în franceză, aşa că i-am lăsat singuri şi m-am întors în camera de zi.

Doamna Mercado cârpea ciorapii soţului ei, iar domnişoara Johnson citea o carte. Lucru destul de neobişnuit pentru ea. De obicei avea mereu ceva de făcut.

După un timp, Poirot şi părintele Lavigny au ieşit din camera antichităţilor, cel din urmă scuzându-se şi spunând că trebuie să se întoarcă la treburi. Poirot s-a aşezat lângă noi.

— Un bărbat foarte interesant, a zis, şi a întrebat cât avusese părintele Lavigny de lucru până atunci.

Domnişoara Johnson i-a explicat că găsiseră foarte puţine tablete şi doar câteva cărămizi sau sigilii cilindru cu inscripţii. Totuşi, părintele Lavigny luase parte la săpături şi prindea foarte repede araba colocvială.

S-a trecut apoi la o discuţie despre sigilii cilindru, iar domnişoara Johnson a scos numaidecât dintr-un dulap o coală cu impresiuni făcute prin rularea acestor sigilii pe plastilină.

Când ne-am aplecat asupra lor, admirând desenele pline de viaţă, mi-am dat seama că la asta trebuie că lucra în acea după-amiază fatală.

În timp ce stăteam de vorbă, am remarcat că Poirot învârtea şi frământa între degete o biluţă de plastilină.

— Folosiţi multă plastilină, mademoiselle? S-a interesat.

— Destul de multă. Se pare că deja am consumat o mulţime anul acesta, deşi nu-mi dau seama. Dar jumătate din rezervele noastre s-a epuizat.

— Unde o ţineţi, mademoiselle?

— Aici… În dulapul acesta. Când a pus la loc coala cu impresiuni, i-a arătat raftul cu batoane de plastilină, Durofix, emulsie fotografică şi alte articole de papetărie.

Poirot s-a aplecat.

— Şi asta… Ce este asta, mademoiselle?

Îşi băgase mâna până în spate şi scosese un obiect curios, mototolit.

Când l-a netezit, am văzut că era un fel de mască, cu ochii şi cu gura desenate grosolan cu tuş şi mânjită cu plastilină.

— Ce straniu! A exclamat domnişoara Johnson. N-am mai văzut-o până acum. Cum de a ajuns aici? Şi ce e?

— În privinţa modului în care a ajuns aici… Ei bine, toate ascunzătorile sunt la fel de bune, şi presupun că dulapul nu ar fi fost golit până la sfârşitul anului. Cât despre ce este… Nici asta nu e greu de spus. Avem aici chipul descris de

doamna Leidner. Chipul fantomatic zărit în semiîntuneric, la fereastră – faţa fără corp.

Doamna Mercado a scos un mic ţipăt ascuţit.

Domnişoara Johnson se albise. A murmurat:

— Deci nu a fost o închipuire. A fost o farsă, o farsă crudă! Dar cine a făcut-o?

— Da, a strigat doamna Mercado. Cine ar fi putut face un lucru atât de crud?

Poirot nu a încercat să răspundă. Posomorât, a mers în camera de alături, de unde s-a întors cu o cutie de carton în care a pus masca mototolită.

— Trebuie să ajungă la poliţie, a explicat.

— E oribil, a spus domnişoara Johnson cu glas scăzut. Oribil!

— Credeţi că toate sunt ascunse pe aici pe undeva? A ţipat doamna Mercado strident. Credeţi că arma, bâta cu care a fost ucisă… Poate încă plină de sânge… O! Mi-e frică… Mi-e frică…

Domnişoara Johnson a apucat-o de umăr.

— Taci, i-a zis poruncitoare. Uite-l pe profesorul Leidner. Nu trebuie să-l tulburăm.

Într-adevăr, chiar în acel moment maşina intra în curte. Profesorul Leidner s-a dat jos, a traversat curtea şi ni s-a alăturat în camera de zi. Pe chip i se citea oboseala, şi părea de două ori mai bătrân decât în urmă cu trei zile.

A spus încet:

— Înmormântarea e mâine la ora unsprezece. Slujba va fi ţinută de maiorul Deane.

Doamna Mercado a îngăimat ceva, după care a ieşit din încăpere.

Profesorul Leidner i s-a adresat domnişoarei Johnson:

— O să vii, Anne?

Iar ea a răspuns:

— Desigur, dragul meu, o să venim cu toţii. Fireşte.

Nu a mai adăugat nimic, însă chipul ei trebuie că a exprimat ceea ce gura ei nu era în stare să rostească,

pentru că profesorul Leidner s-a luminat la faţă de afecţiune şi, o clipă, a părut mai în largul său.

— Draga mea Anne, a spus. Eşti o alinare şi un sprijin pentru mine. Draga şi vechea mea prietenă.

Şi-a pus mâna pe braţul ei, şi am văzut cum domnişoara Johnson se înroşeşte, în timp ce mormăia, cu glasul ei răguşit dintotdeauna:

— Sigur, nici o problemă.

Dar i-am zărit expresia de pe chip şi mi-am dat seama că, vreme de câteva momente, Anne Johnson a fost o femeie pe deplin fericită.

Şi o altă idee mi-a trecut prin cap. Poate că, nu peste mult timp, lucrurile urmându-şi făgaşul normal, iar profesorul Leidner căutând înţelegere şi compasiune la vechea sa prietenă, aveam să asistăm la un eveniment fericit.

Nu că mi-ar plăcea să fac pe peţitoarea, şi, bineînţeles, era un gând indecent înainte de înmormântare. Însă, la urma urmei, ar fi fost o soluţie excelentă. El ţinea foarte mult la ea şi nu exista nici o îndoială că ea îi era complet devotată şi ar fi fost perfect fericită să i se dedice pentru tot restul vieţii. Asta dacă putea să suporte să audă tot timpul laude la adresa perfecţiunii lui Louise. Dar femeile sunt în stare să îndure multe când obţin ceea ce vor.

După aceea, profesorul Leidner l-a salutat pe Poirot şi l-a întrebat dacă a progresat cu investigaţia.

Domnişoara Johnson stătea în spatele profesorului Leidner şi se uita stăruitor la cutia din mâna lui Poirot, scuturând din cap, şi mi-am dat seama că îl ruga pe Poirot să nu pomenească de mască. Probabil că era de părere că avusese destul de pătimit pentru o singură zi.

Poirot i-a făcut pe plac.

— Astfel de lucruri merg încet, monsieur.

Apoi, după ce a mai spus câteva cuvinte fără importanţă, şi-a luat rămas-bun.

L-am însoţit până la maşină.

Voiam să îi pun o mulţime de întrebări, dar, când s-a întors şi s-a uitat la mine, nu l-am mai întrebat nimic. Era ca şi cum aş fi întrebat un chirurg dacă făcuse treabă bună la o operaţie. Am aşteptat instrucţiuni, sfioasă.

Spre uimirea mea, a spus:

— Ai grijă de dumneata, copilă. După care a adăugat: Nu ştiu dacă este bine să rămâi aici.

— Trebuie să vorbesc cu profesorul Leidner despre plecare. Dar m-am gândit să aştept până după înmormântare.

A dat din cap în semn de încuviinţare.

— Între timp, nu încerca să afli prea multe. Înţelegi, nu vreau să îţi pui mintea la contribuţie! Apoi, cu un zâmbet, spuse: Datoria dumitale este să ţii buretele, iar a mea, să fac operaţia.

Nu-i aşa că e ciudat că a spus asta?

După care a continuat, pe un ton nonşalant:

— Interesant bărbat, părintele Lavigny.

— Un călugăr care e în acelaşi timp arheolog mi se pare un lucra foarte curios, am spus.

— A, da, dumneata eşti protestantă. Eu sunt un bun catolic. Ştiu câte ceva despre preoţi şi călugări. S-a încruntat, a părut să ezite, apoi a reluat: Nu uita, e suficient de deştept ca să te întoarcă pe toate părţile!

Dacă mă atenţiona cumva să nu bârfesc, nu aveam nevoie de nici un avertisment!

Mă irita şi, deşi nu voiam să îl întreb nimic din ceea ce voiam cu adevărat să aflu, nu vedeam de ce nu i-aş putea spune cel puţin un lucra.

— Mă scuzaţi, domnule Poirot. Dar se zice „m-am lovit la picior”, nu „m-am izbit” sau „ciocnit”.

— A! Mulţumesc, ma soeur.

— Pentru puţin. Dar e mai bine să vă exprimaţi corect.

— Voi ţine minte, a spus, pe un ton umil.

S-a urcat în maşină şi a plecat, iar eu am traversat încet curtea, punându-mi întrebări despre o mulţime de lucruri.

Despre urmele de ace hipodermice de pe braţul domnului Mercado şi ce droguri lua. Despre acea mască înfiorătoare, mânjită cu galben. Şi ce bizar era că, în acea dimineaţă, din camera de zi, Poirot şi domnişoara Johnson nu auziseră ţipătul meu, în vreme ce, la prânz, din sufragerie, îl auzisem cu toţii perfect pe Poirot – şi totuşi, camera părintelui Lavigny şi camera doamnei Leidner erau la aceeaşi distanţă de camera de zi, respectiv de sufragerie.

Şi eram mulţumită că îl învăţasem pe domnul Poirot o expresie corectă!

Chiar dacă era un mare detectiv, trebuia să îşi dea seama că nu ştia totul!

Capitolul 23 –Mă transform în mediu

Înmormântarea a fost, după părerea mea, foarte mişcătoare. În afară de noi, la slujbă au mai luat parte toţi englezii de prin partea locului. Chiar şi Sheila Reilly a fost prezentă, tăcută şi tristă, îmbrăcată într-o haină şi o fustă de culoare închisă. Speram să aibă ceva mustrări de conştiinţă pentru toate lucrurile răutăcioase pe care le spusese.

Când ne-am întors, l-am urmat pe profesorul Leidner în birou şi am abordat subiectul plecării. A fost foarte drăguţ, mi-a mulţumit pentru ceea ce făcusem (Ceea ce făcusem! Fusesem mai mult decât inutilă) şi a insistat să accept plata pentru încă o săptămână.

Am protestat, pentru că într-adevăr simţeam că nu făcusem nimic ca să merit aşa ceva.

— Profesore Leidner, prefer să nu primesc nici un fel de salariu. Dacă sunteţi bun să îmi rambursaţi cheltuielile de călătorie… Asta e tot ce îmi doresc.

Dar nici n-a vrut să audă.

— Vedeţi dumneavoastră, am continuat, simt că nu merit salariul, profesore Leidner. Adică, eu… Ei bine, am dat greş. Venirea mea aici nu a salvat-o.

— Nu-ţi băga asta în cap, soră, a replicat el, grav. La urma urmei, nu te-am angajat ca detectiv. Nici nu mi-aş imaginat

că viaţa soţiei mele era în pericol. Eram convins că era doar din pricina nervilor şi că starea ei de îngrijorare nu era întemeiată. Dumneata ai făcut tot ce se putea. Te-a simpatizat şi a avut încredere în dumneata. Şi cred că în ultimele zile s-a simţit mai fericită şi mai în siguranţă pentru că ai fost aici. Nu ai nimic să îţi reproşezi.

Vocea i-a tremurat puţin, şi ştiam la ce se gândea. El era vinovat, pentru că nu luase temerile doamnei Leidner în serios.

— Profesore Leidner, am zis eu, curioasă, aţi ajuns la vreo concluzie cu privire la scrisorile acelea anonime?

A răspuns cu un oftat:

— Nu ştiu ce să cred. Domnul Poirot a ajuns la vreo concluzie clară?

— Ieri nu ajunsese, am spus, găsind abil o cale de mijloc între adevăr şi minciună.

De fapt, era adevărat că nu ajunsese la nici o concluzie înainte să îi povestesc despre domnişoara Johnson.

M-am gândit să fac o aluzie şi să văd dacă profesorul Leidner reacţiona. Îmi făcuse atâta plăcere să îl văd împreună cu domnişoara Johnson cu o zi înainte şi să văd câtă afecţiune îi poartă şi cât de mult contează pe ea, încât uitasem cu totul de scrisori. Până şi acum mi se părea că e cam urât din partea mea să aduc în discuţie această problemă. Chiar dacă domnişoara Johnson fusese cea care le scrisese, se simţise îngrozitor după moartea doamnei Leidner. Cu toate acestea, voiam să îmi dau seama dacă profesorul Leidner se gândise la această posibilitate.

— Scrisorile anonime sunt de obicei opera unei femei, am zis.

Voiam să văd cum va răspunde.

— Bănuiesc că ai dreptate, a replicat, oftând. Dar se pare că scapi din vedere faptul că acestea ar putea fi autentice. S-ar putea să fi fost într-adevăr scrise de Frederick Bosner.

— Nu, nu am uitat. Însă nu-mi vine să cred că aceasta este explicaţia.

— Mie da. Toată povestea asta cu ucigaşul care face parte din expediţie e o prostie. E doar o teorie ingenioasă a domnului Poirot. Eu, unul, cred că adevărul e mult mai simplu. Omul e nebun, fireşte. A dat târcoale casei, pesemne deghizat. Şi, într-un fel sau altul, în acea după-amiază fatală a izbutit să intre. S-ar putea ca servitorii să mintă, să fi fost mituiţi.

— Bănuiesc că este posibil, am spus eu, neîncrezătoare.

Profesorul Leidner a continuat, uşor iritat:

— Domnul Poirot n-are decât să îi suspecteze pe membrii expediţiei mele. Sunt absolut convins că niciunul dintre ei nu are nimic de-a face cu crima! Am lucrat cu ei. Îi cunosc! S-a oprit brusc, apoi a zis: Ştii asta din experienţă, soră? Că scrisorile anonime simt de obicei scrise de femei?

— Nu întotdeauna. Dar există un anumit gen de duşmănie feminină care îşi găseşte alinarea în acest mod.

— Presupun că te referi la doamna Mercado?

A clătinat din cap.

— Chiar de ar fi fost atât de răzbunătoare încât să vrea răul lui Louise, nu ar fi avut cunoştinţele necesare.

Mi-am adus aminte de scrisorile anterioare din servietă.

Dacă doamna Leidner o lăsase deschisă, iar într-o zi doamna Mercado rămăsese singură şi se învârtise prin casă, ar fi putut să le găsească şi să le citească. Bărbaţii par că nu se gândesc niciodată la posibilităţile cele mai simple!

— Şi, în afară de doamna Mercado, mai este şi domnişoara Johnson, am zis, uitându-mă ţintă la el.

— Asta e absolut ridicol!

Zâmbetul uşor cu care rostise aceste cuvinte era elocvent. Ideea că domnişoara Johnson ar fi putut fi autoarea scrisorilor nici nu-i trecuse prin minte. Am şovăit câteva clipe, dar nu am adăugat nimic. Femeilor nu le place să îşi trădeze semenele, şi, în plus, fusesem martoră la remuşcările sincere şi emoţionante ale domnişoarei Johnson. Ce se întâmplase se întâmplase. De ce să îl supun

pe profesorul Leidner unei noi deziluzii, după câte îndurase deja?

Am stabilit că voi pleca a doua zi, şi am aranjat prin doctorul Reilly să mai rămân o zi sau două la sora-şefă de la spital cât timp făceam pregătirile pentru a mă întoarce în Anglia, fie prin Bagdad, fie direct prin Nissibin, cu maşina şi cu trenul.

Profesorul Leidner a avut amabilitatea de a-mi spune că ar vrea să aleg un suvenir dintre lucrurile soţiei sale.

— O, nu, domnule Leidner. Nu se poate. Este foarte amabil din partea dumneavoastră.

A insistat.

— Dar vreau să păstrezi ceva. Şi sunt convins că şi Louise şi-ar fi dorit acelaşi lucru.

Apoi a sugerat că ar trebui să ia setul de toaletă din carapace de ţestoasă.

— O, nu, profesore Leidner. Este un set foarte scump. Nu se poate.

— Nu avea surori, nu e nimeni care să vrea lucrurile astea. Nu am cui altcuiva să le dau.

Îmi închipuiam că nu voia să cadă în mâinile lacome ale doamnei Mercado. Şi nu cred că voia nici să le dea cadou domnişoarei Johnson.

A continuat cu blândeţe:

— Mai gândeşte-te. Apropo, asta e cheia de la cutia de bijuterii a lui Louise. Poate găseşti acolo ceva ce îţi place. Şi ţi-aş fi foarte recunoscător dacă i-ai împacheta toate hainele. Cred că Reilly le poate da unor familii creştine sărace din Hassanieh.

Eram bucuroasă că pot face ceva pentru el şi m-am arătat de acord.

M-am apucat imediat.

Doamna Leidner îşi adusese o garderobă foarte simplă, şi nu mi-a luat mult timp să sortez şi să pun totul în valize. Toate hârtiile ei fuseseră în acea servietă micuţă. Cutia de bijuterii conţinea câteva bijuterii fără mare valoare: un inel

cu perlă, o broşă cu diamante, un şirag mic de perle şi una sau două broşe simple de aur, de genul ac de siguranţă, precum şi un şirag de mărgele mari din chihlimbar.

Bineînţeles că nu intenţionam să iau perlele sau diamantele, însă am ezitat puţin între mărgelele de chihlimbar şi setul de toaletă. În cele din urmă, mi-am zis că nu am de ce să nu iau setul. Profesorul Leidner se arătase foarte binevoitor, şi eram sigură că nu o făcuse din condescendenţă. Aveam să îl iau în spiritul în care îmi fusese oferit, fără falsă mândrie. În ultimă instanţă, ţinusem la doamna Leidner.

Ei bine, totul era gata. Valizele pregătite, cutia de bijuterii încuiată la loc şi pusă deoparte ca să i-o dau profesorului Leidner împreună cu fotografia tatălui doamnei Leidner şi cu încă vreo două mărunţişuri personale.

Acum, că terminasem, camera, golită de toate obiectele, părea pustie şi părăsită. Nu mai aveam nimic de făcut, şi, cu toate acestea, nu îmi venea să plec de acolo. Mi se părea că mai era ceva de făcut, ceva ce ar trebui să văd sau să ştiu. Nu sunt superstiţioasă, dar mi-a trecut prin cap că poate sufletul doamnei Leidner rămăsese în încăpere şi încerca să ia legătura cu mine.

Îmi aduc aminte că, odată, la spital, eu şi nişte fete am adus o planşetă, şi au apărut pe ea nişte lucruri absolut remarcabile.

Poate că, deşi nu mă gândisem niciodată la aşa ceva, aveam calităţi de mediu.

După cum spuneam, câteodată îţi imaginezi singur tot felul de prostii.

Am umblat încoace şi încolo prin cameră, atingând ba una, ba alta, nesimţindu-mă defel în largul meu. Dar, fireşte, nu era nimic în cameră în afară de mobilă. Nimic strecurat în spatele sertarelor sau ascuns pe undeva. Nu puteam spera la nimic de genul acesta.

Într-un sfârşit (pare o ţăcăneală, însă, cum ziceam, uneori te ambalezi singur), am făcut un lucru bizar.

M-am dus şi m-am întins în pat şi am închis ochii.

Am încercat cu bună ştiinţă să uit cine şi ce eram. Am încercat să mă gândesc la acea după-amiază fatală. Era doamna Leidner care se odihnea, liniştită şi fără să bănuiască nimic.

E extraordinar cum reuşeşte cineva să îşi bage tot felul de idei în cap.

Sunt o persoană perfect normală şi prozaică, nicidecum uşor impresionabilă, însă recunosc că, după vreo cinci minute, a început să îmi fie teamă.

Nu am încercat să mă împotrivesc. Am încurajat în mod deliberat această senzaţie.

Mi-am spus: „Sunt doamna Leidner. Sunt doamna Leidner. Stau aici întinsă… pe jumătate adormită. Imediat… Foarte curând… se va deschide uşa”.

Am tot repetat asta, de parcă mă hipnotizam singură.

„Este aproape unu jumătate… E vremea… Uşa are să se deschidă… Uşa are să se deschidă… Voi vedea cine intră…”

Stăteam cu ochii aţintiţi asupra uşii. Avea să se deschidă imediat. Aveam s-o văd deschizându-se. Şi aveam să văd persoana care o deschidea.

Probabil că eram peste măsură de agitată în după-amiaza aceea de mi-am închipuit că aş putea rezolva enigma în acest fel.

Dar aşa credeam. Un fior m-a străbătut de sus până jos. Îmi simţeam picioarele amorţite, paralizate.

„Intri în transă, mi-am zis. Şi în transă vei vedea…”

Şi am repetat monoton, încă o dată: „Uşa are să se deschidă… Uşa are să se deschidă…”

Mă simţeam din ce în ce mai înfrigurată şi mai amorţită.

Şi apoi, încet, am văzut uşa începând să se deschidă.

A fost oribil.

Nu mai trăisem şi nu am mai trăit niciodată de atunci ceva atât de oribil.

Eram paralizată, îmi îngheţase sângele în vine. Nu mă puteam mişca. Nu m-aş fi putut mişca pentru nimic în lume.

Şi eram îngrozită. Eram încremenită de spaimă.

Uşa aceea care se deschidea încet.

Fără zgomot.

Peste o clipă aveam să văd…

Încet… Încet… Din ce în ce mai larg.

Bill Coleman a intrat pe tăcute în cameră.

Probabil că a tras o sperietură teribilă!

Am sărit din pat ţipând de groază şi m-am repezit spre uşă.

Stătea nemişcat, cu faţa lui rozalie şi tâmpă mai aprinsă decât de obicei şi cu gura căscată de mirare.

— Salutare, salutare! Ce s-a întâmplat, soră?

Am revenit brusc la realitate.

— Doamne, domnule Coleman. Ce m-aţi speriat!

— Îmi pare râu, a zis, rânjind.

Am văzut atunci că avea în mână un mănunchi de piciorul cocoşului. Erau nişte floricele frumoase şi stacojii care creşteau sălbatic pe marginile movilei. Doamnei Leidner îi plăcuseră foarte mult.

Obrajii îi ardeau ca focul când a spus: – în Hassanieh nu găseşti nici un fel de flori. Mi s-a părut urât să nu fie flori la mormânt. M-am gândit să mă furişez aici şi să pun un bucheţel în vaza aceea în care ţinea mereu flori pe masă. Ca să arăt că nu am uitat-o. Un pic cam neghiob din partea mea, ştiu… Dar… Ei bine…

Mi s-a părut foarte frumos din partea lui. Era roşu la faţă de stinghereală, cum se întâmplă cu englezii când fac ceva sentimental. M-am gândit că a fost un gest nespus de drăguţ.

— Cred că este o idee foarte bună, domnule Coleman.

Şi am ridicat vaza, am pus nişte apă în ea şi am aşezat florile în ea.

Părerea mea despre domnul Coleman era acum mai bună. Ideea pe care o avuse demonstrase că avea inimă şi sentimente gingaşe.

Nu m-a mai întrebat ce mă făcuse să scot un asemenea urlet, şi i-am fost recunoscătoare. M-aş fi simţit ca o idioată explicându-i.

„Altă dată să rămâi cu picioarele pe pământ, femeie, mi-am spus în sinea mea în timp ce îmi aranjam manşetele şi îmi netezeam şorţul. Nu eşti făcută pentru chestii astea de spiritism.”

M-am agitat să îmi fac bagajele şi m-am ţinut ocupată tot restul zilei.

Părintele Lavigny s-a arătat foarte mâhnit când a auzit că plec. A spus că veselia şi judecata mea sănătoasă au fost tuturor de mare ajutor. Judecată sănătoasă! M-am bucurat că nu ştia de comportamentul meu stupid din camera doamnei Leidner.

— Nu l-am văzut pe domnul Poirot astăzi, a remarcat.

I-am zis că Poirot anunţase că va fi prins toată ziua cu trimisul de telegrame.

Părintele Lavigny a ridicat din sprâncene.

— Telegrame? În America?

— Presupun. „În toată lumea!” a spus, dar bănuiesc că era doar o exagerare tipică pentru un străin. În clipa aceea m-am înroşit, aducându-mi aminte că şi părintele Lavigny era străin.

Totuşi, nu a părut jignit; a râs destul de prietenos şi m-a întrebat dacă erau noutăţi cu privire la bărbatul saşiu.

I-am răspuns că nu ştiam, pentru că nu auzisem nimic despre asta.

Părintele Lavigny mi-a pus din nou întrebări despre momentul în care eu şi doamna Leidner îl zărisem pe acel bărbat şi despre cum păruse să stea în vârful picioarelor şi să tragă cu ochiul pe fereastră.

— Este, cred, limpede că omul era nemaipomenit de interesat de doamna Leidner, a zis el, gânditor. M-am tot întrebat de atunci dacă e cu putinţă ca bărbatul să fi fost un european care a vrut să treacă drept irakian.

Era o idee nouă pentru mine, şi am analizat-o cu luare-amin- te. Considerasem de la sine înţeles că bărbatul respectiv fusese un băştinaş, însă, dacă stăteam bine să mă gândesc, mă bazasem doar pe croiala hainelor şi pe culoarea tenului.

Părintele Lavigny şi-a declarat intenţia de a merge afară, în locul unde eu şi doamna Leidner îl văzusem pe acel bărbat.

— Nu se ştie niciodată, poate i-a căzut ceva. Aşa se întâmplă întotdeauna în romanele poliţiste.

— Bănuiesc că în viaţa reală criminalii sunt mai atenţi, am replicat eu.

Am luat nişte ciorapi pe care tocmai îi isprăvisem de cârpit şi i-am pus pe masa din camera de zi pentru ca bărbaţii să şi-i sorteze la întoarcere, şi după aceea, cum nu mai aveam nimic de făcut, am urcat pe acoperiş.

Domnişoara Johnson era acolo, dar nu m-a auzit. M-a observat abia când m-am apropiat de ea.

Însă îmi dădusem seama cu mult înainte că era ceva în neregulă.

Stătea în picioare în mijlocul acoperişului, privind ţintă în faţă, cu o expresie îngrozitoare întipărită pe faţă. Ca şi cum ar fi văzut ceva şi nu îi venea să îşi creadă ochilor.

Am fost de-a dreptul şocată.

O mai văzusem tulburată şi mai deunăzi, dar acum era cu totul altceva.

— Draga mea, am spus, grăbindu-mă spre ea, ce s-a întâmplat?

A întors capul şi s-a uitat la mine – aproape prin mine.

— Ce s-a întâmplat? Am stăruit.

A făcut un soi de grimasă, de parcă încerca să înghită şi gâtul îi era prea uscat. A zis răguşit:

— Tocmai am văzut ceva.

— Ce ai văzut? Spune-mi! Ce poate fi? Pari zguduită.

A făcut un efort să îşi revină, însă tot arăta înfiorător. A zis, cu aceeaşi voce groaznică şi sugrumată:

— Am văzut cum ar fi putut intra cineva din exterior… Fără să îşi dea nimeni seama.

Am privit în direcţia în care se uita, dar nu am văzut nimic.

Domnul Reiter stătea în uşa camerei de fotografii, iar părintele Lavigny traversa curtea – în rest, nimic.

M-am întors nedumerită spre ea. Avea ochii aţintiţi asupra mea şi o expresie foarte ciudată.

— Sincer, nu înţeleg la ce te referi. Nu vrei să îmi explici?

A scuturat din cap.

— Nu acum. Mai târziu. Ar fi trebuit să ne dăm seama. O, ar fi trebuit să ne dăm seama!

— Dacă mi-ai spune…

A clătinat iar din cap.

— Trebuie să reflectez mai întâi.

Şi, făcându-şi loc pe lângă mine, a coborât scările poticnindu-se.

Nu am pornit după ea, căci în mod evident nu voia să îi fiu în preajmă. M-am aşezat pe parapet şi am încercat să mă lămuresc. Dar nu am ajuns la nici o concluzie. Era o singură cale de a pătrunde în curte – prin arcadă. Lângă arcadă îi vedeam pe băiatul cu apa şi calul lui şi pe bucătarul indian, care stătea de vorbă cu el. Nimeni nu putea să treacă pe lângă ei şi să intre fără să fie văzut.

Am scuturat din cap, nedumerită, şi am coborât.

Capitolul 24 – Crima e un obicei

Ne-am culcat cu toţii devreme în seara aceea. Domnişoara Johnson venise la cină şi se purtase mai mult sau mai puţin ca de obicei. Avea totuşi un soi de privire buimacă, şi de vreo două ori nu a reuşit să priceapă ce i se zicea.

Nu a fost o masă foarte plăcută. Presupun că veţi spune că era firesc, într-o casă în care tocmai avusese loc o înmormântare. Dar eu ştiu la ce mă refer.

În ultimul timp mesele noastre fuseseră tăcute şi triste, însă existase întotdeauna un sentiment de camaraderie. Compasiune pentru suferinţa profesorului Leidner şi senzaţia că eram cu toţii în aceeaşi barcă.

Dar în seara aceea mi-am adus aminte de prima masă luată acolo – când doamna Mercado fusese cu ochii pe mine şi avusesem acea impresie ciudată că urmează să se întâmple ceva.

Simţisem acelaşi lucru – doar că mult mai intens – când ne adunaserăm în jurul mesei din sufragerie, în capul căreia stătea Poirot.

Acum senzaţia era deosebit de puternică. Toată lumea avea nervii încordaţi, era agitată, ca pe ghimpi. Sunt convinsă că, dacă vreunul dintre noi ar fi scăpat ceva din mână, cineva ar fi început să ţipe.

După cum spuneam, ne-am despărţit devreme. Eu m-am dus la culcare aproape imediat. Ultimul lucru pe care l-am auzit înainte să adorm a fost vocea doamnei Mercado care îi ura noapte bună domnişoarei Johnson chiar în faţa uşii mele.

Am adormit numaidecât, obosită de eforturile făcute şi încă şi mai mult de experienţa stupidă din camera doamnei Leidner. Am dormit profund şi fără vise timp de câteva ore.

M-am trezit brusc şi cu sentimentul că e pe cale să se producă o catastrofă. Mă trezise un zgomot, şi, cum stăteam în capul oaselor, ascultând, l-am auzit din nou.

Un fel de geamăt înăbuşit, agonizant.

Într-o clipită, am aprins lumânarea şi m-am dat jos din pat. Am înhăţat şi o torţă, în caz că lumânarea avea să se stingă. Am ieşit din cameră şi am ascultat. Ştiam că sunetul nu venea de departe. L-am auzit din nou, din încăperea de alături – odaia domnişoarei Johnson.

Am dat năvală înăuntru. Domnişoara Johnson era întinsă pe pat, cu trupul contorsionat în agonie. Când am pus jos lumânarea şi m-am aplecat asupra ei, buzele i s-au mişcat şi a încercat să vorbească, dar nu a ieşit decât o şoaptă răguşită. Am văzut că pielea de pe bărbie şi colţurile gurii erau arse şi aveau o culoare albă-cenuşie.

Privirea i s-a mutat de la mine la un pahar care zăcea pe podea, unde îi căzuse din mână. Carpeta deschisă avea o

pată roşie în acel loc. L-am ridicat şi am atins cu degetul buza paharului; mi-am tras mâna înapoi, scoţând o exclamaţie de uimire. Apoi am examinat interiorul gurii bietei femei.

Nu exista nici o îndoială cu privire la ce se petrecuse. Într-un fel sau altul, intenţionat sau nu, înghiţise o cantitate de acid coroziv – oxalic sau clorhidric, după părerea mea. Am fugit afară şi l-am strigat pe profesorul Leidner, care i-a trezit pe ceilalţi, şi ne-am ocupat de ea cât de bine am putut, însă tot timpul am avut senzaţia cumplită că nu servea la nimic. Am încercat o soluţie puternică de carbonat de sodiu, după aceea ulei de măsline. Ca să îi alin durerea, i-am făcut o injecţie cu sulfat de morfină.

David Emmott plecase la Hassanieh ca să-l aducă pe doctorul Reilly, dar până a venit totul se terminase.

Nu voi zăbovi asupra detaliilor. Otrăvirea cu o soluţie puternică de acid clorhidric (ceea ce s-a dovedit a fi) este una dintre cele mai chinuitoare morţi cu putinţă.

Când m-am aplecat asupra ei ca să îi administrez morfina, a făcut un efort teribil să vorbească. Nu s-a auzit decât o şoaptă înfiorătoare, gâtuită.

— Fereastra… Soră… Fereastra…

Asta a fost tot, nu a mai putut continua. Şi-a pierdut cunoştinţa.

N-o să uit niciodată noaptea aceea. Sosirea doctorului Reilly. Sosirea căpitanului Maitland. Şi, în cele din urmă, la ivirea zorilor, sosirea lui Hercule Poirot.

El a fost cel care m-a luat cu blândeţe de braţ şi m-a dus în sufragerie, unde m-a pus să mă aşez şi să beau o cană de ceai tare.

— Aşa, mon enfant, e mai bine acum. Eşti extenuată.

La aceste vorbe, am izbucnit în plâns.

— E îngrozitor, am zis printre suspine. A fost ca un coşmar. O asemenea suferinţă. Şi ochii ei… O, domnule Poirot, ochii…

M-a bătut uşurel pe umăr. Nici o femeie nu s-ar fi purtat cu mai multă bunătate.

— Da, da, nu te mai gândi la asta. Ai făcut tot ce ţi-a stat în puteri.

— A fost un acid coroziv.

— O soluţie puternică de acid clorhidric.

— Ceea ce folosesc pentru vasele de lut?

— Da. Probabil că domnişoara Johnson a băut-o înainte să fie cu totul trează. Asta dacă nu cumva a luat-o intenţionat.

— O, domnule Poirot, ce idee înspăimântătoare!

— E o posibilitate, nu? Ce crezi?

Am rămas puţin pe gânduri, după care am scuturat cu tărie din cap.

— Nu cred. Nu, nu cred nici o clipă că aşa a fost. Am şovăit preţ de o clipă, apoi am continuat: Cred că descoperise ceva ieri după-amiază.

— Ce spui? Descoperise ceva?

I-am redat curioasa conversaţie pe care o avusesem cu domnişoara Johnson.

Poirot a fluierat încet.

— La pauvre femme! A zis că vrea mai întâi să reflecteze? Şi-a semnat singură condamnarea la moarte. Dacă ar fi vorbit atunci… pe loc. Mai spune-mi o dată, te rog, exact cuvintele ei.

Am repetat întocmai.

— A văzut cum ar fi putut intra cineva din exterior fără ca nimeni de aici să îşi dea seama? Haide, ma soeur, să urcăm pe acoperiş şi să îmi arăţi unde anume stătea în momentul acela!

Am mers împreună pe acoperiş şi i-am arătat lui Poirot locul unde se aflase domnişoara Johnson.

— Aşa? A întrebat Poirot. Deci ce văd? Văd jumătate de curte… Şi arcada, şi uşile de la sala de desen, şi camera de fotografii, şi laboratorul. Era cineva în curte?

— Părintele Lavigny tocmai se îndrepta spre arcadă, iar domnul Reiter stătea în uşa camerei de fotografii.

— Şi totuşi, nu pricep deloc cum ar fi putut intra cineva din exterior, fără ştirea nimănui… Dar ea a văzut…

În cele din urmă, s-a dat bătut, clătinând din cap.

— Sacre nom d’un chien, va! Ce a văzut?

Soarele tocmai răsărea. La est, cerul era un amestec spectaculos de trandafiriu, de portocaliu şi de gri palid, perlat.

— Ce răsărit frumos! A zis Poirot cu gingăşie.

Râul şerpuia în stânga noastră, iar Tell se proiecta pe culoarea aurie. Spre sud erau copaci în floare şi culturi paşnice. Roata de apă scrâşnea în depărtare, cu un zgomot surd, nepământesc. La nord se zăreau minaretele zvelte şi albeaţa ca de poveste a oraşului Hassanieh. Era incredibil de frumos.

În clipa aceea, lângă mine, l-am auzit pe Poirot oftând adânc.

— Ce prost am fost, a murmurat. Când adevărul este atât de limpede… Atât de limpede.

Capitolul 25 –Sinucidere sau crâm ă?

Nu am avut timp să îl întreb pe Poirot la ce se referea, pentru că ne-a strigat căpitanul Maitland şi ne-a rugat să coborâm.

Am mers repede jos.

— Uite, Poirot, a zis. Mai e o complicaţie. Călugărul a dispărut.

— Părintele Lavigny?

— Da. Nimeni n-a observat până acum. Apoi şi-a dat cineva seama că e singurul care lipseşte, şi am intrat în camera lui. Patul era nedesfăcut, iar el nu e de găsit.

Totul era ca un vis urât. Mai întâi moartea domnişoarei Johnson, apoi dispariţia părintelui Lavigny.

Servitorii au fost chemaţi şi interogaţi, însă nu au putut da nici o lămurire. Ultima dată fusese văzut pe la ora opt, cu o seară înainte. Atunci spusese că se duce să facă o plimbare înainte de culcare.

Nimeni nu-l văzuse întorcându-se de la plimbare.

Poarta mare de la intrare fusese închisă şi zăvorâtă la ora nouă, ca de obicei. Cu toate acestea, nimeni nu îşi amintea să o fi deschis dimineaţă. Cei doi băieţi în casă crezuseră, fiecare, că o descuiase celălalt.

Oare părintele Lavigny se întorsese? Oare, în timpul plimbării de mai devreme, descoperise ceva suspect, ieşise mai târziu să investigheze şi căzuse victimă criminalului? Doctorul Reilly s-a apropiat, cu domnul Mercado în spatele lui, iar căpitanul Maitland s-a răsucit spre ei.

— Bună, Reilly. Ai aflat ceva?

— Da. Substanţa provine de la laboratorul de aici. Tocmai ce am verificat cantităţile cu Mercado. E acid clorhidric din laborator.

— Din laborator? Era ţinut sub cheie?

Domnul Mercado a scuturat din cap. Mâinile îi tremurau şi muşchii feţei îi zvâcneau. Arăta distrus.

— Nu obişnuiam, a îngăimat. Vedeţi dumneavoastră… Îl folosim tot timpul. Eu… Nimeni nu şi-ar fi închipuit…

— Noaptea laboratorul e încuiat?

— Da, toate camerele sunt încuiate. Cheile sunt agăţate în camera de zi.

— Deci, dacă avea cineva cheia, putea lua acidul.

— Da.

— Şi bănuiesc că este o cheie absolut normală, nu?

— O, da.

— Nimic care să arate că a luat singură acidul din laborator? A întrebat căpitanul Maitland.

— Nu a făcut asta, am zis eu, tare şi hotărât.

Am simţit o atingere pe braţ, ca un avertisment. Poirot stătea chiar în spatele meu.

În clipa aceea s-a întâmplat ceva înspăimântător.

Nu înspăimântător în sine, ci prin contrast.

În curte a intrat o maşină, din care a sărit un bărbat mic de statură. Purta o caschetă colonială şi un impermeabil lung şi gros.

S-a îndreptat direct spre profesorul Leidner, care stătea lângă doctorul Reilly, şi i-a strâns călduros mâna.

— Vous voila, mon cher, a exclamat. Sunt încântat să te revăd. Am trecut pe aici sâmbătă după-amiază – în drum spre italieni, la Fugima. Am mers la sit, dar nu era nici un european pe acolo, şi, din nefericire, nu vorbesc arabă. Nu am avut timp să vin până la casă. În dimineaţa asta am plecat din Fugima la cinci – două ore aici cu dumneata – după care o să prind convoiul din urmă. Eh bien, cum merg lucrurile?

A fost groaznic.

Vocea veselă, atitudinea firească, plăcuta normalitate a vieţii cotidiene acum lăsate cu totul în urmă. Dăduse buzna peste noi, fără să ştie nimic, fără să îşi dea seama de nimic – plin de bonomie şi de bună dispoziţie.

Nu e de mirare că profesorul Leidner n-a izbutit să articuleze nici un cuvânt şi s-a uitat rugător la doctorul Reilly.

Acesta s-a ridicat la înălţimea situaţiei.

L-a luat deoparte pe bărbatul cel scund (mai târziu am aflat că era un arheolog francez, pe nume Verrier, care făcea săpături în insulele greceşti) şi i-a explicat ce se întâmplase.

Verrier a fost oripilat. În ultimele zile stătuse la un sit italian, departe de civilizaţie, şi nu auzise nimic.

— Ce tragedie! Doamne, ce tragedie! Am rămas fără grai. Mon pauvre collègue.

Şi, clătind din cap, într-un ultim efort zadarnic de a-şi exprima sentimentele, bărbatul s-a urcat în maşină şi a plecat.

După cum spuneam, acest interludiu comic în contextul tragediei pe care o trăiam a părut mult mai înfiorător decât tot ce se petrecuse.

— Acum, micul dejun, a zis doctorul Reilly pe un ton ferm. Hai, Leidner, trebuie să mănânci.

Bietul profesor Leidner era aproape o epavă. A venit cu noi în sufragerie, şi am luat masa într-o atmosferă lugubră. Cred că ouăle prăjite şi cafeaua fierbinte ne-au făcut tuturor bine, deşi nimeni nu avea chef să mănânce. Profesorul Leidner a băut nişte cafea şi s-a tot jucat cu pâinea. Era tras la faţă din pricina suferinţei şi a stării de tulburare.

După micul dejun, căpitanul Maitland s-a apucat de treabă.

I-am explicat că mă trezisem din cauza unui zgomot ciudat şi mă dusesem în camera domnişoarei Johnson.

— Dumneata ai spus că era un pahar pe jos?

— Da. Probabil îl scăpase din mână după ce băuse.

— Era spart?

— Nu. Căzuse pe carpetă.

Apropo, mă tem că acidul a distrus carpeta. Am ridicat paharul şi l-am pus la loc pe masă.

— Mă bucur că ne-ai zis asta. Erau doar două seturi de amprente pe el, iar unele sunt cu certitudine ale domnişoarei Johnson. Celelalte trebuie că sunt ale dumitale. A rămas tăcut preţ de câteva momente, apoi a spus: Te rog, continuă.

Am descris amănunţit ce făcusem şi ce metode încercasem, uitându-mă neliniştită la doctorul Reilly, ca să văd dacă aprobă. A dat din cap.

— Ai încercat tot ce ar fi putut fi de folos, a zis. Şi, deşi eram sigură că aşa fusese, tot m-am simţit uşurată când am primit confirmarea.

— Ştiai exact ce luase? S-a interesat căpitanul Maitland.

— Nu, însă mi-am dat seama, bineînţeles, că era un acid coroziv.

Căpitanul Maitland m-a întrebat grav:

— După părerea dumitale, soră, domnişoara Johnson şi-a administrat singură şi cu bună ştiinţă această substanţă?

— O, nu, am exclamat. Nu m-am gândit niciodată la aşa ceva!

Nu ştiu de ce eram aşa de convinsă. Probabil că, în parte, din pricina aluziilor domnului Poirot. Îmi rămăseseră întipărite în minte cuvintele pe care le rostise: „Crima e un obicei”. Şi, în plus, nu îţi vine să crezi că s-ar putea cineva sinucide într-un mod atât de dureros.

Am zis asta, iar căpitanul Maidand a dat din cap, meditativ.

— Sunt de acord că nu este calea pe care ar alege-o cineva care vrea să se sinucidă. Dar, dacă era foarte îndurerată şi suferea, iar substanţa asta era uşor de obţinut, poate că a recurs la ea din acest motiv.

— Era foarte îndurerată? Am întrebat neîncrezătoare.

— Aşa spune doamna Mercado. Mi-a spus că aseară, la cină, domnişoara Johnson nu era deloc în apele ei şi că abia dacă răspundea la ce i se zicea. Doamna Mercado e foarte sigură că pe domnişoara Johnson o chinuia ceva şi că se gândise deja la sinucidere.

— Ei bine, eu nu cred nici o clipă aşa ceva, am replicat eu tăios.

Doamna Mercado! Vulpe vicleană şi răutăcioasă!

— Atunci, dumneata ce crezi?

— Cred că a fost ucisă, am răspuns sincer.

Următoarea întrebare a rostit-o pe un ton foarte aspru.

Parcă mă aflam în faţa unui tribunal militar.

— Vreun motiv?

— Pare de departe soluţia cea mai probabilă.

— Asta e doar opinia dumitale. Nu e nici un motiv pentru care să fi fost ucisă?

— Mă scuzaţi, există un motiv. Descoperise ceva.

— Descoperise ceva? Ce anume?

Am repetat cuvânt cu cuvânt discuţia pe care o avusesem pe acoperiş.

— A refuzat să îţi spună ce aflase?

— Da. A zis că are nevoie de timp ca să reflecteze.

— Dar era foarte agitată?

— Da.

— Un mod de a intra din exterior. Încruntat, căpitanul Maitland şi-a bătut capul să înţeleagă ce însemna asta. Nu ştii la ce se referea?

— Habar nu am. Mi-am stors creierii, dar nu am ajuns la nici o concluzie.

Căpitanul a spus apoi:

— Dumneavoastră ce credeţi, domnule Poirot?

— Cred că avem de-a face cu un posibil motiv.

— Pentru crimă?

— Pentru crimă.

Căpitanul Maitland s-a posomorât.

— Nu a fost în stare să zică nimic înainte să moară?

— Ba da, a reuşit să scoată un cuvânt.

— Care anume?

— Fereastra…

— Fereastra? A repetat căpitanul Maitland. Dumneata ai înţeles la ce se referea?

Am scuturat din cap.

— Câte ferestre erau în dormitorul ei?

— Una singură.

— Şi dădea în curte?

— Da.

— Era închisă sau deschisă? Deschisă, parcă îmi aduc aminte. Dar poate o deschisese cineva de aici…

— Nu, a fost deschisă tot timpul. M-am întrebat…

M-am oprit.

— Continuă, soră!

— Am cercetat fereastra, fireşte, însă nu am remarcat nimic neobişnuit. M-am întrebat dacă nu cumva schimbase cineva paharele.

— Schimbase paharele?

— Da. Vedeţi dumneavoastră, domnişoara Johnson lua mereu un pahar de apă cu ea în cameră înainte de culcare. Mă gândesc că e posibil ca apa din pahar să fi fost înlocuită intenţionat cu acid.

— Ce părere ai, Reilly?

— Dacă este într-adevăr crimă, probabil că aşa s-au petrecut lucrurile, a răspuns Reilly prompt. Nici o fiinţă omenească obişnuită, cu un minim simţ de observaţie, nu ar bea un pahar de acid luându-l drept un pahar de apă – dacă ar fi trează şi în deplinătatea facultăţilor mintale. Insă o persoană care are obiceiul de a bea un pahar de apă în mijlocul nopţii ar putea cu uşurinţă să întindă o mână, să găsească paharul la locul normal şi, pe jumătate adormită, să înghită destul cât să îi fie fatal, fără ca măcar să îşi dea seama ce s-a întâmplat.

Căpitanul Maitland a reflectat câteva clipe.

— Va trebui să mă întorc şi să mă uit la fereastra aceea. Cât de departe e de capul patului?

Am stat puţin pe gânduri.

— Dacă te întinzi foarte mult, poţi atinge măsuţa de lângă capul patului.

— Măsuţa pe care se afla paharul cu apă?

— Da.

— Uşa era încuiată?

— Nu.

— Deci oricine ar fi putut intra şi înlocui paharele?

— A, da.

— Aşa ar fi fost mai riscant, a intervenit doctorul Reilly. Chiar şi o persoană care doarme destul de profund se trezeşte la auzul zgomotului de paşi. Dacă la măsuţă se putea ajunge şi pe fereastră, aceasta era o modalitate mai sigură.

— Nu mă gândesc doar la pahar, a replicat căpitanul Maitland, absent. Dezmeticindu-se, mi s-a adresat din nou. După părerea dumitale, când biata domnişoară Johnson a simţit că e pe moarte, a încercat să îţi spună că a înlocuit cineva apa din pahar cu acid, prin fereastra deschisă? Nu ar fi fost mai potrivit să îţi zică numele celui care făcuse acest lucru?

— Poate că nu îi cunoştea numele, am sugerat eu.

— Sau ar fi fost mai util dacă ar fi izbutit să îţi dea un indiciu cu privire la ce descoperise cu o zi înainte.

Doctorul Reilly a zis:

— Când tragi să mori, Maitland, nu mai ai întotdeauna simţul măsurii. Eşti obsedat de un lucru anume. Faptul că o mână criminală se strecurase pe fereastră se poate să fi fost principalul lucru care o obseda în acel moment. Poate că i se păruse atât de important încât a vrut să ştie şi ceilalţi. Şi, în opinia mea, nu s-a înşelat foarte mult. Era într-adevăr important! Probabil că se temea să nu se creadă că a fost sinucidere. Dacă ar fi putut să vorbească liber, pesemne că ar fi spus: „Nu e sinucidere. Nu am băut cu bună ştiinţă. Altcineva trebuie că l-a pus lângă patul meu, prin fereastră”.

Căpitanul Maitland a bătut darabana vreo două minute, fără să răspundă. Apoi a spus:

— Moartea domnişoarei Johnson poate fi privită din două perspective. Sinucidere sau crimă. Ce zici, profesore Leidner?

Profesorul Leidner a rămas tăcut preţ de câteva clipe, după care a spus, încet şi hotărât:

— Crimă. Anne Johnson nu era genul de femeie care să-şi ia viaţa.

— Nu, a încuviinţat căpitanul Maitland. Nu în condiţii normale. Dar poate că, în anumite circumstanţe, i s-ar fi părut că este un lucru firesc.

— Ce fel de circumstanţe?

Căpitanul Maitland s-a aplecat spre o legăturică pe care văzusem mai devreme că o pusese lângă scaunul pe care stătea. A aruncat-o pe masă, nu fără un anumit efort.

— Aici e ceva despre care nimeni nu are cunoştinţă. Am găsit acest obiect sub pat.

A desfăcut nodul, apoi a dat învelişul la o parte, scoţând la iveală o tocilă mare şi grea.

Nu era nimic deosebit – în timpul excavaţiilor fuseseră deja găsite vreo douăsprezece.

Ceea ce ne-a atras atenţia la acest obiect anume a fost pata mată, închisă la culoare şi un fragment din ceva ce aducea a păr.

— Asta o să fie sarcina ta, Reilly, a zis căpitanul Maitland. Însă, din câte îmi dau eu seama, e destul de limpede că acesta este instrumentul cu care a fost omorâtă doamna Leidner!

Capitolul 26 –Data viitoare va fi rândul meu!

A fost îngrozitor. Profesorul Leidner părea gata să leşine, iar mie mi s-a făcut puţin rău.

Doctorul Reilly l-a examinat cu interes profesional.

— Nici un fel de amprente, bănuiesc, a spus.

— Nici un fel de amprente.

Doctorul Reilly a scos un cleşte şi a cercetat cu delicateţe obiectul.

— Hmm… Un fragment de ţesut uman… Şi păr… Păr blond. Acesta e verdictul neoficial. Bineînţeles, va trebui să fac analizele corespunzătoare, grupa de sânge etc., dar nu prea există îndoieli. Aţi găsit asta sub patul domnişoarei Johnson? Aşa deci. A comis crima, şi apoi, Dumnezeu s-o odihnească, a fost cuprinsă de remuşcări şi şi-a pus capăt zilelor. Este o teorie, o teorie interesantă.

Profesorul Leidner a clătinat din cap, deznădăjduit.

— Nu Anne… Nu Anne, a murmurat.

— Nu ştiu unde a ascuns tocila la început, a zis căpitanul Maitland. Toate camerele au fost percheziţionate după prima crimă.

M-a străfulgerat o idee, şi m-am gândit: „în dulapul cu obiecte de papetărie”, însă nu am spus nimic.

— Oriunde ar fi fost, ascunzătoarea nu a mai mulţumit-o, aşa că a dus-o în propria cameră, care fusese percheziţionată, la fel ca toate celelalte. Sau poate că a făcut asta după ce s-a hotărât să se sinucidă.

— Nu cred aşa ceva, am rostit cu voce tare.

Într-adevăr, nu îmi venea să cred că domnişoara Johnson, atât de amabilă şi de drăguţă, îi zdrobise capul doamnei

Leidner. Nu vedeam cum s-ar fi putut întâmpla aşa ceva! Totuşi, era în concordanţă cu anumite lucruri – de exemplu, accesul de plâns din acea seară. La urma urmei, şi eu mă gândisem la „remuşcări”, doar că mă gândisem întotdeauna că era vorba despre remuşcări cu privire la o faptă mult mai măruntă şi mai lipsită de importanţă.

— Nu ştiu ce să mai cred, a spus căpitanul Maitland. Mai trebuie să lămurim şi chestiunea dispariţiei părintelui francez. Oamenii mei caută pe afară, în caz că a primit o lovitură în cap şi s-a rostogolit într-un şanţ de irigaţii.

— O! Mi-am adus aminte… Am început.

Toată lumea s-a uitat întrebător la mine.

— A fost ieri după-amiază. Tocmai mă interoga cu privire la bărbatul saşiu care privise pe fereastră în acea zi. M-a întrebat în ce loc de pe cărare stătea, şi apoi mi-a spus că se duce afară să cerceteze prin jiu1. A zis că, în romanele poliţiste, criminalul lasă întotdeauna în urmă un indiciu care se dovedeşte util.

— Să fiu al naibii dacă aşa fac şi criminalii mei, a exclamat căpitanul Maitland. Deci asta căuta, nu-i aşa? Mă întreb dacă a găsit ceva. Ce coincidenţă dacă atât el, cât şi domnişoara Johnson au găsit un indiciu cu privire la identitatea criminalului în acelaşi timp. A adăugat iritat: Un bărbat saşiu? Un bărbat saşiu? Trebuie că aici se ascund mai multe. Nu pricep de ce naiba oamenii mei nu reuşesc să pună mâna pe el!

— Probabil pentru că nu e saşiu, a spus Poirot încet.

— Adică s-a prefăcut? Nu ştiam că poţi să te prefaci că eşti saşiu.

— O privire saşie poate fi de mare folos, s-a mulţumit Poirot să răspundă.

— Aşa e! Tare aş vrea să aflu unde e individul ăla acum, cu sau fără privire saşie!

— După presupunerea mea, a zis Poirot, a traversat deja frontiera siriană.

— Am trimis atenţionări către Tell Kotchek şi Abu Kemal – către toate punctele de frontieră, de fapt.

— Bănuiesc că a apucat pe drumul care taie dealurile. Pe unde o iau de obicei camioanele atunci când fac contrabandă.

— Deci ar trebui sa telegrafiem la Deir ez Zor?

— Am telegrafiat eu ieri, prevenindu-i să fie cu băgare de seamă la o maşină cu doi bărbaţi, ale căror paşapoarte simt perfect în regulă.

Căpitanul Maitland s-a zgâit la el.

— Aşa aţi făcut? Doi bărbaţi?

Poirot a dat din cap.

— Sunt doi bărbaţi implicaţi.

— Mi se pare, domnule Poirot, că aţi trecut destule lucruri sub tăcere.

Poirot a scuturat din cap.

— Nu. Nu chiar. Mi-am dat seama de adevăr de-abia azi-dimineaţă, când mă uitam la răsăritul soarelui. Un răsărit foarte frumos.

Nu cred că vreunul dintre noi observase că doamna Mercado era în încăpere. Probabil că se furişase înăuntru când fusesem cu toţii uluiţi la vederea acelei pietre mari şi oribile, pătate de sânge.

Dar acum, fără de veste, a scos un sunet ca de porc înjunghiat.

— O, Doamne! A exclamat. Înţeleg totul. Acum înţeleg totul. Părintele Lavigny e ucigaşul. E nebun… Manie religioasă. Crede că femeile sunt păcătoase. Le ucide pe toate. Mai întâi pe doamna Leidner, după aceea pe domnişoara Johnson. Iar data viitoare va fi rândul meu…

Ţipând înnebunită, s-a repezit în celălalt colţ al camerei şi l-a apucat pe doctorul Reilly de haină.

— Nu vreau să mai rămân aici! Nu mai stau aici nici măcar o singură zi. E periculos. Peste tot e periculos. În tot timpul ăsta el se ascunde… Aşteaptă. Va sări asupra mea!

A deschis gura şi a început din nou să ţipe.

M-am îndreptat grăbită spre doctorul Reilly, care o prinsese de încheieturi. I-am dat câte o palmă puternică peste fiecare obraz şi, cu ajutorul doctorului Reilly, am aşezat-o pe un scaun.

— Nu o să vă omoare nimeni, am spus. Vom avea noi grijă. Staţi jos şi purtaţi-vă cum se cuvine!

Nu a mai ţipat. A închis gura şi s-a uitat la mine cu o căutătură tâmpă, mirată.

Apoi am mai fost întrerupţi o dată. Uşa s-a deschis şi a intrat Sheila Reilly.

Era palidă şi serioasă. S-a dus drept la Poirot.

— Am fost la poştă de dimineaţă, domnule Poirot, şi era o telegramă pentru dumneavoastră, aşa că v-am adus-o.

— Mulţumesc, mademoiselle.

A luat telegrama şi a desfăcut-o, în timp ce ea îi cerceta cu atenţie chipul.

Pe faţă nu i-a apărut nici o expresie. A citit telegrama, a netezit-o, a împăturit-o frumos şi a băgat-o în buzunar.

Doamna Mercado îl urmărea cu privirea. A întrebat cu voce întretăiată:

— E… din America?

— Nu, madame. E din Tunis.

S-a uitat lung la el preţ de câteva clipe, ca şi cum nu înţelegea, după care, oftând adânc, s-a sprijinit de spătarul scaunului.

— Părintele Lavigny, a spus ea. Am avut dreptate. Întotdeauna mi s-a părut că avea ceva straniu. Mi-a zis odată nişte lucruri… Presupun că e nebun… A făcut o pauză, apoi a continuat: N-o să spun nimic. Dar trebuie să plec de aici. Eu şi Joseph putem merge să dormim la han.

— Răbdare, madame. Vă voi explica totul.

Căpitanul l-a privit curios.

— Consideraţi că aţi dat de capătul acestei afaceri? S-a interesat el.

Poirot a făcut o plecăciune.

O plecăciune cât se poate de teatrală. Cred că l-a cam enervat pe căpitanul Maitland.

— Ei bine, s-a răstit el, dă-i drumul, omule!

Însă Hercule Poirot nu proceda aşa. Mi-am dat seama că voia să facă asta cu tot dichisul. M-am întrebat dacă într-adevăr ştia adevărul sau doar făcea pe grozavul.

S-a întors spre doctorul Reilly.

— Fiţi bun, domnule doctor, şi chemaţi-i şi pe ceilalţi!

Binevoitor, doctorul Reilly a sărit în picioare şi a plecat.

Peste vreo două minute, ceilalţi membri ai expediţiei au început să intre, rând pe rând, în cameră. Mai întâi Reiter şi Emmott. După aceea Bill Coleman. Apoi Richard Carey şi, în sfârşit, domnul Mercado.

Bietul de el, arăta absolut groaznic. Pesemne că îi era groază că va fi luat în focuri pentru că fusese neglijent şi lăsase substanţe chimice periculoase la îndemână.

Toată lumea s-a aşezat în jurul mesei, aproape ca în ziua sosirii domnului Poirot. Atât Bill Coleman, cât şi David Emmott au ezitat înainte să ia loc, aruncând priviri furişe spre Sheila Reilly. Aceasta era în picioare, cu spatele la ei, şi se uita pe fereastră.

— Un scaun, Sheila? A zis Bill.

David Emmott a spus cu vocea lui joasă, plăcută şi tărăgănată:

— Nu vrei să iei loc?

Atunci Sheila s-a întors şi, preţ de câteva clipe, a rămas cu ochii aţintiţi asupra lor. Fiecare îi arăta un scaun, oferindu-i-1. M-am întrebat pe al cui îl va accepta.

În cele din urmă nu l-a acceptat pe al nici unuia.

— O să stau aici, a zis cu asprime. Şi s-a aşezat pe marginea unei mese, lângă geam. A adăugat: Asta dacă prezenţa mea nu îl incomodează pe căpitanul Maitland.

Nu sunt sigură ce ar fi replicat căpitanul Maitland. Poirot i-a luat-o înainte.

— Rămâneţi, mademoiselle. E chiar necesar să fiţi de faţă.

Sheila a ridicat din sprâncene.

— Necesar?

— Acesta este cuvântul pe care l-am folosit, mademoiselle. Sunt unele întrebări pe care trebuie să vi le pun.

Din nou a ridicat din sprâncene, dar nu a mai zis nimic. S-a întors cu faţa spre fereastră, ca şi cum era hotărâtă să ignore tot ce se petrecea în spatele ei în cameră.

— Şi acum, a spus căpitanul Maitland, poate că vom ajunge şi la adevăr!

Părea nerăbdător. Era un om de acţiune. Eram convinsă că în clipa aceea ar fi preferat să fie afară şi să se ocupe de alte treburi – să supravegheze căutarea cadavrului părintelui Lavigny sau să trimită echipe care să-l prindă şi să-l aresteze.

S-a uitat la Poirot aproape cu antipatie.

„Dacă individul ăsta are ceva de zis, de ce nu zice odată?” acestea erau cuvintele care îi stăteau pe limbă.

Poirot ne-a cântărit pe toţi din priviri, încet, apoi s-a ridicat în picioare.

Nu ştiu ce mă aşteptam să spună – cu certitudine ceva dramatic. Era genul acela de persoană.

Însă cu siguranţă nu mă aşteptam să înceapă cu o expresie în arabă.

Totuşi, exact asta s-a întâmplat. A rostit cuvintele încet şi solemn, aproape cu religiozitate, dacă înţelegeţi la ce mă refer.

— Bismillahi arrahman ar rahim.

După care a tradus în engleză.

— În numele lui Allah cel milostiv şi îndurător.

Capitolul 27 – Începutul unei călătorii

— Bismillahi ar rahman ar rahim. Aşa se spune în arabă înainte de a pleca într-o călătorie. Eh bien, şi noi plecăm într-o călătorie. O călătorie în trecut. O călătorie în cotloanele ciudate ale sufletului omenesc.

Nu cred că până în acel moment simţisem ceva din aşa-numita „splendoare a Orientului”. Sincer, ce mă impresionase fusese mizeria întâlnită peste tot. Dar, dintr-

odată, auzind vorbele domnului Poirot, o viziune stranie a început să prindă contur în faţa ochilor mei. M-am gândit la cuvinte ca Samarkand şi Ispahan, şi la negustori cu bărbi lungi, şi la cămile îngenuncheate, şi la hamali cu mers clătinat, cărând în spate baloturi uriaşe, legate cu o funie petrecută peste frunte, şi la femei cu părul vopsit cu henna şi cu feţe tatuate stând în genunchi lângă Tigru şi spălând haine, şi am auzit cântecele ciudate şi triste pe care le cântau şi scrâşnetul îndepărtat al roţii de apă.

Erau în general lucruri pe care le văzusem şi le auzisem, dar cărora nu le dădusem atenţie. Însă acum păreau diferite – ca o bucată de pânză veche şi mucegăită pe care o duci la lumină şi deodată îţi apar în faţa ochilor culorile vii ale unei vechi broderii…

Am aruncat o privire de jur împrejurul camerei în care ne aflam şi am avut senzaţia că era adevărat ceea ce spusese domnul Poirot – porneam cu toţii într-o călătorie. Acum eram împreuna, dar fiecare se îndrepta în altă direcţie.

Şi m-am uitat la toţi ca şi cum, într-un fel, îi vedeam pentru prima oară – şi pentru ultima – ceea ce pare stupid, însă asta am simţit.

Domnul Mercado îşi învârtea degetele neliniştit, iar ochii lui stranii, deschişi la culoare, cu pupilele dilatate, erau aţintiţi asupra lui Poirot. Doamna Mercado îşi privea soţul. Avea o expresie stranie, de parcă stătea la pândă, ca o tigroaică pe cale să se năpustească asupra prăzii. Profesorul Leidner parcă intrase la apă. Ultima lovitură îl dărâmase. Aproape că nu îţi dădeai seama că era în cameră. Era undeva departe, într-o lume a lui. Domnul Coleman se uita fix la Poirot. Avea gura întredeschisă şi ochii ieşiţi în afară. Aducea cu un idiot. Domnul Emmott se uita la picioare, şi nu îi vedeam prea bine faţa. Domnul Reiter arăta complet nedumerit. Stătea cu buzele ţuguiate, iar asta îl făcea să semene şi mai mult cu un purcel. Domnişoara Reilly se uita pe geam. Nu ştiu la ce se gândea sau ce simţea. După aceea mi-am îndreptat privirea spre

domnul Carey, însă vederea chipului său mi-a provocat o durere ciudată, aşa că am întors capul. Iată-ne deci pe toţi! Şi, cumva, am avut impresia că, după ce domnul Poirot avea să termine, aveam să fim cu toţii puţin diferiţi…

Era un sentiment curios…

Poirot a continuat, cu glas scăzut. Ca un râu care curge molcom în albie… Îndreptându-se către mare…

— De la bun început am simţit că, pentru a înţelege acest caz, trebuiau căutate nu semne sau indicii exterioare, ci adevăratele indicii – personalităţile contrare şi secretele inimii. Şi trebuie să spun că, deşi am ajuns la ceea ce cred că este adevărata soluţie a cazului, nu am nici un fel de dovezi materiale. Ştiu că acesta este adevărul, pentru că aşa este logic, pentru că nu există nici o altă modalitate de a pune fiecare lucru la locul lui şi de a-l face să se potrivească perfect cu restul.

Iar aceasta, după părerea mea, este ce mai satisfăcătoare soluţie posibilă.

A făcut o pauză, apoi a urmat:

— Îmi voi începe călătoria din momentul în care am fost implicat în acest caz, când mi-a fost prezentat ca un fapt împlinit. In opinia mea, fiecare caz are o formă şi un stil bine stabilite. În acest caz, după părerea mea, totul se învârtea în jurul personalităţii doamnei Leidner. Până când nu aflam ce fel de femeie fusese doamna Leidner, nu aveam cum să ştiu de ce fusese ucisă şi de către cine.

Acesta a fost deci punctul de plecare – personalitatea doamnei Leidner.

Mai era şi un alt aspect psihologic interesant – ciudata stare de tensiune care mi s-a spus că exista între membrii expediţiei. Aceasta a fost confirmată de mai mulţi martori – unii dintre ei nefăcând parte din acest cerc – şi mi-am zis că, deşi nu putea constitui un punct de plecare, nu trebuia să o scap din vedere pe parcursul investigaţiei.

Ideea general acceptată părea a fi că această tensiune era consecinţa directă a influenţei doamnei Leidner asupra

membrilor expediţiei, dar, din motive pe care vi le voi înfăţişa mai târziu, această idee nu mi se părea pe deplin acceptabilă.

La început, după cum spuneam, m-am concentrat exclusiv şi pe de-a-ntregul asupra personalităţii doamnei Leidner. Am avut la dispoziţie mai multe mijloace care să mă ajute să îi stabilesc caracterul: reacţiile pe care le produsese asupra unui număr de oameni, foarte diferiţi ca fire şi temperament, precum şi ceea ce am putut aduna prin propriile observaţii. Fireşte, cele din urmă au fost foarte limitate. Însă am aflat anumite lucruri.

Doamna Leidner avea gusturi simple, aproape austere. In mod cert nu era o femeie căreia să îi placă luxul. Pe de altă parte, broderiile pe care le lucra erau de o fineţe şi de o frumuseţe extreme. Era, prin urmare, o femeie pretenţioasă şi cu înclinaţii artistice. Pornind de la cărţile din camera sa, am tras şi alte concluzii. Avea minte şi era, probabil, o fiinţă funciar egoistă.

Mi s-a sugerat că doamna Leidner era o femeie a cărei preocupare principală era atragerea sexului opus… Că era, de fapt, o femeie senzuală. Nu am fost de acord cu această sugestie.

În dormitorul ei, pe o etajeră, am remarcat următoarele cărţi: Cine erau grecii? Introducere în teoria relativităţii. Viaţa lui Lady Hester Stanhope. Înapoi la Matusalem. Linda Condon. Crewe Train.

Era deci interesată de cultură şi de ştiinţa modernă – cu alte cuvinte, avea o parte intelectuală distinctă. Cât despre romane, Linda Condon şi într-o mai mică măsură Crewe Train păreau să indice faptul că doamna Leidner aprecia şi se interesa de femeia independenta – nestânjenită de prezenţa bărbatului, nesupusă acestuia. Era, de asemenea, interesată, în mod limpede, de personalitatea lui Lady Hester Stanhope. Linda Condon este un studiu splendid al femeii care îşi venerează propria frumuseţe. Crewe Train este un studiu al individualistei pătimaşe, iar Înapoi la

Matusalem privilegiază o atitudine mai degrabă intelectuală decât emoţională faţă de viaţă. Simţeam că încep să o înţeleg pe femeia moartă.

După aceea am studiat reacţiile celor care formaseră cercul de apropiaţi ai doamnei Leidner, iar imaginea asupra moartei a devenit din ce în ce mai precisă.

Mi-era clar, din relatările doctorului Reilly şi ale altora, că doamna Leidner era una dintre acele femei înzestrate de natură nu numai cu frumuseţe, ci şi cu un soi de vrajă funestă, care însoţeşte uneori frumuseţea, dar poate exista şi independent de ea. Asemenea femei lasă de obicei în urma lor o serie de întâmplări violente. Pricinuiesc nenorociri – câteodată altora, alteori lor înseşi.

Eram convins că doamna Leidner era o femeie care se venera pe sine şi căreia, mai mult decât orice, îi plăcea să deţină puterea. Indiferent unde se afla, trebuia să fie centrul universului. Şi toată lumea din jurul ei, bărbaţi sau femei, trebuia să îi recunoască dominaţia. Cu unii oameni era uşor. Sora Leatheran, de pildă, o femeie cu o fire generoasă şi cu o imaginaţie romantică, a fost cucerită imediat şi a apreciat-o din toată inima. Dar mai era o modalitate prin care doamna Leidner îşi exercita puterea – prin teamă. Când victoria venea prea uşor, îşi permitea puţină cruzime – însă vreau să reiterez emfatic că nu era ceea ce s-ar putea numi o cruzime conştientă. Era la fel de firească şi de instinctivă precum este comportamentul unei pisici cu un şoarece. Când intra în joc conştiinţa, era eminamente amabilă şi se dădea adesea peste cap ca să facă gesturi frumoase pentru alţii.

Desigur, prima şi cea mai importantă problemă care trebuia rezolvată era chestiunea scrisorilor anonime. Cine le scrisese şi de ce. M-am întrebat: Oare le scrisese chiar doamna Leidner?

Pentru a da un răspuns la această problemă era nevoie să mă întorc cu mult timp în urmă, să mă întorc, de fapt, la momentul primei căsătorii a doamnei Leidner. Acolo începe

propriu-zis călătoria noastră. Călătoria vieţii doamnei Leidner.

Mai întâi de toate, trebuie să fim conştienţi de faptul că Louise Leidner din acea vreme este esenţialmente aceeaşi Louise Leidner.

Pe atunci era tânără, remarcabil de frumoasă – aceeaşi frumuseţe obsedantă care afectează spiritul şi simţurile bărbatului aşa cum nici o frumuseţe materială nu o poate face – şi era deja, funciarmente, o persoană egoistă. Asemenea femei se răzvrătesc în mod natural împotriva ideii de căsătorie. Se întâmplă să fie atrase de bărbaţi, dar preferă să îşi aparţină doar lor înseşi. Sunt cu adevărat La Belle Dame sans Merci din legendă. Cu toate acestea, doamna Leidner s-a căsătorit – şi cred că putem presupune că soţul ei a fost un bărbat cu o anumită forţă de caracter.

După aceea intervine dezvăluirea activităţilor sale trădătoare, iar doamna Leidner acţionează aşa cum i-a spus sorei Leatheran. Dă informaţii guvernului.

Eu afirm că felul în care a reacţionat are şi o semnificaţie psihologică. I-a povestit sorei Leatheran că era o fată idealistă şi foarte patriotă şi că acest sentiment a stat la baza faptei sale. Însă este bine cunoscut faptul că avem cu toţii tendinţa de a ne amăgi singuri cu privire la motivele propriilor acţiuni. Alegem instinctiv motivul care sună cel mai bine! Poate că doamna Leidner chiar credea că fapta sa a fost inspirată de patriotism, dar eu, unul, cred că, în realitate, a fost rezultatul unei dorinţe nemărturisite de a se debarasa de soţul ei! Îi displăcea să fie dominată, îi displăcea sentimentul că aparţine altcuiva, în esenţă, îi displăcea să fie vioara a doua. A ales calea patriotismului pentru a-şi redobândi libertatea.

Însă, în subconştient, exista un sentiment chinuitor de vinovăţie care avea să joace un rol important în destinul său.

Ajungem acum la chestiunea scrisorilor. Bărbaţii o găseau pe doamna Leidner foarte atrăgătoare. De câteva ori fusese

şi ea atrasă de ei, însă de fiecare dată apăruse o scrisoare de ameninţare, iar povestea se sfârşise.

Cine scrisese aceste scrisori? Frederick Bosner, sau fratele lui, William, sau doamna Leidner însăşi?

Există argumente foarte solide pentru fiecare teorie. Mi se pare evident că doamna Leidner era una dintre acele femei care inspiră bărbaţilor devoţiuni devoratoare, tipul de devoţiune care se poate transforma în obsesie. Eu găsesc că este cu putinţă să credem într-un Frederick Bosner pentru care Louise, soţia sa, era mai importantă decât orice pe lume! II trădase o dată, şi nu îndrăznea să o abordeze direct, însă era hotărât ca măcar să nu fie a nimănui altcuiva, dacă nu putea fi a lui. Mai degrabă ar fi vrut să o vadă moartă decât să aparţină altui bărbat.

Pe de altă parte, dacă doamna Leidner nutrea, în adâncul sufletului, o repulsie pentru ideea de căsătorie, este posibil să fi ales această soluţie pentru a scăpa din situaţii dificile. Era o vânătoriţă care, odată prada prinsă, nu mai avea ce face cu ea! Tânjind după puţin dramatism în viaţa ei, a născocit o dramă foarte mulţumitoare – un soţ înviat din morţi care îi interzicea să îşi pună pirostriile. Aceasta îi satisfăcea instinctele cele mai tainice. O preschimba într-o figură romantică, o eroină tragică, şi îi permitea să nu se mai căsătorească.

Această stare de lucruri a continuat ani la rând. De fiecare dată când se ivea probabilitatea unui mariaj, sosea o scrisoare de ameninţare.

Însă acum ajungem la un aspect deosebit de interesant. Intrarea în scenă a profesorului Leidner nu a fost însoţită de nici o scrisoare! Nimic nu a împiedicat-o să devină doamna Leidner. Scrisoarea a sosit abia după căsătorie.

Imediat ne punem întrebarea: De ce?

Să examinăm pe rând teoriile!

…Dacă doamna Leidner a scris ea însăşi scrisorile, e uşor de găsit o explicaţie. Doamna Leidner chiar voia să se căsătorească cu profesorul Leidner. Aşa că s-a măritat cu el.

Insă, în acest caz, de ce a mai scris o scrisoare după aceea? Oare dorinţa de dramatism era atât de puternică încât nu putea fi reprimata? Şi de ce doar acele două scrisori? După aceea, timp de un şi jumătate, nu a mai primit nici o scrisoare.

Să ne gândim acum la cealaltă teorie, potrivit căreia scrisorile au fost scrise de primul ei soţ, Frederick Bosner (sau de fratele acestuia). De ce scrisoarea de ameninţare a sosit după căsătorie? Presupunem că nu era cu putinţă ca Frederick Bosner să fi vrut ca ea să se mărite cu Leidner. Atunci de ce nu a împiedicat căsătoria? O făcuse cu succes de atâtea ori. Şi de ce, după ce aşteptase încheierea căsătoriei, a reluat ameninţările?

Răspunsul – unul nesatisfăcător – este că, din diferite motive, a fost incapabil să protesteze mai devreme. Poate că fusese în închisoare sau în străinătate.

După aceea, trebuie luată în consideraţie tentativa de otrăvire cu gaz. Pare foarte neverosimil ca aceasta să fi fost opera cuiva din exterior. Persoanele care ar fi putut înscena această acţiune sunt profesorul Leidner şi doamna Leidner înşişi. Nu pare a exista nici un motiv pentru care profesorul Leidner să facă aşa ceva, prin urmare, trebuie să tragem concluzia că doamna Leidner a plănuit şi a dus singură la îndeplinire această faptă.

De ce? Mai mult dramatism?

Ulterior, profesorul Leidner şi doamna Leidner pleacă în străinătate şi, timp de optsprezece luni, duc o viaţă fericită şi tihnită, netulburată de ameninţări cu moartea. Ei pun acest lucru pe seama faptului că şi-au acoperit cu succes urmele, însă o asemenea explicaţie este absurdă. În zilele noastre, plecatul în străinătate este inadecvat într-o asemenea situaţie. Cu precădere în cazul soţilor Leidner. El conducea o expediţie a unui muzeu. Întrebând la muzeu, Frederick Bosner ar fi putut obţine imediat adresa corectă. Chiar acceptând faptul că nu putea pleca pe urmele cuplului, nimic nu l-ar fi împiedicat să trimită în continuare

scrisori de amenințare. Și, după părerea mea, un bărbat obsedat ar fi făcut cu siguranță asta.

Nu se aude însă nimic despre el până în urmă cu aproape doi ani, când încep să sosească din nou scrisori.

De ce au fost reluate scrisorile?

O întrebare foarte dificilă – un răspuns simplu ar fi fost că doamna Leidner se plictisea și voia mai mult dramatism. Dar nu am fost mulțumit cu această explicație. Această formă de dramatism mi se părea un pic prea vulgară, prea grosolană în raport cu personalitatea sa pretențioasă.

Singurul lucru de făcut era să privesc această chestiune fără prejudecăți.

Erau trei posibilități clare: (1) scrisorile fuseseră scrise de doamna Leidner însăși; (2) fuseseră scrise de Frederick Bosner (sau de tânărul William Bosner); (3) fuseseră scrise inițial fie de doamna Leidner, fie de primul său soț, dar acum erau niște falsuri – cu alte cuvinte, fuseseră scrise de o terță persoană care avea cunoștință de scrisorile anterioare.

Acum ajung la trecerea în revistă a anturajului doamnei Leidner.

Am examinat mai întâi ocaziile pe care le-ar fi avut fiecare pentru a comite crima.

În linii mari, din câte se părea, crima ar fi putut fi comisă de oricine (în ceea ce privește ocazia), cu excepția a trei persoane.

Profesorul Leidner, potrivit mai multor mărturii, nu plecase nici o clipă de pe acoperiș. Domnul Carey era de serviciu la sit. Domnul Coleman era la Hassanieh.

Însă aceste alibiuri, dragi prieteni, nu erau așa de solide pe cât păreau. În afară de al profesorului Leidner. Nu exista absolut nici o îndoială că a fost tot timpul pe acoperiș și că nu a coborât decât la o oră și un sfert după săvârșirea omorului.

Dar era la fel de cert că domnul Carey fusese tot timpul la sit?

Iar domnul Coleman se afla într-adevăr la Hassanieh când a avut loc crima?

Bill Coleman s-a înroşit, a deschis gura, a închis-o la loc şi s-a uitat în jur, stingherit.

Expresia de pe chipul domnului Carey nu s-a schimbat. Poirot a continuat liniştit:

— Am luat în consideraţie şi o altă persoană care, m-am convins, ar fi fost perfect capabilă să comită o crimă dacă era suficient de înverşunată. Domnişoara Reilly avea curaj şi minte şi o anumită doză de cruzime. Când domnişoara Reilly mi-a vorbit despre doamna Leidner, i-am spus, în glumă, că sper că are un alibi. Cred că domnişoara Reilly şi-a dat seama în acea clipă că avea în suflet cel puţin dorinţa de a ucide. In orice caz, mi-a oferit numaidecât o minciună prostească şi fără rost. Mi-a zis că jucase tenis în după-amiaza aceea. A doua zi am aflat, dintr-o conversaţie întâmplătoare cu domnişoara Johnson, că, departe de a fi jucat tenis, domnişoara Reilly se aflase de fapt în preajma casei la momentul crimei. Mi-a trecut prin cap că domnişoara Reilly, chiar dacă nu era vinovată de crimă, ar fi putut să îmi spună ceva folositor. S-a oprit şi a zis încetişor: Vreţi să ne spuneţi, domnişoară Reilly, ce aţi văzut în după-amiaza aceea?

Fata nu a răspuns pe loc. Încă se mai uita pe fereastră, cu spatele la noi, iar când a început să vorbească, a făcut-o cu o voce detaşată şi măsurată.

— Am mers călare până la sit după prânz. Trebuie că era cam două fără un sfert când am ajuns acolo.

— V-aţi găsit prietenii la săpături?

— Nu, nu părea să fie nimeni acolo în afară de şeful de echipă arab.

— Nu l-aţi văzut pe domnul Carey?

— Nu.

— Ciudat, a spus Poirot. Nici domnul Verrier nu l-a văzut când a trecut pe acolo în aceeaşi după-amiază.

L-a privit pe Carey, poftindu-l să răspundă, însă acesta nu s-a mişcat şi nu a scos nici un cuvânt.

— Aveţi vreo explicaţie, domnule Carey?

— Am făcut o plimbare. Nu se întâmpla nimic interesant.

— În ce direcţie v-aţi dus?

— Pe malul râului.

— Nu înspre casă?

— Nu.

— Bănuiesc, a intervenit domnişoara Reilly, că aşteptaţi pe cineva care nu a venit.

S-a uitat la ea, dar nu zis nimic.

Poirot nu a mai insistat. I s-a adresat din nou fetei:

— Aţi mai văzut ceva, mademoiselle?

— Da. Nu eram departe de casa expediţiei când am observat camionul expediţiei tras într-o vale. Mi s-a părut curios. Atunci l-am zărit pe domnul Coleman. Se plimba de colo-colo, cu capul în pământ, ca şi cum căuta ceva.

— Staţi puţin, a izbucnit domnul Coleman, eu…

Poirot l-a oprit cu un gest autoritar.

— Aşteptaţi. Aţi vorbit cu el, domnişoară Reilly?

— Nu. Nu am vorbit.

— De ce?

Fata a răspuns încet:

— Pentru că, din când în când, tresărea şi se uita împrejur cu o căutătură furişă. Mi-a dat o senzaţie neplăcută. Am întors calul şi am plecat. Nu cred că m-a văzut. Nu eram foarte aproape, iar el era absorbit de ceea ce făcea.

— Staţi puţin. Domnul Coleman nu mai putea fi făcut să tacă. Am o explicaţie foarte bună pentru această situaţie, care, recunosc, pare puţin cam suspectă. Cu o zi înainte băgasem un sigiliu cilindru nespus de frumos în buzunarul hainei în loc să îl duc în camera antichităţilor şi uitasem cu totul de el. Apoi am descoperit că îmi dispăruse din buzunar – îmi căzuse. Nu voiam să stârnesc o discuţie pe această temă, aşa că am hotărât să pornesc, o cercetare pe cont propriu. Eram sigur că îl pierdusem pe drumul înspre sau

dinspre sit. Am terminat repede treburile pe care le aveam la Hassanieh. Am trimis un băiat să facă o parte din cumpărături şi m-am întors devreme. Am oprit camionul într-un loc unde nu era vizibil şi am căutat mai bine de un ceas. Şi nici nu am găsit nenorocitul de sigiliu! Apoi m-am urcat din nou în camion şi m-am îndreptat spre casă. Fireşte, toată lumea a crezut că de-abia mă întorsesem.

— Şi nu le-aţi spus adevărul? A întrebat Poirot cu dulceaţă în glas.

— Păi, mi se pare firesc, date fiind circumstanţele, nu credeţi?

— Nu sunt de acord.

— O, fiţi serios! Nu o căuta cu lumânarea – ăsta e mottoul meu! Dar nu mă puteţi acuza de nimic. Nu am intrat în curte şi nu veţi găsi pe nimeni care să susţină contrarul.

— Aceasta a fost partea dificilă, a zis Poirot. Declaraţiile servitorilor că nimeni nu a intrat în curte din exterior. Însă mi-am dat seama, reflectând la acest aspect, că nu spuseseră exact asta. Juraseră că nici un străin nu intrase în curte. Nu fuseseră întrebaţi despre membrii expediţiei.

— Atunci întrebaţi-i, a replicat Coleman. Pun mâna în foc că nu ne-au văzut nici pe mine, nici pe Carey.

— A! Dar asta ridică o problemă interesantă. Neîndoielnic că ar observa un străin – dar ar remarca oare un membru al expediţiei? Oamenii de aici intră şi ies tot timpul. Servitorii nu bagă de seamă cine vine şi cine pleacă. Este deci posibil ca fie domnul Carey, fie domnul Coleman să fi intrat în curte, iar servitorii să nu-şi amintească nimic.

— Aiurea! A exclamat domnul Coleman.

Poirot a continuat calm:

— Dintre cei doi, cred că domnul Carey ar fi avut mai puţine şanse să fie observat venind sau plecând. Domnul Coleman pornise de dimineaţă cu maşina spre Hassanieh şi toată lumea s-ar fi aşteptat să se întoarcă tot cu maşina. Dacă ar fi venit pe jos, ar fi bătut la ochi.

— Bineînţeles! A zis Coleman.

Richard Carey a ridicat capul şi s-a uitat la Poirot cu ochii lui albastru-închis.

— Mă acuzaţi de crimă, domnule Poirot? A întrebat.

A spus asta liniştit, însă cu o notă tăioasă în glas.

Poirot a făcut o plecăciune în faţa lui.

— Deocamdată vă duc pe toţi în călătorie – călătoria mea spre adevăr. Am stabilit un lucru: că toţi membrii expediţiei şi, de asemenea, sora Leatheran, ar fi putut comite crima. Că era puţin posibil ca unii dintre ei chiar să o fi făcut era o chestiune secundară.

Am examinat mijlocul şi ocazia. După care am trecut la motiv. Am descoperit că fiecare ar fi putut avea un motiv!

— O, domnule Poirot! Am strigat. Eu nu! Eu eram o necunoscută. Tocmai sosisem.

— Eh bien, ma soeur, nu de asta se temea doamna Leidner? De o persoană necunoscută din afară?

— Dar… Dar… Doctorul Reilly ştia totul despre mine! Dumnealui mi-a sugerat să vin aici!

— Cât de bine te cunoştea de fapt? In mare parte era vorba despre lucruri pe care i le povestiseşi chiar dumneata. Au mai existat impostoare care s-au dat drept surori medicale.

— Puteţi scrie la spitalul St. Cristopher’s, am spus.

— Pentru moment, fii bună şi nu mai continua! Nu pot merge mai departe dacă dumneata mă tot contrazici. Nu am zis că te suspectez acum. Tot ce am spus este că, privind lucrurile fără prejudecăţi, dumneata ai putea cu uşurinţă fi altcineva decât pretinzi că eşti. Sunt foarte multe impostoare de succes, să ştii. Tânărul William Bosner ar putea fi ceva de genul acesta.

Tocmai mă pregăteam să-i spun câteva de la obraz. Impostoare, n-am ce zice! Dar a ridicat vocea şi a mers mai departe atât de hotărât, încât m-am răzgândit.

— Voi fi sincer, brutal de sincer. Este absolut necesar. Voi dezvălui structura ascunsă a acestui loc.

Am luat în consideraţie fiecare persoană. Ca să încep cu profesorul Leidner, m-am încredinţat curând că dragostea pentru soţia sa era resortul principal al existenţei lui. Era un bărbat devastat de durere. Pe sora Leatheran am menţionat-o deja. Dacă era o impostoare, era una absolut uluitoare. Eu am înclinat să cred că era exact ceea ce spunea că este – o soră medicală extrem de competentă.

— Mulţumesc pentru nimic, am strecurat eu.

— Atenţia mi-a fost imediat atrasă de domnul şi doamna Mercado, întrucât amândoi se aflau într-o stare de mare agitaţie şi de tulburare. M-am gândit mai întâi la doamna Mercado. Era capabilă de crimă, şi, dacă da, ce ar fi putut-o împinge la un asemenea gest?

Doamna Mercado are un fizic fragil. La prima vedere nu părea cu putinţă să fi avut forţa fizică necesară pentru a lovi o femeie ca doamna Leidner cu o unealtă grea de piatră. Dacă totuşi doamna Leidner era în genunchi în acel moment, fizic, cel puţin, ar fi fost posibil. Sunt moduri în care o femeie o poate convinge pe alta să se lase în genunchi. O, nu mă refer la sentimente! De exemplu, o femeie vrea să scurteze o fustă şi o roagă pe alta să îi prindă tivul cu ace. A doua femeie se va lăsa în genunchi fără să bănuiască nimic. Dar motivul? Sora Leatheran îmi povestise de căutăturile furioase pe care doamna Mercado i le aruncase doamnei Leidner. Domnul Mercado căzuse cu uşurinţă pradă farmecului doamnei Leidner. Însă, după părerea mea, motivul nu îl putea constitui simpla gelozie. Eram sigur că doamna Leidner nu era câtuşi de puţin interesată de domnul Mercado şi neîndoielnic că doamna Mercado era conştientă de acest lucru. Poate că pe moment era mânioasă pe ea, dar ar fi fost nevoie de mult mai mult ca să comită o crimă. Doamna Mer- cado era însă tipul matern, teribil de protectoare. Din felul în care îşi privea soţul mi-am dat seama nu numai că îl iubea, ci că s-ar fi luptat pentru el din toate puterile şi, mai mult decât atât, că prevedea că va fi silită să facă acest lucru. Era mereu cu

ochii-n patru şi alarmată. Alarmată din pricina lui. Şi, când l-am cercetat pe domnul Mercado, am bănuit care era problema. Am luat măsuri ca să mă asigur de veridicitatea bănuielilor mele. Domnul Mercado era dependent de droguri, într-un stadiu avansat de dependenţă.

Probabil că nu trebuie să vă mai spun că un consum îndelungat de droguri are ca rezultat tocirea considerabilă a simţului moral.

Sub influenţa drogurilor un om poate comite fapte pe care nu şi le-ar fi imaginat posibile cu câţiva ani în urmă, înainte să înceapă să se drogheze. În unele cazuri, astfel de oameni au comis crime – şi a fost dificil de stabilit dacă persoana respectivă era pe deplin răspunzătoare pentru acţiunile sale. Legile naţionale diferă puţin cu privire la acest aspect. Principala caracteristică a criminalului dependent de droguri este încrederea exacerbată în propria inteligenţă.

M-am gândit că era posibil să fi existat în trecutul domnului Mercado un incident compromiţător, poate chiar un incident de natură penală, pe care soţia sa izbutise cumva să îl treacă sub tăcere. Cu toate acestea, cariera lui atârna de un fir de păr. Dacă acest incident din trecut era scos la suprafaţă, domnul Mercado ar fi fost distrus. Soţia lui era mereu vigilentă. Insă mai era şi doamna Leidner de luat în calcul. Era o femeie inteligentă şi îi plăcea să aibă putere asupra celorlalţi. L-ar fi putut chiar determina pe sărmanul bărbat să îi facă la un moment dat confidenţe. I-ar fi plăcut să aibă sentimentul că ştie un secret pe care l-ar fi putut face public în orice moment, cu consecinţe dezastruoase – s-ar fi potrivit cu temperamentul ei. Iată deci un posibil motiv de crimă al soţilor Mercado. Eram convins că doamna Mercado nu s-ar fi dat la o parte de la nimic ca să-şi protejeze partenerul! Atât ea, cât şi soţul ei avuseseră ocazia – în timpul celor zece minute când curtea fusese goală.

Doamna Mercado a ţipat:

— Nu este adevărat!

Poirot nu a băgat-o în seamă.

— După aceea m-am ocupat de domnişoara Johnson. Era capabilă de crimă?

După părerea mea, da. Era o persoană cu voinţă puternică şi cu o stăpânire de oţel. Asemenea oameni îşi înăbuşă constant sentimentele – şi, într-o bună zi, zăgazul cedează! Dacă domnişoara Johnson ar fi comis crima, motivul ar fi fost ceva legat de profesorul Leidner. Dacă era cumva convinsă că doamna Leidner îi strică viaţa soţului ei, atunci gelozia profundă, nemărturisită din sufletul ei ar fi găsit în asta un motiv plauzibil şi s-ar fi dezlănţuit.

Da, domnişoara Johnson era o posibilitate.

Apoi mai erau şi cei trei tineri.

Mai întâi, Carl Reiter. Dacă, din întâmplare, unul dintre membrii expediţiei era William Bosner, atunci Reiter era persoana cea mai plauzibilă. Insă, dacă era William Bosner, era cu certitudine un actor desăvârşit! Iar dacă era el însuşi, ar fi avut vreun motiv de crimă?

Privind lucrurile din punctul de vedere al doamnei Leidner, Carl Reiter era o victimă prea uşoară. Era gata să atingă pământul cu fruntea şi să o venereze. Doamna Leidner dispreţuia adoraţia fără discernământ – iar atitudinea aceasta de preş de şters la uşă scoate la iveală tot ce e mai rău într-o femeie. Prin felul în care îl trata pe Carl Reiter doamna Leidner dădea dovadă de cruzime deliberată. O zeflemea aici, o împunsătură acolo. I-a făcut viaţa un iad.

Poirot s-a întrerupt brusc şi s-a adresat tânărului pe un ton personal şi foarte confidenţial.

— Mon ami, să îţi fie învăţătură de minte! Eşti bărbat. Atunci poartă-te ca un bărbat! E împotriva naturii ca un bărbat să se târască. Femeile şi natura au aproape aceleaşi reacţii! Nu uita că e mai bine să iei cea mai mare farfurie la îndemână şi să i-o arunci femeii în cap decât să zvârcoleşti ca un vierme de fiecare dată când se uită la tine!

A renunţat la tonul personal şi s-a întors la stilul de prelegere.

— Ar fi putut Carl Reiter să fie întărâtat într-o asemenea măsură încât să se fi întors împotriva celei care îl chinuia şi să o fi ucis? Suferinţa poate conduce la lucruri necugetate. Nu eram sigur că nu se întâmplase exact aşa!

După aceea William Coleman. Comportamentul lui, din câte am aflat de la domnişoara Reilly, era neîndoielnic suspect. Dacă el era criminalul, singurul motiv ar fi putut fi faptul că personalitatea lui veselă o ascundea pe cea sumbră a lui William Bosner. Nu cred că William Coleman, în calitate de William Coleman, are temperamentul unui ucigaş. Altele sunt defectele sale. A! Poate că sora Leatheran ştie care sunt acestea?

Cum de reuşea? Sunt convinsă că nu mi se citea nimic pe faţă.

— Nu e mare lucru, am zis, şovăitoare. Dar, ca adevărul să fie complet, domnul Coleman a spus el însuşi odată că ar fi fost un bun plastograf.

— O remarcă importantă. Prin urmare, dacă ar fi dat peste vechile scrisori de ameninţare, le-ar fi putut copia fără greutate.

— Hei, hei, hei! A strigat domnul Coleman. Asta se cheamă înscenare.

Poirot a trecut mai departe.

— Cât despre întrebarea dacă era sau nu William Bosner, o asemenea chestiune este dificil de verificat. Însă domnul Coleman a vorbit despre un tutore, nu despre tată, aşa că nimic nu exclude această idee.

— Baliverne! A exclamat domnul Coleman. Nu pot înţelege de ce îl ascultaţi cu toţii pe individul ăsta.

— Dintre cei trei tineri mai rămâne domnul Emmott, a continuat Poirot. Şi el ar putea fi de fapt William Bosner. Orice motive ar fi avut pentru îndepărtarea doamnei Leidner, mi-am dat seama curând că nu aveam cum să le aflu de la el. Îşi ţinea părerile doar pentru el şi nu era nici

cea mai mică şansă să îl provoc sau să îl fac să se dea de gol. Dintre toţi membrii expediţiei, părea cel mai bun şi mai imparţial judecător al personalităţii doamnei Leidner. Cred că a ştiut dintotdeauna ce fel de femeie era, însă ce efect a avut personalitatea ei asupra lui mi-a fost imposibil să aflu. Îmi închipui că această atitudine a provocat-o şi a înfuriat-o pe însăşi doamna Leidner.

Trebuie să spun că, dintre toţi membrii expediţiei, domnul Emmott mi se părea, în privinţa caracterului şi a abilităţii, cel mai potrivit pentru a duce la bun sfârşit, în mod satisfăcător, o crimă inteligentă şi oportună.

Domnul Emmott a ridicat pentru prima dată ochii de pe vârfurile pantofilor.

— Mulţumesc.

Părea să se simtă o undă de amuzament în vocea sa.

— Ultimii doi oameni de pe lista mea erau Richard Carey şi părintele Lavigny.

Potrivit mărturiei sorei Leatheran şi a altora, domnul Carey şi doamna Leidner se antipatizau reciproc. Se străduiau să se poarte politicos. O altă persoană, domnişoara Reilly, a emis o cu totul altă teorie care să explice atitudinea aceasta de politeţe rece.

Curând mi-a fost limpede că explicaţia domnişoarei Reilly era cea corectă. Am dobândit această certitudine pur şi simplu provocându-l pe domnul Carey să vorbească fără a mai ţine cont de prudenţă. Nu a fost greu. După cum am văzut, era într-o stare de mare tensiune nervoasă. De fapt era – şi este – în pragul unei căderi nervoase. Un om care suferă până aproape de limita suportabilităţii rareori mai poate să opună o rezistenţă îndârjită.

Domnul Carey a renunţat aproape imediat la rezerve. Mi-a mărturisit, cu o sinceritate pe care nu am pus-o nici o clipă la îndoială, că o ura pe doamna Leidner.

Şi, indubitabil, spunea adevărul. Chiar o ura pe doamna Leidner. Dar de ce?

Am vorbit despre femei înzestrate cu o vrajă funestă. Însă şi bărbaţii pot exercita acest gen de farmec. Există bărbaţi care pot atrage femei fără nici cel mai mic efort. Ceea ce se numeşte acum „sex-appeal”! Domnul Carey avea această calitate. Era devotat prietenului şi şefului său şi indiferent faţă de soţia acestuia. Doamnei Leidner nu i-a convenit acest lucru. Trebuia să domine, aşa că şi-a propus să îl cucerească pe Richard Carey. Cred însă că în acest moment a avut loc ceva cu totul neprevăzut. Ea însăşi, poate pentru prima dată în viaţă, a căzut pradă unei pasiuni irezistibile. S-a îndrăgostit, s-a îndrăgostit cu adevărat de Richard Carey.

Iar el… Nu i-a putut rezista. Acesta este adevărul cu privire la teribila stare de tensiune nervoasă pe care o îndura. Era un om sfâşiat între două pasiuni contrare. O iubea pe Louise Leidner, dar în acelaşi timp o ura. O ura pentru că îi submina loialitatea faţă de prietenul său. Nu există ură mai mare decât cea a bărbatului care a ajuns să iubească o femeie împotriva voinţei lui. Găsisem deci motivul. Eram sigur că, în anumite momente, cel mai firesc lucru pe care l-ar fi putut face Richard Carey ar fi fost să lovească cu toată puterea braţului frumosul chip care îl vrăjise.

Am fost tot timpul încredinţat că omorârea lui Louise Leidner a fost o crimă pasională. Domnul Carey era ucigaşul ideal pentru o asemenea crimă.

Mai rămâne un singur candidat la titlul de ucigaş – părintele Lavigny. Părintele mi-a atras numaidecât atenţia din cauza unei anume discrepanţe între felul în care îl descrisese el pe bărbatul care trăsese cu ochiul pe fereastră şi descrierea făcută de sora Leatheran. De obicei, când acelaşi episod este relatat de mai mulţi martori, apar nişte nepotriviri, însă aici erau flagrante. În plus, părintele Lavigny insista asupra unei caracteristici – o privire saşie – care ar fi trebuit să înlesnească identificarea.

Foarte repede s-a dovedit că, în vreme ce descrierea sorei Leatheran era foarte precisă, cea a părintelui Lavigny era departe de aşa ceva. Aproape aveam impresia că părintele Lavigny ne inducea cu bună ştiinţă în eroare, ca şi cum nu voia ca bărbatul acela să fie prins.

Dar, în cazul acesta, trebuia că ştia ceva despre acest curios personaj. Fusese văzut vorbind cu el, însă nu aveam decât versiunea lui asupra celor discutate.

Ce făcea irakianul în momentul în care fusese surprins de sora Leatheran şi de doamna Leidner? Încerca să tragă cu ochiul pe fereastră – fereastra doamnei Leidner. Asta au crezut, însă, când am mers şi am stat exact în locul unde îl văzuseră pe el, mi-am dat seama că ar fi putut la fel de bine să fie vorba despre fereastra de la camera antichităţilor.

O noapte mai târziu s-a dat alarma. Era cineva în camera antichităţilor. Totuşi, nu a dispărut nimic. Aspectul important, din punctul meu de vedere, este că părintele Lavigny a ajuns acolo înaintea profesorului Leidner. Părintele Lavigny spune povestea cu lumina pe care o zărise în cameră. Însă, din nou, nu ne putem baza decât pe afirmaţiile sale.

Încep să mă interesez de părintele Lavigny. Deunăzi, când am sugerat că părintele Lavigny ar putea fi Frederick Bosner, profesorul Leidner a respins această idee. A spus că părintele Lavigny este o persoană bine-cunoscută. Avansez ipoteza că Frederick Bosner, care a avut douăzeci de ani la dispoziţie ca să-şi construiască o carieră, sub un alt nume, ar putea să fie şi el acum o persoană bine-cunoscută. Cu toate acestea, mă îndoiesc că şi-a petrecut aceşti ani într-o comunitate religioasă. Se poate imagina o soluţie mult mai simplă.

Înainte de sosirea părintelui Lavigny, ştia vreunul dintre membrii expediţiei cum arată? Aparent nu. Atunci de ce să nu presupunem că era cineva care juca rolul bunului părinte? Am aflat că fusese trimisă o telegramă în Cartagina prin care se anunţa îmbolnăvirea subită a

profesorului Byrd, cel care ar fi trebuit să însoţească expediţia. Ce poate fi mai uşor decât interceptarea unei telegrame? Cât despre munca în sine, nu mai era nici un epigrafist aici. Prin urmare, un om inteligent care dispunea de nişte cunoştinţe superficiale ar fi putut să se descurce. Până acum fuseseră descoperite puţine tablete şi inscripţii, şi am înţeles că interpretările părintelui Lavigny fuseseră deja considerate puţin neobişnuite. Părintele Lavigny părea să fie un impostor. Dar era oare Frederick Bosner?

Lucrurile nu păreau să stea aşa. Era mai posibil ca adevărul să fie altundeva.

Am avut o conversaţie îndelungată cu părintele Lavigny. Sunt catolic practicant şi ştiu mulţi preoţi şi membri ai comunităţilor religioase. Părintele Lavigny nu suna sincer în acest rol. Insă, pe de altă parte, mi-am dat seama că avea alte abilităţi pe care le cunoşteam foarte bine. Întâlnisem oameni de tipul lui destul de frecvent – numai că nu erau membrii unei comunităţi religioase. Departe de asta!

Am început să trimit telegrame.

Şi atunci, neintenţionat, sora Leatheran mi-a dat un indiciu preţios. Examinam ornamentele de aur din camera antichităţilor, şi a pomenit de o urmă de ceară care fusese găsită pe un pocal de aur. Eu întreb „Ceară?”, iar părintele Lavigny zice la rândul său „Ceară?”, pe un ton care mi-a desluşit totul! Am înţeles într-o clipă cu ce se ocupa.

Poirot a făcut o pauză şi s-a adresat direct profesorului Leidner.

— Regret să vă informez, monsieur, că pocalul de aur din camera antichităţilor, pumnalul de aur, ornamentele de păr şi alte câteva lucruri nu sunt articolele autentice descoperite de dumneavoastră. Sunt nişte mulaje galvanice foarte iscusit realizate. Părintele Lavigny, tocmai am aflat ca răspuns la telegramele pe care le-am trimis, nu e nimeni altul decât Raoul Menier, unul dintre cei mai inteligenţi hoţi cunoscuţi de poliţia franceză. Este specializat în furturi din muzee de obiecte de artă. Asociatul lui este Ali Yusuf, pe

jumătate turc, care este un bijutier de prima clasă. Am aflat prima oară de existenţa lui Menier în momentul în care s-a stabilit că unele obiecte de la Luvru nu sunt autentice – în fiecare caz s-a descoperit că un distins arheolog pe care directorul nu îl cunoştea personal umblase recent cu articolele falsificate, în momentul în care făcuse o vizită la Luvru. Chestionaţi, toţi aceşti distinşi domni au negat că ar fi vizitat muzeul Luvru la momentul respectiv!

Am aflat că Menier se afla în Tunis, pregătind un furt de la Sfinţii Părinţi, când a sosit telegrama dumneavoastră. Părintele Lavigny, care era bolnav, a fost silit să refuze, însă Menier a izbutit să pună mâna pe telegramă şi să o substituie cu una de acceptare. Nu îşi asuma prea multe riscuri. Chiar dacă vreun călugăr ar fi citit într-un ziar (lucru în sine improbabil) că părintele Lavigny era în Irak, şi-ar fi imaginat că în ziar nu a apărut decât jumătate de adevăr, aşa cum se întâmplă adesea.

Menier a sosit aici împreună cu complicele său. Cel din urmă a fost surprins afară, uitându-se în camera antichităţilor. Planul era ca părintele Lavigny să facă mulaje de ceară, după care Aii să facă duplicate. Se găsesc întotdeauna colecţionari care sunt gata să plătească bine pentru o antichitate autentică şi care nu pun întrebări stânjenitoare. Părintele Lavigny urma să substituie articolul autentic cu cel fals – de preferinţă în timpul nopţii.

Şi neîndoielnic că asta făcea când l-a auzit doamna Leidner şi a dat alarma. Ce explicaţie putea să găsească? A născocit la repezeală povestea cu lumina pe care o văzuse în camera antichităţilor.

Asta „a mers”, cum spuneţi dumneavoastră, foarte bine. Dar doamna Leidner nu era proastă. Ar fi putut să îşi amintească de urma de ceară pe care o observase şi apoi să deducă adevărul. Şi, dacă se întâmpla aşa, cum avea să reacţioneze? Oare n-ar fi fost dans son caractère să nu facă nimic pe moment, ci să se amuze făcând aluzii, spre neliniştea părintelui Lavigny? L-ar fi lăsat să vadă că

bănuieşte, dar nu că ştie. Ar fi fost, poate, un joc periculos, dar ei îi plăceau jocurile periculoase.

Şi poate că a jucat acest joc prea mult timp. Părintele Lavigny înţelege adevărul şi loveşte înainte ca ea să îşi dea seama ce are de gând să facă.

Părintele Lavigny este Raoul Menier, hoţ. Este el şi criminal? Poirot a început să se plimbe prin cameră. A scos o batistă, şi-a şters fruntea şi continuat: Aceasta era poziţia mea azi-dimineaţă. Erau opt posibilităţi distincte, şi nu ştiam care dintre ele era cea corectă. Încă nu ştiam cine e criminalul. Însă crima e un obicei. Bărbatul sau femeia care ucide o dată va ucide din nou.

Şi, prin a doua crimă, ucigaşul mi-a căzut singur în mână.

Tot timpul am trăit cu impresia că unul dintre aceşti oameni ar putea avea informaţii pe care le-a ţinut secrete, informaţii care să îl incrimineze pe ucigaş.

Dacă era aşa, persoana respectivă era în primejdie.

Grija mea era mai ales sora Leatheran. Era energică, avea mintea ageră şi mi-era teamă că ar putea descoperi lucruri care să o pună în pericol.

După cum ştiţi cu toţii, a avut într-adevăr loc o a doua crimă. Insă victima nu a fost sora Leatheran, ci domnişoara Johnson.

Îmi place să cred că aş fi ajuns oricum la soluţia corectă, prin raţionamente, dar e cert că uciderea domnişoarei Johnson m-a ajutat să dezleg enigma mult mai repede.

În primul rând, un suspect era eliminat – domnişoara Johnson însăşi – căci nu am acceptat nici o clipă teoria sinuciderii.

Haideţi să examinăm această a doua crimă!

Episodul unu: sâmbătă seara sora Leatheran o găseşte pe domnişoara Johnson plângând, şi, în aceeaşi seară, domnişoara Johnson arde un fragment dintr-o scrisoare care, crede sora, era scrisă de aceeaşi mână ca scrisorile anonime.

Episodul doi: în seara de dinaintea morţii, sora Leatheran o găseşte pe domnişoara Johnson pe acoperiş, într-o stare pe care sora o descrie drept groază neîncrezătoare. Când sora îi pune întrebări, spune: „Am văzut cum ar fi putut intra cineva din exterior, fără să îşi dea nimeni seama”. Refuză să mai adauge ceva. Părintele Lavigny traversează curtea, iar domnul Reiter e în uşa camerei de fotografii.

Episodul trei: domnişoara Johnson este pe moarte. Singurele cuvinte pe care reuşeşte să le articuleze sunt „fereastra… Fereastra…”

Acestea sunt faptele, iar acestea sunt problemele cu care ne confruntăm.

Care este adevărul cu privire la scrisori?

Ce a văzut domnişoara Johnson de pe acoperiş?

Ce a vrut să spună cu „fereastra… Fereastra”?

Eh bien, să începem cu a doua problemă, pentru că este cel mai uşor de soluţionat. Am urcat cu sora Leatheran pe acoperiş şi am stat în locul unde stătuse domnişoara Johnson. De acolo văzuse curtea, şi arcada, şi partea de nord a clădirii, şi doi membri ai expediţiei. Oare cuvintele ei avuseseră legătură cu domnul Reiter sau cu părintele Lavigny?

Brusc mi-a trecut prin cap o posibilă explicaţie. Un străin n-ar fi putut intra din exterior decât deghizat. Şi era o singură persoană a cărei înfăţişare se preta la aşa ceva. Părintele Lavigny! Cu caschetă colonială, ochelari de soare, barbă neagră şi rasă lungă de călugăr, un străin ar fi putut pătrunde în curte fără ca servitorii să observe.

La asta se referise domnişoara Johnson? Sau mersese mai departe? Îşi dăduse seama că întreaga personalitate a părintelui Lavigny era o deghizare? Că era altcineva decât pretindea că este?

Date fiind lucrurile pe care le ştiam despre părintele Lavigny, eram înclinat să consider misterul rezolvat. Raoul Menier era ucigaşul. O ucisese pe doamna Leidner ca să o

reducă la tăcere înainte să îl dea de gol. Acum o altă persoană îi descoperă secretul. Şi ea trebuie înlăturată.

Deci se explica totul! A doua crimă. Fuga părintelui Lavigny – fără rasă şi barbă. (El şi prietenul său gonesc neîndoielnic prin Siria, cu paşapoarte în bună regulă, ca doi comis-voiajori.) Gestul de a ascunde tocila murdară de sânge sub patul domnişoarei Johnson.

După cum spuneam, eram aproape mulţumit, dar nu în totalitate. Pentru că soluţia perfectă trebuia să explice totul, iar aceasta nu făcea acest lucru.

Nu explica, de pildă, de ce, pe patul de moarte, domnişoara Johnson zisese „fereastra”. Nu explica de ce plânsese atunci cu scrisoarea. Nu explica atitudinea sa de pe acoperiş – groaza neîncrezătoare şi refuzul de a-i povesti sorei Leatheran ce bănuia sau ce ştia.

Era o soluţie care corespundea faptelor exterioare, însă nu satisfăcea cerinţele psihologice.

Şi, în timp ce stăteam pe acoperiş, gândindu-mă la aceste trei aspecte: scrisorile, acoperişul, fereastra, am văzut… Ceea ce văzuse şi domnişoara Johnson!

Şi ce am văzut de data aceasta explica totul!

Capitolul 28 – Sfârşitul călătoriei

Poirot s-a uitat în jur. Toţi ochii erau aţintiţi asupra lui. Fusese o anumită relaxare, o scădere a tensiunii. Acum tensiunea revenise brusc.

Urma să se întâmple ceva… Ceva…

Poirot a continuat, încet şi impasibil:

— Scrisorile, acoperişul, „fereastra”. Da, totul era limpede, începea să se aşeze.

Am spus mai devreme că trei bărbaţi aveau alibi pentru momentul crimei. Două dintre aceste alibiuri se dovediseră false. Îmi dădeam acum seama de uriaşa, de uimitoarea mea greşeală. Şi al treilea alibi era fals. Nu numai că profesorul Leidner ar fi putut comite crima, ci eram convins că o săvârşise.

S-a lăsat tăcerea; toată lumea era nedumerită, nu pricepea. Profesorul Leidner nu a scos nici un cuvânt. Părea încă pierdut în lumea lui. David Emmott s-a foit stingherit şi a vorbit:

— Nu ştiu ce vreţi să spuneţi, domnule Poirot. V-am zis că profesorul Leidner nu a coborât de pe acoperiş decât la trei fără un sfert, cel mai devreme. Acesta e adevărul. Jur solemn. Nu mint. Şi ar fi fost imposibil să coboare fără să îl văd.

Poirot a încuviinţat dând din cap.

— O, vă cred. Profesorul Leidner nu a părăsit acoperişul. Este indiscutabil. Dar ceea ce am văzut – ceea ce văzuse domnişoara Johnson – a fost că profesorul Leidner şi-a putut omorî soţia de pe acoperiş.

L-am privit cu toţii fix.

— Fereastra! A strigat Poirot. Fereastra ei. De asta mi-am dat seama – exact cum îşi dăduse seama şi domnişoara Johnson. Fereastra ei era dedesubt, iar profesorul Leidner era singur acolo sus, fără nici un fel de martori. Iar toate acele tocile mari de piatră îi erau la îndemână. Atât de simplu, atât de simplu, cu o condiţie – ca ucigaşul să aibă ocazia să mute cadavrul înainte să îl vadă cineva… O, este frumos, de o simplitate incredibilă!

Ascultaţi cum s-au petrecut lucrurile!

Profesorul Leidner este pe acoperiş, lucrând la vase. Vă cheamă pe dumneavoastră sus, domnule Emmott, şi, în timp ce discutaţi, observă că, aşa cum se întâmplă de obicei, băieţelul profită de absenţa dumneavoastră, lasă baltă treaba şi iese din curte. Vă ţine cu el zece minute, apoi vă lasă să plecaţi şi, de îndată ce ajungeţi jos şi îl strigaţi pe băiat, trece la acţiune.

Scoate din buzunar masca mânjită cu plastilină cu care şi-a mai speriat soţia şi înainte şi o leagănă peste marginea parapetului, până când loveşte fereastra soţiei sale.

Nu uitaţi că fereastra dă spre câmp, în direcţie opusă faţă de curte.

Doamna Leidner e întinsă în pat, pe jumătate adormită. E liniştită şi fericită. Deodată masca începe să se lovească de fereastră şi îi atrage atenţia. Însă acum nu e seară – e miezul zilei – aşa că nu e deloc înfricoşătoare. Îşi dă seama ce este – o păcăleală grosolană! Nu se sperie, ci este indignată. Face ce ar face orice femeie în locul ei. Sare din pat, deschide fereastra, îşi trece capul printre zăbrele şi se întoarce cu faţa în sus, ca să vadă cine îşi bate joc de ea.

Profesorul Leidner aşteaptă. Ţine în mâini o tocilă grea. La momentul psihologic îi dă drumul…

Cu un ţipăt slab (auzit de domnişoara Johnson) doamna Leidner se prăbuşeşte pe carpeta de sub fereastră.

Tocila are o gaură, prin care profesorul Leidner a băgat mai devreme o sfoară. Trebuie doar să tragă de sfoară şi să ridice tocila. O pune la locul ei, cu partea pătată de sânge în jos, printre alte obiecte de genul acesta de pe acoperiş.

Apoi continuă să lucreze încă vreo oră, până când socoteşte că a venit momentul pentru actul doi. Coboară scările, vorbeşte cu domnul Emmott şi cu sora Leatheran, traversează curtea şi intră în camera soţiei sale. Iată explicaţia pe care o dă cu privire la ce a făcut acolo: „Am văzut trupul soţiei mele făcut grămadă lângă pat. Preţ de câteva clipe am fost paralizat, n-am putut să mă mişc. În cele din urmă, m-am dus şi am îngenuncheat lângă ea şi i-am ridicat capul. Am văzut că era moartă… Într-un sfârşit m-am sculat în picioare. Eram ameţit, de parcă băusem. Am izbutit să ajung până la uşă şi să strig”.

O relatare perfect verosimilă a acţiunilor unui om orbit de durere. Ascultaţi acum ce cred eu că s-a petrecut de fapt. Profesorul Leidner intră în cameră, se repede la fereastră şi, după ce îşi pune o pereche de mânuşi, o închide şi o zăvorăşte, după care ridică trupul soţiei sale şi îl pune între pat şi uşă. Observă o mică pată pe carpeta de lângă fereastră. Nu o poate schimba cu cealaltă carpetă, pentru că sunt de mărimi diferite, dar face altceva. Pune carpeta pătată în faţa lavoarului şi carpeta de la lavoar sub

fereastră. Dacă pata va fi remarcată, va fi făcută legătura cu lavoarul, nu cu fereastra – un aspect foarte important. Nu trebuie să se sugereze în nici un fel că fereastra a jucat vreun rol în această poveste. După aceea vine la uşă şi joacă rolul soţului copleşit de durere, ceea ce bănuiesc că nu e greu. Căci îşi iubea cu adevărat soţia.

— Omule dragă, a intervenit doctorul Reilly nerăbdător, dacă o iubea, de ce a ucis-o? Care e motivul? Nu poţi să vorbeşti, Leidner? Spune-i că e nebun.

Profesorul Leidner nu a scos nici un cuvânt şi nu a schiţat nici un gest.

Poirot a răspuns:

— Nu am spus tot timpul că avem de-a face cu o crimă pasională? De ce primul ei soţ, Frederick Bosner, a ameninţat că o omoară? Pentru că o iubea… Şi, în cele din urmă, s-a ţinut de cuvânt…

Mais oui… Mais oui… Odată ce mi-am dat seama că profesorul Leidner este vinovatul, totul s-a clarificat…

Reiau călătoria de la început… Prima căsătorie a doamnei Leidner… Scrisorile de ameninţare… A doua căsătorie. Scrisorile au împiedicat-o să se mărite cu alţi bărbaţi, dar nu au împiedicat-o să se mărite cu profesorul Leidner. Ce simplu este… Dacă profesorul Leidner este de fapt Frederick Bosner.

Să începem din nou călătoria, de data aceasta din punctul de vedere al tânărului Frederick Bosner.

Mai întâi de toate, îşi iubeşte soţia cu o pasiune nimicitoare, cum numai o femeie de genul ei poate stârni. Ea îl trădează. Este condamnat la moarte. Evadează. Este implicat într-un accident feroviar, însă izbuteşte să scape, luându-şi o altă identitate – cea a unui tânăr arheolog suedez, Eric Leidner, al cărui cadavru este desfigurat şi care va fi îngropat drept Frederick Bosner.

Care este atitudinea lui Eric Leidner faţă de femeia care l-a trimis la moarte? In primul şi în primul rând, încă o iubeşte. Se apucă să îşi clădească o nouă viaţă. Este un om

talentat, profesia i se potriveşte şi are succes. Insă nu uită nici o clipă de pasiunea vieţii lui. Un lucru este stabilit cu sânge-rece (aduceţi-vă aminte de felul în care i-l descrie doamna Leidner sorei Leatheran – blând şi bun, dar crud): nu va aparţine nici unui alt bărbat. Când socoteşte necesar, expediază o scrisoare. Imită unele trăsături specifice ale scrisului ei, în caz că se va gândi să le ducă la poliţie. Femeile care îşi scriu singure scrisori anonime senzaţionale sunt un fenomen curent, iar poliţia va trage neîndoielnic această concluzie dată fiind asemănarea scrisului. În acelaşi timp, o lasă să se întrebe dacă chiar este în viaţă sau nu.

În cele din urmă, după mulţi ani, consideră că a venit vremea; reintră în viaţa ei. Totul merge bine. Soţia lui nici nu visează cine e de fapt. Este un bărbat bine-cunoscut. Tânărul chipeş este acum un bărbat de vârstă mijlocie, cu barbă şi cu umerii uşor lăsaţi. Iar istoria se repetă. Ca şi mai înainte, Frederick reuşeşte să o domine pe Louise. Aceasta consimte să se mărite cu el. Şi nici o scrisoare nu împiedică de această dată căsătoria.

Însă, după un timp, soseşte o scrisoare. De ce? Cred că profesorul Leidner nu voia să îşi asume nici un risc. Intimitatea căsătoriei ar fi putut readuce la viaţă anumite amintiri. Vrea să o facă să înţeleagă o dată pentru totdeauna că Eric Leidner şi Frederick Bosner sunt două persoane diferite. Astfel încât soseşte o scrisoare de ameninţare referitoare la această căsătorie. Urmează afacerea destul de puerilă cu otrăvirea cu gaz – înscenată de profesorul Leidner, fireşte. Cu acelaşi scop.

După aceea este mulţumit. Nu mai e nevoie de alte scrisori. Îşi pot vedea liniştiţi de viaţă împreună.

Apoi, după aproape doi ani, încep să sosească din nou scrisori.

De ce? Eh bien, cred că ştiu. Pentru că ameninţarea din scrisori a fost întotdeauna reală. (De aceea era aşa de înspăimântată doamna Leidner. Cunoştea firea blândă, dar crudă a lui Frederick.) Dacă aparţine unui alt bărbat, o

omoară. Ori ea s-a dăruit lui Richard Carey. Descoperind acest lucru, profesorul Leidner pregăteşte cu sânge-rece scena crimei.

Înţelegeţi acum ce rol important a jucat sora Leatheran? Gestul destul de ciudat (m-a nedumerit la început) de a angaja o soră medicală pentru soţia sa se explică acum. Era vital ca un martor de încredere să poată declara în mod irefutabil că doamna Leidner era moartă de mai bine de o oră în momentul în care i-a fost descoperit cadavrul – cu alte cuvinte, că fusese ucisă într-un moment în care toată lumea putea jura că soţul ei era pe acoperiş. Ar fi putut apărea bănuiala că o ucisese chiar el când intrase în cameră – însă aşa ceva era cu neputinţă dacă o soră medicală susţinea că era moartă de peste o oră.

Un alt aspect care îşi găseşte explicaţia este starea curioasă de tensiune şi de nelinişte care s-a abătut peste expediţie anul acesta. De la început nu am crezut că putea fi pusă doar pe seama influenţei doamnei Leidner. Timp de câţiva ani, oamenii din această expediţie s-au simţit bine împreună. După părerea mea, starea de spirit a unei comunităţi depinde întotdeauna de influenţa celui aflat în vârf. Profesorul Leidner, aşa tăcut cum era, era un bărbat cu o personalitate puternică. Atmosfera fusese mereu plăcută datorită tactului, judecăţii sale, felului înţelegător în care manipula fiinţele omeneşti.

Prin urmare, dacă lucrurile se schimbaseră, schimbarea fusese provocată de cel aflat în vârf – cu alte cuvinte, de profesorul Leidner. Profesorul Leidner, nu doamna Leidner, era răspunzător de tensiunea şi de stinghereala dintre membrii expediţiei. Nu e de mirare că oamenii au simţit schimbarea, fără să o priceapă. Profesorul Leidner, cel amabil şi vesel, deşi rămăsese acelaşi la exterior, juca un rol. Adevăratul Eric Leidner era un fanatic obsedat, care complota să ucidă.

Şi acum trecem la a doua crimă – cea a domnişoarei Johnson. Făcând ordine printre hârtiile din biroul

profesorului

Leidner (sarcină pe care şi-o ia singură, din dorinţa de a face ceva), trebuie că a dat peste ciorna uneia dintre scrisorile anonime.

Trebuie că i s-a părut deopotrivă tulburător şi de neînţeles! Profesorul Leidner îşi teroriza cu bună ştiinţă soţia! Nu pricepe, însă o răvăşeşte. În această stare o găseşte sora Leatheran plângând.

Nu cred că în clipa aceea l-a bănuit pe profesorul Leidner de crimă, însă experimentele mele cu zgomote în camera doamnei Leidner şi în cea a părintelui Lavigny nu trec neobservate. Îşi dă seama că, dacă a auzit ţipătul doamnei Leidner, înseamnă că fereastra din camera acesteia era deschisă, nu închisă. Pentru moment, asta nu îi spune nimic esenţial, dar ţine minte.

Mintea îi lucrează, dibuind drumul spre adevăr. Poate că face vreo menţiune la scrisori pe care profesorul Leidner o înţelege, iar atitudinea lui se schimbă. Poate că domnişoara Johnson remarcă faptul că profesorului îi este brusc teamă.

Dar profesorul Leidner nu şi-ar fi putut omorî soţia! A fost tot timpul pe acoperiş.

Într-o seară însă, stând pe acoperiş şi întorcând povestea pe toate părţile, îşi dă seama de adevăr. Doamna Leidner a fost ucisă de sus, prin fereastra deschisă.

În acea clipă o găseşte sora Leatheran.

Imediat, vechea afecţiune ieşind din nou la suprafaţă, se grăbeşte să ascundă totul. Sora Leatheran nu trebuie să bănuiască descoperirea înfiorătoare pe care tocmai a făcut-o.

Se uită în mod deliberat în direcţia opusă (spre ciute) şi face o remarcă legată de apariţia părintelui Lavigny, care traversează curtea.

Refuză să mai spună ceva. Trebuie „să reflecteze”.

Iar profesorul Leidner, care o urmăreşte neliniştit, înţelege că ştie adevărul. Nu este genul de femeie care să-şi ascundă groaza şi mâhnirea.

Este adevărat că încă nu l-a dat de gol, dar cât poate să conteze pe ea?

Crima e un obicei. În noaptea aceea substituie paharul de apă cu un pahar cu acid. Există o şansă să se creadă că s-a sinucis. Există chiar o şansă să se creadă că ea a comis prima crimă şi a fost cuprinsă de remuşcări. Pentru a întări această ultimă idee, ia tocila de pe acoperiş şi o pune sub patul ei.

Nu e de mirare că biata domnişoară Johnson, în agonia dinaintea morţii, a încercat cu disperare să transmită informaţia obţinută cu greu. „Fereastra” se referea la cum fusese ucisă doamna Leidner – nu pe uşă, ci pe fereastră.

Şi astfel, totul se explică… Psihologic perfect.

Dar nu am nici o dovadă… Nici o dovadă…

Nimeni nu a scos nici o vorbă. Eram pierduţi într-o mare de oroare… Da, şi nu numai oroare. Şi milă.

Profesorul Leidner nu vorbise şi nu se mişcase. Rămăsese încremenit tot acest timp. Un bărbat istovit, în vârstă.

În cele din urmă s-a clintit puţin şi s-a uitat la Poirot cu ochi blânzi şi obosiţi.

— Nu, a spus, nu există dovezi. Dar nu contează. Ştiaţi că nu voi tăgădui adevărul… Nu am tăgăduit niciodată adevărul… Cred că… de fapt… Îmi pare bine… Sunt atât de obosit… După care a zis simplu: îmi pare rău pentru Anne. A fost o faptă rea – necugetată – nu am fost eu însumi! Şi ea a suferit atâta, biata de ea. Da, nu am fost eu însumi. A fost frica…

Un zâmbet slab i-a fluturat o clipă pe buzele strânse de durere.

— Aţi fi fost un bun arheolog, domnule Poirot. Aveţi darul reconstituirii trecutului. Totul a fost aşa cum aţi spus. Am iubit-o pe Louise şi am ucis-o… Dacă aţi fi cunoscut-o pe Louise, aţi fi înţeles… Nu, cred că înţelegeţi oricum…

Capitolul 29 – Post-scriptum

Nu mai sunt multe de adăugat.

L-au prins pe „părintele” Lavigny împreună cu complicele său pe când urcau la bordul unui vapor cu aburi la Beirut.

Sheila Reilly s-a căsătorit cu tânărul Emmott. Cred că asta îi va face bine. El nu e genul preş de şters pe picioare – o s-o ţină la locul ei. L-a călcat destul în picioare pe bietul Bill Coleman.

L-am îngrijit, apropo, când a avut apendicită, acum un an. A început să îmi fie drag. Ai lui urmau să-l trimită să lucreze pământul în Africa de Sud.

Nu am mai fost niciodată în Orient. E ciudat, câteodată mi-aş dori să mă pot întoarce. Mă gândesc la zgomotul pe care îl făcea roata de apă, şi la femeile care spălau, şi la privirea aceea stranie şi superioară pe care ţi-o aruncau cămilele… Şi mă cuprinde dorul. La urma urmei, poate că murdăria nu este atât de nesănătoasă pe cât suntem învăţaţi să credem!

Doctorul Reilly mă caută de obicei când vine în Anglia şi, după cum spuneam, din cauza lui m-am apucat de scris. „Luaţi-l sau aruncaţi-1, i-am spus. Ştiu că am făcut greşeli de gramatică şi că nu e scris cum trebuie, dar iată ce a ieşit.”

Şi a luat manuscrisul. Şi-a exprimat limpede părerea. O să am o senzaţie ciudată dacă va fi vreodată publicat.

Domnul Poirot a plecat în Siria şi, o săptămână mai târziu, s-a întors acasă cu Orient Expresul şi a fost implicat într-o altă crimă. Este inteligent, nu neg, însă nu o să-l iert niciodată pentru că şi-a bătut aşa joc de mine. Să pretindă că este de părere că aş fi implicată în crimă şi că sunt o impostoare!

Aşa sunt doctorii câteodată. Glumesc şi nu se gândesc nici o clipă la sentimentele tale!

M-am tot gândit la doamna Leidner şi la ce fel de persoană era… Câteodată mi se pare că era o persoană îngrozitoare, altă dată îmi aduc aminte ce drăguţă a fost cu mine, şi ce voce blândă avea, şi părul ei blond, şi restul… Şi îmi dau seama că, poate, trebuia mai mult compătimită decât învinovăţită…

Nu pot simţi pentru profesorul Leidner altceva decât milă. Ştiu că a săvârşit două crime, dar asta nu pare să schimbe lucrurile. Ţinea atât de mult la ea! E groaznic să ţii atât de mult la cineva.

Pe măsură ce îmbătrânesc şi văd mai mulţi oameni, mai multe boli, îmi pare parcă mai rău pentru toată lumea. Câteodată recunosc că nu ştiu ce se alege de principiile bune şi severe pe care mi le-a insuflat mătuşa mea. Era o femeie foarte credincioasă şi cu totul specială. Nu era vecin căruia să nu îi cunoască toate defectele, de la primul la ultimul.

O, Doamne, e adevărat ce spunea doctorul Reilly! Cum te opreşti din scris? Dacă aş găsi o frază expresivă…

Trebuie să îi cer doctorului Reilly una în arabă.

Precum cea pe care a folosit-o domnul Poirot.

În numele lui Allah cel milostiv şi îndurător…

Ceva de genul acesta.

SFÂRŞIT

{1} Personaj din romanul Martin Chuzzlewit de Charles Dickens (n.tr.) {2} John Keats, La Belle Dame sans Merci: A Balad (1819), în Scrisori, Editura Univers, Bucureşti, 1974, traducere de Cecilia Melinescu Burcescu (n.tr.) {3} Tell – „deal” sau „movilă”; tip de sit arheologic în formă de movilă de pământ (n.tr.) {4} „Moarte la sanatoriu” {5} Fraţii Albi – societate de misionari întemeiată la Maison Carree (Algeria) în anul 1868 de cardinalul Charles Marţial Lavigerie. (n.tr.) {6} Lady Hester Stanhope (1776-1839) părăseşte Anglia în 1810 şi călătoreşte în Levant, adoptând stilul masculin de îmbrăcăminte din ţările Mediteranei răsăritene şi o religie care combină creştinismul şi islamismul. (n.tr.) {7} Roman de Emilie Rose Macauley,

publicat în 1926. Eroina acestui roman este tipică pentru personajele feminine zugrăvite de autoare, fete care îşi doresc să crească şi să intre în marină, să îşi petreacă viaţa explorând şi care nu văd rostul cărţilor, al picturii şi al conversaţiei. (n.tr.) {8} Serie de cinci piese de George Bernard Show, publicată în 1921, tema principală fiind nemurirea (n.tr.) {9} Roman de Joseph Hergesheimer, publicat în 1919. Eroina eponimă este o femeie bogată, care nu reuşeşte să înveţe să îşi dea frâu liber sentimentelor. (n.tr.)